

Truman Capote _ Başka Sesler, Başka Odalar

BAŞKA SESLER, BAŞKA ODALAR

Newton Aruin İçin

Yürek, her şeyden ziyade aldatıcıdır ve çok çürüktür; Onu kim anlayabilir?

YEREMYA, 17:9

BİRİNCİ BÖLÜM

1

Noon City'ye gitmek isteyen bir yolcu bulabildiği en iyi aracı kaçırmamalıdır çünkü o yöne ne otobüs ne de tren vardır, ama Chuberry Turpentine Şirketi'nin bir kamyonu haftada altı gün postayı ve gerekli şeyleri almak üzere komşu kasaba, Paradise Chapel'a gider: Ancak kırk yılda bir, bir Noon City yolcusu bir kamyonun sürücüsü Sam Radclif i yakalarsa onunla yolculuk edebilir. Nasıl gelerseniz

gelin sevimsiz bir geliştir bu, çünkü kasıslı yollar yepyeni arabaları bile kısa zamanda hurdaya çevirir; oto-stopçularsa bu yolculuğu her zaman tatsız bulurlar. Aynı zamanda ıssız kırlıklardır buralar; kafa büyüklüğünde pars zambaklarının açtığı bataklksı çukurlarda koyu renkli durgun suların altında, boğulmuş insan cesetleri gibi parlayan yeşil kütükler vardır; bu genel görünümün içinde çoğu kez tek kımıldı mahzun bir çiftlik evinin bacasından kıvrılarak çıkan kış dumandır ya da kara, ıssız çam ormanlarının üstünde daireler çizen, kanatları kaskatı kesilmiş, sessiz ve ok-gözlü bir kuş.

İç bölgelerden gelip Noon City'ye giden iki yol vardır; biri kuzeyden öteki güneyden gelir; ikisinin birbirine çok benzemesine karşın Paradise Chapel karayolu olarak bilinen ikincisi birinciden biraz daha iyicedir. İksinin kıyısında da 5 sentlik Red Dot purolarının, Dr. Pepper'ın, NEHI üzüm sularının, Grove Tonikleri'nin reklam levhaları dışında kilometrelerce dümdüz, kesintisiz uzanan ıssız bataklıklar, tarlalar ve ormanlar bulunur. Çoktan yok olmuş Kızılderili kabilelerinin adlarını taşıyan, tuzlu derecikleri birleştiren tahta köprüler, üzerlerinden geçen bir tekerleğin altında uzak bir gökgürültüsü gibi gümbürderler; domuz ve inek sürüleri yollarda başıboş dolaşır; ara sıra bir çiftçi ailesi, vırıldayarak geçen bir arabaya el sallamak üzere işlerini bırakır, araba kırmızı bir toz bulutunun içinde yitinceye kadar arkasından bakarlar.

Haziran başlarında bunaltıcı, sıcak bir günde TurV pentine Şirketi'nin kaba, sert yüzlü, saçları seyrelmeye başlamış, iri, bir seksenlik sürücüsü Sam Radclif, Paradise Chapel'da Morning Star birahanesinde birasını yudumlarken birahanenin sahibi kolunu bu yabancı oğlanın omuzuna dolamış olarak çıkageldi.

"Merhaba, Sam," dedi, Sydney Katz olarak bilinen birahane sahibi. "Bak, Noon City'e gitmek isteyen bir oğlan var, arabana alırsan çok sevinecek. Dünden beri oraya gitmeye çalışıyor. Yardımcı olabilir misin acaba?"

Radclif bira bardağının üstünden oğlanı süzdü, görünüşünden pek hoşlanmamıştı. Onun kafasında "Gerçek" bir oğlanın nasıl olması gerektiği konusunda birtakım düşünceler vardı ve bu oğlan nedense onlara uymuyordu. Çok güzel, çok ince, çok açık tenliydi; yüzünün bütün çizgileri kalemle çizilmiş gibiydi, iri kahverengi gözlerinde kız çocuklarına özgü bir sevecenliğin yumuşaklığı okunuyordu. Kısa kesilmiş kahverengi saçlarında yol yol sarı çizgiler göze çarpıyordu. Yorgun, yalvarır gibiydi, ince yüzü ve omuzlarında gençlikle ilgisi olmayan bir çöküklük vardı. Beyaz, uzun, buruşuk bir keten pantolon ile yumuşak, mavi bir gömlek giymişti, gömleğinin yaka düğmesi açıktı, ayağında sarımsı kahve renkli, eskice yüzlü ayakkabılar vardı.

Radclif, üst dudağındaki bira köpüğü bıyığını silerek, "Adın ne senin, çocuk?" dedi.

"Joel. Jo-el Har-ri-son Knox." Sanki sürücü sağırmış gibi, hecelerin arasını aça aça söylemişti ama sesi alışılmadık biçimde yumuşaktı.

"Öyle mi?" dedi Radclif ağır ağır, bira bardağını tezgâha bıraktı "Çok şık bir ad, Bay Knox."

Oğlan kızardı ve birahane sahibine baktı. Birahane sahibi hemen atıldı, "Yaman bir oğlan bu, Sam. Öylesine zeki ki. Senin benim duymadığımız sözcükler biliyor."

Radclif bozuldu. "Katz, doldur şunu," dedi. Patron ikinci bir bira getirmek için yuvarlanırcasına uzaklaşınca Sam yumuşak bir sesle, "Seninle gırgır geçmek değildi amacım, delikanlı. Hangi yöredensin?" dedi.

"New Orleans'lıyım. Perşembe günü oradan yola çıktım, cuma günü buraya vardım... buradan ötesine de gidemedim; beni karşılamaya gelen olmadı."

"Ha, evet," dedi Radclif. "Noon City'deki akrabaları ziyarete mi?"

Oğlan kafasını salladı. "Babamı. Onun yanında oturacağım artık."

Radclif gözlerini tavana kaldırdı, birkaç kez "Knox" diye mırıldandı, sonra kafası karışmış gibi başını salladı. "Hayır, bu adda birini tanıdığımı hiç sanmıyorum. Doğru yere geldiğinden emin misin?"

Oğlan hiç telaşa kapılmadan, "A, evet," dedi, "Bay Katz'a sorun, o babamın adını duymuş, ona mektubu gösterdim... durun." Kasvetli birahänenin masalarının arasından geçerek geride bir yere gitti, kocaman tenke bir bavulu sürükleyerek döndü, yüzünü buruşturmasına bakılırsa son derece ağır bir bavuldu. Yerkürenin uzak köşelerinin anısını taşıyan rengârenk soluk

etiketlerle doluydu: Paris, Kahire, Venedik, Viyana, Napoli, Hamburg, Bombay, vb.. Paradise Chapel büyüklüğünde bir kasabada, sıcak bir günde öyle bir şey görmek çok tuhaftı.

"Bütün bu yerlere gittin mi?" diye sordu Radclif.

"Hayı-ı-ır," dedi oğlan, bavulu tutan eski, deri kayışı çözmeye çalışırken. "Büyükbabamındı bu; yani Binbaşı Knox'un: Tarih kitaplarında okumuşsunuzdur herhalde. İç Savaş'ın önde gelen kişilerinden biriydi. Her neyse, evlenince çıktığı dünya gezisinde bu valizi kullanmış."

"Dünya gezisi, ha?" dedi Radclif; etkilenmişti. "Çok zengin bir adam olmalı."

"Oo, bu çok eskidendi." ince bir mektup paketi bulana kadar, düzgün düzgün yerleştirilmiş eşyalarının arasını karıştırdı. "İşte, buldum," dedi ve su yeşili bir zarfın içindeki mektuplardan, birini

çıkardı.

Radclif mektubu açmadan önce bir süre evirdi çevirdi; ama sonra hemen, acemi bir özenle yeşil, ipek gibi bir kâğıt parçası çıkarıp, okumaya başladı:

Edw. R. Sansom, Skully Yurtluğu Sahibi 18 Mayıs, 19-

Sevgili Ellen Kendall,

Mektubuma bu kadar çabuk yanıt verdiğiniz için size minnettarım; hem de alır almaz yanıtlamışsınız. Evet, on iki yıl sonra benden mektup almak size tuhaf gelmiştir ama bu uzun sessizliği haklı gösterecek yeterince nedenim olduğuna kuşkunuz olmasın. Bununla birlikte, pazar günleri için abone olduğumuz Times-Picayun&da Ulu Tanrı ruhuna huzur versin, eski karımın vefatını okuyunca yapılacak en onurlu işin, bunca yıldır benden esirgenen ebeveynlik görevlerini yeniden üstlenmek olduğu kararına vardım hemen. Hem şimdiki Bayan Sansom hem de ben, belirttiğiniz gibi yüreğiniz yanarak da olsa bu isteğimizi yerine getirmeye hazır olduğunuzu öğrenmekten çok mutluyuz (hayır, sevinçten uçuyoruz!). Böyle bir esirgemezliğin size nice acılara mal olacağını çok iyi anlıyorum, çünkü o son korkunç olaydan sonra, benim için çok değerli olan çocuğumu, daha küçücük bir bebekken bırakıp gitmek zorunda kaldığımda ben de buna benzer duygular yaşamıştım. Ama bütün bunlar geçmişte kaldı. İnanınız ki, iyi bayan, burada, Yurtluk'da güzel bir yuvamız, sağlıklı yiyeceklerimiz ve oğluma sağlayabileceğimiz kültürlü bir ortam var.

Yolculuk konusuna gelince: Joel'in buraya 1 Haziran'ı geçirmeden gelmesini istiyoruz. New Orleans'tan ayrılırken Biloxi'den geçen trene binsin, Biloxi'de inip Paradise Chapel'a bir otobüs bileti alsın, Noon City'nin otuz kilometre kadar güneyinde bir kasabadır orası. Şimdilik motorlu bir aracımız yok o yüzden geceyi P.C.'de geçirmesini öneririm, Morning Star birahanesinin üst katında kiralık odalar vardır, daha sonra uygun çözüm bulunabilir. Bütün bunlar için gerekli masrafları karşılayacak, bu zarfın içindeki çeki lütfen kabul ediniz.

Saygılarla, Edw. R. Sansom

Tam Radclif şaşkınlıkla kaşlarını çatıp içini çekerek mektubu zarfına koyduğu sırada birahane sahibi birayla birlikte geldi. Bu mektupta onu şaşırtan iki şey vardı; birincisi el yazısı: Kurumuş kan gibi pas rengi mürekkeple yazılmış bu yazı süslü, kıvrık kuyruklarla, zarif ilerle,? i'lere nokta olarak konmuş daha da zarif o'larla doluydu. Böyle bir yazı yazan adam nasıl bir şeydi ki? İkincisi: "Babanın

adı Sansom'sa neden kendine Konx diyorsun?"

Oğlan utangaç utangaç yere baktı. "Şey," dedi, ve sanki Radclif kendisinden bir şeyleri çalıyormuş gibi, sürücüye hızlı, suçlayıcı bir bakış fırlattı, "boşandılar, annem de bana hep Joel Knox derdi."

"A, ne diyorsun, delikanlı, böyle bir şey yapmasına izin vermemeliydin! Unutma, ne olursa olsun baba babadır."

Birahane sahibi başka bir müşteriye bakmak için uzaklaşarak oğlanın şimdi kendisine çevirdiği, kendisinden yardım dilenen bakışlarından kaçtı. Joel mektupları bavuluna atıp kayışını bağlayarak, "Ama ben onu hiç görmedim ki," dedi. "Bu yerin nerede olduğunu biliyor musunuz? Skully Yurtluğu'nun?"

"Yurtluk mu? Bilmez olur muyum, çok iyi biliyorum." Birasından büyücek bir yudum aldı, esaslı bir geçirti koyuverip sııttı. "Evet, beyimiz, baban olsaydım pantolonunu indirir seni biraz okşardım." Sonra bardağı sonuna kadar dikip tezgâhın üzerine yarım doları bastırdı, ayağa kalktı, düşünceli düşünceli, kıllı çenesini kaşıdı, duvardaki saat dördü vurur vurmaz, "Pekâlâ, delikanlı, düş bakalım yola," dedi, hemen kapıya yöneldi.

Bir an duraksadıktan sonra oğlan bavulunu alıp onu izledi.

"Gene bekleriz," diye bağırdı birahane sahibi kurulmuş makine gibi.

Araba pikap tipi bir Ford'du. İçi fena halde güneşten ısınmış deri ile benzin dumanı kokuyordu. Bozuk olan 411Z göstergesi yirmide donup kalmıştı. Ön cam yağmur serpintilerinden, ezilmiş böceklerden kirlenmişti, bir yerinde bir yıldızın ışınması biçiminde bir kırık vardı. Vites kolunu oyuncak bir kuru kafa süslüyordu. Tekerlekler inip çıkıp kıvrılan Paradise Chapel karayolunda güm güm ediyordu.

Joel koltuğun bir köşesine büzülüp oturmuş, dirseğini camın kıyısına dayamış, çenesini avucuna almış uyumamak için çaba gösteriyordu. New Orleans'tan yola çıkalı beri doğru dürüst bir saat bile uyumamıştı çünkü şimdi olduğu gibi ne zaman gözünü kapatsa zihninden birtakım kara anılar geçiyordu. Bunların arasından özellikle öne çıkan biri vardı: Bir bakkal dükkânının tezgâhındaydı kendisi, annesi yanbaşında duruyordu, dışarıda sokakta ağaçların çıplak dallarında Ocak ayının yağmuru sarkıtlar oluşturmuştu. Birlikte dükkândan çıkıp ıslak kaldırımında sessizce yürüyorlardı, annesi bir kesekâğdı mandalina taşıyor kendisi de annesinin başının üstünde bez bir şemsiye tutuyordu. İçinde piyano çalınan bir evin önünden geçtiler, o gri öğle sonrasında müzik kederliymiş gibi geliyordu insana ama annesi, ne güzel bir şarkı, dedi. Eve vardıklarında o şarkıyı mırıldanıyordu, birden üşümeye başladı ve yatağa girdi, bunun üzerine doktor geldi, bir ayı aşkın bir süre her gün geldi ama annesi hep üşüdü, Ellen teyze hep yanındaydı, hep gülümsüyordu, doktor da oradaydı, gülümsüyordu, yenmeyen mandalinalar da buzlukta buruşuyordu; Joel her şey bittikten sonra Ellen ile birlikte Pontchartrain yakınlarında kirli paslı iki hanelik bir evde oturmaya gitti.

Ellen iyi yürekli, yumuşak sayılabilecek bir kadındı, iyi diye bildiği neyse onu yapmaya çalıştı hep. Okul yaşında beş çocuğu vardı, kocası bir kundura mağazasında çalışıyordu, yani pek fazla paralan yoktu; ama Joel onların eline bakmıyordu çünkü annesinden ona küçük bir miras kalmıştı. Ellen ve ailesi ona iyi davranıyorlardı ama ne olursa olsun onlara içerliyor, biraz sağırca olduğu için sersem gibi görünen Louise adındaki büyük kuzinini kızdırmak için alçakça şeyler yapıyordu elinde olmadan: Elini kulağına götürüyor, onu ağlatıncaya kadar "Ha? ha?" deyip duruyordu. Eniştesinin her gece yemekten sonra başlattığı heyecanlı oyunlara katılmıyor, kimin olursa olsun dilbilgisi yanlısını bulup ortaya çıkarmaktan tuhaf bir tat alıyordu ama bunun neden yanlış olduğu Kendall'lar kadar kendisini de düşündürüyordu. Sanki bütün o ayları gözünde yeşil, çatlak camlı gözlükler, kulağında tıkaçlarla yaşamış gibiydi; çünkü her şey başka bir şey gibi görünüyordu ve günler sürekli bir düşün içinde eriyip gidiyordu. Ellen yatmadan önce çocuklara Sir Walter Scott, Dickens ve Hans Andersen okumayı severdi ve soğuk bir Mart akşamı onlara Kar Kraliçesini okumuştı. Bunu dinlerken Joel, Çin'in kötülük aynasından kopan bir kıymık gözüne kaçtığı için yüreği bir buz parçasına dönüşen ve çarpık bir görünüş alan Küçük Kay ile kendisi arasında pek çok benzerlik bulmuştu: Diyelim ki, diye düşündü, Eli en'in tatlı sesini dinler ve ateşin ışığının kuzinlerinin yüzlerini ılıtışını izlerken, diyelim ki o da Kar Kraliçesi'nin Buz Sarayı'na gönderildi? Haydut baronları onu kurtarmaya gönderecek tek bir kişi çıkar mıydı? Hiç kimse yoktu, gerçekten de hiç kimse. Son haftalarda mektup gelmeden önce beş günün üçünde okuldan kaçmış, Kanal Sokağı'nın rıhtımında vakit öldürmüştü. Ellen'in kendisine hazırladığı yiyecek çantasındaki yemeğini dev irilikte zenci bir rıhtım hamalıyla paylaşmayı alışkanlık edinmişti, birlikte konuşurlarken zenci ona deniz yaşamıyla ilgili çok değişik masallar uyduruyordu, Joel bunları dinlerken bile yalan olduklarının bilincindeydi; ama bu adam bir yetişkindi ve Joel yalnızca yetişkinlerle arkadaşlık etmek ister olmuştu birden. Orta Amerika'ya giden muz teknelerinin yüklenişini, boşaltılışını tek başına saatlerce izliyor, hiç kuşkusuz gizli bir yolculuk planını kuruyordu kafasında, çünkü yabancı kentlerden birinde iyi ücretli bir işe konacağına güveni tamdı. Bununla birlikte on üçüncü yaş gününde, bir rastlantı sonucu, Skully Yurtluğu'ndan ilk mektup geldi.

Ellen bu mektubu ona birkaç gün göstermedi. Çok tuhaftı davranış biçimi; ne zaman göz göze gelseler gözlerinde Joel'in şimdiye kadar hiç görmediği bir bakış vardı: Bir korku ve suçluluk. Yanıtında birtakım konularda kendisine güvence verilmesini istedi: Joel'in hoşuna gitmezse hemen geri dönmesine izin verilmeliydi; eğitimiyle ilgilenilmeliydi; Noel tatillerini kendisinin yanında geçirebileceği kabul edilmeliydi. Ama Joel, uzun mektuplaşmalardan sonra Binbaşı Knox'in eski balayı bavulu tavanarasından aşağı sürüklenip indirilirken onun ne kadar ferahlamış olduğunu sezinleyebiliyordu.

Gideceği için sevinçliydi. Nedenini düşünemiyor, merak etmek zahmetine de girmiyordu; on iki yıl önce tuhaf bir biçimde bırakıp gittiği bir sahneye babasının neredeyse inanılmaz bir biçimde geri dönüşü ona hiç de olağandışı gelmiyordu çünkü hep böyle bir şeyin düşüyle yaşamıştı. Her ne kadar onun kafasındaki mucize, kendisini bir sokak köşesinde gören iyi kalpli, yaşlı ve zengin bir hanımefendinin binliklerle dolu bir zarfi hemen önüne bırakıvermesi türünden bir mucizeydi de; ya da iyi yürekli bir yabancıнын tanrıya vergi bu tür bir davranışı. İşte sonunda bu yabancı babası olmuştu, olağanüstü bir şanstın başka bir şey değildi onun gözünde bu.

Ama daha sonra Morning Star birahanesinin üst katında döküntü bir demir karyolada, sıcaktan başı dönerek, umutsuzluk içinde uzanırken babası ve kendi durumuyla ilgili olarak bambaşka bir tablo ortaya çıkıyordu: Ne umacağını bilmiyor ve korkuyordu çünkü daha şimdiden düş kırıklıkları başlamıştı. New Orleans'ta yeni alınmış ve göze çarpar bir gururla giyilmiş olan Panama şapka Biloxi'deki tren ambarından çalınmıştı; Paradise Chapel otobüsü, sıcak ve terli, üç koca saat geç kalmıştı; bütün bunlardan sonra birahaneye gelip de Skully Yurtluğu'ndan bir haber bulamamak hepsinin üstüne tüy dikmişti. Perşembe gecesi o tuhaf odada elektriği sabaha kadar söndürmemiş, Hollywood yıldızlarının en son neler yaptıklarını ezbere öğrenene kadar bir sinema dergisini okumuştuk çünkü bir saniye bile dikkatinin içe dönmesine izin verseydi hemen titremeye başlayacaktı ve o alçak gözyaşlarını tutmak olanaksızlaşacaktı. Sabaha karşı dergiyi alıp cırt cırt yırttı ve aşağıya inme zamanı gelinceye kadar parçaları birer

birer kül tablasında yaktı.

"Elini arkaya uzat da bana bir kibrit alıver, tamam mı, delikanlı?" dedi Radclif. "Arkada, rafta, gördün mü?"

Joel gözlerini açıp sersem sersem çevresine baktı. Burnunun ucunda yusuvarlak bir ter damlası dengelenmiş duruyordu. Rafi eliyle karıştırarak, "Burada çok ıvırzıvır var tabii," dedi, biriktirilmiş, sararmış gazeteler, yarılmış bir iç lastik, yağlı aletler; bir hava pompası, bir el feneri ve... bir tabanca vardı rafta. Tabancanın yanı başında açık bir kutu cephanelik; yepyeni madeni paraların parlak bakır renginde mermiler. Onlardan bir avuç almak geldi içinden ama hiç çaktırmadan göğüs cebine bir tane atmamakla yetindi. "İşte tamam."

Radclif dudaklarının arasına bir sigara tutuşturdu, Joel kendisinden istenmemesine karşın bir kibrit yaktı.

"Teşekkürler," dedi Radclif, burun deliklerinden koca bir duman bulutu çıkardı. "Baksana, buralara daha önce hiç gelmiş miydin?"

"Geldim sayılmaz ama annem beni bir keresinde Gulfport'a getirmişti, çok hoştu, çünkü deniz vardı. Dün oradan trenle geçtik."

"Buraları sevdin mi?"

Joel sürücünün ses tonunda bir tuhaflık sezindi. Acaba hırsızlığı fark edildi mi diye Radclif in küt profilini inceledi. Fark ettiyse bile Radclif hiç renk vermiyordu. "Hmm, şey... biliyor musunuz, biraz farklı."

"Benim fark mark gördüğüm yok elbet. Hep bu yörede yaşadım, bana burası her yer gibi görünüyor, ha ha!"

Kamyon birden geniş ve sert bir yola saptı, iki kıyısında gölgelik ağaçlar yoktu ancak solda uzanan büyük tarlanın en ucunda bir koyuluk oluşturan uzaktaki çam ağaçlarının çizgisi vardı. Kadın mı erkek mi olduğu belli olmayan uzak bir karaltı çapa çapalamayı bırakıp el salladı, Joel de ona karşılık verdi. Daha sonra kemikleri çıkmış bir katora binmiş beyaz saçlı iki küçük çocuk, kendilerini bir toz bulutunu içinde bırakarak yanlarından geçerken kamyona bir sevinç ılgığı attılar. Radclif, yoldan çekilmek konusunda ağırdan alan bir domuz sürüsüne üst üste korna çaldı. Joel hiç böyle küfreden birini görmemişti, belki o rıhtım işçisi zenci dışında.

Bir süre sonra düşünceli düşünceli kaşlarını çatan Joel, "Size bir şey sormak istiyorum, tamam mı?" dedi. Radclif başını sallayıp izin verene kadar bekledi. "Şe-ey, şunu sormak istiyordum, acaba benim.. Bay Sansom'ı tanıyor musunuz?"

"Evet, kim olduğunu biliyorum, tabii," dedi Radclif ve kirli bir mendille alnını sildi. "İki değişik ad söyleyerek beni şaşırttın, Sansom ve Knox. Elbette ya, Amy Skully ile evlenen arkadaş." Biraz durakladıktan sonra şunu ekledi: "Ama doğrusu şu ki, onu hiç görmedim."

Joel dudaklarını ısırды, bir an sustu. Yanıtlanmasını delice istediği sorular vardı ama onları sorma düşüncesi onu utandırıyordu çünkü bir insanın akrabaları konusunda bunca bilgisiz olması ayıp bir şeydi. Bu yüzden söylemesi gereken şeyi çok cesurca bir sesle söyledi: "Şu Skully Yurtluğu nasıl bir yer? Yani, orada kimler oturuyor demek istiyorum?"

Radclif bunu düşünürken gözlerini kıstı. "Şey-y," dedi sonunda, "orada iki zenci var, onları

tanıyorum. Sonra babanın karısı, onu da tanıyorum: Benim hatun ara sıra ona elbise diyor; her neyse, dikiyordu." Sigaranın dumanını içine çekti ve bir fiskeyle izmariti pencereden dışarıya attı. "Bir de kuzen... evet, Tanrı hakkı için, bir de kuzen!"

"Ya?" dedi Joel laf olsun diye, oysa mektuplarda böyle birinden bir kez bile söz edilmemişti ve sürücünün bir şeyler daha söylemesi için gözleriyle yalvarıyordu. Ama Radclif başkasıyla paylaşamayacak kadar gizli bir şakaya gülmüş gibi tuhaf tuhaf gülümsedi yalnızca.

Konu da burada kapandı.

"Şimdi gözünü dört aç," dedi Radclif, "kasabaya giriyoruz."

Bir ev. Bir öbek gri, zenci kulübesi. Boyasız, geçme tahta bir kilise, paratonerli bir çan kulesi, yakut rengi camdan dinsel resimli üç pencere. Bir tabela: Ulu ha Peygamber Geliyor/ Hazır Mısınız? Kocaman hasır şapka giymiş, böğürtlen dolu bir kovayı elinde sımsıkı tutan küçük bir çocuk. Her şeyin üzerinde de güneşin yakıcı cilası. Az sonra taş döşeli olmayan, kısa, adsız bir sokak geldi, iki kıyısında tek katlı evler diziliydi, kimileri ötekilere göre daha güzeldi; her birinin bir verandası ve avlusu vardı, kimi avlularda eğri büğrü gül fidanları, mersinler ve büyük bir olasılıkla dallarından birinden ip ve eski araba lastiğiyle yapılmış bir çocuk salıncağının sarktığı Çin ağaçları boy atmıştı. Mumlu, koyu yeşil, parlak yapraklı Japon gülleri vardı. Daha sonra, kiralık atlarla arabaların bulunduğu kırmızı, ambar gibi bir ahır: Atlar, yük arabaları, hafif arabalar, katırlar, adamlar. Birden keskin bir dönüş: Noon City.

Radclif fren yapıp kamyonu durdurdu. Uzanıp Joel'in tarafındaki kapıyı açtı. "Ne yazık ki seni Yurtluk'a kadar götüremiyorum, delikanlı," dedi, aceleyle. "Şirkettekiler kıyameti koparırlar. Ama kolay gidersin; bugün cumartesi, o yakada yaşayan pek çok kişi cumartesi günü kasabaya gelir."

Joel şimdi tek başına ayakta dikiliyordu, terden sıırılsıklam olan mavi gömleği sırtına yapışmıştı. Etiketlerle kaplı bavulunu sürükleyerek kasabadaki ilk adımlarını çekinerek attı.

Noon City'de bakacak fazla bir şey yok. Yalnızca tek bir cadde var, bu caddenin üzerinde de genel gereksinim malları satan bir dükkân, bir tamirci dükkânı, iki bürosu olan küçük bir yapı, birinde bir avukat ötekinde bir doktor oturuyor; tek kollu bir adamla karısının işlettiği berber dükkânı-güzellik salonu karışımı bir yer, bir de girişindeki sundurmanın altında bir Texaco benzin pompası bulunan ve R.V. Lacey'in Kral Mutfağı diye bilinen tuhaf, tanımı olanaksız bir iş yeri. Bu yapılar öylesine burun buruna ki bön bir marangoz tarafından bir gecede gelişigüzel yapıp çatıvermiş gibiler, hepsi birlikte köhne bir saray oluşturuyorlar âdeta. Sonra yolun karşı yanında tek başlarına duran iki yapı daha var: Biri hapisane, öteki aşıboyalı, yüksek, yıkılacak gibi, tuhaf bir ev. Dört yıldır hapisanede tek bir beyaz suçlu gören olmadı, başka türlü de kırk yılda bir oluyor zaten. Şerif tembel, işe yaramazın teki, içkisini içip yan gelmekten başka bir şey bilmez, sorun çıkaranlara, hırsızlara hatta en azılı katillere bile ilişmez, onlar istedikleri gibi cirit atarlar. O eski, tuhaf eve gelince, Tanrı bilir ne zamandır boş, dediklerine göre bir zamanlar burada çok zarif üç kız kardeş yaşarmış, gümüş-kın bir atı olan, güneyli kadınların kırmızı kanlarıyla lekeli kadife bir pelerin giyen iblis bir Yankee haydut üçünün de ırzına geçip tüyler ürpertici bir biçimde onları öldürmüş; bu güzel kurbanları bir zamanlar tanıdıklarını iddia eden çok yaşlı kadınlar anlattıkları zaman öykü Gotik bir görkem kazanıyor. Evin pencereleri kırılıp dökülmüş, boşalmış gözevleri gibi oyuk oyuk; çürük bir balkon tehlikeli bir biçimde ileri eğilmiş, sarı günebakan kuşları yuvalarını evin gizli köşelerine saklıyorlar; pul pul dökülen dış duvarlar, rüzgâr estiği zaman Uçuşan soluk ve yırtık afişlerle lime lime görünüyor. Kasabadaki küçük çocuklar için karanlık bastıktan sonra bu kara odalara girip en üst katın penceresinden yanık bir kibritle işaret vermek büyük bir yürek işi. Bununla birlikte evin verandası oldukça iyi

bir durumda ve cumartesi günleri kasabaya gelen çiftçi aileleri burayı kendilerine karargâh yapıyorlar.

Noon City ve çevresine yeni gelip yerleşen olmaz pek; ne de olsa burada iş çok azdır. Öte yandan, birinin kasabadan çekip gittiği de pek ender duyulur, Baptist kilisenin üst yanında, yaban otların arasında taştan çiçekler gibi ışıldayan, yüzüstü bırakılmış mezar taşlarının bulunduğu o karanlık düzlüğe yalnızlık yolculuğunu yapmak üzere gitmiyorsa eğer.

Kuşkusuz cumartesi büyük bir gündür. Gün ışıdıktan biraz sonra kasaba dışında katırların çektiği yük arabaları, külüstür otomobiller, hafif arabalar ard arda gelmeye başlar ve sabahın ortalarına doğru önemlice bir insan kalabalığı toplanır. Erkekler en iyi gömleklere ve çarşıdan alınma pantolonlarıyla çalım satarlar; kadınlar vanilya esansı ya da ucuz mağazalardan alınmış kokular sürünürler, bu kokuların en ünlüsü de Aşk İlahesi denen markadır; kızlar kırkılmış saçlarına süslü tokalar takar, yanaklarını kıpkırmızı boyar, üzerlerinde güzel resimler olan ucuz, kâğıt yelpazeler taşırlar. Yalınayak, belki de yarı çıplak olmalarına karşın çocuklar tertemiz yıkanmışlardır ve kutusunun içinden ikramiye çıkan şekerli patlamış mısır gibi bir şeyler alsınlar diye ellerine üç-beş kuruş tutuşturulmuştur. Dükkân dükkân dolaşmayı tamamlayan kadın takımı eski evin verandasında toplanırken erkekleri kiralık at ve araba ahırına seyirtirler. Hep aynı şeyleri söyleyip duran tezcanlı ve istekli sesleri arı uğultusu gibi bütün gün sürer. Verandadaki başlıca konuşma konusu hastalıklar, düğünler, flörtler, cenazeler ve Tanrı'dır. Ahırdaki erkeklerse şakalaşır, viski içer, ürünü konuşur ve sustalılarla oynarlar: Ara sıra korkunç boğuşmalar olur çünkü bu adamların çoğu kolay öfkelenen adamlardır ve birinin bir şeyine içerliyorsa bunun acısını ondan çıkarmak isterler.

Alacakaranlık gökyüzünü karartmaya başladığı zaman sanki dağılmaları için yumuşak sesli bir zil çalınmış gibi olur çünkü mahzun bir suskunlukla her şey durur, günbatımında kuşların susması gibi, işleyen çeneler kapanır. Arabalarına binen aileler kederli bir cenaze kervanı gibi kasabadan ayrılır, geride bıraktıkları tek iz onların ardından çöken suskunluktur. Noon City'deki iş yerlerinin sahipleri kapılarını kilitleyip eve yatmaya gitmeden önce bir saat daha dükkânlarını açık tutarlar; ama saat sekizden sonra bu kasabada belki zavallı bir sarhoş ya da yavuklusuyla gezinen genç bir âşık dışında aklı başında hiç kimseyi göremezsiniz.

"Baksana buraya! Hey, bavullu çocuk."

Joel hemen geriye döndü ve bir berber dükkânının kapı aralığından kaşlarını çatmış kendisine bakan çengel bacaklı, küçük, tek kollu bir adam gördü; böylesine sert ve tok bir sesin sahibi olamayacak kadar hastalıklı görünüyordu. "Gel buraya, küçük," dedi sertçe, önlüklü göğsünde bir başparmak inip kalkıyordu.

Joel yanına vardığı zaman adam elini uzattı, açık avucunda bir beşlik duruyordu. "Bunu görüyor musun?" dedi. Joel aptal aptal başını salladı. "Pekâlâ," dedi adam, "şimdi şuradaki yola bak. Şu kızıl saçlı kızı görüyor musun?"

Joel kimi gösterdiğini görmüştü. Alev gibi, kızgın saçlı bir kızdı. Boyu aşağı yukarı kendisinininki kadardı, kahverengi bir şort ile sarı bir polo giymişti. O yüksek, tuhaf, eski evin önünde bir öne bir arkaya zıplıyor, berbere nanik yapıyor, yüzünü olmadık biçimlere sokuyordu. "Dinle," dedi berber, "git şu haşarı kızı bana çağır, bu beşlik senin olsun. Ah-ah! Dikkat gene geliyor...."

Kızılkaşa vahşinin vahşisi bir Kızılderili gibi haykırarak sokaktan aşağı yıldırım gibi geçti, arkasından çığlık çığlığa bağırarak genç hayran kalabalığı koşuyordu. Joel'in ayakta durduğu yerin karşısına geldiği zaman kız koca bir avuç dolusu taşı fırlattı. Taşlar çılgınca bir patırtıyla berber dükkânının teneke çatısına yağmur gibi yağdılar, yüzü felce uğramışçasına solan kısa kollu adam avaz avaz bağırdı: "Ben de seni yakalamazsam, İdabel! Bak gör nasıl yakalıyorum; dur sen!" Arkasındaki tel kapıdan bir kadın kahkahası gümbürtüsü koptu, ardından eşek arısı sesi gibi bir ses: "Hayatım, bırak böyle saçmalamayın, bu sıcakta orada durma, gel içeri." Daha sonra, besbelli bir üçüncü kişiyle konuştu: "Söylüyorum ama onun da İdabel'den farkı yok ki; Tanrı ikisine de kafa vermemiş. Baksanıza kuzum, diyorum Bayan Potter'a (geçen hafta bugün saçına şampuan yaptırmak için gelmişti, o saçları nasıl o kadar kirletiyor, hani bunu öğrenmek için para istese vereceğim), neyse, 'Bayan Potter,' diyorum, 'siz okulda İdabel'in

öğretmenisiniz,' diyorum, 'nasıl olur da,' diyorum, 'bu kız bu kadar kötü olur,' diyorum. 'Yani bunu hiç anlayamıyorum, hem de öyle tatlı bir kız kardeşi olsan -Florabel'den söz ediyorum- ikisi ikiz güya, aralarında en küçük bir benzerlik yok.' Senin Bayan Potter diyor ki bana: 'Ah, Bayan Caulfield, o İdabel beni az mı üzüyor sanıyorsunuz, bana sorarsanız o kızın ıslahevinde olması gerekir.' Yaa, aynen böyle söyledi. Hoş, benim için yeni bir söz değil bu çünkü onun acayip bir yaratık olduğunu hep biliyordum, hayır efendim, şu İdabel Thompkins'i entariyle hiç görmedim daha. Hayatım, gel içeri, o sıcakta durma...

Adam parmaklarını kenetleyip arasından dolu dolu tükürdü. Joel'e ters ters baktıktan sonra, "Hiçbir şey yapmadan paramı almak için mi dikiliyorsun orada, ha, bunun için mi?" diye tersledi.

"Hayatım, beni duyuyor musun?"

"Kapa çeneni, kadın." Tel kapı sertçe kapandı.

Joel kafasını iki yana sallayıp yoluna devam etti. Kızıl saçlı kız ile gürültücü çetesi gözden kaybolmuştu; soluk öğle sonrası günün suskun saatine -boş toprakların üzerine yaz göğünden yumuşak bir rengin ineceği saate- yaklaşıyordu. Joel yoldan geçenlerin meraklı bakışlarına soğuk bir küçümsemeyle gülümsedi ve R. V. Lacey'in Kral Mutfağı denen yere geldiği zaman giriş kapısının dışında duran küçük, harap bir karatahta üzerine tebeşirle yazılmış listeyi okumak için durdu: Bayan Roberta V. Lacey sizleri içeri gelip lezzetli yemeklerimizi denemeye çağırır: Kedibahğı ve Piliç Kızartması - Nefis Güney Dondurması - Nefis Izgara Etler- Alkolsüz İçkiler ve Soğuk Bira.

Yarı duyulur bir sesle "Alkolsüz İçkiler" dedi ve sanki kurumuş boğazından aşağı buz gibi CocaCola akıyormuş gibi oldu. "Soğuk Bira." Evet, soğuk bir bira. Cebindeki bozuk para dolu cüzdanın kabartısını duydu ve yaylı tel kapıyı iterek içeriye girdi.

R. V. Lacey'in Kral Mutfağı denen kutu biçimli odada dikilen bir düzine kadar insan vardı, çoğu iş tulumu giymiş kemikli, yanık yüzlü oğlanlardı, birkaç tane de genç kız vardı. Joel içeriye girip odada boylu boyunca uzanan tahta bir tezgâha çekine çekine oturduğu zaman konuşmaların uğultusu büsbütün kesildi.

Hemen iri adımlarla ilerleyip Joel'in önündeki tezgâha dirseklerini dayayan adeleli bir kadın "Vay, merhaba, küçük," dedi. Maymun gibi uzun kolları kara, ince tüylerle kaplıydı, çenesinde bir et beni vardı ve bu beni de anten gibi tek bir kıl süslüyordu. Dev göğüslerinin ağırlığı şeftali rengi ipek bluzunu torbalandırıyor, Joel'e diktiği kızarık gözlerinde tuhaf bir ışık parladı. "Roberta'nın dükkânına hoşgeldin." Kirli tırnaklı iki parmak uzanıp yanağından acıtıcı bir makas aldı. "Söyle bakalım Bayan Roberta bu güzel çocuk için ne yapabilir?"

Joel âdeta ezildi. Arkadan duyulan kıkırtı ve kahkahaların bastırılmaya çalışılan sesini duymazlıktan gelerek "Soğuk bir bira," dedi birden.

"Küçüklere bira veremiyoruz, bebeğim, istediğin kadar şirin bir çocuk ol. Sen şimdi bir Nehi

üzümsuyu iste benden," dedi kadın ve hantal hantal yürüyüp gitti.

Kıkırtılar açık açık kahkahaya dönüştü ve Joel'in kulakları utançtan kıpkırmızı kesildi. Acaba kadın kaçık mı diye merak etti Joel. Sanki bir tımarhaneye bakarmış gibi ekşi kokulu odayı gözleriyle taradı. Duvarlarda bütün dişleri meydanda, mayolu güzellerin takvim fotoğrafları asılıydı, bir de sertifika vardı, şöyle diyordu: Bayan Roberta Ve ima Lacey'in, her yıl yazın Birincilik Ödülü aldığını gösterir belgedir. Alçak tavandan sarkan stratejik bir biçimde yerleştirilmiş zehirli sinekkâğıdı şeritleri vardı, iki tane de, yeşil-kırmızı krepon kâğıdından yapılmış şerit kurdelelerle süslenmiş çıplak ampul. Tezgâhın üzerinde uzun, pembe çiçek dallarıyla dolu bir vazo duruyordu.

Suları akan, mor renkli üzüm suyu şişesini sertçe bırakan kadın, "Buyurunuz," dedi. "Bir şey söyleyeyim mi, küçük, gerçekten de çok terli ve tozlu görünüyorsun." Neşeyle çocuğun başını okşadı. "Baksana, Sam Radclif in kasabaya getirdiği oğlan sen misin?"

Joel başını sallayarak onayladı. Üzüm suyundan bir yudum içti, ılıktı. "Acaba... yani, Skully Yurtluğu buraya ne kadar uzaklıkta, biliyor musunuz?" dedi, bütün kulakların kendisine çevrildiğinin farkındaydı.

Kadın beniyle oynayarak, "Hmmm," dedi ve gözlerini neredeyse kayboluncaya kadar geriye devirdi.

"Hey, Romeo, Skulların ora sence buradan ne kadar uzaktır?" dedi ve deli deli sırıttı. "Skull'lar dememe bakma..." ama sözünü bitiremedi çünkü kendisinden bilgi istediği zenci oğlan tam o sırada yanıt verdi: "Üç kilometre, daha doğrusu dört, belki, madam."

Papağan gibi yineledi, "Dört kilometre. Ama ben senin yerinde olsam, bebeğim, oraya tabanvayla gitmezdim."

Sarı saçlı bir kız, "Ben de öyle," diye mızırdandı.

"Oraya beni götürecek bir araç bulabilir miyim?"

"Jesus Fever kasabada değil mi?" dedi biri.

Ya ya, ben Jesus'u gördüm - Jesus, ahırın oraya koymuş arabasını - Ne? Hepiniz yaşlı Jesus Fever'dan mı söz ediyorsunuz? Yüz yaşını geçti ama en az senin kadar canlı. - Doğru, Jesus'u gördüm. - Evet, Jesus burada...

Kadın bir sinek öldürgecini yakalıp vahşice bir güçle şaplattı. "Kesin çeneyi. Bu oğlanın söylediklerinin hiçbirini duyamıyorum."

Joel, böyle bir şamatanın merkezi olmaktan dolayı, hafif korkuyla karışık bir gurur duydu birden. Kadın tuhaf bakışlarını Joel'in başının yukarısında bir noktaya dikerek, "Senin Skull'larla ne işin var, bebek?" dedi.

Gene aynı konu! Öyküyü kısaca anlattı, en basit olaylar dışında her şeyi atladı, hatta mektuptan bile söz etmedi. Uzun sözün kısası babasını bulmak istiyordu. Bu konuda kendisine yardım edebilir miydi?

Aslında kadın da bilemiyordu. Beniyle oynayarak ve gözlerini uzaklara dikerek bir süre sustu. Sonunda, "Baksana, Romeo," dedi, "Jesus Fever kasabada mı diyordun sen?"

"Evet, efendim." Romeo dediği çocuk zenciydi, başında kabarık lekeli bir aşçı başlığı vardı.

Tezgâhın arkasındaki bir yalağa bulaşık tabakları yığıyordu.

"Gel buraya, Romeo," dedi parmağıyla çağırarak. "Seninle bir şey konuşacağım." Romeo hemen arka köşede bir yere onun yanına gitti. Kadın heyecanlı heyecanlı bir şeyler fısıldamaya başladı, ara sıra omuzunun üzerinden arkaya, onların neler konuştuklarını duyamayan Joel'e bakıyordu. Salon sessizdi, herkesin gözü Joel'deydi. Joel, Sam Radclif ten çaldığı mermiyi cebinden çıkarıp sinirli sinirli ellerinde yuvarlamaya başladı.

Birden kapı savrulurak açıldı. Alev gibi kızıl, kırkık saçlı, sıska kız afra tafrayla içeriye girdi, ellerini kalçasına dayayıp, taş gibi durdu. Yüzü yassı ve biraz saygısızcaydı; iri, çirkin çiller, bir file gibi kaplamıştı burnunu. Kısık, parlak yeşil gözleri hızla bir yüzden ötekine geçti ama hiçbir tanıdıklık belirtisi göstermedi; bir an soğuk soğuk Joel'in üzerinde oyalanıp sonra başka yöne çevrildiler.

Selam, İdabel - Ne aradın, İdabel?

"Kız kardeşimi arıyorum," dedi. "Onu gören oldu mu? Sesinde oğlanımsı bir boğukluk vardı, pürüzlü bir maddenin arasından geçiyormuş gibiydi: Joel boğazını temizleme gereğini duydu.

Çenesiz genç bir adam, "Biraz evvel onu verandada otururken görmüştüm," dedi.

Kızılkaşa duvara dayanıp, kalem gibi ince, dizleri kemikli bacaklarını çaprazladı. Kırmızı tendürdiyot lekeli sol dizinde pis bir sargı vardı. Cebinden mavi bir yoyo çıkarıp bıraktı, yo-yo ağır ağır ters yönde dönerek aşağı indi, sonra yukarı doğru sardı. Başını Joel'e doğru sallayarak, "Kim bu?" dedi. Hiç kimseden ses çıkmayınca yoyo'yu attı çekti, omuzunu silkti ve: "Bana ne, yalvaracak değilim size?" dedi. Ama gözucuyla onu gizli gizli izlemeyi sürdürdü. "Baksana, bana veresiye bir uyutucu versene, Roberta?" diye bağırdı.

Kadın Romeo ile fiskos etmeyi bir an için bırakıp, "Bayan Roberta," diye düzeltti. "Sivri dillinin tekisin, her zaman da öyle oldun, söylememe gerek yok, İdabel Thompkins. Biraz olsun bir hanımefendi gibi davranmayı öğreninceye kadar benim buradan uzak dursan çok sevinirim, duydun mu? Sonra ayrıca ne zamandan beri burada senin kredin oldu? Ha! Hadi bas git... bir daha da sırtına doğru dürüst bir kadın kılığı giymeden gelme."

Kız küstahça, "Gelirsem, n'aparsın?" dedi ve öfkeyle kapıdan çıktı. "Bir daha buraya adım attığımı görmek için bu batakhane beni daha çok bekler, ne sandın." Dışarıya çıktıktan sonra içeriye, Joel'e bakmak için durduğunda karaltısı tel kapıyı doldurdu.

Artık akşam karanlığı basmak üzereydi. Gittikçe koyulaşan bir yeşillik denizi tuhaf bir şarap gibi gökyüzüne yayıldı ve yumuşak bir meltem uçsuz bucaksız bu yeşilliğin içinden gölgeli bulutları ağır ağır sürüklüyordu. Şimdi onun eve götüreceği yolculuk başlayacaktı, daha sonra da Noon City'deki suskunluğun kendisi neredeyse bir sese dönüşecekti: O karanlık düzlükte yosun bağlamış mezarların arasında atılan adımların çıkarabileceği sese benzer bir ses. Bayan Roberta Joel'e yol göstermek için Romeo'yu ödünç vermişti. İki adımlarını uydurarak yürüdüler; zenci oğlan Joel'in bavulunu taşıyordu; hiç konuşmadan hapishanenin köşesini döndüler, işte ahır oradaydı, solu kırmızı renkli, ambar gibi bir yapıydı, Joel o gün onu daha önce görmüştü. Bir Kovboy filmindeki desperado (kanun kaçağı) çetesine benzeyen adamlar atların bağlandığı direğin yanında toplanmışlar bir viski şişesini

elden ele dolaştırıyorlardı; Daha az gürültülü ikinci bir öbek daha vardı, bir meşe ağacının altındaki karanlıkta sustalı çakıyla bir oyun oynuyorlardı. Çamurlu su dolu bir yalağın üstünde dev sivrisinekler oğul gibi toplanmıştı; uyuz bir tazı direğe bağlanmış katırların karınlarını koklayarak ileri geri sessizce gidip geliyordu. Viski içenlerden birinin, uzun beyaz saçlı, uzun beyaz sakallı, yaşlı bir adamın besbelli keyfi

yerindeydi çünkü ellerini çırpıyor, büyük bir olasılıkla kafasında çalınan bir müziğe ayak uydurarak dans ediyordu.

Zenci oğlan ahırın arkasına dolanıp Joel'i bir arka avluya çıkardı, yük arabaları ile atlar öylesine birbirlerine yakın durmuşlardı ki sallanan bir at kuyruğunun bir şeylere çarpması kaçınılmazdı. Romeo parmağıyla göstererek, "İşte o, işte Jesus Fever orada," dedi.

Ama Joel arka avlunun kıyısında duran gri yük arabasının tahta sırasında büzüşmüş oturan cüce karaltıyı hemen görmüştü: Yavaş yavaş karanlığa gömülen yeşil gökyüzünün üzerinde ilkel yüzü keskin görünen, yer cücesi gibi küçücük bir Zenci. Joel'in önüne düşüp yük arabalarının ve hayvanların arasında sakına sakına ilerleyen Romeo, "Hiç korkma," dedi. "En iyisi elimden sıkıca tut, beyaz çocuk: Jesus Fever, o ihtiyar şahin gibisini hiç görmemişsindir."

Joel, "Ama ben korkmuyorum," dedi ve bu doğrudu.

"Şşşş!"

Oğlanlar yaklaşırken küçük yer cücesi başını kuşkulu bir biçimde dikti; sonra, oyuncak bir bebek gibi kesik kesik hareketlerle başını yana çevirip, sütlü beneklerle dolu, sarı, fersiz gözlerini aşağıya indirerek, düşlere özgü bir uzaklıkla onlara baktı. Başına çapkınca kondurulmuş, sert fötr bir şapka giymişti, çizgili kurdelesine benekli bir hindi tüyü tutturulmuştu.

Romeo sanki Joel'in söze başlamasını bekleyerek kararsızca dikiliyordu; ama beyaz çocuk ağzını açmayınca konuşmak zorunda kaldı: "İyi ki bugün kasabaya gelmişsiniz, Bay Fever. Şuradaki küçük bey Skully'lerin akrabasıymış, Yurtluk'a gidiyor, orada oturacaktı."

"Ben Bay Sansom'ın oğluyum," dedi Joel, her ne kadar, karanlık ve kırılğan başını kaldırıp yüzüne baktığı zaman bu söz pek anlamlı görünmemiş olsa bile. Bay Sansom. Peki kimdi o? Bir hiç, hiç kimse. Kör gibi bakan çökük gözleriyle, hiçbir tepki göstermeden onu inceleyen bu yaşlı adam için bile özel bir anlamı yok gibi görünen bir ad.

Bunun üzerine Jesus Fever şapkasını bir saygı ifadesiyle bir-iki santim kaldırdı. "Onu burada

bulmamı söyledi: Bayan Amy söyledi," diye fısıldadı kısık bir sesle. Yüzü siyah, kurumuş bir elma gibiydi ve neredeyse kalmamıştı; parlak alnı derisinin altında mor bir ışık yanıyormuş gibi ışıldıyordu; orak gibi kıvrık durduğu için sırtı kırılmış izlenimi veriyordu: Yaşlılıktan eciş bücüş olmuş, kırık belli, küçük, kederli bir cüce. Gene de sarı, benekli gözlerinde büyücülere özgü bir şey - Joel'in düşgücünü etkileyen bir şey- vardı: Şey-y, evet, kitaplarda geçen, büyü müyü gibi şeyler anımsatan bir şeytanlık. "Dün de buradaydım, evvelki gün de, Bayan Amy bekle demişti çünkü." Derin bir soluğun etkisiyle titredi. "Fazla konuşamayacağım: Gücüm yok. Hadi, atla, çocuk. Gece oluyor, kemiklerim için iyi değil."

"Peki, Bay Jesus," dedi Joel isteksizce. Romeo arabaya binmesi için yardım etti, sonra bavulunu verdi. Eski bir yük arabasıydı, sarsıntılı, fazlaca büyük bir çerçi arabası gibi; tabanına, hoş, ekşi kokulu mısır kabukları ve çuvallar konmuştu.

Jesus Fever dizginleri sarımsı kahve renkli katırın sırtına hafifçe vurarak, "Hadi, John Brown," diyordu. "Kımıldat ayaklarını, John Brown, kımıldat şu ayaklarını...."

Araba ağır ağır arka avludan ayrılıp, gıcırdaya gıcırdaya bir patıkayı tırmanarak yola çıktı. Romeo koşup katırın kalçasına esaslı bir şaplak indirdikten sonra ok gibi fırlayıp gitti; Joel birden onu geri çağırma isteği uydu çünkü birden Skully Yurtluğu'na tek başına gitmek istemiyormuş gibi bir duyguya kapıldı. Ama artık bu konuda yapılacak hiçbir şey yoktu. Ahırın önündeki sakallı sarhoş adam dans etmeyi bırakmıştı, av köpeği su yalağının altına oturmuş pirelerini kaşıyordu. Arabanın sallanan tekerlekleri yeşil havanın içinde toz haline getirilmiş bronz gibi asılı kalan toz bulutları çıkarıyordu. Yol kıvrıldı: Noon City yok oldu.

Gece olmuştu, araba ıssız bir köy yoluna çıkmıştı tekerlekleri, John Brown'un umutsuz ayak seslerini boğan, derin ve ince kuma yumuşacık batıyordu. Jesus Fever şu ana kadar yalnızca iki kez konuşmuştu, her birinde de katıra yapacağı korkunç işkence tehdidini savurmak için: Diri diri derisini yüzecek ya da baltayla kafasını yaracaktı, belki her ikisini de. Sonunda vazgeçti ve hâlâ tahta sırada iki büklüm oturur durumda uyuyakaldı. "Çok uzak mı?" diye sordu Joel bir kez, yanıt alamadı. Dizginler yaşlı adamın bileğine gevşekçe sarılmış olarak duruyordu ama katır hiç yardıma gerek duymadan arabayı ustalıklıca götürüyordu.

Bir kez bebek gibi gevşeyen Joel bir çuvalın üzerine uzanıp arabanın arkasından bacaklarını sallandırdı. Bir asma bağı gibi kafeslemesine dizilmiş yıldızlar güney göğünü dondurmuştu, Joel parlak, pullarla süslü ve bu asma kütüklerini gözleriyle birleştirerek bir şeylere benzeyen şekiller çiziyordu: Bir çan kulesine, inanılmaz değişik çiçeklere, zıplayan bir kediye, bir insan başı taslağına, kar tanelerinin oluşturduğu desenler gibi daha başka şeylere. Pasparlak, kırmızımtrak, üç-çeyreklik bir ay vardı; akşam rüzgârı, yanlarından geçen ağaçların dallarını kaplayan İspanyol yosunu örtüsünü ürpertici bir biçimde dalgalandırıyor. Ilımlı karanlığın içinde sağda solda dolaşan ateş böcekleri sanki birbirlerine şifreyle işaret verir gibiydiler. Joel gece böceklerinin testere ezgilerini kaygısızca ve hoşnutlukla dinliyordu.

Şimdi de ıssız kirliliğin seslerini aşıp gelen çocuksu bir düet müziği duyuldu: "Ne yapar acaba saka

kuşu, zavallıcık..," Ay ışığında onların yolun otlu kıyısında hayalet gibi hızlı hızlı yürüdüklerini gördü.

Araba yetiştiği zaman bir cesaret, "Hey, merhaba," diye seslendi.

"İki kız da arabanın yaklaşışını izlemişler ve görülür biçimde adımlarını yavaşlatmışlardı; ama yüzü tanıdık olmayanı sanki korkmuş gibi bağırmişti, "Ay aman!" Çok uzun, uzun saçları vardı, uzunluğu kalçalarını geçiyordu, gölgede kaldığı için dumanlı görünen yüzü, seçebildiği kadarıyla, çok cana yakın, çok güzeldi. "Ah, bu yoldan geçip bizi arabanıza almak istemeniz ne büyük incelik."

"Gelin," diyerek yer açmak üzere kaydı Joel.

Atik bir hareketle arabaya, onun yanına atladıktan sonra, "Adım Florabel Thompkins," diyerek eteğinin ucunu dizlerinin altına çekti kız. "Skully'lerin arabası mı bu? Öyle ya, Jesus Fever şu... uyuyor mu? Bir bu eksikti." Bütün bunları sanki belli bir yaşlı kadın tipini yansılamış gibi hızlı hızlı, kuş vıcırtısına benzer bir sesle ağzına geleni söylemişti. "Gelsene, burada bol bol yer var."

Kız kardeş arabanın arkasından yürümeyi sürdürdü. "Benim iki bacağı var, bir bacağı ötekinin önüne atacak irade gücünü bulamayacak kadar koket değilim, gene de teşekkür ederim," dedi ve şortunu sertçe çekti.

"Binebilirsin," dedi Joel çekinerek, daha başka ne yapabilirdi bilmiyordu; çünkü komik bir kızdı bu, buna hiç kuşku yoktu.

"Cav cav ediyor işte," dedi Florabel Thompkins, "sen ona aldırma. Tam annemin İdabel'e dediği gibi, yaptığı şey Sersemlik. Bırak yürüsün, apşak bacak, koca dünyanın umurundaydı sanki. Ona laf anlatmaya çalışmak boşunadır: Burnunun dikine gider, İdabel öyledir. Kime

sorarsan sor."

Kendini savunmak için İdabel'in ağzından çıkan tek söz "Hah," demek oldu.

Joel bir birine bir ötekine baktı ve Florabel'i daha çok sevdiği sonucuna vardı; doğru bir karar verebilecek kadar yüzünü iyi görememesine karşın o öylesine güzeldi ki, hiç değilse Joel öyle olduğunu düşünüyordu. Her neyse, kız kardeşi erkek gibi bir kızdı ve Joel, Eileen Otis'i tanıdığı günden beri erkek gibi kızlardan özellikle nefret ederdi. Bu Eileen Otis New Orleans'ta aynı blokta oturan etli butlu, kaba saba biriydi, Joel'in yolunu kesip pantolonunu çıkararak yüksek bir ağacın tepesine fırlatmayı âdet edinmişti. Yıllarca önceydi bu ama o kızı anımsamak bile Joel'i hâlâ öfkeliyordu. Florabel'in kızılkaçalı kız kardeşini tam bir Eileen Otis olarak görüyordu.

"Biliyor musun, harika bir araba aldık biz," dedi Florabel. "Yeşil bir Chevrolet, içine tam altı kişi sığıyor, hiç kimse kimsenin kucağına oturmuyor, pencerelerinde sahici gölgelikler var, minicik oyuncak bebeklerle indirip kaldırabiliyorsun. Babam bu güzel, Chevrolet'yi bir horoz döğüşünde bir adamdan kazanmış, babam bence çok akıllılık etmiş, ama annem böyle söylemiyor. O çok doğrucudur, horoz döğüşlerini sevmiyor. Yani demek istiyorum ki başkalarının arabalarına binmek zorunda değiliz genellikle, hele yabancıların... tabii Jesus Fever'ı tanıyoruz... sayılır. Ama senin adın ne? Joel? Joel ne? Knox... peki Joel Knox, sana demek istediğim şu, genellikle bizi kasabaya o güzel arabayla babam götürüyor..."

Florabel çan çan edip duruyordu, Joel de onu güzel güzel dinliyordu ta ki başını çevirip kız kardeşini görene ve onun tuhaf tuhaf kendisine baktığı sanısına kapılana kadar. Bu bakışma sürerken aralarında geçen gülümsemesiz ama eğlenceli bakışı ay aydınlatmıştı; sanki her biri şöyle der gibiydi: Ben de seni umursamıyorum. "...ama bir keresinde yanlışlıkla kapıyı İdabel'in elinin üzerine çaptım," Florabel hâlâ arabadan söz ediyordu, "bu yüzden başparmağının tırnağı hiç büyümüyor: Tostopak ve kara. Ama o hiç aldırmadı, üzülmedi, doğrusu çok cesurca davrandı; ben olsam, öyle felaket bir... elini gösterecekti."

"Beni rahat bırak yoksa ben sana onu çok güzel gösteririm: Hiç ummadığın bir yerde."

Florabel burnunu çekti, ters ters Joel'e baktı çünkü Joel gülüyordu. "İdabel'e insan gibi davranmanın yararı yoktur," dedi kötü kötü. "Kime sorarsan sor. Onun bu serseriliğini gören, onun da benim gibi varlıklı bir ailenin kızı olduğuna inanamaz, değil mi?"

Joel gerisini duyamadı çünkü birden İdabel'in arabayı izlemeyi bıraktığını fark etmişti. Çok gerilerde kalmıştı İdabel, koşuyordu, yol kıyısını izleyen ot gölünün arasından biraz ötede, kara bir kumsalın üzerindeki deniz köpüğü gibi soluk soluk parıldayan, çiçek açmış kızılçık adacığına doğru, soluk bir hayvan gibi koşuyordu. Ama daha bunu Florabel'e göstermeden ikizi parıldayan ağaçların arasına girip kayboldu. "Bu karanlıkta orada tek başına olmaktan korkmuyor mu?" diyerek Florabel'in sözünü kesti ve İdabel'in nereye yok olduğunu parmağıyla işaret ederek gösterdi.

"Bu çocuk hiçbir şeyden korkmaz," dedi Florabel dümdüz bir sesle. "Onu sakın merak etme; canı istediği zaman bize yetişir."

"Ama o ormanın içinde..."

"Oho, kız kardeşim esereklidir, ona neden diye sormanın anlamı yoktur. Daha önce de söyledim ya, biz ikiziz ama annem, Tanrı bir iyinin yanına bir kötü veriyor, diyor." Florabel esneyerek arkasına yaslandı, uzun saçları omuzlarına yayılmıştı. "İdabel'in yapamayacağı şey

yoktur; hatta biz daha çok küçükken Skully'lerin oraya gidip her yeri karıştırmış ve pencerelerden içeriye gözetlemişti. Bir keresinde hatta Kuzen Randolph'ı basbayağı gördü." Tembel tembel kolunu kaldırıp başının üzerinde, havada altınsı bir biçimde yanıp sönen bir ateş böceğini yakaladı, "Orada yaşamak hoşuna gidiyor mu?" dedi.

"Nerede?"

"Yurtlukta, sersem."

Joel, "Gidebilir ama orayı daha görmedim," dedi. Florabel'in yüzü yüzüne yakındı ve bu yanıtın kızı düş kırıklığına uğrattığını söyleyebilirdi. "Ya senin, senin evin nerede?"

Kız eliyle havada geniş bir daire çizdi. "Şu yanda, birazcık ötede. Yurtluk'tan pek uzak değil, yani bir gün belki bizi ziyarete gelirsin." Ateş böceğini havaya fırlattı, böcek küçük bir ay gibi havada asılı kaldı. "Tabii Yurtluk'ta oturduğunu ya da oturmadığını bilmeme olanak yok. Skully'lerin bir tekini bile hiç kimse görmez. Yani Tanrı'nın kendisi orada otursa kimsenin ruhu bile duymaz. Senin kimin..." ama bu cümle, korkunç, insanı korkudan donduran bir feryat, çevreyi kuşatan karanlıkta çığınca bir çatırtı tarafından kesildi.

İdabel çalılarının arasından yola fırladı. Kollarını sallıyor, avaz avaz var gücüyle uluyordu.

Kız kardeşi, "Pis, sersem," diye bağırdı ama Joel hiçbir şey yapmadı çünkü yüreği boğazında bir yere takılıp kalmıştı. Daha sonra Jesus Fever'ın tepkisini görmek için arkasına baktı ama yaşlı adam hâlâ uyukluyordu; katırın korkup sıçramaması tuhaftı.

"Çok iyiydi ama, di mi?" dedi İdabel. "Arkanızdan şeytan kovalıyor sandınız garanti."

Florabel, "Şeytan meytan sanmadık... o senin içinde," dedi. Joel'e döndü: "Babama söylediğim zaman gününü göreceksin o, çünkü bize görünmeden gelip bizi yakalayabilmesi için kestirmeden, mağaradan geçmiş olması gerek, babam bunu ona kaç kere söyledi. Hep böyle yapıyor, orada ağaç sakızı arıyor: Bir gün kocaman bir su yılanı bacağını ta dibinden koparacak, bu sözümü unutma."

İdabel çiçekli bir kıvılcık dalıyla dönmüştü ve şimdi büyük bir çalımla çiçekleri kokluyordu. "Beni yılan ısırды bile," dedi.

"Evet, doğru," dedi kız kardeşi. "Bacağını görmeliydin, Joel Knox. Karpuz gibi şişti; bütün saçları döküldü; iki ay felaket hasta oldu, annemle ben başında bekledik."

"Bereket versin ölmemiş," dedi Joel.

"Senin gibi biri olsaydım kendime nasıl bakacağımı bilmez ölürdüm," dedi İdabel.

"Uyanık olduğu doğru," diye onayladı Florabel. "Zırpadak dosdoğru kümeşe gitti, tavuğu yakalayıp hayvanın karnını cart diye yardı; böyle bir bağırtı ömrümde duymadım. Sıcak tavuk kanı zehiri çeker alır."

"Seni hiç yılan ısırıldı mı, oğlum?" diye sordu İdabel.

Joel, "Hayır," dedi ve bir hata yaptığını anlayarak ekledi, "ama bir keresinde neredeyse bana araba çarpıyordu."

İdabel bunu dikkate alır göründü. "Araba çarpıyordu demek," dedi, boğuk sesinde biraz kıskançlık vardı.

"Keşke bunu söylemeseydin," diye atıldı Florabel. "Şimdi hemen gidip kendini yolun ortasına atmaya kalkar."

Yolun aşağısında, sığ ormanın içinde, çok yakınlardaki bir dereciğin çakılların üzerinden kayan sularının şırıltısı bir yerlere gizlenmiş kurbağaların farfara vıraklamalarını vurguluyordu. Ağır ağır ilerleyen araba bir yokuşu tırmanıp yeniden inişe geçti. İdabel kızılıcık çiçeklerinin taç yapraklarını yolup onları yolunun üzerine döktü, sonra dalı fırlatıp attı; başını geriye yatırarak gökyüzüne baktı ve bir şeyler mırıldanmaya başladı; daha sonra şarkıya geçti; "Kuzey yeli esince, yağınca kar ince ince, ne yapar acaba saka kuşu, zavallıcık?" Florabel gerisini getirdi: "Ahırda buldu kendine bir köşe, sıcacık kendi kanadı altında, zavallıcık!" Çok canlı bir şarkıydı, bittikçe baştan alıyorlardı, sonunda Joel de onlara katıldı, üçü söylemeye başladılar; sesleri tatlı tatlı çınılıyordu, çünkü üçü de sopranoydu, bu arada Florabel olmayan bir banjoyla eşlik ediyordu. Sonra ayın önüne bir bulut geldi ve bu karartmada şarkı kesildi.

Florabel arabadan aşağı atladı. "Evimiz şurada," dedi, Joel'e tam anlamıyla bomboş kıraç topraklar gibi görünen bir yeri işaret etti eliyle. "Unutma... ziyaretimize geleceksin."

"Gelirim," diye bağırdı Joel ama karanlık dalgası ikizleri yutmuştu bile.

Bir süre sonra düşüncesinde bel irip sonra yavaş yavaş silindiler, Joel kuşkuya düştü, acaba onları ilk gördüğü zaman düşündüğü gibi birer hayalet miydiler, diye. Kendi yanağına dokundu, mısır yapraklarına dokundu, Jesus'a baktı -yaşlı adam arabanın sarsıntılarına büyük bir esneklikle yanıt veren gövdesinin sarsılmaları dışında taş gibi uykudaydı- ve yitirdiği güvenini kazandı. Dizginlerden

bir şakırtı geliyordu, katırın ayak sesleri yaz öğle sonlarında bir sineğin vızıltısı gibi uykuluydu. Joel'i yalımların arasına almak, gözlerini kamaştırmak, örtmek için bir yıldız ormanı aşağıya iniyordu. Kollan açılmış, bacakları çarpılmış, ağzı hafifçe aralanmıştı sanki uyku ona bir tokat indirmiş gibiydi.

Birden çit direkleri büyüdü; katır canlandı, tırısa geçti, çakıllı bir yoldan aşağı, tekerlekleri çakıl sıçratarak neredeyse dörtnala gitmeye başladı; kendine gelen Jesus Fever dizginlere asıldı: "Hop, John Brown, hop!" O zaman araba soluğu tükenerek durdu.

Bir kadın büyük bir verandanın merdivenlerinden aşağı indi; havaya kaldırarak tuttuğu gaz fenerinin sarı küresinin çevresindeki çılgın beyaz kanatlar havayla doldular. Düşünde bir ifrite kaşlarını çatan Joel, kadın onun üzerine dikkatle eğilip fenerin puslu ışığında yüzüne bakarken kendinde değildi.

2

Düşüyor... Düşüyor... DÜŞÜYOR! bıçak gibi bir kuyu, bir yeraltı koridoru ve kendisi metal helezonların arasında bir yelpaze gibi fırıl fırıl dönüyordu; ta dipte ağzı açık bir timsah torbalı gözleriyle onun dönüşünü izliyordu: Her zamanki gibi bundan kurtuluş sorunu uyanmakla çözüldü. Timsah gün ışığında patladı. Joel gözlerini kırptırdı, dilinin acılığını duydu, hiç kıılmıdamadı; dört direği olan, yüksek baş tahtasına da gül ağacından kaba saba oyulmuş değişik çiçekler bulunan koca yatak boğucu derecede yumuşaktı ve Joel'in gövdesi bu yumuşaklığın ortasına iyice gömülmüştü. Çıplak uyumuş olmasına karşın üzerindeki ince çarşaf ona yünlü bir battaniye gibi geliyordu.

Bir etek hışırtısı odada birinin bulunduğu konusunda onu uyardı. Bir ses daha, kuru, rüzgâr çıkaran, kanat çırpma sesine çok benzeyen bir ses; yatakta dönerken onu uyandıranın bu ses olduğunu fark etti.

Yatağın karşısına gelen, sert güneş ışığıyla dolu iki pencereyi soluk sarı bir duvar yüzey birbirinden ayırıyordu. Kadın bu iki pencerenin arasında duruyordu. Joel'i fark etmedi çünkü odanın karşı tarafındaki antika bir yazı masasına bakıyordu: Orada, lake bir kutunun üzerinde bir kuş vardı, bir arıkuşu, öylesine kımlıtsız duruyordu ki içi doldurulmuş bir kuş gibiydi. Kadın arkasına dönüp açık duran tek pencereyi kapattı; bunun ardından yan yan, küçük, sakıngan adımlarla ilerlemeye başladı.

Joel tam anlamıyla uyanıktı ama bir an için sanki ona arıkuşu ile kuşun peşindeki kişi, gördüğü düşün tuhaf bir parçasıymış gibi geldi. Kadının yazı masasına yaklaşımını, kuşun masum heyecanını izlerken midesi kasıldı: Kuş, mavi parlak başını sallayarak oraya buraya hoplamaya başladı; birden, tam kadın ona vuracak kadar yaklaştığı sırada kuş kanat çırpıp yatağın üzerinden uçarak, bir gece önce Joel'in giysilerini fırlattığı iskemleye kondu. Bunun üzerine gecenin anıları doluştu kafasına: Araba, ikizler, fötr şapkalı, küçük zenci. Bir de kadın, babasının karısı: Bayan Amy'miş, dediklerine göre. Eve girişini anımsadı, duvarları, mum ışıklarının çarpışan gölgeleriyle kıpırdaşan, hol gibi tuhaf bir odadan tökezleyerek geçişini; ve Bayan Amy parmağını dudaklarına bastırıp, onu kıvrılarak giden

halılı bir merdivenden hırsız gibi gizlice çıkarmış, ikinci bir koridordan geçirip odasının kapısına götürmüştü; hepsi uykuda gezerken yapılmış gibiydi; bu yüzden de yazı masasının yanında durmuş yeni tüneğindeki arıkuşuna bakan Bayan Amy'yi görmek aşağı yukarı ilk kez görmek gibi bir şeydi. Entarisi neredeyse saydam gri bir kumaştan yapılmıştı; sol elinde, görünürde bir nedeni olmayan, entarisiyle aynı renkte gri bir ipek eldiven vardı, o elini, sakatmış gibi, zarif bir biçimde çukurlaştırmıştı. Kahverengimsi, daha çok renksiz saçlarının dağılmış örgüleri arasında bir tutam beyazlık zigzaglar çizerek geçiyordu. İnce, narin kemikliydi, gözleri dar yüzünün yumuşaklığının içine gömülmüş iki üzüm tanesi gibiydi.

Demin yaptığı gibi doğrudan doğruya kuşu kovalamak yerine parmak uçlarına basarak o büyük odanın öteki ucundaki şömineye gitti ve elini ustalıklı kıvrarak demir bir çubuk aldı. Kuş, iskemlenin kolundan aşağı hoplayıp Joel'in çıkarıp attığı gömleğini gagaladı. Bayan Amy dudaklarını büzdü ve kadınca, beş, hafif adım attı...

Demir çubuk kuşun sırtına indi ve bir an için kuş çakılıp kaldı; sonra bu durumdan kurtulup deli gibi pencereye uçtu, sesler çıkardı, kanat çırparak cama saldırdı, sonunda yere düşüp sersemlemiş bir halde çırpındı, yayılmış kanatlarıyla halıyı tırmaladı.

Bayan Amy onu bir köşeye sıkıştırdıktan sonra avucuyla alıp göğsüne bastırdı.

Joel yüzünü yastığa gömdü, bu patırtının onu nasıl etkilediğini görmek için bile olsa kendisine bakacağını biliyordu. Ayak seslerinin odayı geçişini, kapının hafifçe kapanışını dinledi.

Bir önceki gün üzerinde olan giysileri giydi: Mavi bir gömlek ile kirli bir keten pantolon. Bavulu hiçbir yerde bulamıyordu, acaba arabada mı bıraktım, diye merak etti. Saçlarını taradı ve gülağacından yapılmış, dört direkli yatağın yanında, üzeri mermerli masada duran sürahidin yüzüne su çaptı. Çıplak ayaklarının altındaki doğu tipi ince desenli, yer yer tüyleri dökülmüş halı yapışkan ve kabaydı. Boğucu odada küf kokusu vardı; eski eşya ve kışın yakılmış ateşlerin kokusu; güneşli havanın içinde tatarcık gibi toz parçacıkları dolaşıyordu ve Joel dokunduğu her şeyde tozlu bir parmak izi bırakıyordu; yazı masasında, çekmeceli dolapta, lavabo dolabında. Kuşkusuz bu oda yıllardır kullanılmamıştı; burada yeni görünen tek şey yatak çarşaflarıydı, onlarda bile hafif bir sararmışlık vardı.

Tam ayakkabılarını bağlarken arıkuşunun tüyünü gördü. Bir örümcek ağı ipliğinin ucunda sallanmış gibi başının üstünde sallanıyordu. Onu havada kaptı, yazı masasına götürdü ve içi kırmızı kadife kaplı kutunun içine koydu; Sam Radclif'in mermisini de buraya koyabileceği geldi aklına. Joel anısı olan şeyleri saklamayı severdi, önemsiz, küçük şeyleri saklama ve onları sınıflama huyu vardı. Bir yığın derlemeler yapmıştı, Ellen'in onları New Orleans'ta bıraktırmış olmasına öylesine üzülüyordu ki. Dergi fotoğrafları vardı, madeni paralar vardı, kitaplar vardı, hiçbiri ötekine benzemeyen taşlar vardı, bir de yalnızca Muhtelif olarak etiketlediği olağanüstü bir derleme: Kuş tüyü ile mermi buna çok iyi gidecekti. Ama bakarsın Ellen onları postalardı, ya da belki hepsine yeniden başlardı, belki..

Kapı hafifçe vuruldu.

Babasıydı, bundan hiç kuşkusu yoktu. O olmalıydı, ne deseydi acaba? Merhaba, Babacığım, Baba, Bay Sansom? Tanıştığımıza sevindim, merhaba? Kucaklayacak mıydı, elini mi sıkacaktı yoksa öpecek miydi? Ah, neden dişlerini fırçalamamıştı, neden Binbaşı'nın bavulunu bulup oradan temiz bir gömlek çalmamıştı? Ayakkabısına bir düğüm attı, "Evet?" diye seslendi ve dikleşip elinden geldiğince iyi, erkeksi görünmek için hazırlandı.

Kapı açıldı. Bayan Amy eldivenli elini yatık tutarak kapı eşiğinde bekliyordu; tatlı tatlı bakarak başını salladı, Amy ilerlerken Joel onun üst dudağının üstündeki tüylenmenin hafif bir bıyık gibi görüldüğünü fark etti.

Joel, "Günaydın," diyerek gülümsedi ve elini uzattı. Elbette düş kırıklığına uğramıştı ama nedense ferahlamıştı da.

Bayan Amy uzanmış eline dik dik baktı, küçük yüzünü bir şaşkınlık ifadesi kapladı. Başını iki yana salladı, Joel'in yanından dolaşarak geçti, pencereye gitti ve orada arkası dönük olarak durdu. "Saat on ikiyi geçiyor," dedi.

Joel gülümsemesinin birden donduğunu, alıklaştığını duyumsadı. Ellerini ceplerine sakladı.

"Dün akşam o kadar geç gelmen ne büyük bir şanssızlık: Randolph daha neşeli bir karşılama düşünüyordu senin için." Sesinde bir bezginlik, bir ylışıklık vardı; insanın kulağına sönen bir balonun vıcırtısı gibi geliyordu. "Düşünüyordu ama astımı var, biliyor musun: Dün berbat bir krizi tuttu. Üzülmesin diye senin burada olduğunu haber vermedi, bence odasından çıkmasa iyi olur, hiç değilse akşam yemeğine kadar."

Joel söyleyecek bir söz aradı. Sam Radclif'in bir kuzenden söz ettiğini anımsıyordu, ikizlerin biri, Florabel, de söz etmişti kuzen Randolph diye birinden. Her nedense Florabel'in konuşma biçimi bu kuzenin kendi yaşına yakın biri olduğunu düşündürmüştü ona.

"Randolph bizim birinci kuşak kuzenimizdir, senin de büyük bir hayranın," dedi ve yüzünü Joel'e döndü. Sert güneş ışığı derisinin solgunluğunu daha da artırıyordu, şu anda şeytanca ona dikilmiş küçücük gözleri cin gibiydi. Yüzünde odak eksikliği vardı, sanki sevimsiz ve boş bir incelmışlik zarının altında dikkatleri kendine çekmeye çalışan bambaşka, farklı bir kişilik yatıyordu; bu odak yoksunluğu kimi hazırlıksız anlarda ona korkulu, ne yapacağını şaşırılmış bir hal veriyordu ve konuştuğu zaman sanki her sözcüğün ne anlama geldiğinden asla emin

değilmiş gibi görünüyordu; "Kocamın Bayan Kendall'a gönderdiği çekten para arttı mı?"

Galiba bir dolar kadar," dedi Joel ve gönülsüzce bozuk para cüzdanını uzattı. "O birahane kalmak epey pahalıya patladı."

"Sende kalsın, lütfen," dedi. "Ben yalnızca bakalım akli başında, tutumlu bir çocuk musun, onu anlamak için sordum." Birden huzursuzlanmış göründü. "Neden bu kadar huzursuzsun? Tuvalet mi gitmek istiyorsun?"

"Yo, hayır." Birden sanki herkesin ortasında donunu ıslatmış gibi hissetti kendini. "Yo, hayır."

"Ne yazık ki biz modern su tesisatı kolaylıklarından yararlanamıyoruz. Randolph bu tür icatlara karşıdır. Ama," başını lavabo sehpasına doğru salladı, "orada bir oturak bulacaksın... aşağıdaki dolapta."

"Evet, efendim," dedi Joel, utanarak.

"Tabii eve elektrik de bağlanmış değil. Mum ve lamba kullanıyoruz, ikisi de böcekleri çekiyor ya, neyse. Hangisini istersin?"

"Hangisinden daha çok varsa," dedi ama aslında mum istiyordu çünkü mum, hem veznedarlığını hem Resmi Tarihçiliğini yaptığı St. Deval Sokağı Gizli Dokuzları adlı bir mahalle dedektiflik kulübünü anımsattı ona. Kulüp toplantılarını düşündü, Coca-cola şişelerinde yanan, ucuzcu dükkânlardan aşırılmış uzun mumları, Yüksek Borsacı Bir Numara Sammy Silverstein'in nasıl tokmak yerine bir inek kemiği kullandığını.

Amy bir koltuğun altına yarı yarıya yuvarlanmış olan ateş karıştırma çubuğuna baktı. "Şunu şuradan alır ocağın yanına koyar mısın?" dedi ve Joel bu isteği yerine getirirken, "Daha önce bu odaya gelmişim, pencereden bir kuş girmiş," diye açıklamada bulundu, "beni uğraştırdı: Rahatsız olmadın ya?"

Joel durakladı. "Bir şey duyar gibi oldum," dedi. "Zaten o zaman uyandım."

"Eh, on iki saatlik uyku yetmiş olmalı." Bir iskemlenin üzerine çöktü, kürdan bacaklarını çaprazladı, ayakkabıları hasta bakıcıların ayakkabıları gibi topuksuz ve beyazdı. "Evet, sabah değil artık, her yer yanıyor gene. Yazlar çok berbat oluyor." Onun soğuk tutumuna karşı Joel bir zıtlık değil biraz tedirginlik duyuyordu. Bayan Amy'nin yaşlarındaki, kırk besbelli dolaylarındaki kadınlar genellikle ona belli bir sevecenlikle yaklaşırlardı o da bunu bir olgu olarak kabul ederdi; bu sevgi kırk yılda bir de olsa kendisinden esirgenirse bunu nasıl kolayca sağlama alacağını bilirdi: Bir gülümseme, düşünceli bir bakış, kibar bir iltifat: "Saçlarınızın ne kadar güzel olduğunu söyleyebilir miyim? Rengi

çok hoş."

Bu rüşvet pek açık bir değerlilikle karşılanmadı, bunun üzerine: "Odamı öyle sevdim ki."

Bu kez hedefi buldu. "Bence evin en güzel odası burasıdır, her zaman öyle düşünmüşümdür. Kuzen Randolph burada doğdu: Hem de bu yatakta. Angela Lee de... Randolph'ın annesi, aslen Memphis'li, güzel bir kadındı... o burada öldü, çok zaman da olmadı, o gün bugündür burayı kullanmadık." Birden uzaktan gelen bir sesi duymak istermiş gibi başını dikti; gözleri kısıldı sonra hepten kapandı. Ama şimdi gevşedi ve koltuğa yaslandı. "Manzarayı görmüşsündür herhalde," dedi.

Joel görmediğini itiraf etti ve ister istemez bir pencereye gitti. Aşağıda, güneş dalgalarının kızgın yüzeyi altında zebra ağaçlarının, leylakların, begonyaların, salkım söğütlerin, narin narin parlayan dantel yapraklı, esnek dalları, Doğu baskılarındaki gibi cüce kirazların birbirine girdiği, karmakarışık bakımsız, doğal ve yeşil bir bahçe öğle sıcağında yayılmış yatıyordu. Basit bir savsaklamanın ürünü değildi bu karmakarışık dikdörtgen alan, daha çok, tepesinin attığı bir anda, sağa sola akıl almaz çeşitlilikte tohumlar saçmış bir adamın ürünü gibi görünüyordu. Ot, çalı, asma, çiçek hepsi birbirine girmişti. Çinkirazları ve defneler bahçeyi çevreleyen sımsıkı bir duvar oluşturuyordu. Evin tam karşısına gelen en uzak ucunda tuhaf bir manzara göze çarpıyordu: Beş parmak gibi dizilmiş beş tane oluklu sütun bahçeye yitik bir yakıntının ilkel, perili görünümünü veriyordu: Düşecek gibi duran ince sütunlara mor salkım dolanmıştı ve sarı bir ev kedisi ortadaki sütuna sürterek pençesini biliyordu.

Oturduğu yerden kalkmış olan Bayan Amy yanına gelip durmuştu. Boyu Joel'un boyundan üçbeş santim daha kısaydı.

"Okulda eskiçağ tarihi dersinde şuradakiler gibi sütun resmi çizerdik. Bayan Kadinsky en çok benimkini beğenmiş ve onu ilan tahtasına asmıştı," diye öğündü Joel.

"Sütunlar... Randolph da onları çok seviyor; bir zamanlar yan verandanın bir parçasıymışlar," dedi, eskileri anarken çıkarılan sesle. "Angela Lee genç bir gelindi, Memphis'ten yeni gelmişti, ben de senden daha küçük bir çocuktum. Akşamları yan verandada oturur, vişne şurubu içer, cırcır böceklerini dinler ve ayın doğuşunu beklerdik. Angela Lee bana tıgla bir şal ördü: Bir ara onu görmelisin, Randolph odasında masa örtüsü olarak kullanıyor: Yazık ve ayıp." Öylesine yavaş sesle konuşuyordu ki sanki yalnızca kendi duysun istiyordu.

"O verandayı rüzgâr mı alıp götürdü?"

"Hayır," dedi, eldivenli elini tozlu camda gezdirerek bir yuvarlak açtı. "Aylardan Aralık'tı, Noel'den bir hafta önce, ortalıkta o zaman bile çok yaşlı olan Jesus Fever'dan başka kimse yoktu. Yangın nasıl başladı, nasıl bitti kimse bilmiyor; öyle, kendiliğinden başladı, yemek odası yandı, sonra müzik odası, sonra kitaplık... sonra söndü. Kimse bir şey bilmiyor."

"O yanan bölümün bulunduğu yer mi şimdi bu bahçe?" dedi Joel. "Vay, amma da büyük bir evmiş."

"Şurası, söğütlerin ve sarı çiçeklerin yanı... danslı toplantıların yapıldığı müzik odası oradaydı; küçük toplantılardı kuşkusuz, çünkü buralarda Angela Lee'nin eğlendirmek istediği pek az kişi vardı... hepsi de ölü, onun küçük toplantılarına gelenler; Bay Casey de, anladığıma göre geçen yıl ölmüş, sonuncusu oydu,"

Joel müzik odasını ve orada dans edenleri gözünde canlandırmaya çalışarak aşağıya karmakarışık yeşilliğe baktı ("Angela Lee harp çalardı," diyordu Bayan Amy, "Bay Casey piyano, Jesus Fever da hiç ders almamış olmasına karşın keman, yaşlı Randolph da şarkı söylerdi; buralarda duyulmuş en güzel erkek sesiydi, herkes böyle söylerdi") ama söğütler söğüttü, sarı çiçekler sarı çiçek, dans edenlerse ölüydüler, yoktular. Sarı kedi leylağın içinden çıkıp, kendisini gizleyen uzun otların arasına geçti, bahçe parlak sırlı, gözlerden saklı ve kımiltısızdı.

Bayan Amy odanın gölgesine geri dönerken içini çekti. "Bavulun mutfakta," dedi. "Aşağı gelersen görürüz bakalım Missouri sana ne yedirecek."

Buzlu camlı bir tavan penceresi, yağmur yağarken bir odaya dolan incimsi bir ışık vardır ya, onunla aydınlatıyordu üst kat holünü. Duvar kâğıdı anlaşılan bir zamanlar kan kırmızısıymış ama şimdi fes rengi kabakcıklar ve haritamsı lekelerle dört kapı vardı, masif pirinç tokmıklı etkileyici, meşe kapılar, Joel acaba, açsa, hangisinin arkasında babasını bulurdu, bunu merak etti.

Merdivenlerden aşağı inmeye başladıkları sırada, "Bayan Amy," dedi, "babam nerede? Yani onu göremez miyim, lütfen, efendim?"

Yanıt gelmedi. Joel'in birkaç basamak önünden iniyordu, eldivenli eli koyu renkli, kıvrılarak giden tirabzan boyunca kayıyor ve indiği her basamak ne kadar hafif bastığını bir kez daha gösteriyordu. Fare rengi saçlarının içinden dolanarak geçen gri tutam bir yıldırım oku gibiydi.

"Bayan Amy, babam konusunda..."

Nesi vardı bu kahrolası kadının? Kuzeni Louise gibi biraz sağırca mıydı? Merdiven dün gecedен anımsadığı yuvarlak odaya indi ve burada büyük bir boyaynası Joel'in mavi görüntüsünü yakaladı; panayırlardaki komik aynalara benziyordu; aynanın çarpık derinliğinde biçimsizce savruldu. Gaz fenerinin altında duran sedir ağacı sandık dışında oda çıplak ve eşyasızdı. Solda kemerli bir kapı aralığı vardı, onun ucunda da içi loş bir ağız gibi açılmış büyük, kalabalık bir konuk odası; sağdaysa tüyü dökülmüş yerleri kışın otların üzerinde donan çiğ gibi parlayan lavanta rengi kadife bir perde. Aralık duran katlarının arasından geçti. Başka bir hol, başka bir kapı.

Mutfak boştu. Joel, üzerine damalı bir muşamba serilmiş büyük bir masanın yanındaki kamış tabanlı bir iskemleye oturdu, bu arada Bayan Amy arka merdivene çıkmış, tam bir baykuş gibi, "Hu hu, Missouri, hu hu," diye bağıırıyordu.

Masanın üzerinde yüzüstü duran küflü bir çalar saat tik-tak, tik-tak diye çalışıyordu. Mutfak orta büyüklükteydi ama loştu çünkü tek bir penceresi vardı onu da bir incir ağacının tüylü yaprakları karartıyordu; ayrıca kalaslı duvarlar bulutlu havaların koyu gri-mavisi rengindeydi ve şimdi içinde bir ateşin titreştiği, çok eskiden kalmış odun sobası kapkaraydı, alçak tavana uzanan kara bir borusu vardı. Ellen'ın mutfağında olduğu gibi burada da yerler eski muşambayla kaplıydı ama Joel'e evi anımsatan tek şey buydu.

Daha sonra, mutfakta tek başına otururken aklına korkunç bir şey geldi: Ya babası onu zaten gördüyse? Gerçekten de, ya buraya geldiğinden beri gizlice onu gözetliyorsa, hatta ya şimdi, şu anda da yapıyorsa bu işi? Böylesine eski bir evde, büyük bir olasılıkla gizli geçitler vardı, resimlerin gözleri göz değil, gözetleme deliğidir. Ya babası: Bu herif bücür düzenbazın teki, herhalde benim oğlum çok daha uzun boylu, çok daha güçlü, yakışıklı ve zeki görünüşlüdür, diye düşündüyse. İster misiniz Bayan Amy'ye, şu küçük düzenbaza yiyecek bir şeyler ver de defet, desin? Aman güzel Tanrım, nereye giderdi o zaman? Tanımadığı ülkelere gider, küçük, elbise giydirilmiş bir maymunla birlikte laternacılık yapardı ya da kör şarkıcı, kurşun kalem satan bir dilenci olurdu.

"Missouri, lanet olsun, neden bir yerde beş saniyeden fazla durmazsın?"

"Odun kesmem gerek. Odun kesmem gerekmiyor mi yoksa?"

"Bana karşılık verme."

"Ben kimseye karşılık vermiyorum, Bayan Amy."

"Karşılık değil de ne bu?"

"Off!"

Arka merdivenleri çıkıp, telli kapıdan girdiler, beyaz yüzü kızgınlıktan asılmış Bayan Amy ile taşıdığı çırpıları sobanın yanındaki küfeye boşaltan zarif bir zenci kız. Joel Binbaşı'nın bavulunun bu küfenin arkasına tıkmış olduğunu gördü.

İpek eldiveninini parmaklarını düzelterken Bayan Amy, "Missouri Jesus Fever'in akrabası, onun torunu," dedi.

"Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum," dedi Joel, dans derslerinde öğrendiği en kibar tavrıyla.

Karaderili kız "Ben de öyle," diye yanıtlayıp işine döndü. "Yurtluk'a" derken bir tavayı düşürdü, "hoş geldiniz."

"Daha dikkatli olmazsak," diye duyulur biçimde fısıldadı Bayan Amy, "başımız ciddi biçimde belaya girebilir. Nedir bu patırtı gürültü: Randolph öfkeden delirecek inan."

"Bazen çok yoruluyorum," diye homurdandı Missouri.

"İyi yemek pişirir... canı isterse," dedi Bayan Amy. "Sana bir şeyler verir şimdi. Ama karnını çok doyurma, pazar günleri akşam yemeğini erken yeriz."

"Ayine gelecek misiniz, Bayan?" dedi Missouri.

Dalgın dalgın yanıtladı Bayan Amy: "Bugün gelemem. Bugün sağlığı daha kötü, çok daha."

Missouri tavayı bir rafın üzerine koydu ve bildiğini gösterir biçimde başını salladı. Daha sonra dosdoğru Joel'e bakarak, "Sana güveniyoruz, delikanlı," dedi.

St. Deval Sokağı Gizli Dokuzları arasında sık sık geçen ve kulüp üyesi olmayanların iyiliği için, onları şaşırtmak amacıyla şifreli sürdürülen sinir bozucu diyaloglara benziyordu.

"Missouri ile Jesus pazar öğleden sonraları kendi dua toplantılarını yapıyorlar," diye açıklamada bulundu Bayan Amy.

"Ben akordeon çalıyorum ve şarkı söylüyoruz," dedi Missouri. "Çok hoş oluyo."

Bayan Amy'nin gitmeye hazırlandığını gören Joel karaderili kızını dinlemeyi bıraktı çünkü halledilmesi gereken birtakım acil konular vardı. "Babamı soracaktım..."

Bayan Amy kapı aralığında duraklayarak, "Evet?" dedi.

Joel'in dili tutulmuş gibi oldu. "Şey, onu... görmek isterdim," dedi, pek inandırıcı olmayan bir biçimde.

Kadın kapının tokmağıyla oynadı. Tabii, pek iyi değil. Seni görmesinin uygun olduğunu sanmıyorum henüz; öyle zor konuşuyor ki." Çaresizlik gösteren bir el hareketi yaptı. "Ama istersen sorayım bir."

Joel, Missouri'nin önüne koyduğu, dumanı tüten, bol sosu eklenmiş, sahandaki yumurta ile

tahıl tabağını bir parça mısır ekmeğiyle sıyırıp tertemiz etti.

"Yemeğini böyle severek yiyen bir oğlan görmek çok hoşuma gider," dedi kız. "Ama sakın bi tabak daha bekleme çünkü sırtımdaki ağrıdan ölüyorum: Dün gece, Tanrı seni inandırır, gözümü bile kırpmadım; küçücük bir çocuktan beri bu ağrıyı çekiyorum ben, öyle çok ilaç içtim ki, Birleşik Devletler Donanması yüzer içinde: Hiç ama hiç bi yararını görmedim. Bi büyücü kadın vardı, sokağın biraz aşağısında oturan (Bayan Gus Hulie) sağolsun o bana sihirli bi şurup yaptı da o biraz iyi geldi. Zavallı beyaz kadıncık. Bayan Gus Hulie. Felaket bi kazaya uğradı: Eski bi Kızılderili mezarının içine düştü ve tırmanıp çıkmaya gücü yetmedi." Uzun boylu, güçlü, çıplak ayaklı, zarif, sessiz Missouri Fever mutfakta sakın sakın dolaşırken esnek, kara bir kedi gibiydi, yürüyüşünün gelişigüzel akışında güzel bir kösnüllük, kurum vardı. Çekik gözlüydü ve kömür gibi olmuş sobadan daha da karaydı; kıvrırcık saçları, sanki kendisi bir hayalet görmüş gibi diken dikendi, dudakları kalın ve mordu. Boynunun uzunluğu, üzerinde düşünülmesi gereken bir şeydi çünkü neredeyse bir ucube, insan biçiminde bir zürafaydı ve Joel National Geographic'ten kestiği, çok sayıda gümüş boyunluk takarak boyunlarını inanılmaz derecede uzatan tuhaf, Afrikalı kadınların fotoğraflarını hatırladı. Missouri'de gümüş tasma yoktu ama yüksek boynunun ortasına, doğal olarak, ter lekeli, üzeri beyaz noktalarla desenlenmiş mavi bir eşarp bağlanmıştı. İki fincan kahve doldurup, masanın yanındaki bir iskemleye erkeksi bir biçimde ata biner gibi oturduktan sonra, "Ayin için Atadedemle ben sana güveniyoruz," dedi. "Bahçenin arka tarafında kendimizin küçük bi yeri var, sonra uğrarsın sahiden çok hoş oluyo, göreceksin."

"Gelebilirim gelirim ama buradaki ilk günüm bu, herhalde babam kendisini ziyaret etmemi bekler," dedi umutla.

Missouri kahvesini bir tabağa boşalttı, üfledi, yeniden fincana döktü, bir yudum aldı ve dudaklarını şaplattı. "Rab Günü bugün," diye açıklamada bulundu. "O'na inanıyor musun? İyileştirici gücüne inancın var mı?"

Joel, "Kiliseye giderim," dedi.

"Ben ondan söz etmiyorum. Bak mesela, Tanrı'yı düşündüğün zaman kafandan ne geçiyo?"

"Şey, şey," dedi, oysa aslında gökyüzünde, kendisiyle ilgili her şeyi deftere geçirdiği varsayılan bir

Tanrı'nın varlığını ne zaman anımsayacak olsa düşündüğü tek şey paraydı: İncil'den ezberlediği her dörtlük için annesinin verdiği çeyrek dolarlar, Pazar Okulu'nun para teptisinden Gabaldoni'nin dondurmacı dükkânına giden onluklar, kilisenin kasadarları cemaatten para toplarken yağmur gibi yağın maden paraların tıptırması. Ama Joel Tanrı'yı pek sevmezdi çünkü O kendisine pek çok kez ihanet etmişti. "Dualarımı okumak gibi şeyler."

"Ben O'nu düşündüğüm zaman Atadedem gözünü yumduğunda ne yapacağımı düşünüyorum," dedi Missouri, kahvesinden kocaman bir yudum alarak ağzını çalkaladı. "Ee, kanatlarımı açar Washington D.C. gibi falan şık bi kente giderim."

"Burada mutlu değil misin?"

"Tatlım, bazı şeyleri anlayamayacak kadar küçüksün."

"On üç yaşındayım," diye açıkladı. "Neler bildiğimi bir bilsen şaşarsın."

"Bak, ufaklık, her şeyi bilen ama hiç bi şeyden anlamayan heriflerle dolu ortalık, bini bi paraya," dedi ve üst dişlerini karıştırmaya başladı: Parlayan altın bir dişi vardı, Joel bu diş karıştırma işinin kendi dikkatini oraya çekmek için yapıldığı sanısına kapıldı. "Bak, bunun bi nedeni yalnızlık duymaya başlamam: Her zaman söylüyorum, insan Yurtluk'ta kalmadan yalnızlığın ne olduğunu bilmez, diye. Sonra, buralarda benim ilgimi çeken erkek de yok, hele şimdilerde hiç: Bi zamanlar Keg denen o sersem herif vardı ama suç sayılan bi şey yaptı bana ve kendini hapishanede buldu, ne kadar pis bi alçak olduğunu düşünürsek, layığını buldu. O pis şeyi bana yaptığında on dört yaşındaydım." Şeker kavanozunun üstünde, yumruk gibi düğüm olmuş sinekler, Missouri öfkeyle elini salladığı zaman dört bir yana kaçıştılar. "Evet, efendim, Keg Brown, adı buydu." Parmağının ucuyla altın dişini oğarak parlattı, bu arada çekik gözleriyle Joel'i süzüyordu; gözleri yaban tilkiüzümüne benziyordu ya da siyah porselenden iki disk, badem biçimli yuvalarından zekice bakıyorlardı. "Şehir hayatını özlüyorum, kanıma girmiş bi kere çünkü Atadedem son günlerinde kendisine bakmam için beni buraya getirtene kadar St. Louis'de büyüdüm. O zamanlar Atadedem doksanını geçmişti, pek ömrünün kalmadığını söylediler, bu yüzden geldim. On üç yıl önceydi bu, bu gidişle, bana öyle geliyor ki Atadedem Metuşelah'ı da geçer.

Yanlış anlama, Atadedemi seviyorum, ama o göçtüğü zaman ben hemen pırrı, Washington D.C.'ye mi olur, Boston'a mı, Coneckikut'a mı? İşte Tanrı'yı düşündüğüm zaman bunları düşünüyorum."

"Neden New Orleans'a gitmiyorsun?" dedi Joel. "New Orleans'ta her tip hoş insan var."

"Yoo, New Orleans'ı falan düşünmüyorum. Derdim yalnızca erkek değil, canım: Karlı bi yer istiyorum, bu kadar güneşli olmayan. Belime kadar karların içinde yürümek istiyorum, gökyüzünden lapa lapa yağışını izlemek istiyorum. Ah, ne hoş... ne hoş. Hiç kar gördün mü?"

Neredeyse soluğu tıkanarak Joel yalan kıvırdı, elbette gördüğünü söyledi; bağışlanabilir bir yalandı çünkü sahici kar görmek en büyük özlemiydi: En son gizli düşü dışında. Bazen, hareketsiz, sıkıcı öğle sonlarında St. Deval Sokağı'nın kaldırımına oturur, kuru, kirlı ağaçların dalları arasından soğuk soğuk geçen sessiz, inci renkli kar bulutlan düşlerdi. Ağustosta kar yağdığını, camsı kaldırımı gümüşle kapladığını, hayalet kar taneciklerinin saçlarını buzlandırıldığını, çatıları örtüğünü, yılların isli paslı mahallesini bembeyaz, suskun, donmuş bir çöle dönüştürdüğünü, orada beyaz ceylanlar, fildişi göğüslü kar kuşları gibi tuhaf yaratıklar ile kendisinden başka kimsenin yaşamadığını düşünürdü: Ara sıra insanlar da olurdu, Vodvil ispritzmacısı Bay Gözbağcı, sinema yıldızı Bahtıaçık Rogers, bir çay salonunda fal bakan Madam Veronica gibi olağanüstü insanlar. "Kanada'da çok fırtınalı bir gecede ilk kez karı gördüm," dedi Joel, şimdiye kadar Virginia'nın, Richmond kentinden daha kuzeye adım atmamış olmasına karşın. "Dağlarda yolumuzu kaybettik -annemle ben- çevremize kar durmadan yığılıyordu, tonlarca, tonlarca kar. Tam bir hafta buz gibi bir mağarada yaşadık ve uyanık kalabilmek için birbirimizi patakladık: Karda uyur kalırsan bir daha gün ışığını görememe olasılığın vardır."

Missouri, gözleri hafifçe kuşkuyla kısılarak, "Peki sonra ne oldu?" dedi.

"Oo, işler gittikçe kötüleşti. Annem ağladı, gözyaşları yüzünde boncuk boncuk dondu ve hep üşüdü..." Onu hiçbir şey ısıtamamıştı, ne güzelim yün battaniyeler, ne Ellen'ın hazırladığı kupa kupa sıcak viskili içecekler. "Aç kurtlar her gece dağlarda uludu ve ben dua ettim..." Garajın karanlığında dua etmişti, okulun tuvaletinde, Nemo Sinemasının en ön sırasında, sihirli perdenin üzerinde düello eden gangsterlerle hiç ilgilenmeyip dua etmişti. "Kar yağmaya devam etti ve koca kar yığınları mağaranın girişini kapattılar ama, uf..." Orada kaldı. İçine yavaş yavaş gaz dolan bir odada kahramanı bırakan bir cumartesi dizisinin sonuydu sanki.

"Sonra?"

"Sonra kırmızı paltolu bir adam, Kanadalı bir dağcı kurtardı bizi... yani beni: Annem zaten donup ölmüştü."

Missouri hayli canı sıkılmış bir halde karşı çıktı. "Uyduruyorsun."

"Uydurmuyorum, yemin ederim," diyerek haç çıkardı.

"A-a. Senin annen hasta yatağında öldü. Bay Randolph öyle diyo."

Bu masalı uyduran Joel, nasıl olduysa, her sözcüğüne inandı; o mağara, uluyan kurtlar, ona Missouri'den, uzun boynundan ya da Bayan Amy'den, bu loş mutfaktan daha gerçek gibi görünüyordu. "Herkes söylemeyeceksin değil mi? Ne yalancı olduğumu?"

Missouri onun kolunu hafifçe okşadı. "Elbette, canım. Keşke anlattığım her öykünün iki sonu olsaydı, demeye başlıyorum. Ayrıca çok güzel yalanlar söylüyorsun, duymaktan hoşlanacağım türden. Seninle kolayca anlaşacağız. Ben senden olsa olsa sekiz yaş büyüğüm, sense okul yüzü görmüş birisin." Erimiş çikolataya benzeyen sesi ılık ve sevecendi. "Hadi gel arkadaş olalım."

"Peki," dedi Joel, kahve fincanını ona doğru kaldırdı, "arkadaşlığımıza."

"Ha, bi şey daha var, bana Zoo de. Adımın doğrusu bu, buraya gelene kadar da herkes bana Zoo derdi ama Atadedem bunun Missouri'nin kısaltılmışı olduğunu söyledi, St. Louis kentinin bulunduğu eyaletin. Bunlar, Bayan Amy ile Bay Randolph kuralcı insanlar: Missouri aşağı, Missouri yukarı, her gün böyle. Hıh! Sen bana Zoo de."

Joel'e bir fırsat çıktı. "Babam sana Zoo mu diyor?"

Alaca dokuma elbisesinin bluzuna elini sokup gümüş bir kutu çıkardı. Kutuyu açtı, içinden bir tutam enfiye alıp geniş delikli burnuna çekti. "Happy Dip, en iyi marka bu."

"Çok mu hasta- Bay Sansom?" diye diretti Joel.

Missouri ona kutuyu uzatarak, "Alsana biraz," dedi.

Joel onu kırmamak için biraz aldı. Zencefil renkli tozun, kırmızı biber gibi yakıcı, berbat bir tadı vardı; hapşırdı ve gözlerine yaş dolduğu zaman utanarak yüzünü elleriyle kapadı.

"Gülüyor musun, ağlıyor musun, ufaklık?"

"Ağlıyorum," diye mızıldandı Joel, pek yalan da değildi. "Bu evde herkes duvar gibi sağır."

"Ben sağır değilim, tatlım," dedi ve gerçekten de içtenlikli bir ilgi gösterir gibiydi. "Sırt ağrılarım, mide kasılmalarım var ama sağır değilim."

"Neden öyleyse herkes böylesine tuhaf davranıyor? Tabii ya, ne zaman Bay Sansom'dan söz etsem, sanki... sanki... kasabada da..." Gözlerini sildi ve hırsızlama Zoo'ya baktı. "Tıpkı şimdi olduğu gibi, gerçekten hasta olup olmadığını sorduğum zaman..."

Zoo, dinlermiş gibi cama dayanmış yeşil kulaklara benzeyen incir yapraklarıyla dolu pencereye kaygıyla baktı. "Bayan Amy sana onun dünyanın en sağlıklı insanı olmadığını söyledi."

Sinekler yeniden vızıldayarak, şeker kavanozuna döndüler, bozuk saatin "tik-tok'ları çok yüksek çıkıyordu. "Ölecek mi?" dedi Joel.

Çekilen bir iskemlenin sesi... Zoo ayağa kalkmış, bir kuyu kovasındaki suyla bulaşık yalağının içinde kaplan çalkalıyordu. Omuzunun üzerinden konuşarak, "İkimiz arkadaşız, tamam," dedi. "Ama bana sakın Bay Sansom ile ilgili bi şey sorma. Ona yalnızca Bayan Amy bakıyor. Ona sor. Bay Randolph'a sor. Bay Sansom'la benim hiç alışverişim yok; ona yemek bile hazırlamıyorum. Atadedemle benim kendi derdimiz kendimize yetiyor."

Joel enfiye kutusunu çat diye kapattı ve elinde evirip çevirmeye başladı, benzersiz desenini inceledi. Yuvarlak ve kaplumbağa kabuğu gibi işlenmişti gümüşü; ince bir camın altına yerleştirilmiş gerçek bir kelebek süslüyordu kutuyu; kanatları dolunayın sisli parlaklığında, portakal rengiydi. Böylesine zarif bir kutu, diye düşündü Joel, adi bir enfiye için değil, ender bulunan altın tozları, değerli büyü tertipleri, aşk unu için yapılmış olmalı.

"Evet efendim, bizim kendi derdimiz kendimize."

"Zoo, bunu nereden buldun?"

Zoo yere diz çökmüş kürekle sobanın küllerini çıkarırken alçak sesle lanet okuyordu. Ateşin ışığı kara yüzünde dalgacılanıyor, şu anda soru sorarcasına yana kaymış tilkiüzümü gözlerinde sarı bir ışık dans ediyordu. "Kutuyu mu?" dedi. "Bay Randolph Noel armağanı olarak verdiydi bana yıllar önce. Kendisi yapıyo, daha böyle bir yığın güzel zımbırtı yapıyo."

Joel dehşet içinde bir saygıyla kutuyu inceledi; çarşıdan alınmış olduğuna yemin edebilirdi. Kendisinin elle yapmaya çabaladığı armağanları canı sıkılarak anımsadı: Kravat askısı, ev aletleri çantası gibi şeyleri; karşılaştırılınca onlar fazlaca zavallı kalıyorlardı. Ama belki Kuzen Randolph sandığımdan daha yaşlıdır, diyerek kendini avuttu.

"Eskiden onu allık kabı olarak kullanıyordum," dedi ve değerli hazinesini almak üzere yaklaştı. Entarisinin içine atmadan önce biraz daha enfiye aldı parmak uçlarıyla. "Ama artık Noon City'ye gidemediğimi görünce (iki yıldır gittiğim yok) benim Happy Dip'i hiç bozulmadan, kuru saklamaya yarayacağını düşündüm. Ayrıca bi kadının ilgisini çeken erkek yoksa ortalıkta -ki yok- boyanmanın ne alemi var?" Yerdeki muşambayı çillendiren güneş ışığı beneklerine bakarken yüzü acı bir anlatımla buruştu. "Şu Keg Brown, hani bana kötü bir şey yaptığı için kendini kodeste bulan adam var ya, dilerim salıvermişlerdin de; bu güneşin altında elli kiloluk bir kasma sallıyordun" Sanki ağrıyormuş gibi uzun boynuna hafifçe dokundu. "Evet," diyerek içini çekti, "gidip Atadedeme baksam iyi olacak: Ona biraz mısır ekmeği ile şeker pekmezi götürüyüm: Fena acıkmış olmalı."

Joel onun soğuk mısır bazlamasından bir parça koparışına ve bir sürahiyi yarısına kadar koyu şeker pekmeziyle doldurmasına baktı. "Neden kendine bi sapan yapıp dışarı çıkmıyorsun, sürüyle kuş öldürürsün," diyerek öneride bulundu Zoo.

"Belki birazdan babam beni çağırır. Bayan Amy onu göreceğini söylemişti, onun için buralardan ayrılmam iyi olur."

"Bay Randolph ölü kuşları sever, tüyleri güzel olanları. Bu karanlık köhne mutfakta oturup da n'apacaksın." Uzaklaşırken çıplak ayaklarından hiç ses çıkmadı. "Ayine geleceksin, duydun mu?"

Ateş geçip küllendi, yaşlı, bozuk saat hastalıklı bir yürek gibi tak tak ederken yerdeki güneş benekleri genişleyip karardı; incir yapraklarının duvarlardaki kafes biçimli gölgeleri bir deniz anasının kristal eti gibi genişleyerek kocaman titrek bir şeye dönüştü. Sinekler masa boyunca tüy gibi kayıyor, incecik, tedirgin bacaklarını birbirine sürtüyor, uçak gibi birden dalışa geçip Joel'in kulağının çevresinde vızıldıyorlardı. İki saat sonra -ona beş saat gibi gelmişti- yüzüstü duran kırık dökük saati kaldırıncsa saat hemen durdu ve mutfakta yaşam duygusu diye bir şey kalmadı; eğik bükük kolları üç-yirmiyi gösteriyordu: Üç, yani uçsuz bucaksız bir öğleden sonranın tam ortasında boş bir saat. Gelen yoktu. Joel parmaklarını saçlarının arasından geçirdi. Gelen yoktu, ne biçim bir numaraydı bu böyle.

Uzun süre aynı biçimde durmaktan ayağı uyuşmuştu, yerinden kalkıp mutfaktan çıkarak koridorda topallar "Bayan Amy. Bayan Amy," diye üzüntüyle bağırırken kansızlıktan karıncalanıyordu.

Lavanta çiçeği renkli perdeleri hışırdatarak açıp, boş, şık odayı dolduran su-yüzlü aynada yüzen imgesine doğru ilerledi. Soğuk ışığın içinde; aynada biçimi bozulmuş yüzü geniş dudaklı ve tek gözlüydü, sıcaktan yumuşamış balmumu bir kopyesiymiş gibi; dudakları bürümcüksü bir çizgiydi, gözleriye dik.dik bakan birer su kabarcığı. "Bayan Amy... kimse yok mu?"

Joel'in ders kitaplarından birinde yeryüzünün bir zamanlar belki de güneş gibi ak, sıcak bir küre olduğunu söyleyen bîr cümle vardı; şimdi, sıcaktan yanan bahçede dikilirken bunu anımsadı. Evin önünden başlayıp birbirine girmiş sık ağaçlığın arasından geçerek kıvrılan patikayı izleyerek bu bahçeye gelmişti. Burada, yaban otlarının bürüdüğü bu yerde boyunu aşan bitkiler vardı, ustura gibi keskinleri, dikenlileri vardı; çekingen adımlarının altında, güneşten kıvrılmış, kupkuru yapraklar çıtırdıyordu. Birbirine girmiş kuru otlar beline geliyordu. Yazın, ıtırılı otların ve kara toprağın kokusu çok ağırdı, arıların kaşındırıcı vızıltıları sessizliğe dikenler batırıyordu. Gözlerini neredeyse yukarıya kaldıramıyordu çünkü gökyüzü tam anlamıyla mavi bir ateşti. Bahçenin üzerinde yükselen evin duvarı büyük, sarı bir kayalık gibiydi, Virginia sarmaşıkları bahçeye bakan sekiz pencereyi de yeşil yeşil çevrelemişti.

Joel yerdeki sert bitkilerin üzerinde yürüyordu, birden evle burun buruna geldi. Canı sıkılıyordu. Röntgencilik oyunu oynayabileceğini düşündü, Gizli Dokuzlular Kulübü üyelerinin, yapacak hiçbir şey bulamadıkları zaman vakit geçirmek için oynadıkları bir tür gözetleme oyunuydu. Röntgencilik New Orleans'ta ancak güneş battıktan sonra oynanabilirdi çünkü gün ışığı oyuncunun felaketi olabilirdi çünkü oyun yabancı bir eve yaklaşp, pencerelerinden gizlice içeriye gözetlemek

düşüncesine dayanıyordu. Bu tehlikeli gece devriyelerinde Joel çok tuhaf manzaralara tanık olmuştu, tıpkı genç bir kızın gramofonda çalan müzikle çırılçıplak dans edişini gözetlediği akşamki gibi; bir gece de bir doğum günü pastasının üzerinde yanan mumların perili dünyasını söndürürken yaşlı bir kadın düşüp ölmüştü; hepsinin en anlaşılmaz geleni de çirkin, küçük bir odada ayakta duran iki yetişkin erkeğin öpüşmesiydi.

Skully Yurtluğu'nun konuk odası giriş katı uzunluğundaydı; saten kordonlarla bağlanmış altın renkli perdeleri, odanın loş, ıssız içinin büyük bir bölümünü gizliyordu ama burnunu bir cama dayamış olan Joel bir çay masasının çevresine çökmüş şişman karılara benzeyen ağır iskemleleri seçebildi. Leylak rengi kadifeden iki kişilik bir kanepede vardı, mermer bir şöminenin yanında bir Napolyon sediri, porselen heykelcikler, fildişi yelpazeler ve ilginç nesnelere ışıldayan bir dolap, öteki ikisi görünmeyen üç dolaptan biri. Tam önündeki bir masanın üzerinde bir Japon tapınağı, kıpkırmızı küresinden elmaslı, pırlantalı buzullara benzeyen cam prizmaların sarktığı süslü çoban lambası.

Pencerenin önünden uzaklaşıp bahçeyi geçerek bir söğüt ağacının yana devrilmiş gölgesine gitti. Öğle sonrasının elması parıltısı gözlerini acıtıyordu, yağlanmış bir güreşçi gibi terden kayganlaşmıştı; böyle bir havanın değişeceği açıktı. Bahçenin ötesinde bir horoz öttü, bu ötüşte Joel geceleyin geç vakit feryat eden bir tren düdüğünün aynı acı, kederli sesini buldu. Bir tren. Buradan uzaklara giden bir trende olmak isterdi kuşkusuz. Ah, bir babasını görebilseydi! Bayan Amy, alçak, yaşlı bir cadının tekiydi. Üveyanalar hep öyle olurlardı. Ona bir zarar vermeye kalkışsın da bak. O kadını görür görmez fena azarlayacaktı, Tanrı hakkı için. Oldukça yürekliydi. Sammy Silverstein'ı fena halde yenen kimdi? Gelecek Ekim'de bir yıl olacaktı bu iş olalı. Ama, ah, Sammy iyi bir çocuktü, az çok. Acaba Sammy şu anda hangi şeytanlık peşinde koşuyordur, diye merak etti.

Belki de Nemo sinemasında oturmuş midelerini patlamış mısırla dolduruyordu; evet, şimdi onu orada bulabilirdiniz çünkü Bahtıaçık Rogers'ı katil bir maymuna dönüştüren kafadan kontak bilimadamıyla ilgili acayip filmin gösterileceği matineydi. Onca filmin arasından bunu kaçırmak zorunda kalacaktı. Tüh be! Ya şimdi birden toz olmaya karar verseydi? Belki de bir Laterna ile bir maymunu olsa çok hoş olurdu. Dondurmacılık işi de vardı her zaman: Kendisi gibi dondurmak gazozu çok seven biri onu yapmayı da bilmeliydi. Allah kahretsin!

Beş, kırık veranda sütununa boşalttığı makinelisi "Ra ta ta ta," etti. Daha sonra sütunlarla sarı çiçek öbeğinin orta yerindeki çanı gördü. Kölelik günlerinde tarım işçilerini tarladan çağırmak için kullanılan bir çandı; madeni küf yeşiline çalıyordu, üzerinde durduğu sahanlık çürümüştü. Joel büyülenmişti, Kızılderili gibi çömelip başını çanın geniş ağzına soktu; bozulmuş örümcek ağlarının iplikleri sarkıyordu her yerden, küflü boşluğun çevresinde sıvıymış gibi akarcasına dolaşan yeşil, narin bir kertenkele yolunu değiştirdi, dilini dışarı fırlattı, toplu iğne başı gözlerini Joel'e dikti ve Joel apar topar geri çekildi.

Ayağa kalkarak evin sarı duvarına baktı ve üst kat pencerelerinden hangisinin kendisinin, hangisinin babasının, hangisinin Kuzen Randolph'ın olduğunu bulmaya çalıştı. İşte tam bu sırada gördü o tuhaf kadını. Sol köşedeki pencerenin perdelerini yana çekmiş ona gülümsüyor, selamlıyormuş ya da onaylıyormuş gibi başını sallıyordu; ama Joel'in tanıdığı biri değildi: Yüzünün puslu dokusu,

yumuşak, yayılmış çizgileri ona dalgalı aynadaki kendi buharı görüntüsünü anımsattı. Beyaz saçları tarihsel bir kişinin peruğuna benziyordu: Şişman şişman dökülen lüleleriyle sepet gibi, beyaz bir Pompadour başı. Her kimdiyse -Joel hiç kimseye benzetemiyordu- onun birden görünüşüyle birlikte bahçe sanki donakalmış gibi oldu: Yıldız çiçeğine konmuş olan bir kelebek kanatlarını titretmeyi bıraktı ve sarıca arıların törpü gibi, tekdüze Fa sesi kesildi.

Perdenin birden inip kapanması ve pencerenin boşalması üzerine uyanan Joel geriye doğru bir adım attı, ayağı çana takıldı: Sıcak sessizliği bozan tek bir boğuk, kulak tırmalayıcı ses çıktı.

"Hey Ulu Tanrım!" AYAKLA VURUŞ. "Hey Ulu Tanrım!" AYAKLA VURUŞ. "Şeytanın yanında olmak istemiyorum. Sen'inle olmak tek dileğim!"

Zoo oyuncak benzeri bir akordeonu sıkıştırarak sesler çıkarıyor, düz tabanlı ayağıyla kulübe verandasının sallantılı tabanına vuruyordu. "Ah öyle ağladı şeytan, öyle bağırdı, çünkü özleyecek beni son yalnız yolculuğumda." Uzayan bir bağıriş: Korkunç bir volkana benzeyen ağzındaki altın kaplama parlıyordu ve bir katlanıp bir açılan küçük, ucuz akordeon pleli kâğıt ile sedef istiridyeden yapılmış bir akciğer gibiydi. "Beni özleyecek..."

Bir yağmur kuşu mürver ağacındaki yuvasından bir süre için serinlik umudunu acı acı haykırmıştı ve güneş bulutların, alçalmış gökyüzünün karşı yanına doğru yön tutmuş, mamut iriliğinde gri bir dağ gibi biriken tropikal bulutların içinde kilitlenip kalmıştı.

Jesus Fever, eski fiçı tahtalarından yapılmış bir salıncaklı sandalyede, kırpıntı kumaşlardan güzel yastıkların arasında oturuyordu; o aşırı tiz saygın sesi kesintili bir okarina sesi gibi titreşiyordu; ara sıra ellerini kaldırıp güçsüzce birbirine çırpıyordu ama hiç ses çıkmıyordu ellerinden.

"...yolculuğumda!"

Veranda ile aynı yükseklikte, üzeri zehirli mantarlarla kaplı bir ağaç kütüğüne tünemiş olan Joel'in dikkati Zoo'nun muziplikleriyle değişen hava arasında gidip geliyordu; bazen bir yaz fırtınasından önce ortalığı saran o taş gibi donmuş şiddet anı suskun avluyu büsbütün doldurmuştu ve o gizemli çiğ ışıktaki sürüngen eğreltinin verandanın çevresine süs fenerleri gibi dizilmiş paslı kovalar soluk yeşil bir ışıkla içlerinden aydınlatılmış gibiydi. Su defnelerinin kapsüllerinin içinde öten ıslak bir meltem, yağmur ve çam kokularını, uzak tarlalarda açan Haziran çiçeklerinin kokularını taşıyordu. Kulübenin kapısı hızla açıldı, çarpılarak kapandı, Yurtluk'un kapanan pencere kepenklerinin boğuk tıkırtısı duyuldu.

Zoo son bir tımturaklı akora bastı ve akordeonu bir kenara koydu. Diken diken duran saçlarını biryantınlemiş ve puanlı boyun eşarabının yerine eskimiş kırmızı bir kurdele takmıştı. Değişik renkli ipliklerle orası burası örülmüş beyaz entarisinde böyle bir düzine kadar benek vardı, bir çift yalancı elmas küpeyle kulaklarını süslemişti.

"Susadıysan, su yoksa, Ulu Tanrı'na YAKAR, yakar dileğin buysa." Kollarını öne uzatıp, ip cambazı gibi dengelenerek avluya indi ve Joel'in üzerinde oturduğu ağaç kökünün çevresinde çalımlı çalımlı yürümeye başladı. "Birini seviyorsan, sevgilin uzaklardaysa, Ulu Tanrı'na YAKAR, yakar dileğin buysa."

Kule gibi yüksek Çin kirazlarının tepesinden rüzgâr bir ırmak hızıyla geçiyordu, bu akıntıya yakalanmış çilgın yapraklar gökyüzünün kıyılarında köpükleniyordu. Yavaş yavaş toprak derin, karanlık bir suya batmış gibi görünmeye başladı. Eğreltiotu bir deniz-dibi bitkisi gibi dalgalanıyor, kulübe batık bir kalyon gibi, büyük, gizemli bir karaltı halinde yükseliyordu, akışkan, yılansı inceliğiyle Zoo, Joel'e göre ancak boğulmuş, yaşlı bir korsanın karısı, bir denizkızı olabilirdi.

"Acıktıysan, yiyecek yoksa, Ulu Tanrı'na YAKAR, yakar, dileğin buysa."

San bir tekir kedi uzun adımlarla avludan geçerek çevik bir biçimde Jesus Fever'ın kucağına atladı; Joel'in bahçedeki leylak ağacında pusuya yatarken gördüğü kedydi bu. Yaşlı adamın omuzuna tırmanıp tilkimsi yüzünü güçsüz yanağa dayadı, kahverengi-sarı gözleri kor gibi Joel'e bakıyordu. Ufarak zenci çizgili karnını okşarken o gurulduyordu. Fötr şapkası çıkınca Jesus Fever'ın kafatası seyrek birkaç tutam güveyeniği yün gibi saç dışında, parlatılmış metal bir topa benziyordu; kendisine iki misli büyük gelen siyah bir takım elbise, ipince bedeninden eski bir çuval gibi düşüyordu ve ayağında portakal rengi deriden küçücük, düğmeli ayakkabılar vardı. Ayinin keyfi onu adamakıllı canlandırmıştı, ara sıra iki parmağının arasına burnunu sümkürüyor çıkanı da eğreltiotunun içine atıyordu.

Zoo'nun yarı şarkı yarı haykırış biçiminde söylediği uyumlu sözcükler, inip kalkan ayağı gibi, bir inip bir çıkıyordu, başı sarsıldıkça kulaklarında sallanan küpeleri çevreye kıvılcımlar saçıyordu. "Kulak ver, Ulu Tanrım sesine yakarıların, dinle ne diyor kulların..."

Kilometrelerce ötede sessiz bir şimşek bir zigzag çizdi, bunun ardından bir başka şimşek daha, bu kez çok uzak olmayan bu çatırtılı dev beyazlığın ardından bir I gök gürültüsü ağır ağır yuvarlanıp geldi. Küçük bir cin horozu bir kuyu sundurmasına sığınmak için koştu ve bir karga sürüsünün üçgen gölgesi gökyüzünü ikiye böldü.

"Ben üşüdüm," diye huysuzlandı Jesus. "Yağmur geliyor, ayağım şişti. Üşüdüm..." Kedi kucağına kıvrılıp oturdu, başını da solmuş bir yıldızçiçeği gibi dizlerinin üzerine pat diye bıraktı.

Zoo'nun altın dişinin bir parıldayıp bir kayboluşu birden Joel'in yüreğini göğsünde takırdayan bir taşla dönüştürdü, çünkü kendisine yanıp sönen neonlu bir tabelayı hatırlatmıştı: R.R. Oliver Cenaze Mağazası. Karanlık. R.R. Oliver Cenaze Mağazası. Karanlık. "Çok yapış yapış, doğru ama insanı hunharca yolumuyorlar," demişti Ellen Tanrının yanına, cennete giderken ucuz ama doğru düzgün bir

yer reklamı yapan ışıklı harflerin altında soluk soluk parlayan yelpaze gibi dizilmiş glayöllerin bulunduğu vitrinin önünde dururlarken. Şimdi gene burada da o kapıyı kilitleyip anahtarı fırlatıp atmıştı: Gizli suç ortaklığı bu kadarla kalmıyordu, babası bile ona hınç duyuyordu, Tanrı bile. Bir yerde birileri ona alçakça bir oyun oynamıştı ama kimi, neyi suçlaması gerektiğini bilmiyordu. Sanki çürük bir ağaç kökünün üzerinde oturan kimliksiz, her şeyden kopuk, taştan bir oğlandı: Kendisi ile mürverağacının çağlayan gibi yere dökülen ya da Yurtluk'un sivri, girdili çıktılı çatısının ötesinde yükselen yaprakları arasında hiçbir bağ yoktu.

"Üşüdüm. Yatmak, örtünmek istiyorum. Fırtına çıkacak."

"Çeneni tut, Atadede."

Daha sonra tuhaf bir şey oldu: Sanki bir gömü haritasındaki ok işaretlerini izlemiş gibi Zoo küçük koyu renkli bir gül fidanına doğru üç adım attı ve kaşlarını çatıp gökyüzüne bakarak boynundaki kırmızı kurdelayı çıkarıp attı. Boynunda çepeçevre mor renkli tel bir gerdanlık gibi ince bir yara izi vardı; parmağını onun üzerinde hafifçe gezdirdi.

"Günü gelir de Keg Brown oradan çıkacak olursa, ey Ulu Tanrı'm, onu sefil bi köpek kılığına sok, uğursuz bi köpek, kimse ona yüz vermesin."

Sanki gökten yaban bir atmaca birden inmiş, Joel'in gözkapaklarını kapıp götürmüş ve onu Zoo'nun boynuna alık alık bakmak zorunda bırakmıştı. Belki o da Joel'in durumundaydı, dünya ona da kötü davranıyordu. Aman Tanrı yazdıysa bozsun, boynunda böyle bir kesik izi olsun istemezdi. Ama bir yanda yalan dolan bir yanda tehlike kol gezerken başka şansı olabilir miydi insanın? Hiçbir şansı yoktu. Hiç. Omurgasından bir soğukluk geçti. Yukarıda gök gürlledi. Yer sarsıldı. Ağaç kökünün üzerinden fırlayıp eve doğru koştu, belinden çıkan gömleğinin kuyruğu arkasında uçuşuyordu; koş, koş, koş, dedi ona yüreği ve bam! diye dosdoğru fundalığın içine düştü. Biraz acayip bir kazaydı. Fundalığı görmüştü, önünde bir engel oluşturduğunu biliyordu gene de sanki bile bile kendini onların içine atmıştı. Ama dikenlerle çizilen derisindeki acı onu şaşkınlık ve mutsuzluktan kurtarmış gibi oldu, hani birtakım bağnaz dinlerde insanların kendi kendilerine eziyet ederek sözde şeytanı ruhlarından kovmaları gibi bir şey. Ayağa kalkmasına yardım eden Zoo'nun yüzündeki sevecen ilgiyi görünce pek aptalca buldu durumunu: E n'olmuş yani, Zoo onun dostuydu ve korkacak bir şey yoktu. Pantolonundaki dikenleri ayıklayan Zoo sevgi dolu bir sesle, "Seni gidi kötü çocuk," dedi. "Nasıl böyle bi şey yaptın? Ata-dedemle beni üzdün." Elinden tuttu ve onu verandaya götürdü.

"Hih-hi-hi," diye kıkırdıyordu Jesus, "ben de böyle düşünüyorum işte, kemik diye bir şey kalmıyor."

Zoo akordeonunu aldı, verandanın direklerinden birine dayandı ve bu kez duraksamalı, uyumsuz bir ezgi çalmaya başladı. Büyükbabası, istediği yerine getirilmeyen bir çocuğun tekdüze, yalvarmalı sesiyle bir kez daha yakındı: Üşümekten neredeyse uçacaktı ama aldırın var mıydı; yaşamış mı, ölmüş mü kimin umurunda? Pazar görevini yerine getirdiğine göre neden sanki Zoo onu sıcak

yatacığına götürüp yatırarak rahat bırakmıyordu? Ah, ah, bu

dünyada acımasız insanlar, acımasız davranışlar vardı.

"Sus, Atadede, eđ şu kafanı," dedi Zoo. "Bu toplantıyı usulüne uygun bitirelim. Şimdi duamızı edelim. Joel, tatlım, indir şu kafanı."

Verandadaki üçlü, tahta baskısı bir resim gibiydiler; güzel yastıklı tahtında oturan yaşlı adam, onun kucağına uzanmış, efendisinin ayaklarının dibinde başı öne eğdirilmiş küçük köleye soluklaşan aydınlıkta ciddi ciddi bakan sarı kedi ve hepsinin üzerinde kızının kutsar gibi havaya kalkmış, kara oklara benzeyen kolları.

Ama Joel'in kafasında hiç dua, yoktu; daha doğrusu sözcüklerin ağına takılacak hiçbir şey, çünkü geçmişte, bir kez dışında, bütün duaları basit, somut isteklere dayanıyordu: Tanrı'm bana bir bisiklet ver, yedi bıçaklı bir çakı, bir kutu yağlıboya. Bunca belirsiz, anlamsız bir şey nasıl, nasıl söylenebilirdi: Tanrı'm n'olursun sevileyim.

"Amin," diye fısıldadı Zoo.

Ve o anda, hızla alınan bir soluk gibi yağmur başladı.

4

"Daha açık tanımlamaya çalışalım istersen," dedi Randolph, uyuşuk uyuşuk bir kadeh seri doldurarak. "Kadın şişman mıydı, uzun boylu mu, zayıf mı?"

"Bunu söylemek güç," dedi Joel.

Dışarıdaki gece karanlığında sicim gibi eğik inen yağmurun evin çatısını yıkadığı duyuluyordu ama içeride gaz lambaları en karanlık köşeye yumuşak ışık ağları örüyor, mutfak penceresi altın bir ayna gibi içerideki sahneyi yansıtıyordu. Joel'in Yurtluk'taki ilk akşam yemeği şu ana kadar iyi gitmişti. Randolph'un yanında rahattı çünkü o, ne zaman konuşma gevşese on üç yaşında bir çocuğun ilgisini

çekecek, hoşuna gidecek bir konu ortaya atmayı beceriyordu: Mars'ta İnsan Yaşıyor mu? Mısırlılar İnsanları Aslında Nasıl Mumyaladılar Dersiniz? Kafa Avcıları Hâlâ Var Mı? gibi ya da daha başka tartışmalı konularda çok iyi konuştuğunu düşünüyordu Joel (kendince). Joel, o Kadın'dan söz edebilmesini biraz da fazla seri içmiş olmasına (tadını sevmemişti ama yeterince sarhoş olmak umuduyla içmişti... böylece şimdi Sammy Silverstein'a yazacak bir şeyi olmuyor muydu!.. Üç küçük kadeh yuvarlamıştı) borçluydu.

"Sıcaktadır," dedi Randolph. "Başlaçık güneşte durunca bazen böyle ufak tefek sanrılar görülür. Aman yarabbim, evet. Yıllar önce bir keresinde hava almaya bahçeye çıkmıştım; bir ayçiçeğinin bir erkek yüzüne dönüştüğünü gördüm açıkça, bir zamanlar hayran olduğum, küçük, dövüşken bir boksörün, Pepe Alvarez adlı bir Meksikalı'nın yüzüne." Çenesini okşadı, düşünceli düşünceli, sanki bu adın onun için özel bir anlamı olduğunu göstermek istermiş gibi burnunu buruşturdu. "Donup kaldım, öylesine etkilenmişim ki çiçeği kopardım, bir kitabın içinde kuruttum: Şimdi bile onu gördüğüm zaman sanki... ama neyse konu bu değil. Hiç kuşku yok, güneşten oldu. Amy, hayatım, sen ne dersin?"

Yemeğine bakarak düşünceye dalmış olan Amy başını kaldırıp baktı, daha çok şaşırılmış gibiydi. "Hayır, istemem, teşekkür ederim," dedi.

Randolph yalancıkdan canı sıkılmış gibi kaşlarını çattı. "Her zamanki gibi gene unutkanlık bahçesinde geziniyor."

Amy'nin dar yüzü bir gülümsemeyle yumuşadı. "Dilinden bal akan şeytan," dedi, hiç gizlemediği büyük bir hayranlık sert, küçük gözlerini aydınlatmış, neredeyse bir an için onları güzelleştirmişti.

Randolph, "Öyleyse şimdi baştan başlayalım," dedi ve geçirdi "Excusezmoi, ş'il vous plaît. Börülce yiyince böyle oluyor, sindirmesi en güç şey.". Zarif bir biçimde eliyle dudaklarına hafif hafif vurdu. "Ne diyordum, ah, evet... Joel bizim Yurtlukta ruh barındırmadığımızı, ne dersek diyelim inanmak istemiyor."

"Ben öyle bir şey demedim," diyerek karşı çıktı Joel.

"Missouri'nin gevezelikleri bunlar," diyerek sakince görüşünü belirtti Amy. "Zenciler'in ne kadar zırva inancı varsa hepsi var bu kızda. Hatırlıyor musunuz, burada yakalayıp boynunu koparmadığı tek tavuk kalmamıştı. Aa, hiç komik değil, gülmeyin. Acaba derim, hep ya kafayı onun ruhunun içimizden birine girdiğine taksaydı ne olurdu?"

"Keg'in mi?" dedi Joel. "Yani Keg'in ruhu mu?"

"Aman bana anlatma!" diye bağırdı Randolph ve evde kalmış kızlar gibi kibarlık taslayarak ağzının içinde boğduğu kıkırtılar çıkardı.

"Bana bu kadar komik gelmemişti," dedi Joel küskün küskün. "O adam ona kötü bir şey yapmış."

Amy, "Randolph yalnızca şaka yapıyor," dedi.

"Bana çamur atıyorsun, meleğim."

"Komik değildi," dedi Joel.

Randolph havaya kaldırıp elinde döndürdüğü kadehindeki seriden çıkan kehribar sarısı ışıklan inceledi. "Komik değil. Aman, hayır. Ama duyulmadık ilginçlikte bir öykü: Dinlemek ister misin?"

"Ne gereği var, canım," dedi Amy. "Çocuk zaten yeterince marazlı."

"Bütün çocuklar marazlıdır: Bu onları kurtaran tek özelliktir," dedi Randolph ve hemen anlatmaya başladı: "On yılı aşkın bir süre önce soğuk, çok soğuk bir Kasım ayında olmuştu bu. O zamanlar benim yanımda irikiyim, genç, vücut ölçüleri olağanüstü güzel, derisi bataklık renginde zenci bir velet çalışıyordu." Randolph'un sesinde Joel'i ta başından beri rahatsız eden tuhaf bir şey vardı ama şimdiye kadar bunu bir türlü bulamamıştı: Randolph şivesiz konuşuyordu: Yorgun sesinde hiçbir yöresel çarpıtma yoktu ama alttan alta akan bir coşku, acı alayın iğneleyici şakraklığı vardı ve bu sesine etkileyici bir kişilik veriyordu.

"Gelgeldim biraz geri zekâlıcaydı. Geri zekâlıların, sinir hastalarının, suçluların, belki bir de sanatçıların ortak özelliği sapık masumlukları içinde ne yapacaklarının önceden kestirilemez oluşudur." Yüzüne kendinden hoşnut bir dalgınlık geldi, sanki bu gözlemi yapmış olmak ona bir üstünlük veriyormuş, duraklamalı ve kafasının içinde bunun yankılanışını dinlemeliymiş gibi. "Onları Çin kutularına benzetebiliriz: Hani bilirsin ya, bir kutuyu açarsın içinden bir başka kutu çıkar, onu açarsın, bir başkası, böylece en sonuncusuna gelersin... mandalina dokunmaya kalmadan yaylı kapak açılır... ve içinden acaba hangi umulmadık şeyi buluruz?" Acıyla gülümsedi ve serisinden bir yudum aldı. Daha sonra sırtındaki ipek pijama ceketinin göğüs cebinden bir sigara çıkarıp bir kibrit çaktı. Sigaranın tuhaf, ilacımsı bir kokusu vardı sanki tütün uzun süre asitli otların suyuna yatırılmış gibiydi: Astımın hüküm sürdüğü evlerin tipik kokuşuydu bu. Randolph bir duman halkası çıkarmak üzere dudaklarını büzünce pudralı yüzünün biçimi birden tamamlandı: Yalnızca yuvarlaklardan oluşur gibi görünüyordu: Şişman olmamasına karşın madeni bir para kadar yusuvarlak, pürüzsüz ve kılsızdı; yanaklarını iki kaba pembe yuvarlak renklendiriyordu, burnu sanki bir zamanlar sert öfkeli bir yumruk yemiş, kırılmışa benziyordu; çok sarı, kıvrırcık ipeksi saçları çocuk saçı gibi lüleler halinde alına dökülmüştü, ayrık, kadınsı gözleri gök mavisi birer bilyeydi sanki.

"Böylece birbirlerine âşık oldular, Keg ile Missouri, düğünlerini burada yaptık, gelin aileden kalma dantellerle donandı..."

"Beyaz bir genç kız kadar hoştu, bence," dedi Amy. "Resim kadar güzeldi."

Joel, "Ama adam deliyse..." dedi.

Randolph içini çekti. "O kızda mantık diye bir şey yoktu ki. Topu topu on dört yaşındaydı, daha çocuktu elbet ama Nuh diyor peygamber demiyordu: Evlenmek istedi ve evlendi. Balayı haftasında onlara burada, bu evde bir oda ödünç verdik, dostlarına balık kızartırsınlar diye avluyu kullanmalarına da izin verdik."

"Peki babam.. düğünde o da var mıydı?"

Randolph boş boş bakarak sigarasının külünü yere silkti. "Ama sonra, bir gece, çok geç bir saatte..." Uykulu uykulu gözkapaklarını indirip parmağını bardağının ağzında dolaştırdı. "Acaba Amy Missouri'nin ıĸlıĸını duyduğumuz zaman benim yaptığım o çok özgün şeyi anımsıyor mu?"

Amy anımsayıp anımsayamadığı konusunda kararını veremiyordu. On yıl, ne de olsa uzun bir süreydi.

"Gene böyle oturma odasında oturuyorduk, anımsadın mı? Ben, rüzgârdır, dedim. Öyle olmadığını biliyordum elbet." Durakladı, yanaklarını içine çekti, sanki anımsadığı şey yüzünü dümdüz tutamayacağı kadar komikmiş gibi. Parmağını tabanca gibi Joel'e yöneltti ve başparmağını tetiğe aldı: "Bunun üzerine otomatik piyanoya Kızılderililerin Aşk Çağrısı adlı şarkıyı koydum."

"Ne hoş bir şarkıdır," dedi Amy. "Ne acıklıdır. Neden artık piyanolayı çalmama izin vermiyorsun anlamıyorum."

"Keg onun boğazını kesti," dedi Joel, bir korku ve kaygı kabarcıklanıyordu içinde çünkü Randolph'un konuşmasındaki tuhaf deĸişikliği izleyemiyordu; bilmediği bir yabancı dille anlatılan bir öyküyü anlamaya çalışmak gibi bir şeydi bu, tam Randolph'a ısınmaya başlamışken bu dışarıda-bırakılmışlık duygusundan hoşlanmamıştı. "Yarasını gördüm," dedi ve kendini dinletmek için neredeyse bağırdı, "Keg yaptı onu."

"Ah, evet, doğru."

"Şöyle bir şeydi," diyerek mırıldanmaya başladı şarkıyı Amy:

"Seslenirken ben yu hu di da dum du da..."

"...kulaktan kulağa: Tennessee'deki teyzemin teyzesinin diktiği, dikerken gözlerini kaybettiği gül yapraklı yorgana zarar verdim."

"Zoo onun kodeste olduğunu söylüyor, dilerim oradan çıkamaz, diyor: Onu yaşlı bir köpeğe çevirmesini söyledi Tanrı'ya."

"Yanıt ver bana da di di da... ezgisi tam böyle değildi, değil mi, Randolph?"

"Tonu biraz bozuk."

"Ama nasıl olacak?"

"En küçük bir fikrim yok, meleğim."

Joel, "Zavallı Zoo," dedi.

"Zavallı herkes," dedi Randolph ve uyuşuk uyuşuk bir şeri daha doldurdu.

Açgözlü pervanelerin kanatlan lambaların fanuslarında dümdüz oluyordu. Çatıdaki bir yarıktan sobanın yanına yağmur sızıyor, boş bir kömür kovasının içine kasvet verici bir düzenlilikle damlıyordu. "En küçük kutuyu kurcalarsan olacağı budur," diye bir görüş attı ortaya Randolph, sigarasının helezonlanarak Joel'e doğru giden sevimsiz dumanını Joel elini terbiyeli bir biçimde sallayarak başka yere yöneltiyordu.

Amy derin bir özlemle, "Piyanola çalmama izin vermeni öyle isterdim ki. Ama onun ne kadar hoşuma gittiğini, beni ne kadar rahatlattığını hiç anlarmış gibi değilsin," dedi.

Randolph boğazını temizleyip sıırttı, yanaklarında iki küçük çukurcuk belirdi. Yüzü yusuvarlak

olgun bir şeftaliye benziyordu. Kuzininden epey gençti: Yaşı otuz beş falan olmalıydı. "Sahip Knox'un hayaletini hâlâ kovamadık ama."

"Hayalet falan değildi," diye homurdandı Joel. "Hayalet diye bir şey yoktur: Gerçek, canlı bir kadındı ve ben onu gördüm."

"Peki nasıl bir kadındı, canım?" dedi Amy, ses tonu düşüncelerinin o kadar uzak olmayan konulara takılmış olduğunu gösteriyordu. Bu Joel'e annesi ile Ellen'ı anımsattı: Kendisinin öykülerinden kuşkulandıkları ama rahatlasın diye anlatmasına izin verdikleri zaman onlar da bu özel, uzak sesi kullanırlardı. O eski, tetik suçluluk duygusu belirde gene içinde: Yalancı, ikisi, Amy ile Randolph böyle düşünüyorlardı, doğuştan yalancı, Joel böyle düşündüklerine inandığı için de utana utana kadını daha ayrıntılı tanımlamaya çalıştı: Şeytan gibi gözleri vardı o kadının, çılgın, büyücü gözü gibi, Kuzey kutup denizinin dibi kadar soğuk ve yeşil; Kar Kraliçesi'nin ikiziydi sanki, yüzü soluk, buz gibi, buzdan oyulmuş gibiydi, beyaz saçları tepesinde kocaman bir düğün pastası gibi kabarmıştı. Kıvrık bir parmakla işaret ederek Joel'i çağırmıştı, çağırmıştı...

"Aman Tanrı'm," dedi Amy, küp biçimindeki karpuz turşusunu kemirerek. "Böyle birini gerçekten görmüşsün!"

Joel konuşurken Amy'nin kuzeninin yüzündeki gülümsemeyi canı sıkılarak görmüştü: Daha

önce, olayı dümdüz anlattığı zaman Randolph bayat bir fikrayı dinler gibi hiç renk vermeden dinlemiş, sanki nedense olguları daha önceden bilirmiş gibi görünmüştü.

"Biliyor musun," dedi Amy ağır ağır, karpuz turşusunu tabağı ile ağzı arasında bir yerde tutarak, "Randolph sen hiç..." deyip durakladı, gülümseyen, düzgün şeftali gibi yüzü görmek için gözlerini yana kaydırıldı. "Sanki gerçekten de..."

Randolph masanın altından Amy'ye bir tekme attı; bu manevrayı öylesine ustalıklı gerçekleştirmişti ki Joel'in dikkatinden kaçabilirdi, Amy'nin tepkisi onca abartılı olmasaydı: İskemlesine yıldırım çarpmış gibi yerinden sıçradı, eldivenli elini gözlerine siper ederek acınacak bir bağırtı koyuverdi ağzından: "Yılan bir yılan bir yılan ısırıldı beni sandım, masanın altına çöreklenmiş beni bir yılan ısırıldı tekmele sersem asla bağışlama beni ısırıldı yüreğimi bir yılan." Bu sözcükler üst üste yinelendiği zaman uyak yapmaya, dev pervane gölgelerinin kımılдаştığı duvarların arasında vızıldamaya başladı.

Joel'in içi bomboş oldu; hemen oracıkta, pantolonuna yapıvereceğini sandı, Jesus Fever'lardan yaptığı gibi yerinden fırlayıp koşmak istedi. Ne var ki yapamadı, bu kez olmadı. Bunun üzerine incir yapraklarının ıslak rüzgârlı bir haberi iletmek için hafif hafif vurdukları pencereye dikkatle baktı ve var gücüyle uzaktaki odaya ulaşmaya çalıştı.

"Çabuk kes şunu," diye bağırdı Randolph, tiksintisini hiç gizlemeye gerek duymadan. Ama Amy bir türlü kendini denetlemeyi başaramayınca yanına gidip ağzının ortasına bir tokat patlattı. Bunun üzerine Amy sakinleşti, hıçkırık tutmuş gibi hıçkırarak ağlamaya başladı.

Randolph kaygıyla koluna dokundu. "Daha iyi misin, meleğim?" dedi. "Aman yarabbim, bizi korkuttun." Joel'e bakarak ekledi: "Amy öylesine çabuk alevleniverir ki."

"Evet, çok," diye doğruladı Amy. "Ben sanmıştım ki... Çocuğun keyfini kaçırmış olmasın bari."

Ama Joel'in odasının duvarları Amy'nin sesinin geçemeyeceği kadar kalındı. Uzun süredir uzaktaki odaya bir türlü ulaşamıyordu; bu iş her zaman zor olmuştu ama geçen yılki kadar değil. Bu yüzden bütün arkadaşlarını yeniden görmek çok hoştu. Hepsi buradaydılar, sırtında kırmızı pelerini, başında tüylü İspanyol şapkası, gözünde parlayan monoklü, ağzında som altından dişleriyle Bay Gözbağcı da buradaydı: Zarif bir beyefendi, her ne kadar ağzının kıyısından, kaba saba konuşmaya meraklı da olsa, üstelik bir sanatçı, büyük bir sihirbazdı: Yılda iki kez New Orleans'ın iş merkezinde bir vodvilde oynar ve her türlü ürkünç numarayı yapardı. Böyle arkadaş olmaları da buradandı. Birinde izleyicilerin arasından Joel'i seçmiş, onu sahneye çağırmış ve Joel'in kulaklarından bir sepet dolusu pamukhelva çıkarmıştı; o olaydan sonra Bay Gözbağcı, küçük Annie Rose Kuppermann'ı saymazsak, öteki odanın en baş konuğu olmuştu. Annie Rose'u görseydiniz, dünyanın en şeker şeyiydi. Kapkara, kendinden dalgalı saçları vardı. Annesi onu pazar günleri ta çorabına kadar bembeyaz giydirirdi hep. Gerçek hayatta Annie Rose ona saatin kaç olduğunu bile söylemeyecek kadar kibirli ve saygısızdı ama burada bu uzak odada o tatlı sesi çınlayıp duruyordu: "Seni seviyorum, Joel. Seni bir sıkım, bir kucak, bir sarılmalık seviyorum." Gelmemezlik ettiği pek görülmeyen biri daha vardı, iki kez aynı kişi olarak görüldüğü pek enderdi; yani çeşitli kılıklara girerek geliyordu, kiminde sirkin güçlü adamı oluyor, kiminde şiş göbek bir milyoner ama adı hep aynıydı: Edward O. Sansom.

Randolph, "İntikam almak istiyor," dedi. "Yüreğim yumuşak olduğu için şu piyanolanın sesine cehennem gibi de olsa birkaç dakika dayanacağım. Joel, hayatım, lambaları taşımama yardım eder misin?"

Havaya kaldırılmış lambalar holden geçirilip oturma odasına taşınırken mutfakla birlikte Bay

Gözbağcı ve küçük Annie Rose Kuppermann da karanlığa gömüldü.

Kuyruksuz mekanik piyanonun sararmış fildişi tuşları üzerinde ragtime müzikçilerinin görünmez parmakları dolaşmaya başladı, bir karnaval havası olan Dalgaların Üzerinden şarkısı bir şamdanın sallantılı kristal prizmasını titreştirdi. Amy piyano taburesine oturdu ve değerli şeylerin saklandığı çekmecedен aldığı mavi, dantel bir yelpazeyle küçük, soluk yüzünü yelpazeleyerek mekanik piyanonun kendiliğinden basılan tuşlarını izledi.

"Bu bir geçit alayı arkısı," dedi Joel. "Bir keresinde Mardi Graf'da bir geçit arabasına binmiştim, Çinli kılığında, uzun siyah bir örgüm vardı ama sarhoşun biri onu kapıp onunla sokağın tam ortasında kadın arkadaşını dövmeğe başladı."

Randolph ikili kanepede hafif hafif Joel'in yanına sokuldu. Pijamasının üzerine kelebek kollu çizgili kumaştan bir kimono giymişti, tombul ayaklarına baskılı deriden yapılmış sandaletler geçirmişti: Önden görünen ayak tırnakları bakımlı ve cilalıydı. Yaklaşınca pek hoş bir limon kokusu gelmişti, kılsız yüzü Joel'ininkinden pek de yaşlı görünmüyordu. Dümdüz ileriye bakarak eliyle Joel'in elini arayıp buldu ve ikisinin parmakları birden kenetlendi.

Amy suçlama dolu sert bir hareketle yelpazesini kapattı. "Bana hiçbir zaman teşekkür etmedin," dedi.

"Ne için güzelim?"

Randolph ile el ele tutuşmak nedense hiç hoş değıldi ve Joel'in parmakları o sıcak, kuru avuca tırnaklarını geçirmek için geriliyordu; ayrıca Randolph'ın parmağında Joel'in el kemiklerini acıtan bir yüzük vardı. Bir kadın yüzüğüydü bu, keskin, gümüş tırnakların arasında bulutsu, gökkuşağı renkli bir opal.

"Ne için olacak, tüyler," diye anımsattı Amy. "O güzel arıkuşu tüyleri."

"Harikaydı," dedi Randolph, ona bir öpücük gönderdi.

Keyfi yerine gelen Amy yelpazesini açtı hızlı hızlı salladı. Arkasında duran şamdan titredi ve piyanolanın gümbürtüsüyle gevşeyip devrilen leylaklar masanın üzerine saçıldı. Boş ocağın yanına bir lamba yerleştirilmişti, böylece küllenmiş bir ateş gibi titrek bir ışık saçıyordu. "Bu yıl ilk kez cırcır böceğimize yok," dedi Amy. "Her yaz mutlak bir tanesi ocağa saklanır ve ta sonbahara kadar öterdi: Anımsıyor musun, Randolph, Angela Lee nasıl öldürmemize izin vermezdi?"

Joel ezbere iki dize okudu: "Otların arasında yaygara eden cırcırları dinleyin, siz asıl onları sasafra ağacında öterken görün."

Randolph öne doğru eğildi ve "Harika bir çocuk bu Joel, sevgili Joel," diye fısıldadı. "Burada mutlu olmaya alış., e mi, biraz beni sevmeye alış."

Joel iltifatlara alışıktı, kendi kafasında kendi uydurduğu iltifatlara ama böylesine apaçık söyleneni onda bir rahatsızlık duygusu uyandırdı: Kendisiyle alay mı ediliyordu, dalga mı geçiliyordu? Bu yüzden yuvarlak çocuksu gözlere sorar gibi baktı ve onlarda çift mercekli fotoğraf makinesinde olduğu gibi kendi oğlan yüzünün odakta toplanmış olduğunu gördü. Amy'nin kuzeni ciddiydi. Duygulanmış bir halde gözlerini opal yüzüğe indirdi, tırnaklarını Randolph'ın avucuna batırmak gibi

alçakça bir şey düşündüğü için üzülüyordu. "Seni zaten sevdim," dedi.

Randolph gülümsedi, onun elini sıktı.

"Siz ikiniz orada ne fısıldaşıyorsunuz?" dedi Amy kıskançlıkla. "Çok kaba olduğunu söyleyeceğim." Birden piyanola sustu, titreyen şamdan durdu. "Başka bir şey daha çalabilir miyim, Randolph, haydi n'olur?"

"Bana kalırsa bu kadarı yeter... ama elbet Joel bir tane daha dinlemek istiyorsa o başka."

Joel bir gücü olduğunu görmenin tadına varmak için oyalandı; fırsat düşünce de, yalnız ve mutsuz öğle sonrasını anımsayarak, kötülük olsun diye olumsuz anlamda başını salladı.

Amy dudaklarını büzdü, "...bir daha beni aşağılamana izin vermeyeceğim," dedi Randolph'a, öfkeyle değerli eşyalar çekmecesine gidip mavi yelpazesini bıraktı. Joel akşam yemeğinden önce o gözün içindekilere bakmış ve oradaki şeylerden bazılarının kendisinin olmasını öylesine istemişti ki, örneğin yeşimtaşından, koca göbekli güler yüzlü bir Buda vardı, iki başlı porselen bir timsah, Richmond kentindeki bir balonun 1862 tarihli, Robert E. Lee'nin imzasını taşıyan programı, tepeden tırnağa savaş kılığı giymiş minicik, balmumundan bir kızılderili, hain bıyıklı, güçlü kuvvetli züppelerin pelüş çerçeveli çeşitli minyatürleri. "Bu senin evin, bunu çok iyi biliyorum..."

Ama tuhaf bir ses sözünü keşfi: Sanki aşırı büyük, tek bir yağmur damlası düşmüş gibi bir ses, sonra pat pat merdivenlerden indi. Randolph tedirgin bir biçimde kımıldandı. "Amy," dedi ve anlamlı anlamlı öksürdü. Amy kımıldamadı. "O kadın mı?" diye sordu Joel ama ikisi de yanıt vermediler ve Joel seri içtiğine pişman oldu: Kendisini çok zorlayıp toparlamadığı zaman oda çarpık, kayak gibi görünüyordu, Pontchartrain'deki delilerevinde tepetaklak gelmiş oda gibi. Pat pat sesleri kesildi, kısa bir sessizlikten sonra kemerli kapı aralığından kırmızı, sıradan bir tenis topu usulca içeri yuvarlandı.

Amy dizlerini kırarak onu yerden aldı, eldivenli elinin içinde okkaladı, kurtlu olup olmadığına baktığı bir meyveymiş gibi onu yakından inceledi. Randolph ile kaygılı kaygılı bakıştılar.

"Daha sonra, oğlanı yatmaya gönderdikten sonra." Ayak sesleri siyah basamaklarda yankılandı; yukarıda bir yerde bir kapı mandalı tıkırdadı.

Randolph yüzünde çaresizce neşeli bir anlatımla Joel'e döndü. "Kızımabirader oynar mısınız?"

Joel hâlâ tenis topuna şaşıyordu. Sonunda, insanın odasına sanki gökten düşer gibi bir tenis topunun yuvarlanması dünyanın en olağan şeyiymiş gibi yapmaya karar verdi. Gülmek istiyordu. Ancak hiç de

komik değildi. İşlerin bu noktaya gelmesine inanamıyordu: Şu olan şeyle onun umduğu şey arasındaki fark çok büyüktü. Tıpkı bir vahşi-batı filmi görmek için para ödeyip de içeriye girince aptal bir aşk filmiyle karşılaşmaya benziyordu. Böyle bir şey olursa aldatılmışlık duygusuna kapılacaktı. Şimdi de aldatılmışlık duyuyordu.

"Yoksa falına mı bakayım?"

Joel sıkılmış bir yumruk uzattı; kirli parmaklar bir çiçeğin açılan taç yaprakları gibi açıldılar, pembe avucunun içi boncuk boncuk ter damlalarıyla kaplıydı. Bir keresinde, çok iyi bir meslek olacağını düşünerek, New York kentindeki bir kitapçıya Fal Bakma Teknikleri adlı bir kitap ısmarlamıştı, yazarı, küpeli fotoğrafı kitabın kapağını süsleyen, kendini gizlemeyen yağlı bir çingeneydi; fon eksikliği yüzünden bu plan yarıda kaldı çünkü sonradan anlaşıldı ki, gerçek bir falcı olabilmek için, epeyce pahalı bir takım araç gereç almak gerekiyordu.

Randolph, "Eveet," deyip gülümseyerek eli gölgeden aydınlığa, lambanın yanına çekti. "İleride seni bekleyen yolculuklar, serüvenler, Rockefeller ailesinden güzel bir kızla nikâh görmem önemli mi? Benim için gelecek acayip derecede heyecansız: Hayatımın başka zamanlara göre bir hayat olduğunu anlayalı çok oldu."

"Ama ben geleceğimi öğrenmek istiyorum," dedi Joel.

Randolph başını iki yana salladı, Joel'e bakan göz

mavisi uykulu gözleri çok ayık, çok ciddiye. "Bilge kişiler ne der hiç duymadın mı: Bütün gelecek geçmişte saklıdır."

"Hiç değilse bir soru sorabilir miyim?" diyen Joel yanıt beklemeden sordu: "Öğrenmek istediğim yalnızca iki şey var, biri: Babamı ne zaman göreceğim?" Yarı karanlık oturma odasındaki sessizlikte ne zaman? ne zaman? sorusu yankılanır gibiydi.

Randolph yumuşak bir biçimde onun elini elinden bıraktı, yüzünde donup kalmış bir gülümsemeyle ayağa kalktı, bol kimonosunu dalgalandırarak pencerelerden birine doğru aylak aylak yürüdü; bir Çinli gibi kollarını kimonosunun kelebek kanadı benzeri kollarının içine kavuşturarak taş gibi durdu. "Tam olarak yerleştiğin zaman," dedi. "Peki, ikincisi ne?"

Gözler kapalı: Yıldızlarla dolu başdöndürücü bir kuyu. Açık: İçinde sarı kıvrıkcık saçlı, kimonolu iki ikiz, çarpık, yana yatık bir oda. Bir yana ağmış tabanın üzerinde ikizler ileri geri kayıyorlar. "O kadını gördüm, gerçek bir kadındı, öyle değil mi?" Ama sormak istediği soru bu değildi.

Randolph pencereyi açtı. Yağmur durmuştu, cırcır böcekleri ıslak yaz karanlığında avaz avaz bağıyorlardı. "Bakış açısı meselesi bu bence," dedi ve esnedi. "Ben onu oldukça iyi tanıyorum ve benim için o bir hayalet." Bahçeden içeriye gece rüzgârı esti, altın renkli soluk bayrakları andıran perdeleri şişirdi.

5

Çarşamba günü kahvaltıdan sonra Joel şu sıkıntılı mektup işini halletmek üzere odasına kapandı ve kime ne yazayım diye düşünmeye başladı. Sıcak, iç sıkıcı bir sabahı, ara sıra kapalı kapıların ardından Randolph'ın hastalıklı öksürüğünün sesi duyulsa da Yurtluk her zamanki gibi çok sessiz, çok kımıltısız görünüyordu. Şişman bir atsineği Joel'in gevşek, yalpalamak el yazısıyla üzerine bir şeyler karaladığı kâğıdın bulunduğu Kızıl Reis bloknotuna doğru bir dalış yaptı: Bu gelişigüzel üslup ona okulda el yazısı dersinden geçmez not aldırılmıştı. Kalemni birden oynatıyor, döndürüyordu, suluboya renkli sarmaşık ve menekşe demetleri tutan pembe kıçlı, kanatlı aşk tanrılarıyla çok güzel süslenmiş porselen oturağa çiş yapmak için iki kez ara verdi; sonunda iyi dostu Sammy Silverstein'a yazdığı mektup bittiği zaman şöyle oldu:

Oturduğum evi görseydin severdin Sammy çünkü çok şık bir ev babamı da görsen severdin çünkü o da senin gibi uçak konusunda her şeyi biliyor. Gene de senin babana pek benzemiyor. Gözlük takmıyor, puro da içmiyor ama Bay Gözbağcı (ha Bay Gözbağcı bu yaz Nemo'ya gelirse bana yaz her şeyi anlat) gibi uzun boylu, pipo içiyor ve çok genç. Bana bir 22'lik verdi, kış gelince opossum avlayıp yahnisini yapacağız. Keşke buraya beni görmeye gelebilseydin çok güzel vakit geçireceğiz çünkü. Yapabildiğimiz bir şey de kuzenim Randolph ile kafaları bulmak. Alkolü (böyle mi yazılır?) içki içiyoruz öyle tatlı bir adam ki. New Orleans'tan kesinlikle çok farklı, Sammy. Burada bizim yaşımızda biri bir yetişkin sayılıyor. Bana yirmi sent borcun var. Bana her hafta ayrıntı mektup yazar bu borcunu unutturum. Bizim çeteye selam, arkadaşına yazmayı unutma...

ve imzasını uzmanca bir özenle yeni bir biçimde attı: J.H.K. Sansom. Mektubu üç-beş kez yüksek sesle okudu; seçkin ve yetişkin birinin kaleminden çıkmışa benziyordu, altındaki imza da önüne General, Yargıç, Vali, Doktor gibi gurur verici bir unvanın geleceğini hiç duraksamadan düşleyebileceği bir addı. Doktor J.H.K. Sansom, ünlü uzman operatör; Vali J.H.K. Sansom, halkın oylarıyla seçilmiş ("Alo, müdür bey, Ben vali, Zoo Fever'ın mahkûmiyetini ertelediğimi söylemek için telefon ediyorum size"). Sonra kuşkusuz bütün dünya, dünyadaki bütün insanlar onu sevecekti ve Sammy, evet, Sammy bu eski mektubu binlerce dolara satabilirdi.

Ama daha başka düzeltilecek bir şey var mı diye yeniden bakarken hemen hemen yazdığı her şey yalanmış gibi geldi ona, koyu bir şurup gibi kâğıdın üzerine dökülmüş koca koca yalanlar. Bunların bir açıklaması yoktu. Söylediği şeyler doğru olmalıydı ama değildi. Evdeyken Ellen hoşuna gitmeyen öğütler sokuştururdu durmadan ama şimdi gözlerini kapamak ve açtığında onu burada görmek isterdi. Ne yapmak gerektiğini o bilirdi.

Kalemi öylesine hızlı gidiyordu ki arada sırada sözcükler birbirine ulanıyordu: Daha önce yazamadığı için ne kadar üzgündü; dileği Ellen'ın iyi olmasıydı, çocukların da... hepsini çok özlemişti, onlar kendisini özlemişler miydi? "Burası çok hoş," diye yazdı ama yüreğine bir acı saplandı, bunun üzerine ayağa kalktı, yürüdü, sinirli sinirli ellerini birbirine vurdu. Ona nasıl söyleyecekti?

Pencerenin yanında durdu ve yıkık sütunların önünde çalımla yürüyen, Jesus Fever'ın kedisi dışında her şeyin çok durgun ve boyalı olduğunu gördü: Sabah güneşinde gölgesiz olan tembel söğütlerin; uzun otların arasına gömülmüş dövme köle-çanının. Joel kafasını iki yana salladı, sanki içindeki düşünceleri sallayıp mantıklı bir düzene sokmak istermiş gibi, sonra masaya döndü ve öfkeyle "Burası çok hoş"u karalayıp şunu yazdı: "Ellen, buradan nefret ediyorum. Babamın nerede olduğunu bilmiyorum, kimse de bana söylemiyor. Onu görmediğimi söylersem inanır mısın Ellen? İnan; Amy onun hasta olduğunu söylüyor ama tek sözcüğüne bile inanmadığım gibi onu hiç sevmiyorum. Bizim sokağın altında bir yerde oturan, bir yığın gereksiz patırtıya neden olan o alçak bayan Addie vardı ya, işte ona benziyor. Sonra, radyo diye, sinema diye, gülmece gazetesi diye bir şey yok ve banyo yapmak istediğin zaman gidip bir küveti kuyu suyuyla dolduruyorsun. Randolph kendini nasıl böyle temiz tutuyor anlayamıyorum. Onu seviyorum tamam da burayı hiç sevmiyorum. Ellen annem bana senin de oturabileceğin bir yerde okula gidecek kadar bıraktı mı? Askeri okul falan gibi. Ellen seni özlüyorum. Ellen lütfen bana ne yapacağımı söyle. Joel'den sevgiler."

Şimdi daha iyiydi, biraz daha rahatlamıştı; ne dersenez deyin, Ellen hiçbir zaman onu düş kırıklığına uğratmamıştı. Öylesine keyfi yerindeydi ki mektupları zarflarına koyarken ıslık çalmaya başladı, ıslıkla çaldığı şey de ikizlerin ona öğrettiği şarkıydı: Kuzey rüzgârı, esince yağınca kar... Adı neydi onun? Ya öteki, oğlan çocuğuna benzeyen kızın? Florabel ile İdabel. Bütün gün buralarda oflaya pufloya dolaşmasına gerek yoktu: Kendisine gel dememişler miydi? Florabel, İdabel, Joel, diye düşündü ıslık çalarak, yüksek sesle.

"Orası sessiz," diye yakınan Randolph'ın sesi boğuk boğuk duyuldu. "Çok kötü, çok kötü hastayım..." Öksürmeye başladı. Ha ha! Randolph isterse gidip göle atlasın! Ha ha! Tabanca kurşununu, arıkuşu tüyünü ve yetmiş sekiz sent tutan bozuk parasını sakladığı lake kutuyu en alt gözüne koyduğu eski çekmeli dolaba giderken Joel için için güldü. Hiç pulu olmadığına göre posta kutusuna altı sent atmanın kurallara uygun olacağını düşündü. Böylece tuvalet kâğıdının içine altı sent sardı, mektuplarını topladı ve ıslık çalmayı sürdürerek merdivenden inmeye başladı.

Aşağıda, posta kutusunun yanında Zoo'ya rastladı ve Zoo yalnız değildi, kısa boylu, mermi kafalı bir zenciyle ayakta konuşuyordu. Konuştuğu kişi Little Sunshine'dı, yalnız yaşayan bir adam. Joel bunu biliyordu çünkü pazartesi gecesi yemek zamanı Little Sunshine çıkıp gelerek mutfak penceresini tıklatmıştı; Randolph'ı ziyaret etti amacı çünkü, Randolph'ın söylediğine göre, "İyi dost" tular. Görülmemiş derecede nazikti, Little Sunshine, bütün aileye armağanlar getirmişti: Bir kova bal, iki galon ev viskisi ile çamların iğne yapraklarından ve pars zambaklarından örülmüş bir çelenk, Randolph o çelengi başına takmış bütün gece eğlenip durmuştu.

Karanlık ormanın ta ortasında bir yerde oturmasına karşın, yalnız yaşamasına ve yalnız yaşayanların kötü zırdeliler olduğunu herkesin bilmesine karşın Joel ondan korkmamıştı. "Little Sunshine herkesten daha akli başında bi adam. Doğru söylemek gerekirse tatlım, benim kafam kafa olsaydı, oho, onunla hiç durmaz evlenirdim." Ne var ki Joel böyle bir evliliği gözünün önüne getiremiyordu; ilkin Little Sunshine çok yaşlıydı, Jesus Fever kadar eskiden kalma değildi ama gene de yaşlıydı. Çirkin. Bir gözünde mavi bir perde vardı, ağzında diş diye bir şey yoktu neredeyse ve kötü kokuyordu: O mutfaktayken Amy eldivenli elini kokulu mendil gibi burnunda tutmuştu ve Randolph Sunshine'ı odasına -sabaha kadar sarhoş konuşma sesleri duyulan odasına- götürdükten sonra rahat bir soluk almıştı.

Little Sunshine kolunu kaldırdı: "Çabuk, haç çıkar, oğlum," dedi trombon gibi bir sesle, "bana gündüzün rastladın çünkü." Hii, Joel hemen haç çıkardı. Yalnız adamın kalın, buruşuk dudakları bir gülümsemeyle yayıldı: "Dön, çocuğum, dön, o zaman kurtulursun."

Yalnız adam övünçle atıldı: "Bir muska."

"Sus," diye çıkıştı Zoo. "Herkes söyleyorsa hiç işe yaramazmış." Joel'e döndü. "Haydi canım, sen yoluna git; bu adamla işim var."

Peki, madem ki böyle istiyordu. Sözde arkadaşıydı! İri adımlarla posta kutusuna yürüdü, kırmızı bayrağı geriye itti, mektupları içine attı, tuvalet kâğıdına sarılmış bozuk paraları da kâğıtların üzerine konan ağırlık olarak kullandı. Daha sonra aklında kaldığı kadarıyla ikizlerin evinin genel yönünü saptayıp yola düştü.

Yol kıyısını yalayarak geçen ormanda yürürken kum tozu ayaklarının çevresinde burgaçlanıyordu. Süt bardağını andıran bir gökte güneş sütbeyazdı. Ormandan hızla akarak gelen serin, sığ bir derecikten geçerken durakladı, ayaklarına dar gelen pabuçlarını çıkarıp çakıl taşlı burgaçların, burgaçlarda fırıl fırıl dönen ıslak yaprakların bulunduğu sulara çıplak ayakla girmek isteğine kapıldı birden ama o sırada adının çağrıldığını duydu ve çok korktu. Arkasına bakınca Little Sunshine'ı gördü.

Yalnız adam ağırlığını ceviz bir bastona vererek ileriye doğru hopladı; bu bastonu hiç yanından eksik etmezdi oysa Joel ona neden gereksindiğini anlayamıyordu çünkü çok eğri olmaları dışında bacaklarının hiçbir şeyi yoktu; ama kolları öylesine uzundu ki parmak uçları dizlerine değiyordu. Yırtık bir iş tulumundan başka bir şey giymemişti, ne gömlek, ne şapka, ne ayakkabı. "Amma da hızlı yürüyorsun be çocuk," dedi yanı başında güçlkle soluyarak. "Yahut da ben gündüze alışkın değilim; zaten o muska Zoo'ya o kadar gerekli olmasaydı beni kimse dışarı çıkaramazdı."

Joel merakının domuzuna dürtüklendiğini anladı. Bu yüzden de hiç ilgilenmiyormuş gibi yaptı. Bunun üzerine, tahmin ettiği gibi, Little Sunshine kendiliğinden ekledi: "Kötü şeylerin olmasını yüzde yüz engelleyen bir muska; kurbağa tozuyla su kaplumbağası kemiğinden ben kendim yapıyorum."

Joel yürüyüşünü yavaşlattı çünkü yalnız adam sakat gibi ağır yürüyordu; kimi bakımlardan Jesus Fever'a benziyordu: Aslında onun erkek kardeşi olabilirdi. Ama çirkin yüzünde berikinin yüzünde

olmayan bir şeytanlık vardı. "Little Sunshine, bana da bir muska yapar mısın?"

Yalnız adam dişsiz ağzının avurtlarını içine çekti ve güneş zamksı mavi gözünde donuk donuk parladı. "Kaç çeşit muska var: Aşk muskası, para muskası, sen hangisinden söz ediyorsun?"

"Zoo'nunkinden, bütün kötülükleri önleyeninden."

"Üstüme iyilik sağlık!" dedi yalnız adam çatlak bir sesle ve olduğu yerde birden durdu. Sopasını pat pat yere vurdu ve büyük çıplak başını salladı. "Senin gibi küçücük bir çocuğun ne derdi olurmuş?"

Joel'in bakışları, sopasına dayanarak sallana sallana kıyıdaki çamların arasına yönelen çirkin adamdan ötelere daldı. "Bilmiyorum," dedi, daha sonra gözlerini yalnız adama dikerek bu muskanın kendisine ne kadar gerekli olduğunu ona anlatmaya çalıştı. "N'olur Little Sunshine..."

Little Sunshine uzun bir duraklamadan sonra başını sallayarak yanıtını verdi, evet, muska yapılacaktı ama: "Kendin gelip alacaksın, Little Sunshine'ın bir daha ne zaman buralara yolu düşecek belli olmaz çünkü. Sonra, ayrıca, unutma ki bela savma muskası gerektiği ânda boynunda değilse hiçbir işe yaramaz."

Ama Joel nasıl olur da bu adamın evini bulurdu? Bir toz bulutu içinde yolboyu birlikte yürürler ve güneş yumağını sararak öğleye yaklaşırken, "Kaybolurum," dedi.

"Yoo, kaybolmazsın, Little Sunshine'ı arayanlara şeytanadam yol gösterir." Sopasını göğe kaldırdı ve köpekbalığına benzeyen yelken açmış bir bulutu gösterdi: "Şuraya bak," dedi, "batıya doğru gidiyor, tam Boğangöl'ün üstünden geçecek; Boğangöl'e bir kez varınca oteli nasıl olsa görürsün."

Joel'in duyduğuna göre yalnız başına yaşayan adamlar insan sevmez, konuşmazlardı. Little Sunshine öyle değildi, o herhalde konuşarak doğmuştu. Kimbilir yalnız akşamlarda ormandaki kurbağalarla, ağaçlarla, soğuk, mavi yıldızlarla nasıl yarenlik ediyordu, diye düşündü Joel ve şu anda Boğangöl'e neden böyle tuhaf bir ad verildiğini anlatmaya başlamış olan yaşlı adama karşı içinde bir acıma duydu.

Evvel zamanda, bu yüzyılın başından önce, bu ormanda harika bir otel varmış (bunu söylerken övünüyordu). Cloud (Bulut) Oteli, sahibesi de Bayan Jimmy Bob Cloud adlı, Skully kanı taşıyan dul bir kadındı. O zamanlar Cloud Gölü olarak bilinen bu gölcük yer altındaki kireçtaşı kaynaklarından fişkırان buz gibi soğuk sularıyla bir pırlanta taşını andırıyordu ve Bayan Jimmy Bob'un oteli geniş beyaz salonlarında boy göstermek için akıl almaz uzaklıklardan gelmiş bayram kalabalıklarına tanık oluyordu, ipek etekli hanımefendilerin havada tuttıkları dut rengi güneş şemsiyeleri bütün yaz suyun çevresinde çimenliklerde seğirtirdi. Telek yelpazeler havayı hışırdattı, kadife dans ayakkabıları dans salonunun tabanını parlatırken kırmızı ceketli uşaklar konukların arasında kayar gibi dolaşırlar, gümüş tepsilerin üzerine kırmızı şaraplar dökülürdü. Mayıs dedi mi gelir, Ekim'de

giderlerdi, yani konuklar, anılan alır götürür geriye altın para kuleleri bırakırlardı. Konukların güzelim koşum atlarının parlak koşumlarını cilalayan seyis Little Sunshine birbirine karışan boğuk sesleri dinleyerek nice yıldızlı geceyi uykusuz geçirmişti. Ah, ama sonra! ama sonra! Bir Ağustos öğle sonrası -1893 yılı oluyordu bu- Louisiana'lı bir çocuk, Joel'in yaşlarında bir oğlancık, iki-üç metre yükseklikteki bir meşe ağacından, gözünü karartıp, göle atlamış ve suyun içindeki iki ağaç kütüğünün arasına başı sıkışmış. Bunun hemen ardından bir felaket daha olmuş, başı yasayla fena halde dertte olan dolandırıcı bir kumarbaz göle açılıp bir daha geri dönmemiş. Böylece kış gelmiş, geçmiş, ilkyaz gelmiş. Sonra balayı yapan bir çift gölde kürek çekerlerken parmakları pırlıl pırlıl yakutlarla dolu bir elin (kumarbaz yakut bir yüzük takarmışmış) uzanıp kayıklarını devirmeye çalıştığını söylemişler. Bunun ardından daha başka şeyler de olmuş: Bir yüzücü bacaklarını iki güçlü kolun yakaladığını söylemiş, bir başkası kumarcı ile çocuğu gördüğünü ileri sürmüştü, su yüzeyinin altında gün gibi apaçık görünüyormuş, ikisi de çıplakmış artık, saçları uzun, yeşil ve deniz yosunu gibi birbirine dolaşmış. Buna canlan sıkılan kadınlar hemen yelpazelerini dürüp apar topar ipek eteklerine sarıldılar. Geceler sessizliğe gömüldü, çimenlikler boşaldı ve konuklar bir daha gelmemecesine gittiler; Bayan Jimmy Bob'un çok canı sıkıldı. Bloxi'den bir ağ getirtti ve gölü ağla tarattı: "Ama söyledim ona hiç yararı olmayacağını, o ikisini yakalayamayacağını çünkü o şeytanadam eline geçirdiğini bir daha bırakmaz." Bunun üzerine Bayan Jimmy Bob, St. Louis'e gitti, bir oda kiraladı, yatağına gaz döktü ve içine uzanıp kibriti çaktı. Boğangöl. Bu adı ona zenciler taktı. Kireçtaşının arasından sızan çamurlarla göl kötü bir renk aldı; çimenlikleri, yolları, patikaları otlar bürüdü, geniş sundurma çöktü; ocaklar bataksı toprağa gömüldü; fırtınaların köklediği ağaçlar sundurmanın üzerine yıkıldı; balo salonunda çürüyen piyanonun telleri arasında kayan yılanlar gece ezgileri çalmaya başladılar. Tuhaf görünüşlü felaket bir oteldi. Ama Little Sunshine orada kalmayı sürdürdü: Gerçek eviydi orası, böyle diyordu, çünkü bir zamanlar yaptığı gibi, buradan gittiği zaman başka sesler, başka odalar, yitik ve küllenmiş sesler düşlerinin, tellerini tıngırdatıyordu.

Bu öyküden sonra Joel'in kafasında karmakarışık bir tablo canlandı, hayaletlerle dolu bir bahçeyi yansıtan kırık pencereleriyle, kırık sütunların üzerinden sarkan dolaşık sarmaşıklarıyla, her şeyin üzerini tül gibi örten ipek örümcek ağlarıyla bir günbatımı dünyası.

Bayan Florabel Thompkins bir tarağı, beline kadar uzun kızıl saçlarından aşağı kadar indirdi, donuk öğle güneşi saçının her telini soluklaştırıyordu. "Biliyor musun, seni gördüğüme sevindim," dedi. "Daha bu sabah kardeşime, 'Sanki bugün bize bir arkadaş gelecekmiş gibi bir duygu var içimde,' dedim. 'Onun için gel saçlarımızı yıkayalım,' dedim, dedim ama dinletemedim, çok doğal olarak. Bu kız hiçbir şeyini yıkamaz zaten. İdabel mi? Ha, dereye kadar gitti, soğuşun diye oraya bıraktığımız karpuzu almaya. Yaz mevsiminin ilk günü; babam bu yıl erken ekim yaptı." Florabel ay ışığında görüldüğünün yarısı kadar bile güzel değildi. Yüzü düz ve kız kardeşininki gibi çilliydi. Dişleri çarpıkçaydı, dudaklarını ukala bir hoşnutsuzlukla şişiriyordu. Bir hamakta yarı uzanır durumdaydı ("Annem kendisi yaptı bunu, bütün o güzel entarilerimi de o dikti, benekli organzem dışında, ama kız kardeşime dikmiyor. Annemin dediği gibi en iyisi onun böyle kılıksız dolaşması çünkü doğru dürüst bir entariyi doğru dürüst giymeyi beceremez. Size çok içten bir şey söyleyeyim mi, Bay Knox, İdabel bizim, annemle benim, ruhumuzu karartıyor. Ne güzel ikimiz aynı biçimde giyinebilirdik ama..."), hamak avlunun bir köşesindeki gölgeli ceviz ağaçlarının arasına gerilmişti. Eline bir cımbız aldı ve acıdan yüzünü buruşturarak pembe kaşlarını yolmaya başladı. "Kız kardeşimin... of!., en büyük tutkusu çiftçi olmak."

Otların üzerine çömelmiş, bir yaprak kemirmekte olan Joel bacaklarını uzattı ve, "Ne kötülük var bunda?" dedi.

"Haydi, canım, Bay Knox, kesinlikle şaka ediyorsunuz," dedi Florabel. "Saygıdeğer, beyaz bir kızın çiftçi olmak istemesi duyulmuş şey mi? Annemle ben doğrusu çok utanıyoruz. Elbette onun kafasının gerisinde neler olduğunu biliyorum." Florabel anlamlı anlamlı baktı ve sesini

alçalttı. "Babamın ölürken, ne isterse yapsın diye, burayı ona bırakacağını düşünüyor. Beni hiç kandıramaz."

Joel, İdabel'in kendine kalacağını umduğu şeylerin ne olduğunu görmek için çevresine baktı: Ev ta ötede, gölgeli bir ağaçlığın içindeydi; hoş bir evdi, basit, sağlam görünümlü (artık hafifçe grileşmiş), beyaz boyalı. Açık bir geçit önden arkaya doğru uzanıyordu ve veranda da 1 sardunya kutularıyla bir salıncak vardı. 1934 model, yeşil bir Chevrolet'in durduğu küçük sundurma yan taraftaydı. Çiçek tarhlarının ve düzenlenmiş taşların bulunduğu temiz avluda tavuklar bir şeyler gagalıyorlardı. Daha geride bir et tütsüleme yeri, su pompalı yel değirmeni ve pamuk tarlalarının başladığı ilk şişkin yamaç.

"Oof!" diye bağırdı Florabel, cımbız elinden fırlattı. Hamağı itekleyip ileri geri sallanmaya başladı, dudakları saçma bir biçimde somurtuyordu. "Bense oyuncu olmak istiyorum... ya da öğretmen," dedi. "Ama eğer oyuncu olursam şu kız kardeşi ne yapacağız bilmiyorum. Bir insan ünlü olunca geçmişindeki her şeyi bulur çıkarırlar. Onu küçümsermiş gibi görünmek istemem gerçekten ama bu konuyu açmamın nedeni sana fena tutulmuş olması..." Florabel yalandan ciddileşerek bakışlarını indirdi, "ayrıca, çocukcağızın adı kötüye çıktı."

Kendi kendine gizlice bile kabul etmeyecek olmasına karşın Joel'in koltukları kabarmıştı. Gülümsememeye özen göstererek, "Hangi konuda?" diye sordu.

Florabel doğruldu. "Rica ederim, efendim," dedi, yaşlı kadın pozlarını öyle güzel yapıyordu ki. "Ben de seni dünyayı gezip görmüş biri sanmıştım." Birden, sanki biraz ürkmüş gibi kendini hemen hamağa attı. Daha sonra, "Aa, şuna bak, İdabel,... bak kim geldi."

"Meraba," dedi İdabel, pürüzlü sesinde en küçük bir şaşkınlık, bir sevinç yoktu. Kocaman bir karpuz taşımaktaydı, yaşlı, siyah-beyaz bir köpek tin tin peşinden gidiyordu. Karpuzu otların içine yuvarladı, inek yalamış kahküllerini geriye itti, sırtını yığılırcasına bir ağaca dayadıktan sonra başparmaklarını üzerindeki iş tulumunun kemerine geçirdi. Ayaklarında çiftçi çizmeleri vardı, önünde soluklaşmış COCA-COLA İÇİN yazısı bulunan bir tişört giymişti. Önce Joel'e sonra kız kardeşine baktı, sanki kaba bir açıklamada bulunmuş gibi, bir uzman ustalığıyla parmaklarının arasından yere tükürdü.

Yaşlı köpek onun yanı başına çöktü. İdabel ayağıyla köpeğin kaburgalarını yavaşça okşayarak, "Bu Henry," dedi. "Uyumaya hazırlanıyor, onun için yüksek sesle konuşmayalım, duyduunuz mu?"

"Hah!" dedi öteki ikiz. "Oysa ben gözümü kapamaya kalksam kıyamet kopar. Bam bum bom! Bay Knox'un görmesini isterdim."

"Henry biraz keyifsiz," diye açıklamada bulundu İdabel. "Çok hasta olmasından korkuyorum."

"Asıl ben kendim hastayım. Beni hasta eden öyle çok şey var ki."

Joel, İdabel'in kendisine gülümsediğini sandı. Sıradan insanların gülümsemesi gibi bir gülümseme değildi bu, yalnızca ağzını dudak büker gibi çarpıtmıştı: Randolph'ın bir kaşını kaldırması gibi bir numaraydı. Pantolonunun paçasını yukarıya sıvadı ve dizindeki bir yaranın kabuğunu yolmaya başladı. "Yurtluk'ta neler yapıyorsun bakalım, oğlum?"

"Evet," dedi Florabel, şeytanca bir gülümsemeye öne doğru eğilerek, "bir şeyler görmedin mi?"

"Hoş bir yer olması dışında hiçbir şey," dedi Joel terbiyeliçe.

"Ama..." Florabel hamaktan aşağı kayıp Joel'in yanına oturarak dirseğini karpuzaya dayadı. "Ama benim öğrenmek istediğim..."

"Dikkatli ol," diye uyardı İdabel, "seni çarpmaya çalışıyor."

Joel havayı yumuşatmak için bu fırsattan yararlanıp güldü. Kendisinin günahları arasında yalan söylemek, hırsızlık yapmak ve kötü şeyler düşünmek vardı; ama vefasızlık doğasında yoktu. Florabel'e sır vermenin alçaklık olacağını görüyordu oysa şu anda kendisini anlayışla dinleyecek birinden daha fazla hiçbir şeye gereksinimi yoktu, "Acıyor mu?" diye sordu İdabel'e, onun yarasına ilgi göstererek gönül borcunu belli etmek istiyordu.

"A a, bu eski yara mı?" dedi ve kabuğu tırnakladı. "Ohoo, bir keresinde kafamda beyzbol topu büyüklüğünde bir şişlik oldu hiç oralı bile olmadım."

"Yaa, annem seni pataklayıp onu patlatınca nasıl ciyak ciyak bağırmıştın ama," diye anımsattı Florabel, ağzını çokbilmişçe büzerek. Karpuzaya tık tık vurdu, karpuzdan olgun, içiboş bir ses geldi. "Bana yemyeşil, hammış gibi geliyor." Tırnağıyla kabuğuna kendi adının başharflerini kazıdı, eğri büğrü bir yürek çizip içinden ok geçirdi ve G.Y. harflerini ekledi, bunun üzerine çekingen çekingen

Joel'e bakıp bunların Gizemli Yabancı sözcüklerinin başharfleri olduğunu söyledi.

İdabel bir çakı çıkardı. Çakının ince, hiç tekin görünmeyen bir bıçağını açtı ve "Bak," dedi, "istersem bununla birini öldüremez miyim?" Öldürücü bir bıçak vuruşuyla ikiye ayrılan karpuzdan, İdabel onu cömertçe iri iri dilimlerken sular sıçradı. Rahatça tıkmak için ağacın altına çekilirken, "Babama da bir parça bırakın," dedi.

"Soğuk," dedi Joel, karpuzdan akan su gömleğini kırmızıya boyadı. "O dere gibi soğuk olmalı; çıkış yeri neresi? Boğangöl'den mi geliyor?"

Florabel İdabel'e baktı İdabel Florabel'e. Bu soruyu ikisinden hangisinin yanıtlayacağına karar verememiş gibiydiler. İdabel ağzındaki çekirdeği tükürüp, "Sana kim söyledi?" dedi.

"Kim mi söyledi?"

"Boğangöl'ü?"

Sesindeki düşmanlığı sezen Joel hemen toparlandı. Ama bu durumda doğrunun nerede yalandan daha pahalıya patlayacağını anlayamıyordu. "Şey, orada yaşayan adam. Benim arkadaşım."

İdabel boğuk, alaycı bir kahkahayla yanıt verdi. "Buralarda o ürkünç otele gidebilecek biri varsa o da benim ama o adama gözücuyla bakacak kadar bile yaklaşmadım, oğlum."

"Kardeşim doğru söylüyor," dedi Florabel. "O yalnız adamı görmek için can atmıştır hep, annem yaramazlık edersek bizi o adamın kapacağını söylerdi. Ama son zamanlarda onun büyüklerin uydurması olduğunu düşünmeye başladım."

Şimdi de alay sırası Joel'deydi. "Bir saat önce yola çıkmış olsaydınız sizi onunla tanıştırmaktan mutluluk duyardım. Adı Little Sunshine ve bana bir...." ama muskadan söz etmenin yasak olduğunu anımsadı.

Böylesine bir tanıt karşısında İdabel kuyruğunu kıstı. Kendisine meydan okunmuştu. Kıskançlık

duyuyordu. Burnundan "Hıh," diye soludu ve ağzına bir topak karpuz tıktırdı.

Ağacın yaprakları arasından süzülen güneş ışığı halkaları koyu renkli otların üzerinde altın rengi meyveler gibi benek benek duruyordu; iri sinekler karpuz kabuklarına üşüştü, yel değirmeninin ötesinde bir yerden bir inek çanının sesi tembel tembel, uzunca çınladı. Henry bir kabus görüyordu. İniltili horultuları Florabel'i rahatsız ediyor gibiydi; avucunun içine ağzındaki çekirdekleri çıkarıp, "Pis moruk," diye şarkı gibi tutturarak çekirdekleri üzerine fırlattı.

İdabel bir an hiçbir şey yapmadan durdu. Daha sonra yerinden kalkıp çakının ağzını kapattı ve cebine koydu. Duvar gibi bir yüzle ağır ağır kız kardeşine doğru yürüdü, yüzü pembeleşen kız kardeşi sinirli sinirli kıkırdıyordu.

İdabel elleri kalçalarında granit gibi gözlerle ona baktı. Hiçbir şey söylemedi ama sıkılmış dişlerinin arasında soluğu ıslıklanıyor, boynunda bir damar küt küt atıyordu. Yaşlı köpek ilerleyip suçlar gibi Florabel'e baktı. Joel birkaç adım geri çekildi: Hiçbir aile patirtısına karışmak istemiyordu.

"Böyle açarsan o gözler bir gün dışarı fırlayacak," diye karşılık verdi. Ama o taş gibi bakışlar sürdükçe arsız tavrı yavaş yavaş değişmeye başladı. "O pis köpek için neden bu kadar kızılıyorsun, anlamıyorum," dedi, kızıl saçlarının bir lülesini parmağıyla kıvrıyor, çocuksu bir saflıkla gözlerini kırıpştırıyordu. "Nasıl olsa annem onu babama öldürtecek çünkü bize ölümcül bir hastalık bulaştırabilir."

İdabel soluğunu içine çekip Florabel'e saldırdı, otların üzerinde yuvarlandılar. Florabel'in eteği öylesine sıvandı ki Joel kıpkırmızı oldu, daha sonra Florabel tırmalayarak, tekmeleyerek, bağırarak kendini kurtarmayı başardı. "Yapma, n'olursun... n'olursun yapma... yalvarırım!" Ceviz ağacının arkasına kaçtı: İki midillili bir dönme dolaba binmiş iki kişi gibi ağacın çevresinde, ilkin bir yöne sonra öteki yöne, dönmeye başladılar. "Anne, anne yetiş... ay, Bay Knox, bu kız kudurmuş... BİR ŞEY yapın!" Henry bir havlama tutturup kendi kuyruğunu kovalamaya başladı. "Bay KNOX..."

Ama Joel kendisi de İdabel'den korkuyordu. Şimdiye kadar gördüğü en deli kızdı, hem de en çevik; Joel'lerin orada bu kadar hızlı hareket eden bir kızın olacağına kimse inanmazdı. Ayrıca böyle bir şeye karışırsa sonunda suçun kendisine atılacağını deneyimlerinden biliyordu: Her şeyi o başlattı, işte olay böyle anlatılacaktı. Üstelik Florabel'in o çekirdekleri atmasına hiç gerek yoktu, isterse İdabel onun canını çıkarsın, bana ne, diyordu içinden.

Florabel avlunun karşı tarafına koşup son bir umutla kapağı eve atmak istedi ama yararı olmadı, İdabel onu yakaladı. İkisi sıkı sıkıya sarılmış uluyarak Joel'in yanından geçtiler ve Joel birden, hiçbir kabahati olmadan ceviz ağacının durumuna, bir kalkan olma durumuna düştü, İdabel onu bir kıyıya itmeye çalıştı ama Joel kımıldamayınca terli saçlarını geriye atıp yeşil, korkusuz gözlerini öfkeyle ona dikti: "Çekil yolumdan, kız kılıklı şey."

Joel onun cebindeki, çakıyı düşündü, Florabel'in yakarmalarına karşın bir başka yere gitmenin daha iyi olacağı sonucuna vardı.

Bunun üzerine ikisi gene daireler çizerek, ağaçların arasında zigzaglar yaparak uzaklaştılar, Florabel'in saçları arkasında hoplayıp duruyordu. Ceviz ağacına vardıkları zaman ikisinin daha uzun olan Florabel ağaca tırmanmaya başladı. İdabel onun hantal çizmelerini çekip çıkardı. "Hah-ha, fazla uzağa gidemezsin," diye uludu, bir maymun çevikliğiyle ağaca tırmandı.

Dallar sallandı, Joel'in ayaklarının dibine kırık dallar, kopan yapraklar yağmur gibi yağıyordu.

Joel onları daha iyi görebilmek için oraya buraya koşarken ağacın dallan arasından gökyüzü mavi mavi göründü ve güneşe yaklaşan ikizler gittikçe daha küçük ve göz alıcı kadar parlak görünüyorlardı.

Florabel gidebileceği kadar uca gitti; ama burası güvenli, kale gibi bir yerdi; iki ayağını çatal biçimli iki dala basarak dengesini bulan Florabel her türlü saldırıya karşı korunmuş durumdaydı çünkü düşmanını geri püskürtmek için bir tekme atması yeterdi.

"Beklerim ben de," dedi İdabel ye bir dala ata biner gibi oturdu. Aşağıya, Joel'e huysuz huysuz baktı.
"Haydi sen de evine, yallah."

"Lütfen onun lafına bakmayın, Bay Knox."

"Haydi evine git ve kâğıttan bebekler kes, kız kılıklı."

Joel ondan nefret ediyordu, ah bir düşse de kafasını kırsaydı. Bütün erkeksi kızlar gibi o da alçağın tekiydi, pis bir alçak. Noon City'deki berber kuşkusuz onun ne mal olduğunu biliyordu. Boğuk sesli benli kadın da. Florabel de. Bunun üzerine omuzunu silkip başını öne eğdi.

Joel eve dönmek üzere yola koyulduğu sırada, "O yokken gel bir daha sefere," diye bağırdı Florabel. "Bay Knox, hani sana bir şey söylemişim ya, unutma. Şey, hani o bilge adama bir şey söyleyecektin..."

Yurtluk'un mutfak bacasından kule gibi yükselen, donuk sarı renkli dumanın üstünde kaskatı donmuş kanatlarıyla daireler çizen iki atmaca vardı: Herhalde Zoo yemek hazırlıyor, dedi ve ölü bir kurbağayı yiyen karınca ordusundan kaçmak için yol kıyısında durakladı. Zoo'nun yemeklerinden bıkmıştı: Hep aynı şeyler, lahana, yerelması, bürölce, mısır ekmeği. Şimdi şu anda Kartopu Adam'a rastlamak isterdi. New Orleans'tayken her öğleden sonra Kartopu Adam o olağanüstü çingiraklı arabasını sürerek çıkagelirdi; bir peni verdiniz miydi gökkuşağı gibi birbirine karışan renk renk bir düzine şurupla -kiraz, çikolata, üzüm, böğürtlen şurubuylatlandırılmış bir külah kar helvası alırdınız.

Karıncalar kıvılcım gibi çevreye saçılıyorlardı: İdabel'i düşündü ve sağa sola sıçrayarak onları ayağının altında ezdi ama onun verdiği acıyı azaltmaya bu acımasız dansın hiçbir yararı olmadı. Sen görürsün! Vali olayım da, görürsün: Hukuku seferber edecek onu tavanında küçük bir kapağı olan bir zindana kapatacak oradan aşağı bakıp ona gülecekti.

Ama dış çizgilerini yaprakların kararttığı lenduha Yurtluk tarh olarak görüldüğü zaman İdabel'i unuttu.

Atmacalar, ipleri sarılan uçurtmalar gibi daireler çizerek alçaldılar ve gölgeleri, geçme tahtadan yapılmış eğimli çatının üzerinde dönmeye başladı. Bacadan yükselen duman, rüzgârsız, sıcak havada kesintisiz yükseliyordu; hiç değilse burada insanların yaşadığını gösteren bir belirti. Joel boşluktan dolayı ıpsız olan başka evler görmüş, o evleri gezmişti ama hiç bu kadar ıssızını, sessizini görmemişti: Burası sanki üzerine cam bir koni geçirilmiş gibiydi; içeride kendisini sonsuz sıkıcılıkta bir öğle sonrası bekliyordu: Her adım onu oraya biraz daha yaklaştırıyordu ve ayakları sanki tabanları taşanmış gibi ağırdı. Koca bir öğle sonrası. Daha kaç ay kaç tane öğleden sonra?

O sırada posta kutusuna yaklaşıp kırmızı bayrağını hâlâ geriye atılmış görünce içinde, o iyi duygu yeniden belirdi; Ellen her şeyi değiştirir, ayarlardı ve Joel böylece herkesin herkes gibi olduğu bir okula giderdi. Kuzey rüzgârından ve kardan söz eden şarkıyı söyleyerek durdu, posta kutusunun kapağını açtı; ta dipte koca bir deste mühürlü mektup buldu, suyeşili zafların içinde. Babasının Ellen'a yazarken kullandığı zarflara benziyordu. Örümcek ağına benzeyen el yazısı da aynıydı: Bay Pepe Alvarez, Posta memuru eliyle, Monterrey, Meksika. Sonra gene Bay Pepe Alvarez, Posta memuru eliyle, Fukuoka, Japonya. Bir tane daha, bir tane daha. Yedi mektup, hepsi de posta memurlarının eliyle Pepe Alvarez'e gönderilmiş: Camden, New Jersey; Lahor, Hindistan; Kopenhag, Danimarka; Barselona, İspanya; Keokuk, İowa.

Ama bunların arasında kendi mektupları yoktu. Onları kutuya attığını çok iyi anımsıyordu. Little Sunshine attığını görmüştü. Zoo da. öyleyse nerdeydiler? Elbette, postacı gelmiş olmalıydı. Ama nasıl oldu da postacının arabasını görmedi ya da sesini duymadı? Döküntü bir Ford'du ve epey gürültü çıkarıyordu. O sırada ayaklarının dibindeki tozun içinde tuvalet kâğıdı paketinden çıkarılmış paralarını gördü, bir beşlik ile bir peni, aynı büyüklükte olmayan iki göz gibi kendisine bakıyordu.

Tam o anda bir kurşun sesi sessizliğin içinde kamçı gibi sakladı. Parasını almak üzere eğilmiş olan Joel taş kesilerek eve doğru döndü. Verandada, patikada hiç kimse yoktu, tek hayat belirtisi bile. Bir kurşun sesi daha. Ağaçların üstünden geçen atmacalar birden heyecanlanıp kanatlarını çırpıtlar, karanlık adacıklar halinde kanat gölgeleri sıcağın altında kaynayan yoldaki kumları yalayarak geçti.

İKİNCİ BÖLÜM

"Doğru dur, dedi Zoo, gözleri mutfak lambasının ışığında saten gibi görünüyordu. "Senin gibi kıpırdak birini görmedim; doğru dur da şu saçlarını keseyim. Böyle kız gibi dolaşmana izin veremem. Burada insanların sana ilk söyleyecekleri şey çişini çömelerek etmen olacak, ufaklık." Joel'in başına

miğfer gibi geçirilmiş mavi bir tasın çevresi bahçe makasıyla firdolayı kırkılıyordu. "Öyle güzel sarı saçların var, bunları perukçulara satabilseydik iyi olacaktı."

Joel kıpırdandı. "Peki o öyle dedikten sonra sen ne dedin?" dedi Zoo'ya. Onun daha önceki konuya dönmesi için sabırsızlanıyordu.

"Kim ne demiş?"

"Hani sana demiş ya, Randolph bu kadar hastayken nasıl silah patlatırsın, diye."

"Hıh," diye hırıldadı Zoo. "Ne diyeceğim, karşısına dikilip bi güzel söyledim: 'Bayan Amy, biz bu atmacaları vurmazsak her şeyimizi çalıp bize bi şey bırakmayacaklar, dedim. Bu ilkbahara kesilip yenecek yarım düzine besili pilicimizi alıp kaçtılar, herhalde Bay Randolph midesi açlıktan guruldarken hastalığını düşünecek durumda olmayacak,' dedim."

Tası başından alıp ellerini teleskop gibi yaparak Joel'in çevresinde döndü ve saçına her yönden baktı. "İşte ben buna tıraş derim," dedi. "Git camda kendine bak." Akşam ışığı camı ayna gibi sırlamıştı, yüzü camdan saydam bir biçimde yansıyor, değişiyor, çevresinde pervanelerin döndüğü lambanın sarısıyla karışıyordu. Kendisini görmüştü, kendisinden sonra daha öteleri de: İncir ağacının yaprakları arasında bir gece kuşu ıslık çalar gibi ötüyordu, bir çobanaldatan kuşu ile ateş böcekleri mavilik basmış havaya saçılmışlar, vapur ışıkları gibi karanlığın içinde yüzüyorlardı. Saç kesimi onu çok değiştirmişti çünkü kocaman, yusuvarlak kafalı geri-zekâlılara benzemişti karaltısı; artık Randolph'ın iltifatları sayesinde görünüşüne önem verir olmuştu. "Korkunç," dedi.

"Hıh," dedi Zoo, akşam yemeğinin artıklarını domuzlara yağ karmak için kullanılan yağ tenekesinin içine boşaltarak. "Sen de Keg Brown gibi cahilsin. Hayatımda onun kadar cahil bi adam görmedim. Ama sen de öylesin."

Joel, Randolph'a öykünerek, bir kaşını kaldırdı, "Benim bildiğim öyle şeyler var ki sen onların birini bile bilmezsin," dedi.

Mutfağı toplamak için uzun adımlarla dolaşan Zoo'nun bütün ince zarafeti uçtu. Hayvan ayağı gibi inen ayaklarının altında tahtalar gıcırdayıyordu, lambayı. kısmak için eğildiği zaman uzun yüzündeki incinmişlik ve keder bir maske gibi ortaya çıktı. "Ben de sana şunu söyleyeyim ki," dedi, mendilini çekiştiriyor, Joel'e bakmıyordu. "Ben de sana şunu söyleyeyim ki Zoo'dan daha zeki olabilirsin ama o insanların duygularını senden iyi bilir; hiç değilse senin gibi durup dururken insanların değersiz olduklarını düşünmelerine neden olmaz."

"Oo," dedi Joel, "oo, ben yalnızca şaka ediyordum," Onu kucakladı, yüzünü, bel hizasında, gövdesine bastırdı; tatlı kokuyordu, tuhaf, ekşimsi, koyu bir tatlılıktı bu, saçlarının arasında kayan parmakları soğuk ve güçlüydü. "Seni seviyorum çünkü sen de beni sevmek zorundasın, sevmek zorundasın."

Kendisini ondan kurtaran Zoo, "Ah, Tanrım, Tanrım, şimdi küçücük bi kedi yavrususun ama bi gün büyüyeceksin... koca bir adam olacaksın," dedi.

Joel kapı aralığında durup onun elindeki lambanın karanlığı ikiye bölüşünü izledi, Jesus Fever'ın pencerelerinin aydınlandığını gördü: İşte kendisi burada, o oradaydı, aralarında bütün bir gece vardı. Tuhaf bir geceydi çünkü Randolph odasından çıkmamıştı, Amy ise biri Randolph'a öteki de de Bay Sansom'a ("Bay Sansom soğuk bezelye yemez," demişti) olmak üzere iki tepsi hazırlamış ve masada ancak bir bardak yayık ayranı içecek kadar kalmıştı. Ama Joel konuşmuş, konuşarak kaygılarını alt etmiş, Zoo abartılı, komik, acıklı öyküler anlatmıştı, ara sıra ikisinin sesleri buluşmuş, bir şarkı, bir yaz gününün mutfak baladını oluşturmuştu.

Daha ta başından beri evde birtakım karmaşık seslerin farkına varmıştı, sessizliğin kıyısındaki sesleri, sanki eski odalar sürekli içlerine rüzgâr çekip dışarıya rüzgâr üflüyormuş gibi, göçen taşlardan tahtalardan çıkan iç çekişlerini fark etmiş, sonra Randolph'ın da şöyle dediğini duymuştu: "Biliyor musun toprağa batıyoruz, geçen yıl on santim battık." Yani toprağa gömülüyordu bu ev, evle birlikte onlar da, hepsi batıyordu. Joel odadan geçerken karanlığa gömülmüş hollerde gümüş renkli tüneller açan köstebekleri, toprakla dolmuş odalarda kayarak ilerleyen solucanotunu, bir kafatasının göz boşluklarından dışarı fırlamış leylakları görür gibi oldu:

Merdivenin basamaklarına lambadan düşen ağ gibi örülmüş ışığa doğru tırmanırken, Gidin, dedi, Defolun çünkü düş gücü çok oyunbaz ve korkunçtu. Ama koca evin hepsi birden yok olabilir miydi? Evet böyle şeyler duymuştu. Ah, Bay Gözbağcı burada olacaktı, parmaklarını şaklatması yeterdi, ne varsa hepsi yok olurdu. İnsanlar da. Hemen yeryüzünden silinirlerdi. Babasına da böyle olmuştu; ortalarda yoktu, annesi gibi acı, usulüne uygun bir biçimde değil ama o da yok olmuştu, Joel onu bulabileceğini de düşünemiyordu, düşünmesi için bir neden yoktu. Öyleyse neden kendisine numara yapıyorlardı? Neden kendisine daha başında doğruyu söylememişlerdi, neden "Bay Sansom falan yok, baban falan yok," deyip onu

postalamamışlardı. Ellen her zaman bir Hıristiyana yakışır davranışlardan söz ederdi; ne demek istediğini merak ederdi, şimdi biliyordu: Doğruyu söylemek bir Hıristiyana yakışır bir davranıştı işte. Yavaş yavaş merdivenlerden çıktı, uyanıktı ama düş görüyordu, düşünde Cloud Oteli'ni, eğik, küflü odalarını, kara örümcek ağlarıyla kaplı kırık camlı pencerelerini gördü, birden bunun bir otel olmadığını anladı; hiçbir zaman da olmamıştı: Burası insanların yeryüzünden silindikleri zaman gittikleri yerdi, öldükten sonra giderler ama ölü olmazlardı. Little Sunshine'ın anlattığı balo salonunu düşündü: Orada gece, duvarları kanaviçe gibi kaplıyordu, dalgalı tabanı kaplayan ince, kuru yaprak iskeletleri düşündeki adımlarının altında unufak oluyordu: Karanlıkta dikenli çalıların tozlan arasında bir ad, kendi adını duymayı bekleyerek yürüyordu ama burada bile adını seslenen bir baba yoktu. Kuyruklu bir piyanonun gölgesi kemerli tavanın üzerinde iri bir pervanenin kanadına benzeyen bir leke oluşturuyordu, klavyenin önünde ay ışığıyla dolan gözleri bembeyaz görünen, soğuk, beyaz lüleli peruğu bir yana kaymış olan Hanımefendi oturuyordu: Bayan Jimmy Bob Cloud'un hayaleti miydi bu? Kendisini St. Louis'deki bir pansiyonda yakmış olan Bayan Cloud'un? Yanıt bu muydu?

Dizine bir şey çarptı, olanların hepsi göz açıp kapayıncaya kadar olup bitti: Yukarıdaki holde bir

kapı çarpılırken kısa bir an için bulanık bir ışık parıltısı görüldü, bunun ardından kendisine bir şeyin çarptığını duyar gibi oldu, o şey yanından geçip merdivenlerden aşağı pat pat diye indi, birden sanki bütün eklemleri birbirinden ayrılmış, gövdesinin bütün yaşamsal parçaları kurmalı bir saatin yayları gibi dağılmıştı. Küçük, kırmızı bir top yuvarlanıyor ve odanın tabanına pat pat vuruyordu. Joel, İdabel'i düşündü. İdabel kadar yürekli olmak isterdi; keşke bir erkek kardeşi, kız kardeşi, biri olsaydı; keşke ölü olsaydı.

Randolph en üst tırabzandan aşağı eğildi; kollarını kavuşturmuş, kimonosunun kollarına sokmuştu gözleri donuk ve cam gibiydi, sarhoş gözüne benziyordu. Joel'i gördüyse bile hiç belli etmemişti. Sonra kimonosunu hışırdatarak holü geçip bir kapıyı açtı, yüzünde mum ışığının tuhaf parıltısı oynadı. İçeriye girmeyip orada tuhaf bir biçimde kollarını oynatarak durdu; daha sonra arkasına dönüp merdivenlerden aşağı inmeye başladı, sonunda Joel'le burun buruna geldiği zaman tek söylediği şey, "Bana bir bardak su getirir misin, lütfen?" oldu. Başka tek bir söz etmeden gerisingeri yukarı çıkıp odaya girdi, bir türlü kımıldayamayan Joel uzun süre basamaklarda bekledi: Duvarlardan sesler çıkıyordu, boşluklara yerleşen taşların, tahtaların iç çekişleri, sessizliğin kıyısındaki sesler.

"Girin." Amy'nin sesi evin içinde yankılandı, eşikte bekleyen Joel'in yüreği fırlayacakmış gibiydi.

Üstü cibinlikli bir karyolanın dibinde gevşekçe yatan Randolph, "Aman yavaş, canım, suyu dökme," dedi.

Ama Joel elinin titremesini engelleyemiyor ya da bir noktaya bakamıyordu: Amy ile Randolph, aralarında belli bir uzaklık olmasına karşın, Siyam ikizleri gibi birbirlerine yapışmışlardı: Yarısı kadın yarısı erkek garip bir hayvana benziyorlardı. Mumlar vardı, bir düzine kadar, gecenin sıcaklığından eğilip bükülmüşlerdi. Onların ışığında kireçtaşından yapılmış şömine parıldadı, Joel'in içeri girişiyle harekete geçen kristal müzik çanları şöminenin rafında küçük bir dereciğin suları gibi şırıldıyordu. Ortalık buram buram astım sigarası, kirli Çarşaf ve viski soluğu kokuyordu. Amy'nin kaskatı yüzü, bir devriye nöbetçisinin düzenliliğiyle böceklerin çarptığı pencerenin önünde yandan görünüyordu: Küçük bir dikiş iskemlesinde bir öne bir arkaya sallanıyor, önünde duran nakış örneğine dikkatle bakıyor, eldivenli elinde tuttuğu iğneyi düzenli bir biçimde leylak rengi kumaşa batırıp çıkarıyordu. Bal mumundan yapılmış, gerçek insan boyutlarında bir kukla gibiydi, dikkatini işine vermesinde doğallık yoktu: Adeta okurmuş gibi yapan ama kitabı ters tutan biri gibi. Bir kaz teleğiyle tırnaklarını temizleyen Randolph'ın davranışı da onunki kadar doğallıktan uzaktı. Joel kendisinin buradaki varlığını bir biçimde uygunsuz bulduklarını duyumsuyordu ama ne geri çekilebiliyor ne de içeriye girebiliyordu. Yatağın yanındaki bir masanın üzerinde biraz dikkat çeken iki nesne vardı, pembe buzlu camdan yapılmış aydınlık bir küre, üzerine Venedik görünümüleri resmedilmişti: Altın renkli gondollar, hain gondolcular, çok tatlı mavi bir kanalda görkemli sarayların önünden kayarak geçen âşıklar; bir de, beyaz buzlu camdan yapılmış bir insan betimlemesinden sarkan küçük, gümüş ayna. Bu aynaya yansımış bir çift göz vardı: O gözleri fark ettiği an Joel'in bakışları başka bir şey görmez oldu.

Bu gözler ıslak griydi; donuk bir parıltıyla Joel'i izlediler, sonra hemen, sanki onu tanıdığını belli etmek istermiş gibi, ikisi birden ciddi bir biçimde kırılıp yana çevrildiler... böylece onları, sağlığa

uygun olmayan yastıkların üzerinde bir hastanın kendini koyuvermişliğiyle yatan tıraşlı bir başın bir parçası olarak görüyordu.

Tırnağının altına soktuğu telekle tırnağını kazıyan Randolph, "Suyu o istedi," dedi. "Ona yemek yedirmem gerekecek: Zavallı Eddie, tam anlamıyla çaresiz." ,

Bunun üzerine Joel, "Bu, o mu?" dedi.

İşlediği gül goncası gibi dudakları sımsıkı kapalı olan Bayan Amy, "Bay Sansom bu," dedi.

"Ama bana hiç söylemediniz."

Randolph karyolanın demirine tutunarak ayağa kalktı, savrulan kimonosunun altından pembe, tombul baldırları ile tüysüz bacakları göründü. Kilolu insanların çoğu gibi o da umulmadık bir çeviklikle hareket ediyordu ama çok fazla içmişti, Joel'e doğru gelirken donuk bir gülümsemeyle yüzü yuvarlaklaşmıştı, ha düştü ha düşecek gibi görünüyordu. Joel'in boy hizasına kadar eğilip, "Sana ne söylemedik bebeğim?" diye fısıldadı.

Gözler yeniden aynayı doldurdu, yalpalanan ışıpta görüntüleri seğiriyordu ve battaniyelerin altından altın evlilik yüzüğü takılmış bir el çıkıp kırmızı bir top bırakıverdi: Bu bir işaret, bir parola gibiydi, Joel Randolph'a aldırmaııp topu almaya gitti.

7

Yoldaki taşları tekmeleyerek, ıslık çalarak bu yana doğru geliyordu. Kızın omuzunda dengelenmiş bambu sopasının ucu öğle sonu güneşine doğru dikilmişti. Elinde bir pekmez kovası taşıyordu, gözünde oyuncak gözlüklere benzeyen kara gözlükler vardı. Av köpeği, Henry yanında yürüyordu, kırmızı dili sıcaktan bir karış dışarıdaydı. Postacıyı beklemekte olan Joel bir çam ağacının arkasına saklandı; dur sen, bu iyi olacaktı: Korkutmak için... işte, neredeyse yeterince yaklaşmıştı.

Tam o sırada kız durdu, güneş gözlüklerini çıkarıp haki şortuna sürterek temizledi. Elini gözlerine siper ederek dosdoğru Joel'in ağacına ve daha ötelere baktı: Yurtluk'un verandasında hiç kimse, hiçbir hayat belirtisi yoktu. Omuzunu silkti. "Henry," dedi, gözlerini acıyla devirdi, "Henry, seçimi sana bırakıyorum: Bizimle gelmesini istiyor muyuz, istemiyor muyuz?" Henry esnedi, ağzına vızıldayarak bir sinek girdi, sineği bütün bütün yuttu. Kız gözlerini belli bir çam* ağacına dikerek,

"Henry," dedi, "hiç fark ettin mi kimi ağaçların ne komik gölgeleri var?" Bir duraklama. "Peki, çıtkırıldım beyimiz, çık artık oradan."

Joel kös kös ortaya çıktı. "Merhaba, İdabel," dedi, İdabel güldü, onun bu gülüşü dikenli telden bile daha iğneliydi. "Buraya bak, bızdık," dedi, "İdabel'e oyun oynamaya kalkan son kişi hâlâ parçalarını yerden toplayamadı." Kara gözlüklerini yeniden taktı, şortunu sertçe çekti. "Henry ile ben kendimize pisi balığı yakalamaya gidiyoruz. Bize yardımcı olacaksan sen de gelebilirsin."

"Ne gibi yardım?"

"Ha, oltaya yem takmak gibi..." Kovayı eğip içindeki beyaz, kıvrım kıvrım kurtçukları gösterdi.

Joel tiksintiyle başını yana çevirdi; ama sonra düşündü: Evet, İdabel'le gitmek istiyordu, evet, yalnız kalmasın da ne olursa olsun, ister oltaya yem taksın, ister onun ayaklarını öpsün, fark etmezdi.

"Üstünü değiştirsen iyi olur," dedi İdabel, "pazar günü için giyinir gibi giyinmişsin."

Gerçekten en iyi giysileri vardı üzerinde. Dans dersi için alınmış beyaz pantolonu vardı; bunu giymişti çünkü Randolph onun resmini yapacağına söz vermişti. Ama akşam yemeğinde Amy, Randolph'ın hasta olduğunu söyledi. "Zavallı çocuk; hem de bu sıcakta; bana öyle geliyor ki biraz kilo verse bu kadar zorluk çekmez. Angela Lee de böyleydi: Sıcaktan yatağa düşerdi." Angela Lee konusuna gelince, Zoo ona şu tuhaf öyküyü anlatmıştı: "Canikom, öyle tuhaf bir şey oldu ki o yaşlı kadına, ölmeden bir süre önce: Kadıncağızın sakalı çıktı; yüzünden fişkırıma başladı, hem öyle az buz değil, bayağı; san, tel gibi sert kıllar. Onu ben tıraş ederdim, oncağız tepeden tırnağa kadar felçliydi, derisi ölü bir adamın derisi gibiydi. Ama sakalı öyle çabuk büyüyordu ki tıraş etmeye yetişemiyordum. Öldüğü zaman Bayan Amy kasabadan berber getirtti. Aman, anacığım, bu adam şöyle bir baktı, hemen gerisingeri merdivenlerden inip çıktı gitti kapıdan. Sana ne desem, yani gülmek zorunda kaldım!"

"Bu benim eski pantolonum," dedi Joel, eve gidip üstünü değiştirmeye korkuyordu çünkü Amy hayır, gidemezsin diyebilir, oraya gideceğine babasına kitap okumasını söyleyebilirdi. Babası da Angela Lee gibi felçliydi, çaresizdi; birkaç sözcük söyleyebiliyor (çocuk, neden, iyi, kötü, top, gemi), birazcık başını sallayabilir (evet, hayır), bir kolunu kullanabiliyordu (dikkat çekmek için bir tenis topu yuvarlayacak kadar). Bütün sevincini, bütün acısını gözleriyle iletiyordu ve gözleri, yazın açık duran pencereler gibi pek seyrek kapanıyor, hep açık duruyor, hep bakıyordu, uyurken bile.

İdabel yem kovasını taşısın diye ona vermişti. Bir şeker kamışı tarlasından geçip, ip gibi bir patıkaya tırmandıktan, avlusunda çıplak bir çocuğun küçük kara bir keçiyi okşadığı bir zenci evini geçtikten

sonra iki taraflı acı, yaban kirazı ağaçlarının arasından ormana girdiler. "Bunları yiyerek zil gibi sarhoş oluyoruz," dedi, kirazları göstererek. "Açgözlü yaban kedileri öylesine sarhoş oluyorlar ki bütün gece çılgınlık atıyorlar. Ayın ve kiraz suyunun etkisiyle nasıl deli gibi uluyorlar... duymamı isterim. "Yaprakların arasına pusuya yatmış görünmez kuşlar yaprakları hışırdatıyor, ötüyorlardı; ormanın durgun yüzünün altında tedirgin ayaklar pelüş benzeri yosunların üzerinde geziniyor, karpit ışığına benzeyen bir ışık yer değiştirerek doğanın karanlığını beneklendiriyordu. İdabel'in bambu sopası alçak dallara sürünüyor, kulağı tetikte, sabırsız köpek böğürtlen çalılarının arasından hızla geçiyordu. Henry, nöbetçi er, İdabel, rehber, Joel, tutsak: Yeryüzünde ürpertici bir patikada üç kaşif yavaş yavaş yokuş aşağı iniyorlardı. Araba tekerleği büyüklüğündeki durgun, yağmur suyu birikintilerinin üstünde portakal rengi dantelli kara kelebekler durmadan daireler çiziyor, kanatları suyun yeşil, yansıtıcı yüzeyini yalayıp geçiyordu; bir çingiraklı yılanın selefona benzeyen derileri kaplamıştı yolu, yere dökülmüş kuru dalların üzerini kırık gümüş renkli örümcek ağları bir saç filesi gibi örtüyordu. Küçük bir insan mezarının yanından geçtiler. Başucundaki yarık tahta haçta şu yazılıydı: Toby, Kedinin Kurbanı. Göçmüş bir mezardı, ta derinlerden sürmüş bir çınar kökü uzantısı görülüyordu, bunlara bakan onun eski bir mezar olduğunu hemen fark ederdi. "Bu ne demek?" dedi Joel, "kedinin kurbanı?"

"Ben doğmadan önce olmuş," dedi İdabel, sanki her şeyi açıklıyormuş gibi bu. Yoldan ayrılıp geçen kıştan kalma derin bir yaprak tabakasıyla kaplı bir bölgeye girdi. Uzaktan bir sansar geçti, Henry hemen atıldı. "Zenci bir bebekmiş bu Toby, anlıyor musun, annesi yaşlı bayan Skully'nin yanında çalışıyormuş, şimdi Zoo'nun yaptığı gibi. Jesus Fever'ın karısıymış, Toby de onların çocuğu. Yaşlı Bayan Skully'nin kocaman, güzel bir İran kedisi varmış, bir gün Toby uyurken kedi gizlice içeri girip ağzını Toby'nin ağzına dayayarak onu soluksuz bırakmış."

Joel buna inanmadığını söyledi; ama doğruyduysa şimdiye kadar duyduğu en tüyler ürpertici öyküydü. "Jesus Fever'ın evlenmiş olduğunu bile bilmiyordum."

"Daha bilmediğin bir sürü şey var. Bir alay tuhaf şey... çoğu da biz doğmadan önce olmuş: Bu yüzden de bana daha gerçekmiş gibi geliyorlar!"

Doğmadan önce; evet, yani ne zaman oluyordu öyleyse? Şimdiki gibi bir zaman, onlar öldükleri zaman da her şey gene şimdiki gibi olacaktı: Bu ağaçlar, bu gök, bu toprak, bu meşe palamutları, güneş ve rüzgâr, hepsi aynı olacaktı oysa onlar toprak olan yürekleriyle yalnızca değişirler. Şu anda, on üç yaşında Joel daha ilerideki yaşlarda olamayacağı kadar ölüm bilgisine yakındı: İçinde bir gonca açılıyordu, pek yakında bütün taç yapraklar açıldığı, gençlik güneşi tam tepeye dikildiği zaman o da başkaları gibi dönecek ve başka bir kapı açıklığı arayacaktı. İçinde yürüdükleri ormanda yorulmak bilmez tarla kuşlarının türküleri bir yüzyıldan, daha fazla zaman çınlamıştı, kurbağalar ay ışığı altında sel gibi dörtlüyle koşuşturmuşlardı; buraya yıldızlar düşmüştü, Kızılderili okları da; yaylanarak yürüyen siyahlar gitar çalmışlar, haydutların gömdükleri altınları anlatan halatlar söylemişlerdi, yaşlı ve dinsel şarkılar söylemişlerdi, çok eskilerden kalma halatlar: Doğmadan önce.

"Benim için öyle değil, böyle olmaları onları daha gerçekmiş gibi görmeme yetmiyor," dedi Joel ve birden olduğu yerde durdu, onu durduran şu doğrudu: Amy, Randolph ve babası, üçü de zamanın dışındaydılar, şimdinin çevresinde ruhlar gibi dönüyorlardı: Ona düşmüş gibi görünmelerinin nedeni bu muydu? İdabel elini arkaya uzattı ve elini çekiştirirdi, "Uyan," dedi. Joel ona baktı, gözleri korkudan açılmıştı. "Ama yapamıyorum. Yapamıyorum." "Ne yapamıyorsun?" dedi İdabel ters ters. "Ah, hiç." Erkenci yolcular, birlikte yokuştan indiler.

"Benim renkli gözlüklerimi al," diye önerdi İdabel. "Her şey çok daha güzel görünüyor."

Küçük sınırlı balıkların iğne gibi batıp çıkarak nakışladıkları dereciğin sularını ot yeşili gözlük camları renklendirdi; ara sıra bir güneş ışını daha derin havuzcuklardaki daha büyük bir balığı aydınlatıyordu: Su yüzeyinin altında ağır ağır, kara kara dolaşan şişman, hantal bir tatlısu levreği. İdabel'in olta ipi derenin ortasındaki akıntının içinde titreşiyordu ama artık bir saat olmuştu ve en küçük bir şey bile yakalayamamıştı, bu yüzden İdabel elindeki sırtığı iki ağaç kütüğünün arasına sıkıca batırdı, geriye kaykıldı ve bir yosun yumağına başını dayadı. "Peki, geri ver şunu," dedi.

"Nereden aldın?" diye sordu Joel, keşke onun da gözlükleri olsaydı.

"Gezici kumpanyadan," dedi. "Gezici kumpanya her Ağustos'ta geliyor; pek büyük bir uçan cinleri, bir de atlı karıncaları var. Bir şişenin içinde iki başlı bir bebek de var. Bu gözlükleri bir oyunda kazandım; hiç gözümden çıkarmıyordum eskiden, gece bile, babam gözlerimin kör olacağını söyledi. Bir sigara ister misin?"

Tek bir sigara vardı, o da bükülmüştü; ikiye bölüp bir kibrit çaktı. "Bak," dedi, "nasıl peşpeşe duman halkaları çıkaracağım." Halkalar havada yükseldi, mavi ve kusursuzdular; en küçük bir kımltı bile yoktu ama sanki dört bir yanda için için, gözle görünmeyen, durmadan ayak değiştiren bir kımltı sürüyormuş duygusu vardı: Dev sivrisinekler suyu yalayarak geçiyordu, birden, görünmeyen bir devinin artık solmuş, kokmaz olmuş ve kahverengileşmiş kardelenlerin dökülmesine yol açtı.

Joel, "Bana kalırsa hiçbir şey yakalayamayacağız," dedi.

"Bunu zaten hiç ummamışımdır," dedi İdabel. "Buraya gelip kendi sorunlarımı düşünmek hoşuma gidiyor; kimse beni aramaya gelmiyor buraya. Hoş bir yer... uzanıp dinlenmek için."

"Kendine dert edecek ne gibi tasaların var?" diye sordu Joel.

"O benim bileceğim iş. Sana bir şey söyleyeyim mi... herkesin işine çok burnunu sokuyorsun. Kimsenin işine karıştığım görülmemiştir, canım çıksın ki, hayır. Benim yerime bu kasabada başkası olsa seni çiğ çiğ yer, çünkü sen bir yabancısın, Yurtluk'ta yaşıyorsun, falan falan Florabel'e baksana.

Meraklı taze."

"Bence çok güzel bir kız," dedi Joel, sırf onu kızdırmak için.

İdabel hiçbir şey söylemedi. Sigarasını attı, iki parmağını çatal yapıp dudaklarının arasına sokarak oğlan çocukları gibi ıslık çaldı. Derenin sığ kıyısı boyunca yürüyen Henry hemen kıyıya tırmandı, tüyleri ıslaklıktan parlıyordu. "Dışardan bakınca güzel, evet ama önemli olan iç güzellik," dedi, köpeği kucakladı. "Babama durmadan köpeğin icabına bakmasını söylüyor, ölümcül bir hastalığı varmış. İşte onun içi böyle."

Öğle sonrasının beyaz yüzü gökyüzünde biçimlendi; düşmanın orada, dumansı bulutların arkasında olduğunu düşündü Joel; bu düşman kimdiyse, neydiyse orada parlak bir boşluk biçiminde beliren yüz onun yüzüydü. Bu bakımdan insan İdabel'i kıskanabilirdi; o hiç değilse düşmanlarını biliyordu. Sen, sen, diyebilirdi, falan falan, feşmekan feşmekan. "Hiç aklını kaçırmaktan korktuğun oldu mu?"

İdabel, "Böyle bir şeyi hiç düşünmedim," diyerek güldü. "Başkalarına bakacak olursan, aklım yok ki kaçırayım."

"Ciddi söylemiyorsun. Benim demek istediğim şu: Sana da hiç oluyor mu acaba, birtakım şeyleri, örneğin insanları, örneğin koskoca evleri görüyor, duyumsuyor, gerçek olduklarını kesin olarak biliyorsun... ama..."

"Ama gerçek değiller," dedi İdabel. "Yılan soktuğu zaman her şeyin, duvarların, yerlerin, her şeyin kımıl kımıl yürüdüğü bir yerde korkunç bir hafta geçirdim. Şimdi bunların hepsi budalalık gibi geliyor. Ama sonra çok tuhaf oldu çünkü geçen yaz August amcamla (kızlardan öyle korkar ki hiçbir kıza bakamaz; sen kıza benzemiyorsun, diyor bana; August amcamı çok seviyorum, İki erkek kardeş gibiyiz onunla) dolaşmaya çıktık... Pearl ırmağına gittik... bir gün bu karanlık yerde kürek çekerken yılanlı bir adaya geldik; çok küçük bir adaydı, bir tek ağaç vardı ama zehirli yılanlarla doluydu, hatta dallardan bile sarkıyorlardı. İnan çok tekinsiz bir yerdi. İnsanlar

düşlerinin gerçekleştiğinden söz ettikleri zaman ne demek istediklerini anlıyorum galiba."

"Benim dediğim o değildi," dedi Joel, sesi kırık ve şaşkıncı. "Düşler başka, düşlerini yitirebilirsin. Ama bir şeyi görüyorsan... sözgelimi bir kadını, hiç kimseyi görmemen gereken bir yerde görüyorsun ve sonra o kadın kafanın içinde seni izleyip duruyor. Ben böyle bir şey demiştim. Geçen gece Zoo çok korktu; bir köpek uluması duymuştu, geri dönen kocasının sesi olduğunu söyledi bunun ve pencereye gitti: 'Onu görüyorum,' dedi, 'incir ağacının altına çömelmiş,' dedi, 'gözleri karanlıkta sapsarı parlıyor,' dedi. Ama yanı yere ben baktığımda hiçbir şey yoktu."

Bütün bunları İdabel hiç de olağandışı bulmazmış gibi görünüyordu. "Ah, dinle bak," dedi, başını yukarıya doğru attı, kızıl, kırpık saçları olağanüstü bir ateş gibi çıtırdadı, "herkes Zoo'nun sahiden deli olduğunu biliyor, bir keresinde gene böyle sıcaktı, ben yoldan geçiyordum, o da aptal aptal bakarak posta kutusunun yanında duruyordu, 'Dün akşam ne güzel kar yağdı,' dedi. Hep kardan söz eder, bir şeyler görür, şu Zoo yok mu, delinin teki."

Joel İdabel'e kötü kötü baktı: Ne alçak bir yalancıydı şu kız. Zoo deli meli değildi. Değildi. Ama onunla ilk konuşmalarındaki karı anımsadı: Joel'in bütün çevresine hızla yağıyordu. Orman göz kamaştırıcı bir beyazlıktaydı şu anda konuşan İdabel'in sesi yumuşacık çıkıyordu kar basmış gibi: "Fildişi gibi," dedi, "suda yüzüyor."

Joel, "Bu n'olacak?" diye sordu, İdabel'in cebinden çıkardığı sabun parçasını alırken.

"Yıkan diye, aptal," dedi. "Cicioğlan gibi bakmayı bırak. Ne zaman buraya gelsem yıkanırım. Elbiselerini şuraya, balık sopasının bulunduğu yerdeki ağaç kütüğünün üzerine koy."

Joel söylenen yere utangaç utangaç baktı. "Ama sen kızsın," dedi.

Aşırı derecede küçümseyici bir anlatımla İdabel dimdik dikilerek baktı. "Bızdık," dedi ve yere tükürdü, "pantolonunun içindeki şey benim için hiç yeni değil, beni hiç ilgilendirmez. Ta birinci sınıftan beri sırf oğlanlarla dolaşıyorum inan ki. Kendimi kız olarak düşünmüyorum hiç; bunu hiç unutmaya yoksa arkadaş olamayız." Bütün kurusıkılarına karşın bu açıklamayı engelleyemediği, alışılmadık bir masumlukla yapmıştı; bir yumruğunu, kaşlarını çatarak ötekine vururken, "Bir oğlan olmayı öyle isterdim ki," dedi. "Gemici olurdum, sonra şey..." Bu saçmalığı çok dokunaklıydı.

Joel ayağa kalktı ve gömleğinin düğmelerini çözmeye başladı.

Soğuk çakılların üzerine uzandı, soğuk sular onu yalıyor, üzerinde dalgacıklanıyordu; yanından geçen, akıntının önüne katılmış yapraklar gibi bir yaprak olmak istiyordu: Yaprak-oğlan, tüy gibi yüzüp gitmek, ırmağa, okyanusa, dünyanın büyük sularına karışmak. Burnunu tutarak başını suya batırdı: Altı yaşındaydı, madeni para rengi gözleri korkudan yusuvarlak olmuştu: Papaz onun vaftiz suyuna batırmış, Kutsal Ruh, demişti; Joel bağırmişti, ön sırada oturmuş bunları izleyen annesi yerinden fırladı, onu kollarına aldı, canım, canım, diye fısıldadı. Büyük suskunluğun içinden yüzünü yukarı kaldırdı, İdabel çevreye neşeyle sular sıçrattırken, bir anda yedi yıl birden yok oldu.

"Tüyleri yolunmuş bir tavuğa benziyorsun," dedi İdabel. "Çok sıska, çok beyaz."

Joel utanarak omuzlarını kıstı. Kendisinin çıplaklığıyla İdabel'in gerçekten ilgilendiği yoktu ama bu duruma onun umduğu kadar rahat uyarlanamıyordu. İdabel, "Doğru dur, şimdi, başını sabunlayacağım," dedi. Kendi saçları çırpılmış yumurta beyazı gibi köpük buklelerden oluşmuş bir

yumaktı. Böyle elbisesizken gövdesi her şeyden çok bir oğlan gövdesine benziyordu. Turna kuşu gibi sırf bacaktı, sırik gibi; ince sayılacak

omuzlarındaki çiller ona tuhaf, arzulu bir görünüş veriyordu. Ama göğüsleri şimdiden kabarmaya başlamıştı, kalçaları genişlemenin eşiğinde gibiydiler. İdabel'i canı sıkkın, ters biri olarak tanımış olan Joel onu bu kadar komik ve neşeli görünce şaşırıyordu. Parmakları Joel'in kafasında ritimli bir biçimde çalışırken İdabel durmadan gülüyor, fıkralar anlatıyordu, kimileri açık saçık: "... bunun üzerine çiftçi, 'Elbette güzel bir bebek; öyle olması gerekir, ipek bir mendilden süzülüp geçtiğine göre,' dedi."

Joel gülmeyince, "Ne var? Anlamadın mı?" diye sordu. Joel, hayır anlamında başını salladı. "Bir de kentli olacaksın," diyerek içini çekti İdabel.

"Peki ne demek istiyordu... ipek bir mendilden süzülüp geçti ne demek?"

"Boş ver, oğlum," dedi İdabel, Joel'in saçını duruladı. "Sen daha çok küçüksün." O zaman Joel fikranın esprisinin nereden geldiğini İdabel'in de pek iyi bilmediğini düşündü. Anlatış biçimi tam anlamıyla kendisinin değildi, birine öykünüyordu. Bunun kim olduğunu merak eden Joel, "Bunu nerede duydun?" diye sordu.

"Billy Bob anlattı bana?"

"Kim o?"

"Billy Bob işte."

"Ondan hoşlanıyor musun?" dedi Joel. Neden bu kadar kıskançlık duyduğunu anlamadı.

"Elbette hoşlanıyorum," dedi, ayağa kalkarak kıyıya doğru yürüdü; gözlerini suya dikmiş, ağır ağır, son derece zarif bir biçimde yürürken yiyecek arayan bir kuşu andırıyordu. "Evet, aslında benim en iyi arkadaşım. Demir gibi biri, Billy Bob. Dördüncü sınıftayken, anımsıyorum, Aikens diye pis bir kadın vardı, Billy Bob'ın ellerine cetvelle vururdu, Billy bir kez bile ağlamadı."

Kurumak için güneşli bir yere oturdular. İdabel renkli gözlüklerini taktı.

"Ben asla ağlamam," diye yalan uydurdu Joel.

İdabel karnının üzerinde döndü, yosunlarla oynayarak, yumuşak bir doğruculukla, "Ben ağlarım bazen," dedi. Joel'e ciddi ciddi baktı. "Ama sakın kimseye söyleme, oldu mu?"

Hayır, demek isterdi, hayır, sevgili İdabel, ben senin gerçek, iyi arkadaşımım. Sonra ona dokunmak da istiyordu, kolunu omuzuna dolamak, çünkü duygularını dile getirmenin tek yoluymuş gibi geldi birden bu. Biraz daha yaklaşıp uzanarak, soluk kesici bir incelikle yanağından öptü. Bir suskunluk oldu; gövdelerinin üzerinde oynaşan yaprak gölgeleri gibi aralarından ışıklı ve gölgeli ruh halleri geçer gibiydi. Daha sonra İdabel'in bütün gövdesi gerildi. Joel'in saçlarını yakalayıp çekmeye başladı. O böyle yapınca Joel'in içinden korkunç ve şaşkın bir öfke kabardı. İşte buna gerçek ihanet denirdi. Bunun üzerine kurtulmak için çabalamaya başladı, birbirlerine kenetlenmiş boğuşuyorlardı, onlar alt alta üst üste yuvarlanırken gökyüzü ters dönüyor, aşağı iniyor, fir fir ediyordu. Renkli gözlükler düştü, sırtüstü düşen Joel onları ezdiğini duyumsadı, poposu kesilmişti. Soluk soluğa, "Dur," diye bağırdı, "dur n'olur, popom kanıyor." İdabel ata biner gibi üzerine binmişti, güçlü kollarıyla Joel'in bileklerini sımsıkı yere bastırıyordu. Kırmızı, öfkeli yüzünü onunkine yaklaştırarak, "Pes mi?" dedi.

Joel'in tek sözü, "Popom kanıyor," oldu.

İdabel onu serbest bıraktıktan sonra su getirip yarasını yıkadı. Sanki bir şey olmamış gibi, "bir şeyciğin kalmaz şimdi," dedi. Anlatması güç ama hiçbir şey olmamış gibiydi de: Kuşkusuz ikisi de neden boğuştuklarını asla açıklayamayacaklardı.

Joel, "Gözlüklerin için özür dilerim," dedi.

Kırık parçalar yeşil yağmur damlaları gibi yere saçılmıştı. Eğilip onları toplamaya başladı; sonra, sanki düşüncesini değiştirmiş gibi geri attı. "Senin kabahatin değil," dedi kederle. "Belki... belki bir gün gene bir gözlük kazanırım."

8

Randolph fırçasını, içine su doldurulmuş küçük bir sirke kavanozuna batırdı, sanki bir asmanın çok hızlı büyüyen filizleri gibi mor filizler yayıldı. "Gülme, canikom," dedi. "Ben fotoğrafçı değilim. Ayrıca bana ressam da denmez pek; yani, ressamı, gören, gördüğünü alıp yalnızca ileten biri olarak tanımlarsan, ben değilim. Benim için her zaman biçimleri bozma sorunu vardır, ben çoğunlukla gördüğüm şeyleri değil düşündüklerimi resmederim: Örneğin yıllar önce -Berlin'de oluyordu

busenden pek büyük olmayan bir çocuğun resmini yapıyordum ama çocuk benim resmimde Jesus Fever'dan daha yaşlı görünüyordu, oysa gerçekte çocukluk-mavisi gözleri vardı, benim gördüğüm gözlerse bulanık ve şaşkındı. Benim gördüğüm şey gerçekten de doğrudu çünkü küçük Kurt'un - çocuğun adı buydu- korkunç biri olduğu ortaya çıktı, beni iki kez öldürmeye kalktı... ikisinde de, şunu itiraf edeyim ki, ustalığına hayran kaldım. Zavallı çocuk, o çocuğun sonu ne oldu merak ediyorum ya da, zaten benim sonum ne oldu? Evet, şimdi en ilginç soru bu: Benim sonum ne oldu?" Bu konuşma süresince sanki cümlelerini noktalamak için fırçasını durmadan kavanoza batırdı, rengi giderek koyulaşan suyun ortasında, gizli bir çiçek gibi, kırmızı bir çizgi vardı. "Evet, arkana yaslan, şimdi biraz dinleneceğiz."

İçini çekerek Joel çevresine bakındı. Randolph'ın odasına bu ilk geliyordu; iki saattir burada olmasına karşın hâlâ pek kavrayamamıştı çünkü şimdiye kadar gördüğü hiçbir yere benzemiyordu: Süslü aynalarda yansıyan soluk yıldız ile rengi uçmuş ipekler ona sanki çok şeker yemiş gibi bir duygu veriyordu. Oda geniş olmasına genişti ama bir karış boş yer bile yoktu; oygulu masalar, kadife iskemleler, şamdanlar, Alman malı müzik kutusu, kitaplar, tablolar hepsi iç içeydi, sanki bir sele kapılıp pencerelerden içeri doluşarak burada kalmışlardı. Karaciğer biçimli çalışma masasının arkasındaki duvar çerçevesiz yabancı posta kartlarıyla kaplıydı; kartların, bir Japon dizisi oluşturan altısı, onlarda resmedilen şeylerin anlamını bir yere kadar bilmesine karşın, Joel için bir eğitimdi. Uzun, siyah, aşırı derecede ağır bir masanın üzerine, sanki bir müzede sergilenirmiş gibi yayılmış nesnelere vardı, bunların bir bölümünü antika taşbebekler oluşturuyordu, kimileri kolsuz, kimileri bacaksız, kimileri başsız, kimileri, içlerindeki samanların, tahta tozlarının yarıklardan dışarı fırlamış olmasına karşın boncuk gözleriyle cam gibi boş boş bakan bebekler; ama hepsi giyimliydi, hem de değişik kadifeler, danteller, ketenler içinde, olağanüstü güzel. Bu masanın ortasına yerleştirilmiş, saçmalık derecesinde şık bir gümüş çerçeve içinde basit bir fotoğraftı, ya bir karnavalda ya da bir lunaparkta çekildiği belliydi çünkü fotoğrafı çekilen kişiler -üç erkek, bir kız- üzerinde şaşı maymunlar, yan yana bakan kangurular ve yakışıklı olmasına karşın Joel, Randolph'ı tanıdı, adamlardan biri daha tanıdık gibi geliyordu... babası mıydı? Kuşkusuz bu yüz holün karşı tarafındaki adamı hafifçe andırıyordu ancak. Arkadaşlarından daha uzun boylu olan üçüncü adamın şaşırtıcı bir fiziği vardı; güçlü kuvvetliydi, bu kadar soluk bir fotoğrafta bile çok esmer görünüyordu, neredeyse zenciye benziyordu; kısık, sinsî, siyah gözleri bıyık gibi gür kaşların altında parıldıyordu, herhangi bir kadın dudağından daha dolgun olan dudaklarıysa, başındaki hasır şapkanın, elindeki bastonun verdiği şıklığı, daha çok da vodvil havasını yoğunlaştıran kendini beğenmiş bir gülümsemeye gerilmişti. Kolunu kıza dolamış, kır tanrısı Faun'a benzeyen o kansız yaratık da tam bir hayranlıkla ona bakmaktaydı.

Randolph bacaklarını uzatıp mentollü bir sigara yakarak, "Ah, evet," dedi, "sakın onu ciddiye alma, orada gördüklerini: Kendimin kendime oynadığı bir oyun yalnızca... eğlendirici, aynı zamanda kâbus gibi... zevksizce süslenmiş bir mezar denebilir. Bu odada gündüz diye bir şey yok, ne de gece var; burada mevsimler değişmez, yıllar da, öldüğüm zaman -elbet zaten ölü değilsem- kütük gibi sarhoş olmak, karanlığın ılık kanında, anarrahminde yatar gibi kıvrılıp yatmak isterim. Yüreğinin kahrolası derinliklerinde yatan tek isteği tatlı, sakın bir yaşam olmuş biri için ters bir son olmaz mıydı bu? Ekmek ve su, sevdiği biriyle paylaşabileceği bir dam altı, hepsi bu." Gülümseyerek ve saçının arkasını düzelterek sigarasını söndürüp fırçasını eline aldı. "Ölü doğmuş biri olduğuma göre ölecek

olmam, bir gün ölmek zorunda olmam ne akıl almaz bir şey; evet, ölü doğmuşum sözcüğün gerçek anlamıyla: Ebe kıcımlı tokatlayıp bana yaşam soluğu aldırtacak kadar sapıkmış: Ya da bunu yaptı mı acaba?" Eğlenceli bir şey sorarmış gibi Joel'e baktı. "Bana yanıt verir misin: Yaptı mı?"

"Ne yaptı mı?" dedi Joel, her zamanki gibi anlamamıştı: Randolph, sınırsız sözcük dağarıyla, görünmez biriyle gizli konuşmalar yapmış gibi görünüyordu hep. "Randolph," dedi, "n'olur bana kızma: Yalnızca her şeyi öyle tuhaf bir biçimde söylüyorsun ki."

"Boş ver," dedi Randolph, "bütün zor müzikler bir kereden fazla dinlenmeli. Şimdi sana söylediğim şeyler anlamsız gibi görünüyorsa ileride düşündüğün zaman onları çok açık bulacaksın; bu iş olduğu zaman, gözlerindeki şu çiçekler solduğu zaman, bir daha geri gelmeyecekleri için, evet, gözyaşlarını kendi kozamı eritmeye yaramadı ama senin için biraz gözyaşı döküleceğim." Yerinden kalktı, kocaman, barok bir yazı masasına giderek eline limon kolonyası döktükten sonra parlak buklelerine sürdü ve hafifçe poz vererek kendini aynada inceledi; temelde onu aynen kopye eden Fransız malı boy aynası yüzünün rengini geri yansıtmaz, çizgilerini tıraşlar, değiştirir görünüyordu: Aynadaki adam Randolph sanki böyle bir kuramı doğrulamak istermişçesine: "Bize böylesine bir romantiklik verir aynalar, bu onların gizidir: dünyadaki bütün aynaları yok etmek ne büyük bir işkence olurdu: Kimliklerimizi doğrulamak için nereye bakardık? Sana şunu söyleyeyim ki, canım, Narkisus bencil falan değildi... bizim gibi biriydi yalnızca, kırılması olanaksız yalnızlığımız içinde, kendi yansımasını gördüğü zaman, tek güzel dostunu, kendinin ayrılmaz parçası olan tek aşkını tanımış olan biriydi... zavallı Narkisus, belki de bu konuda dürüst olan tek insan."

Kapı çekingence vuruldu. "Randolph," dedi Amy, "şu oğlan senin yanında mı?"

"İşimiz var. Git şimdi, git..."

"Ama Randolph," diye sızlandı, "gelip babasına kitap okusa daha iyi olmaz mı, sence?"

"Git, dedim sana."

Joel, yüzünün ne bir rahatlama ne de minnet duygusu yansıtmamasına izin vermedi: Duygularını saklamak onda doğal bir tepki durumuna geliyordu; kimi zaman hiçbir şey duymamasına yardımcı oluyordu. Hâlâ yapamadığı bir şey vardı çünkü insanın beynini boşaltmasının bilinen bir yolu yoktu ve gündüz unuttuğu her şey geceleyin düşlerinde ortaya çıkıyor, ona sımsıkı sarılarak yanı başında uyuyordu. Babasına kitap okumaya gelince; bu konuda çok tuhaf bir gözlemi vardı: Babası aslında hiç dinlemiyordu: Bir mağaza katalogu bile okusa bunun heyecanlı bir kovboy öyküsü kadar babasını ilgilendirdiğini Joel kendi deneyiminden biliyordu.

Randolph oturduğu yere geri dönerek, "Bu olmadan önce," dedi, "o olaydan önce, Ed çok farklıydı... çok sporsever... çok farklı ölçülerin yoksa, yakışıklı (şu resme bakarsan, görürsün) ama doğruyu söyleyeyim mi, onu pek sevmezdim, tam tersine; her şeyden önce onun Pepe'ye sahip oluşu ya da yani onun menajeri oluşu ilişkilerimizi karıştırdı. Pepe Alvarez hasır şapkalı olanı, şu kız da, evet, Dolores. Bu fotoğraf doğruyu yansıtmıyor kuşkusuz: Ne kadar masum? Kim derdi ki bu fotoğraf

çekildikten yalnızca iki gün sonra birimiz sırtında bir kurşunla merdivenlerden yuvarlanacaktı?" Resim sehpasını düzeltmek için konuşmasına ara verip Joel'e baktı, bir gözü bir saat tamircisinin gözü gibi kısıktı. "Şimdi, dikkat, konuşma. Dudaklarını yapıyorum." İçeriye hafif bir esinti girdi, bebeklerin kurdeleli elbiselerini hışırdattı, içerideki kadife gölgeye dışarının güneş kokularını getirdi ve Joel şu anda dışarıda, belki de İdabel'in arkasında köpeğiyle suları sıçratarak yürüdüğü çimenli tarlalarda olmak isterdi. Randolph'un yuvarlak kesimli yüzü, pür dikkat bakarken uzamıştı; uzun bir süre sessizce çalışmış sonunda, sanki daha önce söylenen şeyler anlatılması olanaksız bir biçimde onu buraya getirmiş gibi şöyle dedi:

"Sana şunu söyleyerek başlayayım: Âşıktım. Sıradan bir söz bu kuşkusuz ama sıradan bir olgu değil, çünkü çok azımız aşkın sevecenlik olduğunu, sevecenliğin de, insanların yarıya yakınının sandığı gibi acıma olmadığını biliriz; aşkıta mutluluğunsa bütün coşkunun bir başkasının üzerinde toplanması olmadığını bilenlerimiz daha da azdır: İnsan sevdiğinin yalnızca simgelemeye başlaması gereken pek çok şeyi de sevmek zorundadır her zaman; bu dünyanın sevgilileri sevenlerin gözünde çiçek açan leylaktır, gemi ışıklarıdır, okul zilleridir, bir doğa görünümüdür, anımsanan konuşmalardır, dostlardır, bir çocuğun Pazar günüdür, yitik sesler, insanın en sevdiği takım elbisesi, güz mevsimi, bütün öteki mevsimler, bellek, evet, yaşamın toprağı, suyu olan bellek. Nostaljik bir liste ama zaten bundan daha nostaljik bir konu nerede bulabilir insan? Senin yaşındayken pek çok incelik gözünden kaçır insanın; öyle de olsa şimdi şu halime bakıp bir zamanlar böyle âşık olacak kadar masum oluşuma inanamıyordur; gene de yirmi üç yaşındayken...

"Şu resimde gördüğün kız, Dolores. Onunla Madrid'de tanıştık. Ama kız İspanyol değildi; hiç değilse ben olmadığını inanıyorum, nereli olduğunu tam olarak bilmeme karşın. İngilizcesi oldukça kusursuzdu. Bana gelince, iki yıldır Avrupa'daydım ve çoğunlukla müzelerde, sözümona, yaşıyordum: Gerçekten de merak ediyorum, benim kadar Büyük Ustalar'ı kopya etmiş biri var mıdır? Kusursuz bir kopyasını yapamayacağım hemen hemen hiçbir tablo yoktu... ama iş kendi resmimi yapmaya gelince takılıp kalıyordum, sanki hiçbir kişisel algım, iç dünya diye bir şeyim yokmuş gibi: Tozları asla birbiriyle döllenecek olan bir çiçek gibiydim.

"Öte yandan Dolores ise ara sıra kendilerinden güç almayı başardığım insanlardan biriydi. Her zaman onun yanındayken yaşadığımı çok iyi duyumsuyordum, sonunda kendi değerime inanmaya başladım. İlk kez her şeyi çarpıtmadan ve tam olarak görüyordum. O sonbahar Paris'e gittik, sonra da Küba'ya, orada Matanzas koyunun tepelerinde bir evde... o evi sana nasıl anlatsam?... bulut pembesi taşlardan bir ev, yıkılmaya yüz tutmuş mavi basamakların, asma gibi yüksek koridorların üzerinde altın sarısı beyaz çiçekler gibi serpilmiş odalar; açık duran pencereleriyle, içeriye esen rüzgârla bir ada gibiydi, serin, çok sessiz. Dolores orada bir çocuktan farksızdı, bir portakal ne kadar şeker bir şeyse o kadar şeker... ve tembeldi, şahane bir tembel; güneşte çıplak oturmayı, küçük küçük hayvanların, kara kurbağaların, arıların, ufak sincapların resimlerini çizmeyi, yıldız falı dergileri okumayı, yıldız haritaları çıkarmayı ve (günde en az üç kez) saçlarını yıkamayı çok severdi; kumarcıydı da, her öğleden sonra köye iner piyango bileti alırdık, ya da yeni bir gitar: Otuzdan fazla gitarı vardı, hepsini de çalardı, hem de,

itiraf etmeliyim ki, felaket bir biçimde.

"Bir de başka bir şey daha vardı: Pek ender konuşurduk; Dolores ile uzun uzun konuştuğumuzu hiç anımsamıyorum; aramızda her zaman konuşulmayan, birbirimize söylemediğimiz bir şeyler vardı; ama bu sessizliğimizde gizleme türünden bir şey yoktu çünkü birbirini gerçekten anlayan insanların bazen sağlamayı başardıkları o olağanüstü barışı iletliyordu bu sessizlik... gene hiçbirimiz ötekini gerçekten tanımıyordu çünkü o zamanlar kendimizi tam anlamıyla tanımıyorduk."

"Gene de... kış sonlarına doğru onun düş defterini buldum. Gece gördüğü düşleri Dolores her sabah, bir yatağın altına sakladığı kocaman bir deftere yazıyordu; kimi zaman Fransızca, çoğu kez de Almanca ve İngilizce olarak, ama hangi dilde yazılmış olurlarsa olsunlar şaşırtıcı derecede kötücül şeylerdi, onlardan bir anlam çıkaramıyordum çünkü o kötü yürekli düşlerdeki Dolores'i tanımanın olanağı yoktu. Ben de hiç eksik olmuyordum o düşlerden, hep ondan kaçıyor ya da gölgelere saklanıyordum, her gün o güneşte çırılçıplak yatarken en son yazdıklarını buluyor, beni yakalamaya ne kadar yaklaştığını okuyordum, çünkü daha önceki düşlerinde L. olarak andığı bir sevgilisini Madrid'te öldürmüştü ve biliyordum ki... R'yi de yakaladığı zaman... onu da öldürecekti.

"Sivrisinekleri bizden uzak tutan ama ay ışığını içeriye süzen cibinlikli bir yatakta yatıyorduk, ben karanlıkta gözümeye uyku girmeden uzanıyor onun uyuyuşunu seyrediyordum, düşlere boğulan o kafanın tuzağına düşmekten korkardım; sabah olunca güler, bana takılır, saçımı çeker, ben gittikten sonra da yazardı... şunu yazdığını hatırlıyorum: 'R, dev bir saatin arkasına saklanıyor. Saatin tik-takları gökgürültüsünü andırıyor, Tanrı'nın nabız sesi gibi, işaret eden parmaklara benzeyen akrep ile yelkovan üçü on yedi geceyi gösteriyor; altıyı gösterdikleri zaman onu bulacağım, çünkü o benden saklandığını bilmiyor, kendinden saklandığını sanıyor. Ona zarar vermek istemem, elimden gelse kaçıp giderdim ama saat bir kurban istiyor, yoksa asla durmayacak, oysa hayatın bir yerde durması gerek çünkü içimizden kim onun uğultusuna uzun süre dayanabilir?'

"Her şey bir yana bunda bir gerçek payı var; saatler gerçekten de kurban isterler: Ölüm zamana ve sonsuzluğa verilmiş bir kurbandan başka nedir ki?

"Ne tuhaftır ki hayatlarımız her zamankinden daha çok kenetlenmişti birbirine: Bin kez kaçıp gidebilir, onu bir daha hiç görmeyebilirdim; ama bırakıp gitmek aşkı yadsımak olacaktı, Dolores'i sevmiyor idiysem o zaman bütün coşkularım kalp demektir. Şimdi onun tam anlamıyla insan olmadığını düşünüyorum (o bir uyku-bebesiydi -böyle bir şey olabilirse- bir düştü), ben de insan değildim... ama benimki gençliktendi, bir genç hemen hemen insan değildir: Olamaz, çünkü gençler asla öleceklerine inanmazlar... özellikle de ölümün doğal ölüm biçiminde değil de başka bir kılıkta geleceğine asla inanmazlar.

"İlkbaharda Florida'ya gittik, gemiyle; Dolores daha önce hiç Amerika'yı görmemişti, New York'a gittik, orayı sevmedi, Philadelphia'ya gittik, aynı derecede yorucu buldu. En sonunda New Orleans'ta iç avlulu, nefis bir daire aldık, orada mutluydu, ben de gerçekten mutluydum. Bu gezgincilik günlerimizde düş defteri ortadan yok olmuştu: Onu nereye saklamış olabilirdi, bilmiyorum, çünkü aranabilecek her yeri aramıştım: Onu bulamayınca bir anlamda gerçekten rahat bir soluk aldım. Daha

sonra bir öğleden sonra çarşıdan eve dönüyordum, elimde, inanmayacaksınız, canlı bir tavuk vardı, Dolores'i katedralin gölgesinde bir adamla konuşurken gördüm; konuşma tarzlarında öyle bir içli dışlılık vardı ki birden kanım donmuş gibi oldu: Basit bir turistin yol sorması değildi bu, daha sonra gördüklerimi kendisine söylediğim zaman, önemli bir şey değilmiş gibi, a, evet, bir arkadaşımı, dedi, bir kahvede tanıştığı biriymiş, bir boksör: Onunla tanışmak ister miymişim?

"Somut ya da soyut, ya da her nasıl olursa olsun bir zarar gördükten sonra insanın akli başına gelir, böyle durumlarda hep var olduğuna inanılan bir uyarıya kulak vermiş olsaydım bunlar başıma gelmemiş olacaktı, diye düşünür; ama ben her şeyi önceden bilseydim bile hiçbir şey değişmezdi çünkü her insanın hayatında öyle durumlar olur ki insan... nasıl desem, belki Tanrı'nın özel olarak hazırladığı bir planın bir parçası olmaktan öte bir şey değildir.

"Günlerden pazardı, boksör Pepe Alvarez ile menajeri Ed Sansom geldiklerinde. Hatırladığıma göre, felaket sıcak bir gündü, elimizde yelpazelerle, soğuk içkilerle iç avluda oturmuştuk: Biz dördümüzden daha az ortak yönü olan insanlar bulamazdın; maskaralık edip dikkatleri dağıtan Ed Sansom olmasaydı ortalık fazlaca gerginleşebilirdi çünkü Dolores ile genç Meksikalı arasındaki etkileşimi görmemenin olanağı yoktu: Birbirlerine âşıktılar, kalın kafalı Amy bile bunu anlayabilirdi. Hiç şaşırılmıyordum çünkü Pepe öylesine olağanüstüydü ki: Yüzü hem kanlı canlı hem hülyalı, hem kaba hem çocuksu, hem yabancı hem tanıdık (çocukluk günlerine özgü bir şey gibi tanıdık), hem utangaç hem küstah, hem uykulu hem uyanıktı. Ama Dolores ile ikisinin birbirine âşık olduğunu söylediğim zaman belki de abartıyorum: Birbirine âşıklılıkta karşılıklılık vardır oysa Dolores, açıkça ortaya çıktığına göre kimseyi sevemezdi, öylesine bir esriklik içindeydi; o zaman da bunun dışında hoş bir işlevi yerine getirdiler, Dolores'in erkeklere ya da söylene ne derse desin, en duyarlı bir biçimde ancak kendi cinsinden birinin anlayabileceği erkek kişiliğine karşı en küçük kişisel bir duygusu, saygısı yoktu, iç avluda hava kararırken Pepe'ye baktım: Kızılderililere özgü teni havada kalmış bütün ışığı emmiş gibi görünüyordu, sanki yaşlarla doluymuşcasına parlayan yassı, çakalsı gözleri yalnızca Dolores'e bakıyordu; birden kıskandığım kişinin Dolores değil de o olduğunu anlayınca biraz şaşırdım.

"Başlangıçta duygularımın niteliğini göstermekten kaçınmama karşın Dolores daha sonra olanları sezgisiyle anladı: 'Ne tuhaf, insanın kendisini öğrenmesi ne uzun sürüyor: Seni ilk gördüğümde bunu anlamıştım,' dedi ve şunları ekledi: 'Ama onun sana göre biri olduğunu sanmıyorum; Pepe gibi pek çok kişi tanıyorum: İstersen onu sevebilirsin ama bir şey çıkmaz.' Beyin öğüt dinleyebilir ama yürek dinlemez, coğrafyası olmadığı için aşk da sınır tanımaz: İstedik kadar bastırmaya, dibe itmeye çalış gene de yukarı çıkıp suyun yüzüne vurur: Ayrıca neden olmasın? Bir insanın doğasında yatan her türlü aşk doğal ve güzeldir; bir insanı bir şeyi sevdiği için ancak ikiyüzlüler suçlayabilir, duygu cahili olanlar, cenneti gösteren oku, telaş ve kaygıdan, cehennemi gösteren okla karıştıran, doğruluk meraklısı kıskanç kişiler.

"Pepe'ye duyduğum bu aşk bambaşka bir şeydi, Dolores'e duyduklarımdan çok daha yoğun, daha yalnız. Ama hepimiz yalnızız, yavrucuğum, korkunç yalnız, birbirimizden yalıtılmış; dünya öylesine azgınca alaya alır ki sevecenlikten söz edemez, onu gösteremeyiz; bizim için ölüm hayattan daha güçlüdür, karanlıkta esen bir rüzgâr gibi güçlü bir çekimi vardır ölümün, bütün haykırışlarımız sevinçsiz kahkahalarla kabaca yansılır; öylesine yalnızlığın çöpüyle, tıkabasa doluyuz ki patlayan

ve yeşil yeşil kanayan bağırsaklarımızla çığlıklar atarak dünyada dolaşıyor, kalıcı olmayan yüreğin değişmez yuvası olan kiralık odalarımızda, kâbusumsu otellerimizde ölüyoruz. Kimi olağanüstü anlar oluyordu, özgürlüğüme kavuştuğumu, onu, onun o uykulu, sert yüzünü unuttuğumu düşünüyordum ama o zaman o beni bırakmıyordu, hayır, hep karşımda iç avluda oturuyor ya da gitar çalan Dolores'i dinliyor, gülüyor, konuşuyordu, yanı basımdaydı ama uzaktaydı, tıpkı Dolores'in düşlerinden eksik olmayışım gibi o da hep vardı. Onu acı çekerken görmeye dayanamıyordum; onu dövüşürken seyretmek bana çok acı veriyordu, zıplaya zıplaya hızla, acımasızca saldırıp yumruğunu vuruşunu, gözündeki parıltıyı, kanı ve morartıyı görmek. Ona para verdim, krem rengi şapkalar aldım, altın bilezikler aldım (bileziklere bayılıyor, bir kadın gibi bilezik takıyordu), Zencilerin o çok sevdiği parlak renkli ayakkabılar aldım, ipek gömlekler, bunların hepsini Ed Sansom'a da verdim: Beni nasıl horladılar bilemezsin, ikisi de, ama armağanları geri çevirecek kadar değil, asla. Dolores, Pepe'yle o kendine özgü zorlama ilişkisini sürdürüyordu, adam ister kalsın ister gitsin, hiçbir biçimde aldıracağı yoktu; beyni olmayan bir bitki gibi, kendini hiç denetlemeden, o sakınması olmayan düş defterinde yaşıyor, daha doğrusu, var olmayı sürdürüyordu. Bana yardım edemezdi. Birinin bizi tutup... her şeyin (her şey dediğimiz bir komedidir, bebe sütü ile Baha'nın gözleridir, soğuk bir sabah çatırdayan kütüklerdir, öten baykuşlardır, okul çıkışı seni ağlatan çocuktur, annenin uzun saçlarıdır, korkmaktır, yatak odasının duvarındaki çarpık yüzlerdir)... her şeyin yoluna gireceğini söylemesini isteriz en çok.

"Bir gece Pepe eve çok sarhoş geldi ve büyük bir pervasızlıkla id) bel kayısıyla Dolores'i dövdü, (ö) halının ve benim tablolarımın üzerine işedi, (c) bana korkunç, incitici sözler söyledi, id) burnumu kırdı, e, /ve daha başka şeyler. O gece sokaklarda, rıhtımda yürüdüm, yüksek sesle konuşup kendi kendime yalvardım, buradan kaç, gene yalnız ol, dedim, sanki yalnız değilmişim gibi, bir başka hayatta bir başka oda kirala dedim. Jackson meydanına oturdum; tren çanlarının sesinden başka hiçbir ses yoktu, bütün Cabildo perili bir saray gibiydi; yanı başımda sarışın, pek iyi göremediğim, bir oğlan oturuyordu, bana baktı, ben ona baktım, birbirimize yabancı değildik: Ellerimiz birbirine doğru uzandı ve kenetlendi. Çocuğun sesini hiç duymadım, çünkü hiç konuşmadık; bu anıyı bunca çok sevmem utanç verici. Yalnızlık tıpkı ateş gibi geceleri artar ama orada, onunla birlikteyken gün ağardı, kuş sesleri gibi ağaçlarda cıvıladı, güneş doğduğu zaman çocuk parmaklarını benimkilerden çekip yürüdü gitti, o puslu oğlan, benim arkadaşım.

"Artık her zaman birlikteydik, Dolores, Pepe, Ed ve ben, Ed ve Ed'in şakaları, biz üçümüz ve suskunluklarımız. Kim bilir hangi akıl almaz anadan babadan doğma bu tuhaf dördüzler, kanserin kendi kendisiyle beslenmesi gibi biz de birbirimizi yiyerek besleniyorduk ama, belki inanmayacaksın, yalnızca tatlı şeylere ayırdığım bir özlemle hatırladığım anlardan oluşan bir karışım var: Pepe (görüyorum) başparmağının tırnağıyla bir kibrit yakıyor, çıplak eliyle havuzdan bir kırmızı balık yakalamaya çalışıyor, sinemadayız, aynı kesekâğıdından patlamış mısır yiyoruz, o uyukluyor, omuzuma yaslanıyor, gülüyor çünkü boks yaparken yarılmış dudağını görünce yerimden sığıyorum, merdivenlerden ışığını duyuyorum, merdivenlerden çıkışını, bana yaklaşımını duyuyorum, ayak sesleri yüreğimin sesi kadar güçlü değil. Kar tanecikleri gibi hızla eriyen günlerden sonra çarçabuk güz geliyor, Kasım yaprakları gibi her yanda güz var, kışla birlikte kızıllaşan soğuk gökyüzü, yaydığı ışıkla korku veriyor: Bütün gün kepenkler kapalı, yorgan başıma kadar çekilmiş olarak uyuyorum. Sonra Mardi Gras geliyor ve bir baloya gidiyoruz; benden başka herkes kılığını seçti: Ed (ağzında puro çiğneyen) bir Fransiskan keşişi oluyor, Pepe bir haydut, Dolores de bir balerina; ama ben ne giyeceğimi bilemiyorum ve bu önemsiz şey abartılı bir ikileme dönüşüyor. Balonun yapılacağı gece

Dolores elinde kocaman pembe bir kutuyla çıkıp geliyor: Bir kontes kılığına giriyorum, kralım XVI. Louis; gümüş renkli saçlarım, saten pabuçlarım, yeşil bir maskem var, fıstıklı yeşilli, pembeli bir ipekliye sarınıyorum: İlk aynanın önünde dehşet içinde kalıyorum ama sonra bayılıyorum çünkü çok güzel olmuşum, daha sonra vals başladığı zaman beni tanımayan Pepe benden bir dans rica ediyor ve ben, sinsiz Cinderalla, maskemin altında kıs kıs gülüyor ve 'Ahh, keşke gerçek halimde olsaydım,' diye düşünüyorum. Keşke kurbağa prene, bakır altına dönüşebilse; uç, tüylü ejder, zaman geçiyor: Destanımın bir bölümü burada bitiyor.

"Ondan sonraki ilkbaharda gittiler; Nisan ayıydı, o yağmurlu, leylak rengi Nisan'ın altısı, Pontchartrain'e yaptığımız o mutlu yolculuktan yalnızca iki gün sonra... fotoğraf işte orada, simgesel bir karanlıkta, biz aşk tünelinin içinde sürüklenirken çekilmişti. Peki, dinle şimdi: Öğleden sonra geç saatte uyandığımda pencere camlarında, çatıda yağmurun sesini duydum: Evin içinde, deyim yerindeyse, bir sessizlik yürüyordu ve çoğu sessizlikleri gibi hiç de sessiz değildi: Kapıları çaldı, saatlerin içinde yankılandı, basamakları gıcırdattı, yüzüme bakmak için öne eğildi ve patladı. Aşağıda radyo konuşuyor, söylüyordu ama hiç kimsenin dinlemediğini anladım: Gitmişti, onunla birlikte Pepe de.

"Odası alan talandı; saçılmış eşyaların arasında dolanıyordum bir gitar teli koptu ve tıngırtısı bütün tellerimi titretti. Ağzım açık merdiven başına koştum, ama hiçbir ses duyulmuyordu. Beynimdeki bütün denetleme merkezleri donmuş gibiydi; hava dalgalandı, taban akordeon gibi açıldı. Bana doğru gelen biri vardı. Merdivenlere tırmanan bir basınç gibi duyumsadım onları; tanınmadan, doğruca gözlerimin içine yürüyor gibiydiler. İlk onun Dolores olduğunu düşündüm, sonra Ed, sonra Pepe sandım. Her kimdiyse, beni sarstılar, bana yalvardılar, sövdüler: O soysuz, dediler, gitmiş, orospu çocuğu, piç, gitmiş, arabayı da almış, bütün elbiseleri, parayı, gitmiş, asla gelmemecesine. Ama kimdi o? Göremiyordum: Çevresinde İsa'ninki gibi bir parıltı vardı: Pepe sen misin? Ed? Dolores? Ellerinden kurtuldum, yatak odama kaçıp kapımı kapattım: Yararı yoktu, kapı tokmağı dönmeye başladı ve birden her şey çılgınca aydınlanıverdi gözümde: Dolores sonunda beni düşlerinde yakalamıştı.

"Bunun üzerine eski bir çorabın içine sarıp sakladığım tabancamı buldum. Yağmur durmuştu. Pencereler açıktı, oda serindi ve tatlı leylak kokusuyla doluydu. Aşağıdaki radyodan müzik sesi geliyordu, kulaklarımdaysa bir deniz kabuğunun çıkardığı uğultu vardı. Kapı açıldı, bir el ateş ettim, ardından bir el daha, İsa yok oldu, kirli, keten takım elbisesinin içinde Ed kaldı geriye; iki büküm olup merdivenlere doğru sendeledi ve bir bez bebek gibi basamaklardan aşağı yuvarlandı.

"İki gün kıvrınarak yatakta yattı, her yanından kanlar aktı, inledi, bağırdı, tespih çekti. Seni çağırdı, annesini, Ulu Tanrı'yı. Yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Sonra Yurtluk'tan Amy geldi. Çok iyi davrandı. Bir doktor buldu, küçük küçük cüce bir zenci, aman aman biri değildi. Hava birden Temmuz havasına döndü ama o haftalar bizim hayatımızın kışıydı; damarlar dondu, soğuktan çatladı, gökyüzünde güneş bir buz parçasından farksızdı. Kısacık bacaklarıyla badi badi ortalıkta dolaşan o küçük doktor durmadan gülüyor, radyoda sürekli komedi programlarını dinliyordu. Her gün uyanıp, 'Ölürsem..' diyordum, zaten ne kadar ölü olduğumun farkında değildim, yalnızca Dolores ve Pepe'nin ardı sıra sürüklenen bir ani... her nereye gittiyseler: Pepe için üzülüyordum, onu yitirdiğim için değil

(evet, biraz bu da vardı ama) sonunda Dolores'in onu da bulacağını bildiğim için: Gün ışığından kaçmak kolaydır ama gecedен kaçamazsın ve düşler dev bir kafestir.

"Uzun lafın kisası: Ed ile Amy New Orleans'ta evlendiler. Böylece Amy'nin düşü gerçekleşmiş oldu, biliyor musun, ne zamandır istediği hastabakıcılığa... aşağı yukarı sürekli bir kadroyla girdi. Sonra hepimiz Yurtluk'a döndük; bu Amy'nin önerişiydi, başka da çözüm yoktu çünkü Ed bir daha asla iyileşemeyecekti. Bana öyle geliyor ki bu ev toprağa gömülünceye, bahçeyi otlar bürüyünceye, biz onların içinde kalıncaya kadar da hep birlikte olacağız."

Resim sehpasını bir kıyıya iten Randolph masanın üzerine yığıldı; o konuşurken akşam karanlığı inmiş, odayı mavilendirmişti; dışarıda serçeler tünemeye çağırıyorlardı birbirlerini, onların akşam inerkenki şamatalarını ara sıra ağırbaşlı bir kurbağanın sesi kesiyordu. Birazdan Zoo akşam yemeği zilini çalardı. Bunların hiçbirini gördüğü yoktu Joel'in; hatta onca uzun süre aynı durumda oturmaktan her yanının tutulduğunun bile farkında değildi: Randolph'ın sesi sanki yeterince gerçek olan ama inanmayı gerektirmeyen şeyler söylemeyi sürdürüyordu kafasında. Aklı karışmıştı çünkü öykü ne olay örgüsü ne de gerekçesi olan bir film gibiydi: Randolph gerçekten babasını vurmuş muydu? Hepsinden önemlisi, nasıl bitiyordu? Dolores'e, o korkunç Pepe Alvarez'e ne olmuştu? Öğrenmek istediği bunlardı, o yüzden bunları sordu.

"Keşke bilseydim..." dedi Randolph, duraksadı, bir kibriti muma tuttu; birden yükselen parıltı yüzüne güzellik kattı, tüysüz, pembe cildi kusursuz derecede genç göründü. "Ama, canımın içi, sonu olan öyle az şey vardır ki: Hayatlarımız sonu gelmemiş öykücükler değil de ne? 'Karanlıkta didiniyoruz, yapabileceklerimizi yapıyor, verebileceklerimizi veriyoruz. Kuşkumuzu tutkuya, tutkumuzu da bir göreve dönüştürüyoruz...' Tanrı'ya ya da büyüye ya da hiç değilse bir şeye inanmamızı sağlayan da bu, sonunu bilme isteği."

Joel gene de bilmek istiyordu: "Nereye kaybolduklarını öğrenmeye çalışmadın mı hiç?"

Yorgun bir gülümsemeyele Randolph, "Bak şurada," dedi, "iki kilo ağırlığında koca bir cilt var, yerküre üzerindeki bütün kent ve köylerin listesi; benim inandığım şey de bu, bu almanak: Ona bakıp sırasıyla hergün bir yere, posta müdürü eliyle, Pepe'ye mektup yazdım; küçük küçük notlar, yalnızca adımları ve kolaylık olsun diye adres diyebileceğimiz şeyi yazıyordum. A, asla yanıt almayacağımı biliyorum elbet. Ama inanacak bir şeyim oluyor böylece. İşte huzur buna derler."

Aşağıdan yemek ziline sesi geldi. Randolph kımıldamadı. Yüzü acı bir suçluluk duygusuyla kasılıyor gibiydi. "Bu öğleden sonra çok zaaf gösterdim, kötülük ettim," dedi ve açılmış kolların çağrısına Joel'in karşılık verebilmesi için ayağa kalktı. "N'olur beni bağışla, sevgili Joel." Daha sonra aşağıdaki zilin sesi kadar sabırsız bir sesle, "Ve, lütfen bana duymak istediğim şeyi söyler misin?" diye ekledi.

Joel hatırladı. "Her şey," dedi yavaşça, "her şey yoluna girecek."

9

Jesus Fever hasta bir adamdı. Bir haftadan fazladır midesinde hiçbir şey tutamıyordu. Derisi yaşlı bir yaprak gibi çatlak çatlaktı, sütsü bir perdenin indiği gözleri tuhaf şeyler görüyordu: Yemin ediyordu, Randolph'ın babası kulübenin bir köşesinde gizli gizli dolaşıyor, diye; duvarlara yapıştırılmış gazete karikatürlerinin, Coca-Cola resimlerinin çarpıklığından, kendisini kızdırdıklarından yakınıyordu; kafasının içinde kamçı gibi saklayan bir ses vardı; Joel'in getirdiği bir demet günebakan, birdenbire çılgınca öten, odada daireler çizen kanaryalara dönüşmüştü; ocak rafının üstündeki küçük, mat aynadan kendisine dik dik bakan yabancı onu kaygıdan çılgına çevirmişti. Elinden gelini yapmak üzere oraya gelmiş olan Little Sunshine, açıkladığına göre, Jesus Fever'ın ruhunu tutsak etmesin diye aynanın üzerine bir un çuvalı örttü; yaşlı adamın boynuna bir muska taktı, havaya büyülü zencefil tozu ekti ve ay doğmadan önce ortalıktan yok oldu. "Zoo, yavrum," dedi Jesus, "neden beni böyle üsütüyorsun? Ateşi yaksana, çocuğum, bir kuyunun dibinden de soğuk burası."

Zoo karşı-çıkıcı bir sesle konuştu: "Atadede, hayatım hepimiz erimek üzereyiz... öyle sıcak ki Bay Randolph bugün üç kez çamaşır değiştirdi." Ama Jesus Fever dinlemiyordu, bacaklarına sarmak için bir yorgan, başına geçirmek için eski bir yün çorap istedi: Bütün evde rüzgârdan çatırdıyormuş, dediğine göre: Görmüyor muymuşuz, yaşlı Bay Sulky'yi? Zavallının kızıl sakalı soğuktan bembeyaz donmuş. Bunun üzerine Zoo bir kucak çalı çırpı bulmak için dışarı çıktı.

Orada nöbetçi bırakılan Joel, Jesus'un gizlice parmağıyla işaret edip çağırması üzerine yerinden kalktı. Yaşlı adam sallanan bir kamış iskemlede oturuyordu, dizlerinde kadife çiçekli, kırpıntılardan kapılma eski bir yorgan vardı. Yatakta yatamıyordu çünkü yatay durumdayken soluk alamıyordu. "İskemlemi sallasana, oğul," dedi, düdük gibi öten bir sesle, "biraz rahat ediyorum sanki... arabayla gidiyormuşum, önümde daha çok yolum varmış gibi." Odada bir gaz lambası yanıyordu. Duvara gölgesi düşen iskemleden hafif, uykulu bir hışırtı çıktı. "Soğuğu hissetmiyor musun, çocuk?"

"Annem de hep üşüyordu," dedi Joel, belkemiğinden bir üşümenin geçtiğini duydu. Ölme, diye

düşündü, iskemleyi ileri geri sallarken hasırlar, ölme, ölme diye fısıldıyorlardı. Çünkü Jesus Fever ölürse Zoo buradan giderdi ve burada Amy, Randolph ve babasından başka kimse kalmazdı. Bu üçü de değildi sorun, daha çok Yurtluk, cam bir fanus altındaki yaşamın kırılğan suskunluğu. Belki de Randolph onu buradan alır götürürdü: Bir yolculuktan söz edilmişti. Ellen'a gene yazmıştı, elbet bundan bir şey çıkacaktı.

Bir kucak odunla içeriye giren Zoo, "Atadede," dedi, "seninki de amma düşüncesizlik, ortalıkta acayip mahluklar dolaşır, benim gibi bir av ararlarken beni dışarı gönderir mi insan? Havada bir

yabankedisi kokusu var, bak sana söylüyorum. Belki de Keg hapisten kaçtı, ne biliyoruz? Joel, canım, şu kapıyı sürgüle."

Ateş yanmaya başladığı zaman Jesus iskemlesinin ocağın yanına çekilmesini istedi. "Eskiden keman çalardım," dedi, yukarıya doğru akıp giden alevlere düşünceli düşünceli bakarak, "... şu romatizma parmaklarımdan müziği çaldı." Başını iki yana salladı, avurtlarını içine çekti ve ateşe tükürdü. Zoo yorganını düzeltmeye çalışırken, "Benimle bu kadar uğraşma, kızım," diye yakındı. "Bak sana ne diyeceğim, bana kılıcımı getir." Zoo, öteki odadan elinde gümüş saplı güzel bir kılıçla döndü. Bıçağının üzerinde şu yazıyordu: Nedensiz Yere Beni Kınımdan Çıkarma - Beni Şerefsizce Kınıma Sokma. "Bunu bana Bay Randolph'ın büyükbabası verdi, altmış yıldan fazla oluyor." Daha önceki günlerde bir bir bütün varını yoğunu getirtmişti: Tozlu, çatlak bir keman, tüylü fötr şapkası, bir Mickey Mouse kol saati, portakal rengi düğmeli pabuçları, asla kötü bir şey görmemiş, duymamış, söylememiş üç küçük maymun, bütün bunlar ile öteki değerli eşyaları kulübenin içine saçılmış duruyorlardı çünkü ortadan kaldırılmalarına asla izin vermiyordu.

Zoo, Joel'e bir avuç ceviz ile onları kırmak için bir kerpeten verdi. "Aç değilim," dedi Joel ve başını Zoo'nun kucağına koydu. Ellen'inki gibi rahat bir kucak değildi. İnsan gergin kasları ve sivri kemikleri tek tek duyumsuyordu. Ama Zoo ellerini onun saçlarında gezdiriyordu, çok tatlı bir şeydi bu. Yaşlı adamın duymasını istemediği için yavaşça, "Zoo," dedi, "Zoo, ölecek, öyle değil mi?"

"Bana da öyle geliyor," dedi, sesi hiçbir duygu taşımıyordu.

"O zaman sen buradan gidecek misin?"

"E, herhalde."

Bunun üzerine Joel başını kaldırıp öfkeyle ona baktı. "Ama neden, Zoo?" diye sordu. "Söyle bana neden?"

"Sus, çocuk, yavaş konuş." Zoo boynundaki eşarbı döndürüp, eliyle yoklayarak Little Sunshine'ın kendisine verdiği muskayı buluncaya kadar uzun bir dakika geçti. Muskaya eliyle vurarak, "Sonsuza kadar işe yarayacağını hiç sanmam," dedi. "Bi gün buralara gelip beni bularak dilim dilim doğrayacak. Bunu edim gibi biliyorum. Düşlerimde görüyorum, taban tahtaları gıcırdamıyor mu, yüreğim duracak gibi oluyor. Ne zaman bir köpek havlasa, hah işte o, geliyor diyorum, köpeklerin doğal olarak ondan nefret ettiklerini, onun kokusunu alır almaz havlayacaklarını bildiğim için."

"Seni korurum, Zoo," diye yalvardı. "Yemin ediyorum, sana hiç kimsenin zarar vermesine izin vermem."

Zoo güldü, kahkahası korkutucu, kara bir kuş gibi odanın içinde uçarak dolaştı sanki. "Oho, Keg seni bakışıyla yere serer!" Boğucu sıcak odada titremeye başladı. "Bi gün sürüne sürüne şu pencereden içeri girecek, hiç kimse hiç bi şey duymayacak; ya da burayla evin arasında bi yerde ben ona rastlayacağım, elinde kocaman, parlak bi ustura olacak: Ay, Ulu Tanrım, bunu belki milyon kez görür gibi oldum. İyisi mi kaçayım, kar olan bir yere gideyim ki beni yakalayamasın."

Joel onun bileğini sıktı. "Ben de seninle geleyim, Zoo... ah, ne eğlenirdik,"

"Aptal aptal konuşma, bebeğim."

Sarı kedi yatağın altından fırlayıp ocağın önüne koştu, sırtını kemerlendirip tısladı. "Ne gördü acaba?" diye haykırdı Jesus, kılıcını ona doğrultarak: Ateşin ışığı korku verici bıçağa altın bir örümcek gibi hızla tırmanıyordu. "De bakayım bana, kedi, bir şey mi gördün?" Kedi sağrılarının üzerine yerleşti ve soğuk bakışlarını yaşlı adama dikti. Jesus kıkır kıkır güldü. Parmağını sallayarak, "Yaşlı Jesus'a şaka yapmaya çalışıyorsun. Onu korkutmaya çalışıyorsun," dedi. Kör gibi mavi görünen gözleri, kapandı; kafasını geriye attı, öyle ki çorabın ayak tarafı Çinlilerin at kuyruğu gibi sallandı. Jesus içini çekti ve şöyle dedi: "Şaka edecek zamanım kalmadı, kedi." Sonra kılıcı göğsüne bastırarak anımsadıklarını söylemeye başladı: "Bay Skully bunu bana düşünümde verdi; bana ve karıma, ikimiz bir sürüngenın üzerinden atladık, Bay Skully, 'Evet, Jesus, artık evlisin,' dedi. Gezginci rahip gelmiş bana diyor, bana ve karıma, bu usule uygun değil, Yüce Tanrı bunu hoş görmez; Elbette kedi Toby'yı öldürdü, kadınım öylesine üzölmüş ki kendini ağaca asmış, koca gövdeli bir kadın, dal ikiye bükölmüş: Eve çok sarhoş döndüğüm zaman babam değneğı çoğunlukla o ağaçtan keserdi..." Zihni zamanın içinde, geçmişin deniziyle çevrili bir ada gibiydi.

Joel bir ceviz kırdı, kabuğunu ateşe attı. "Zoo," dedi, "hiç Alkibiades diye birini duydun mu?"

"Kim dedin?"

"Alkibiades. Bilmiyorum. Randolph'ın beni benzettiğı birisi."

Zoo düşündü. "Yanlışın var, canım. Onun söylediğı ad Alicaster'dır herhalde. Alicaster Jones Paradise Chapel'de koroda söyleyen bi çocuktur. Beyaz bi meleğe benzer, öyle güzeldi ki rahipten tut da kadın erkek herkes severdi onu. En azından herkes böyle söylüyor."

"Bahse girerim ki ben ondan iyi şarkı söylerim," dedi Joel. "Biliyor musun, istesem bir vodvilde şarkı söyleyebilir, dünyanın parasını kazanabilirim, sana kürk bile alabilirim, Zoo, pazar gazetelerinde resmi yayınlanan elbiseler."

"Kırmızı elbiseler isterim," dedi Zoo, havasına girerek. "Kırmızı bana çok yakışır, gerçekten. Kendimize bi araba da alacak mıyız?"

Joel çıldırarak gibiydi. Öylesine gerçek gibiydi ki her şey. Kendisini, yakasına bir gardenya iliştirilmiş smokin ceketle, sahne ışıklarının içinde yüzerken görüyordu. Ama sonuna kadar söyleyebildiğı tek bir şarkı vardı. O yüzden ona başladı: "Silent Night, Holy Night, all is calm, all is bright, round yon Vir..." Bu noktaya kadar bir kız sesi gibi tiz ve tatlı çıkan sesi çirkin, şaşırtıcı bir

biçimde çatlaklaştı.

Zoo bilgiç bilgiç başını salladı: "A, ha, bizim cüçük horoz oluyor."

Ocakta birden çatırdayan kütükten kıvılcımlar fırladı dışarıya; daha sonra, hiçbir uyarıda bulunmaksızın, alevlerin içine yeni doğmuş baca serçeleriyle dolu bir kuş yuvası düştü ve hemen ateşte dağıldı: Kuşcağızlar hiç ses çıkaramadan, kıpırdamadan yandılar. Aşağı yukarı taş kesilmiş olan Joel hiç ses çıkarmadı, Zoo'nun yüzü şaşkınlıktan aptallaşmış gibiydi. Tek konuşan Jesus oldu: "Ateşte," dedi, ortalık onca sessiz olmasaydı ne dediği duyulmayacaktı, "en önce su, en son ateş. O Güzelim Kitap'ta neden ikisinin arasında olduğumuzu söylemiyor. Söylüyor mu? Hatırlamıyorum... hiç, hiç. Siz," sesi cırtlak bir biçimde yükseldi, "sizler! Hava kuvvetle ısınıyor, alev alıyor."

10

Bir hafta sonra gri, acayip soğuk bir öğleden sonra Jesus Fever öldü. Sanki birisi koltukaltlarını gıdıklıyormuş gibiydi çünkü onmaz bir kıkırtıdan kasılmış bir durumda ölmüştü. "Belki," dedi Zoo, "Tanrı ona komik bir şey söylemiştir." Ona o küçük, askılı takımını, portakal rengi deri pabuçlarını, yuvarlak tepeli fötr şapkasını giydirdi; eline bir demet menekşe tutuşturup sedir ağacından bir sandığa yerleştirdi: Randolph'ın yardımıyla Amy onu gömecek bir yer arayıp buluncaya kadar iki gün orada kaldı: Sonunda ay ağacının altında karar kılındı. Yuvarlak, fildişi renkli çiçekleri yüzünden böyle adlandırılmış olan ay ağacı Yurtluk'tan epey uzakta, ıssız bir yerdeydi ve Zoo, Joel dışında hiç kimsenin yardımı olmadan burayı kazdı: Sonunda açmayı becerdikleri pek derin olmayan çukur Joel'e çok eskilerde kalmış gibi görünen, yazları arka avlularda kazılan yüzme havuzlarını anımsattı. Sedirağacı sandığın taşınması pek zahmetli bir işti; sonunda yaşlı katır John Brown'a iple bağladılar, katır da onu mezarın başına kadar çekti. "Atadede kendisini istirahatgâhına kimin götürdüğünü görseydi çok neşelenirdi," dedi Zoo. "Atadedem seni çok severdi elbet, John Brown: Hayatında gördüğü en güvenilir katır olduğunu kaç kez söylemişti: Hatırlarsın." Son dakikada Randolph cenazeye gelemeyeceği haberini göndermişti, bu haberi getiren Amy ise onun adına bir dua okudu, daha doğrusu bir-iki cümle mırıldanıp haç çıkardı: Bu olay için kara bir eldiven takmıştı. Ama Jesus için yas tutan kimse yoktu. Ay ağacının altında üçü, bir arkadaşlarını yolcu etmek için toplanmış, birbiriyle ilişkisiz üç kişiye benziyorlar, kendilerini kurtaracak tren sesini sabırsızlıkla bekleyen bu tür kalabalıklar gibi sandığın kapağına düşecek ilk toprağın sesini bekliyorlardı. Doğanın böylesine kasvetli bir olayı yansıtmaması Joel'e çok tuhaf geldi: Kedi enciklerinin gözleri kadar, rezalet derecede mavi bir gökte çiçekleri andıran pamuk gibi yumak yumak bulutların tatlı saygısızlıkları kırıcıydı: Böylesine dar bir dünyada yüz yıldan fazla kalmış biri daha fazla saygıyı hak ediyordu. Sedirağacı sandık, mezara indirirlerken ters döndü ama Zoo, "Boşver, aldırma, canım, eski zaman devî değiliz ki gücümüz yetsin," dedi. Başını iki yana salladı. "Zavallı Atadedem, cennete yüzükoyun gidecek." Akordeonunu yayıp bacaklarını iki yana açarak başını geriye attı ve ulumaya başladı: "Yüce Tanrı'm onu kucağına al, kucağında dolaştır, Yüce Tanrım sakın, sakın onu kucağından

indirme, Yüce Tanrım, görmek nedir bilir o, Yüce Tanrım, ışık nedir bilir..." Şimdiye kadar Joel, Jesus Fever'ın ölümünü tam anlamıyla kabul etmemişti; o kadar uzun süre yaşamış biri ölemezdi; kafasının gerisinde yaşlı adam sanki ölü taklidi yapıyormuş gibi bir düşünce vardı; ama Zoo'nun ağıtının son notası da sustuktan sonra, o zaman, evet doğrudu, Jesus gerçekten ölmüştü.

O gece uyku düşman gibi bir şeydi; ışımak üzere olan günün ilk ağartısı Joel'in gözlerini açıncaya kadar öç almak isteyen kanatlı bir balık gibi düşler su yüzüne çıkıp dibe dalarak yüzdü. Alelacele pantolonunu ilikleyip sessiz evin alt katına inip yavaşça mutfak kapısından dışarı çıktı. Gökte ay suyun dibine batan bir taş gibi soluklaşıyordu, birbirine girmiş sabah renkleri gökyüzüne saldırdılar, pastel bir kararsızlık içinde titriyorlardı.

Joel kulübenin verandasında duran Zoo'nun yanına giderken Zoo, "Bi eşek yükü etmez mi bunlar?" dedi. İçine tıkabasa eşyalarını doldurduğu yorgan koca bir çıkın halinde sırtındaydı; akordeonu beline bağlamıştı, orada bir tırtıl kurt gibi asılı duruyordu; bunun dışında oldukça büyük bir kutu da vardı. "Washington D.C.'ye vardığım zaman kambur olmuş olacağım," dedi, bir galon şarap içmiş gibiydi, tan ağartısının alacakaranlığında onun bu neşesi Joel'e iğrenç görünüyordu: Bu kadar mutlu olmaya ne hakkı vardı?

"Bunların hepsini taşıyamazsın. Her şeyden önce çok aptal görünüyorsun."

Ama Zoo kollarını kıvırdı, ayağını yere vurdu. "Hayatım, kendimi doksan dokuzun lokomotifleri gibi duyumsuyorum; buradan hemen tüyüyorum. Eh, karanlık basmadan Washington D.C.'de olurum, herhalde." Sanki reverans yapacakmış gibi geri çekilip bir poz aldı ve kaskatı pamuk dokuma etekliğini kaldırarak, "Güzel mi, ha?" dedi.

Joel beğenmezmişçesine gözlerini kıstı. Zoo yüzünü pudralamıştı, kırmızımsı bir yağ sürülmüş yanakları al aldı, vanilya kokusu sürünmüştü, yağlanmış saçları parlıyordu. Boynunda limon sarısı bir eşarp vardı. "Arkamı dön," dedi Joel; Zoo arkasını döndükten sonra da Joel yürüdü gitti, bir şey söylememek için kendini tuttuğu çok belliydi.

Zoo bu hakareti sessizce sineye çekti ama, "Ne diye öyle suratını asıp gidiyor, istemezmiş gibi yapıyorsun? Benim adıma sevineceğini sanıyordum, güya arkadaşlık," dedi.

Joel sarmaşığın uzamış bir kolunu çekti, yerinden çıkıp sallanan kol verandanın çıkıntısındaki bütün saksılarına sallanmasına yol açtı; birbirine çarpan saksılar bam bam diye kapılar ardarda kapanıyormuş gibi ses çıkardılar. "Ah, çok komiksin. Ha ha ha." Joel ona Randolph'ın bir kaşı kalkık, soğuk bakışlarından birini fırlattı. "Sen hiçbir zaman benim arkadaşım değildin. Ayrıca benim gibi birinin senin gibi basit biriyle ne işi var."

"Bak, bebeğim..." dedi Zoo, sesi sevecen bir biçimde titreşiyordu, "... sana söz veriyorum canım: Her

şeyi yoluna koyar koymaz... seni yanıma aldırıp ömrünün sonuna kadar sana bakacağım. Bu sözümü tutmazsam Tanrı canımı alsın."

Joel birden daha da uzaklaştı, kendini verandanın direklerinden birine atıp sarıldı, sanki kendisini yalnızca o direk anlıyor, seviyormuş gibi öylece durdu.

"Öyle dur bakalım," dedi Zoo sertçe. "Sen her zaman yetişkin bi erkektin; şimdi küçük bi kız gibi üzülüyorsun! Bak sana söyleyeyim, beni utandırıyorsun. Ben de neredeyse sana Atadedemin o güzel, bitirim kılıcını vermek üzereydim... ama görüyorum ki sen ona sahip olacak kadar erkek değilsin."

Sarmaşıkların oluşturduğu perdeyi aralayan Joel oradan geçip avluya indi; dümdüz yürüyüp gitmek, arkasına dönüp bakmamak Zoo'yu cezalandırabilirdi. Oysa Joel ağaç kütüğünün bulunduğu yere gelmişti ama Zoo hâlâ pişman olup kendisini geri çağırılmamıştı, bunun üzerine Joel durdu, gerisingeri verandaya döndü ve onun Afrikalı gözlerine ciddi ciddi bakarak, "Beni aldıracak mısın?" dedi.

Zoo gülümsedi, onu yarı kucaklar gibi yaptı. "Başımızı sokacak bi yer bulur bulmaz." Yorgana sarıllı olan yerdeki çıkımına eğildi ve oradan kılıcı çıkardı. "Bu, Ata-dedemin en gurur duyduğu şeydi," dedi, "Sakın bunun saygınlığına leke sürdürmeyesin."

Joel onu belindeki kemere soktu. Dünyaya karşı bir silahı olmuştu, bacağına degen kının soğuk gösterişinin heyecanından gerilmişti: Birden çok güçlenmiş ve korkusuzlaşmıştı. "Sana çok teşekkür ederim, Zoo," dedi.

Zoo yorganı ve kutuyu alıp sendeleyerek merdivenlerden indi. Soluğu hırıltı biçiminde çıkıyordu ve attığı her uzun adımla birlikte aşağı yukarı sallanan akordeondan birbirini tutmaz sesler sağanak gibi boşalıyordu. Bahçeyi bürümüş otların arasından yola kadar yürüdüler. Güneş yeşil çerçeveli uzaklarda yolculuk ediyordu: Görülebildiği kadarıyla ağaran günün maviliği ağaçların üstüne kadar yükselmişti ve ışık katmanları toprağın üzerinden açılarak yayılıyordu. "Çiy yerden kalkmadan Paradise Chapel'ı geçirim gibime geliyor. İyi ki, yorganım yanımda, Washington D.C.'nin oralarda çok kar olabilir." Son sözü bu oldu. Joel posta kutusunun yanında durdu. "Güle güle," dedi, Zoo nokta kadar küçülüp yok olana, akordeonun sesi kesilene kadar orada durup baktı.

"... vefa diye bir şey arama," diyerek burnundan soludu Amy. "İyi ve nazik, birbirimize karşı hep böyleydik, şimdi şunun yaptığına bak? Kaçıyor, kim bilir nereye gitti, hem de oturağını boşaltacak kadar bile akli başında olmayan bir ev dolusu hastayla beni yalnız bıraktı. Ayrıca ne olursa olsun, ben bir hanımefendiyim: Bir hanımefendi olmak üzere yetiştirildim, dört yıl da eğitim fakültesinde okudum. Randolph benim öksüzlere ve geri zekâlılara hastabakıcılık edeceğimi sanıyorsa... lanet olası Missouri!" Ağzı öfkeli ve çirkin bir biçimde oynuyordu. "Zenci değil mi! Angela Lee beni kaç kez uyarılmıştı, bir zenciye asla güvenme, dedi: Saçları kadar beyinleri de keçe gibi. Gene de hiç değilse kahvaltayı hazırlayacak kadar kalabilirdi." Fırından bir tava bisküvi çıkardı, bir kase tahıl ve bir tas kahveyle birlikte hepsini tepsiye yerleştirdi. "Al bunu yukarı Kuzen Randolph'a götür, hemen geri gel: Zavallı Bay Sansom'ın doyurulması gerek, Tanrı yardımcımız olsun: Evet, Yüce Tanrım sen bize..."

Randolph yatağında dayanmış oturuyordu, çıplaktı, örtüleri geriye itmişti; sabah ışığında derisi yarı saydam bir pembelikteydi, yuvarlak ve pürüzsüz yüzü akıl almaz bir biçimde genç görünüyordu. Bacaklarının üstüne yerleştirilmiş küçük bir Japon masası vardı, üzerinde küçük bir tepecik oluşturan arıkuşu tüyleri ile bir zank kabı ve bir tabak karton duruyordu. Joel'e bakıp gülümseyerek, "Çok hoş değil mi?" dedi. "Haydi, tepsiyi bırak da gel bak."

Joel biraz gizemlice bir biçimde, "Zaman yok," dedi.

"Zaman?" diye yineledi Randolph. "Aman Tanrım, en bol şeyimiz o sanıyordum."

Sözcüklerin arasında duraklayarak Joel, "Zoo gitti," dedi. Bu açıklamanın büyük bir etki yaratmasını istiyordu. Ama Randolph bu isteği en küçük bir biçimde doyumadı çünkü Amy'nin tersine hiç etkilenmiş hatta şaşırılmış bile görünmedi. "Tanrı cezasını versin," diyerek içini çekti, "ne saçma ayrıca. Çünkü geriye gelemez, insan asla geri gelemez."

"Geri gelmek istediği yok zaten," dedi Joel kaba bir biçimde. "Burada mutlu değildi, onu buraya geri getirecek bir şeyin olduğunu sanmıyorum."

"Sevgili çocuk," dedi Randolph, bir kuş tüyünü zamka batırarak, "mutluluk görelidir ve," diye sözünü sürdürdü, tüyü kartonun üzerine yerleştirirken, "Missouri Fever bırakıp gittiği bu yerin daha genel bir bilimcenin içindeki gerçek yeri olduğunu anlayacak. İşte böyle." Joel görebilsin diye kartonu kaldırdı: Tüyler öylesine düzenlenmişti ki kartona rapt edilmiş canlı bir kuş etkisi bırakıyordu. "Büyüklik ve rengine göre her tüyün belli bir yeri var, biri hafifçe çarpılacak olsa kuş gerçekmiş gibi görünmez."

Havada kuş tüyü gibi bir anı süzüldü; bir arıkuşunun duvarda kanat çırpışını ve Amy'nin maşayı bir hanımefendi gibi yerden alışı görür gibi oldu. "Uçamayan bir kuşun ne yararı var?" dedi.

"Ne dedin?"

Joel'in kendisi de ne demek istediğini tam bilmiyordu. Öteki, gerçek olanı, o uçabiliyordu. Ama bu hiçbir şey yapamaz... canlıymış gibi görünmekten başka belki de."

Kartonu bir kıyıya atan Randolph uzanıp davul çalar gibi parmaklarını göğsüne vurmaya başladı. Göz kapakları indi, kapalı gözleriyle özellikle savunmasız görünüyordu. "Karanlık dana iyi," dedi, uykusunda konuşmuş gibi. "Dolaptan bir şişe seri getirmek sana çok zahmet olur mu acaba? Sonra da, parmak uçlarına basarak bütün perdeleri kapar ve lütfen çok yavaşça kapıyı çeker misin." Joel bu isteklerin sonuncusunu da yerine getirdiği sırada Randolph doğrulup^ "Evet, çok haklısın, benim kuşum uçamıyor," dedi..

Bir süre sonra Joel, Bay Sansom'a kahvaltısını kaşık kaşık yedirmiş olmaktan dolayı midesi hâlâ kalkmış bir durumda oturarak dümdüz bir sesle hızlı hızlı okuyordu. Öykü pek iyi değilse de on altı katlı bir evde yaşayan sarışın bir kadın ve esmer bir erkekle ilgiliydi; kadının söylediği şeylerin çoğu utanmadan yinelenemeyecek türdendi: "Sevgilim," diye okudu, "hiçbir kadının sevmediği gibi seviyorum seni ama Lance, sevgilim, aşkımız hâlâ ateşliyken beni bırak." Bu arada Bay Sansom en acıklı bölümlerde bile durmadan gülümsüyordu; ona bakan oğlu yüzünü astığı zamanlarda Ellen'ın kendisine savurduğu bir gözdağını hatırladı: "Unutma," derdi, "öylece donup kalacak yüzün." Anlaşılan Bay Sansom'ın başına da böyle bir şey gelmişti çünkü genellikle anlamsız olan yüzü en az sekiz gündür sırtıyordu. Bermuda'da balayı yaparken bıraktıkları güzel kadın ile yakışıklı erkeğin öyküsünü bitirdikten sonra Joel muzlu turta reçetesine geçti: Bay Sansom için hiçbir şey değişmiyordu, ister aşk öyküsü ister yemek tarifi, hepsine de, gözlerini dikerek, aynı dikkati gösteriyordu.

Acaba nasıl bir şeydi hep aynı tavana, ışığa, yüzlere, eşyalara, karanlığa aynalık eden gözlerini hemen hemen hiç kapamamak? Ama gözler senden kurtulamıyorsa sen de onlardan kurtulamazsın; gerçekten de odanın içine yayılmış, gözlerin ıslak griliği bir sis gibi her şeyi kaplamış gibi görünüyor; bu gözlerden yaş akacak olsa o yaşlar normal değil gri olurdu; belki de yeşil, herhangi bir renk ve buz gibi katı.

Aşağıda konuk odasında birtakım eski kitaplar vardı, Joel onları karıştırırken İskoç söylenceleriyle ilgili bir kitap buldu. Bu söylencelerden biri, sihirli bir iksir yapıp içerek başkalarının kafasındaki düşünceleri, ruhlarının derinliklerini okuma akılsızlığında bulunan bir adamı anlatıyordu; gördüğü kötülüklerden, onun şaşkınlığından gözleri iki açık yaraya dönüşmüş: Ömrünün sonuna kadar da adam böyle kalmış. Bu öykü Joel'i, öylesine etkilemişti ki Bay Sansom'ın gözlerinin de kendi kafasından geçenleri kesinlikle bildiğine yarı yarıya inanmaya başladı ve bu yüzden düşüncelerini kişisel olmayan kanallara yöneltmeye çalışıyordu. "... şeker, un ve tuzu karıştırdıktan sonra yumurta sarılarını ekleyin. Sürekli karıştırırken üzerine kaynamış sütü dökün..." Bir suçluluk duygusu ara ara gelerek ona işkence ediyordu: Bay Sansom'a bundan daha çok yakınlık duyması gerekirdi, çaba gösterip onu sevmeliydi. Ah, Bay Sansom'ı hiç görmemiş olsaydı! O zaman onu şöyle ya da böyle olağanüstü, iyi yürekli, tok sesli biri, gerçekten kendi babası olarak düşünebilirdi. Bu Bay Sansom elbette babası değildi. Bu Sansom bir çift deli gözden başka bir şey değildi. "... bir pasta kabına boşaltın. Üzerini... mereng ya da onun gibi bir şey diyor., ile kaplayın ve fırına atın. Yirmi santim kalınlığında bir kek olur." Dergiyi, Amy'nin abone olduğu kadın gazetesini elinden bırakıp Bay Sansom'ın yastıklarını düzeltmeye başladı. Bay Sansom'ın başı sanki hayır, hayır, hayır dermiş gibi ileri geri sallanmaya başladı; gerçekten de boğazına sanki bir avuç dolusu toplu iğne konmuş gibi diken diken sesiyle, "Çocuk iyi iyi çocuk iyi," diye yineliyor, "top iyi top," diyordu, kırmızı tenis toplarından birini bıraktı ve Joel onu alırken babasının yüzündeki donmuş gülümsemesi daha da donuklaştı: Gri, iskelet gibi yüzünü acıtıyordu. Sonra birden kapalı pencerelerden bir ıslık sesi duyuldu. Joel başını çevirip dinledi. Üç, kısa patlama sesi, bir baykuş ötüşü. Pencereye koştu. İdabel'di; aşağıda bahçedeydi, Henry yanındaydı. Pencere sıkışmıştı bunun üzerine ona işaret

etti ama İdabel kendisini göremezdi, kapıya koştu. Bay Sansom, "kötü," dedi, yatağındaki bütün tenis toplarını bıraktı, "çocuk kötü kötü."

Odasına uğrayıp kılıcını beline takacak kadar orada kaldıktan sonra aşağıya, oradan da dışarıya, bahçeye koştu, İdabel'i tanıdı tanıyalı ilk kez kendisini görmekten sevindiğine tanık oluyordu: İdabel'in yüzü ciddi bir rahatlama ile aydınlanmıştı, bir an için Joel kendisini kucaklayacağını sandı: Kolları kucaklayacakmış gibi kalkmıştı ama sonra İdabel eğilip Henry'yi kucakladı, yaşlı tazıyı bağirtacak kadar boynunu sıktı. "Bir şey mi oldu?" dedi Joel çünkü kız hiç konuşmamış, bir anlamda Joel'i fark etmemişti, yani kılıcından bile söz edecek kadar fark etmemişti ve "Evde yoksun diye öyle korktuk ki," dediği zaman sesinde kaba ruhundan hiç iz kalmamış gibiydi. Joel kendisini ondan daha güçlü duyumsuyordu, şu öteki, erkek gibi kız İdabel ile birlikte olmadığı için de kendine güven duyuyordu. Joel onun yanına, evin gölgesine, yere diz çöktü, çevrelerinde boynu bükülmüş lale sapları vardı, üzerlerinde sümüklü böcek izleri bulunan begonya yaprakları şemsiye gibi tepelerinde duruyordu. Çillerinin gerisinde İdabel'in yüzü solgundu, yanağının üzerinde boydan boya bir tırnak yarası vardı. "Bu nasıl oldu?" diye sordu Joel.

Dudakları soldu, tükürür gibi yanıtladı: "Florabel. O lanet olası piç."

"Kızlara piç denmez."

"Ah, piçin âlâsı o. Ama ben onu kastetmem iştim." İdabel tazıyı kucağına çekti; uykulu uykulu boyun eğen köpek kucağına yayılıp karnındaki pireleri ayıklamasına izin verdi. "Ben o sözü benim şu sütü bozuk babam için söylemişim. Alt alta üst üste boğuştuk, üçümüz, babam ben ve Florabel. Babam benim Henry'yi vurmaya kalktı. Onu kışkırtan Florabel... güya Henry'nin ölümcül bir hastalığı varmış... baştan sona kuyruklu bir yalan. Galiba Florabel'in burnunu ve birkaç dişini kırdım ben de, hiç değilse Henry ile ikimiz oradan ayrılırken boğazlanmış domuz gibi her yanı kanıyordu. Bütün gece karanlıkta dolaştık." Birden o eski boğuk sesiyle güldü. "Güneş doğmak üzereyken kimi gördük bil? Zoo Fever'ı. Neredeyse hiç soluk alamıyordu, öyle çok yükü vardı ki. Jesus Fever'ı duyunca çok üzüldük. O yaşlı adamcık ölsün de kimse duymasın, çok tuhaf. Ama daha önce de sana söylediğim gibi Yurtluk'ta ne olup bittiğinden kimsenin haberi' olmaz zaten."

Joel şöyle düşündü: Başka yerlerde ne olup bittiğini kim biliyor ki? Bay Sansom dışında. O her şeyi biliyordu; anlaşılabilir bir biçimde onun gözleri bütün dünyayı dolaşabilirdi: Şimdi şu anda bile kendisini gözlüyorlardı, bundan kuşkusuz yoktu. Canı isterse Randolph'a Pepe Alvares'in nerede olduğunu açıklayabilirdi, bu da olabilirdi.

"Merak etme, Henry" dedi İdabel, birden bir pire yakalayarak. "Sana asla dokunamayacaklar."

"Ama ne yapacaksın?" dedi Joel. "Eninde sonunda eve dönmen gerek."

Kız burnunu sildi ve abartılı bir biçimde açılmış, yalvaran gözlerle ona baktı: İdabel değil de başkası olsaydı Joel kendisine kur yaptığını düşünecekti. "Belki dönerim, belki dönmem," dedi İdabel, "İşte bunun için seni görmeye geldim." Birden ciddileşip köpeği kucağından itti ve Joel'in omuzlarını

sıcak, dostça bir biçimde tuttu: "Ne dersin kaçalım mı?" Daha oğlan bir şey diyemeden aceleyle ekledi: "Bu gece karanlık basınca kasabaya gideriz. Gezici kumpanya kasabada, orası şimdi çok kalabalıktır. Gezici kumpanyayı bir kez daha görmeyi öyle istiyorum ki; dediklerine göre bu yıl dönme dolap da varmış..."

"Ama nereye gideceğiz?" diye sordu.

İdabel'in ağzı açıldı, kapandı. Belli ki bunu pek düşünmemişti, seçim yapmak için önünde koca dünya dururken söyleyecek bir şey bulamamış gibi şöyle dedi: "Dışarıya; hoş bir yer buluncaya kadar dışarlarda dolaşırız."

"Kaliforniya'ya gidip üzüm toplayabiliriz," diye önerdi Joel. "Batıda evlenebilmek için on iki yaşında olmak yeterlidir."

İdabel kızarak, "Ben evlenmek istemiyorum," dedi. "Sana evlenmek istediğini söyleyen oldu mu be? Beni dinle çocuk; Adam gibi konuş benimle, iki erkek kardeşmişiz gibi davran, yoksa hiç konuşma. Her neyse, üzüm toplamak gibi kız işi şeyler yapmaya hiç niyetim yok benim. Belki deniz kuvvetlerine katılırız diyordum ben; olmazsa Henry'ye birkaç numara öğretir bir sirke gireriz: Sözelimi sen birkaç numara öğrenemez misin?"

Birden Joel'in aklına geldi: Little Sunshine'ın söz verdiği muskayı almaya gitmemişti; kuşkusuz İdabel ile kaçacaksa bu muskaya gereksinimleri olacaktı, bunun üzerine İdabel'e Cloud Oteli'nin yolunu bilip bilmediğini sordu. "Biliyorum sayılır," dedi kız, "ormandan geçiyorsun, sonra çukurdan, sonra da değirmenin bulunduğu dereden... oho, çok uzak. Oraya ne diye gidelim?" Ama elbette Joel nedenini söyleyemezdi çünkü Little Sunshine muskadan söz etmemesini tembihlemişti. "Oradaki adamla önemli bir işim var," dedi oğlan, sonra onu biraz korkutmak isteyerek, "Yoksa başımıza korkunç bir şey gelecek," dedi.

İkisi yerinden fırladı. "Saklanma, orada olduğunu biliyorum, sesini duydum." Amy'ydi, tam tepelerindeki bir pencereden sesleniyordu: Ama kendilerini göremiyordu çünkü begonya yaprakları onları gizliyordu. "Bay Sansom'ı bu halde bırakmayı düşünmek... sen aklını mı kaçırdın?" Çocuklar yaprakların altına sinip sürünerek evin duvarının kıyısı boyunca ilerlediler ve birden yola, ormana doğru koşular. "Biliyorum, oradasın, Joel Knox, hemen şimdi yukarıya gelin, efendim!"

Çukurluğun ta diplerinde urgan urgan sarmaşıklı sigala ağaçlarının kabukları koyu renk bir zamkla kaplıydı; soluk elma yaprakları gibi yeşil kelebekler sağda solda inip kalkıyorlardı; hafif esintili dar bir açıklıktaki boru çiçekleri (söylence konusu olan çiçeklenişlerini salt Azizler ya da Kahramanlar duyabilirlermiş, yaşlılar böyle derdi), dantel eldivenli ya da hayalet eller gibi işaret ederek onları çağırıyorlardı. İdabel durmadan kollarını sallıyordu çünkü sivrisinekler çok azgındı: Dev bir aynanın kırık parçaları gibi her yerde sivrisinek havuzcukları halinde bataklık suyu parlıyor ve Henry'nin yürüyüş yolunu kesiyordu.

"Biraz param var," dedi İdabel. "En doğrusu aşağı yukarı dört tekliğim var." Joel kutunun içine biriktirdiği bozuk paraları düşündü, kendisinininki ondan daha fazla diye kasıldı. "Hepsini harcarız gezginci kumpanyada," dedi, timsaha benzeyen bir ağaç kütüğünün üstünden kurbağa gibi atladı. "Zaten para kimin neyine? Hele başlangıçta hiç gerekmez... elbet uyuşturucu dışında. Her gün uyuşturucu alabilecek kadar paramız olmalı bir kıyıda çünkü buz gibi bir uyuşturucu almadım mıydı beynim kaynıyor. Bir de sigara. Bir sigara tellendirmek hoş oluyor. Uyuşturucu, sigara ve Henry, tek sevdiğim bunlar."

"Biraz da beni seviyorsun, öyle değil mi?" dedi ama bunu yüksek sesle söylemek istememişti. Her neyse İdabel, "... küçük maymun, elinde sabun, saçları uzun..." diye bir nağme tutturup yanıt vermedi.

Sigala ağaçlarından sakız kazımak için durdular, orada dururlarken İdabel, "Babam şimdi her yeri didik didik edip beni arıyordur. Bay Bluey'e gidip burnu iyi koku alan tazısını ödünç istemediyse ne olayım," dedi. Güldü, ağzının iki kıyısından tükürükler çıkıyordu; yeşil bir kelebek başına konmuştu, saçındaki bir buklenin üzerinde kurdele gibi duruyordu. "Bir keresinde kaçak bir mahkûmu arıyorlardı (tam burada, bu çukurun içinde), Bay Blue, tazısı, Sam Radcliff, Roberta Lacey, Şerif ve çiftlikteki köpeklerin hepsi; karanlık bastığı zaman çok uzakta, bu ormanda parlayan fenerlerini görüyor, köpeklerin havlamalarını duyuyorduk; bayram günüydü sanki: Babam, öteki erkekler ve Roberta Lacey nara atacak kadar sarhoş olmuşlardı, yaşlı Roberta'nın anırtılarının ta Noon City'ye gidip geldiğini duyabilirdin... ve biliyor musun, o mahkûm için gerçekten üzülüyordum, onun için korkuyordum: Sanki ben oydum, o da bendi ve bizi yakalamaya çıkmıştı herkes, sürekli böyle düşünüyordum." Tütün tükürür gibi ağzındaki sakızı tükürdü ve başparmaklarını haki şortunun britlerine geçirdi, "ama

yakalanmadı. Onu hiç bulamadılar. Kimileri onun hâlâ buralarda dolaştığını söylüyor... Cloud Otelinde saklanıyormuş, belki, ya da Yurtluk'ta yaşıyormuş."

"Yurtluk'ta yaşayan biri var gerçekten," dedi Joel heyecanla, daha sonra biraz üzgün ekledi; "Ne yazık ki bir mahkûm değil bir hanımefendi."

"Bir hanımefendi mi? Bayan Amy'yi demek istiyorsun?"

"Başka bir kadın," dedi ama bu konudan söz ettiğine pişman oldu. "Başında kabarık, beyaz bir peruk olup olmadığını bilmiyorum." Ama İdabel, "Ne aptalsın," der gibi yüzüne bakınca telaşla gülümsedi ve, "şaka yaptım, seni korkutmak istedim yalnızca," dedi. Sorulara yanıt vermek istemediği için de biraz önden koştu, kılıç kalçasına çarpıyordu. Sanki çok uzaklaşmışlar gibi geliyordu ona, kaybolmuş olabilecekleri düşüncesi eğlendiriciydi: Belki de adı insanın aklına ormanda sis gibi yüzen, puslu beyaz, saray benzeri bir şey getiren otel diye bir yer yoktu. Daha sonra böğürtlen çalisından oluşan bir çitle karşılaştıklarında Joel kılıcını kınından çekip çalılıarı keserek bir geçit açtı. İki büklüm eğilerek, "Buyrunuz, sevgili İdabel," dedi, ıslıkla Henry'yi çağıran İdabel aralıktan geçti. Öteki yakada az ötede, iri çakıllı bir kıyı boyunca -burada daha çok bir ırmağı andıran- bir dere tembel

tembel akıyordu. Sararmış kamaşlardan oluşan it yüzünden yıkık barajı, onun altında, yüksek direkler üzerinde, suyun içinde duran tuhaf evi grememişlerdi: Ev artık grilleşmiş olan boyasız tahtadan yapılmıştı, yarıda kalmış gibi görünüyordu, sanki bunu yapan usta korkmuş, işini yarıda bırakmıştı. Çatıdan geriye ne kaldıysa onun üzerinde güneşlenen  şahin kamburunu çıkarmış oturuyordu, gökyüzü kadar parlak mavi pencerelerden kelebekler girip çıkıyordu. Joel kuşkusuz hayal kırıklığına uğradı çünkü, heyhat, bunun Cloud Oteli olgunu sanmıştı, ama o sırada İdabel, hayır, dedi, eski, terk edilmiş bir değirmenmiş, çiftçiler uzun yıllar buraya buğdaylarını oğtmeye gelmişler. "Eskiden burada bir yol vardı, Cloud Oteli'ne giden bir yol; artık her yer orman, yolu gösteren küçük bir patika bile kalmamış." Bir taş alıp şahinlere attı; şahinler çatıdan uzaklaştılar, dere kıyısının üstünden süzülüp geçtiler, gölgeleri orada birbirine geçmiş iki tembel daire oluşturdu.

Daha nce İdabel ile ikisinin yıkandıkları yerdekiyle karşılaştırılınca su burada daha derindi, aynı zamanda daha koyu renk, çamurlu, dipsiz bir zeytin yeşiliydi; yüzerek karşıya geçmek zorunda olmadıklarını oğrenmenin sevinci ona üzerinden geçebilecekleri ağır ama çürük bir kirişin bulunduğu yere, değirmenin altına gitme yürekliliğini verdi.

"nce ben geçeyim," dedi İdabel. "Oldukça eski, parçalanabilir."

Ama Joel onu itip önüne geçti ve yürümeye başladı; ne olursa olsun, İdabel ne derse desin, kendisi bir oğlandı, o ise bir kız ve artık üstünlüğü ele geçirmesine asla izin vermeyecekti. "Henry ile ikiniz arkamdan gelin," diye seslendi, sesi birden mahzen karanlığına benzeyen karanlıkta kof bir yankı çıkarıyordu. Işıklı su gölgeleri değirmen evini destekleyen çatlak ve oyuk stnlara tırmanıyorlardı, haşerelerin ipliklerinden örülmüş trapezlerde bakır rengi böcekler sallanıyordu, ıslak, yaşlı tahtanın üzerinde büyümüş yumruk büyüklüğünde yosunlar vardı. Korka korka basan Joel dengesini bulmak için kılıcını kullanıyordu, aşağıda onca yakından hızla akan baş döndürücü, derin sudan kaçırdığı gözlerini güneşte, kırmızı topraktan fişkirmış olan yeşil ve umut verici, ağır su kabağı bitkilerinin bulunduğu karşı kıyıya dikmişti. Gene de birden asla karşı kıyıya varamayacakmış gibi bir duyguya kapıldı: Sanki burada, iki karanın arasında, karanlıkta, tek başına, dengelenmiş durumda asılı kalacaktı. Daha sonra İdabel de geçmeye başlayınca kirişin sallandığını görünce birlikte olduğu birinin varlığını anımsadı. Ama yüreği yerinden oynadı, sekti: Her bir yanı demir gibiydi.

İdabel bağırdı: "Ne var? Neden durdun?"

Ama Joel ona söyleyemiyordu. Ne de en küçük bir ses çıkaracak, kımıldayacak gücü vardı. Çünkü bir karış ötesinde, bacak kalınlığında, bir kamçı uzunluğunda zehirli bir yılan kıvrılmış duruyordu: Ok biçimli başı dışarı fırladı, boncuk gibi gözleri pr dikkat kendisine dikildi ve sanki yılan kendisini zaten ısırımış gibi Joel'in her yanına iğneler batmaya başladı. Arkasına kadar gelen İdabel omuzunun üzerinden başını uzatıp baktı. "Tanrım" diye fisıldadı, "Aman Tanrım," İdabel'in eli dokunur dokunmaz Joel'in içi boşalmış gibi oldu: Dere dondu, sanki yatay bir kafesti ve Joel'in ayakları batıyormuş gibiydi, sanki üzerinde durdukları kalas insan yutan kumlardandı. Nasıl oluyordu da Bay Sansom'ın gözleri bir su yılanının başında bulunuyordu?

"Vur ona," dedi İdabel. "Kılıcınla vur ona."

Şöyleydi: Cloud Oteli'ne gidiyorlardı, evet, Cloud Oteli'ne, yakut yüzüklü bir adamın suyun altında yüzdüğü yere, evet, Randolph almanaka bakarak Hong Kong'a, Port-of-Spain'e mektuplar yazıyordu, evet, zavallı Jesus Fever öldü, onu kedi Toby öldürdü (hayır, Toby bebektir), ocaktaki ateşin içine düşen baca serçesi yuvası öldürdü. Peki Zoo: Acaba Washington'a varmış mıydı? Orada kar yağıyor muydu? Bay Sansom neden kendisine böyle dik dik bakıyordu? Bay Sansom'ın gözlerini hiç kapatmaması (Ellen olsa böyle derdi) çok çok kaba bir davranıştı.

Yılan anlaşılmaz bir incelikle kıvrımını açıp yuvarlanır gibi onlara doğru uzandı ve İdabel çığlık attı, "Vur, vur!" ama Joel kuşkusuz yalnızca Bay Sansom'ın gözleriyle ilgiliydi.

İdabel onu itip kazasız belasız arkasına aldıktan sonra elinden kılıcını çekti. Yılana saldırarak, "Seni gidi koca rezil," diye şakalaştı onunla. Bir an için yılan felç olmuş gibi göründü; daha sonra görünmez bir hızla, vınlayan gergin bir tel gibi upuzun gövdesiyle geriye bükülüp birden ileri atıldı. "Alçak," diye yaygarayı bastı İdabel, gözlerini kapattı, bir tırpan gibi kılıcı salladı ve onun bir vuruşuyla havaya fırlayan yılan takla atıp hızla düşerek suyun yüzünde dümdüz oldu: Karnı havada, kopmuş bir zambak kökü gibi. Bir süre sonra, kazandığı zaferin sakinliğiyle İdabel onu karşıya geçmeye zorladığı zaman Joel, "Hayır," dedi. "Hayır," Çünkü artık Little Sunshine'ı bulmanın ne yararı vardı? Tehlikeyle karşılaşmıştı ve muskaya gerek yoktu.

11

Akşam yemeğinde Amy herkese açıkladı: "Bugün benim doğum günüm. Evet," dedi, "gerçekten doğum günüm ve bunu anımsayan bir tek kişi bile yok. Angela Lee burada olsaydı her parçasında bir armağan olan koca bir doğum günü pastası olurdu: Küçük altın yüzükler, eklemeli kolyem için bir inci, küçük, gümüş ayakkabı tokaları: Ah, düşünüyorum da!"

"Doğum gününüz kutlu olsun," dedi Joel oysa onun için dilediği şey pek de bu değildi çünkü eve döndüğü zaman kafasında bir şemsiye kırmak üzere Amy öfkeyle aşağı inmişti, hiç değilse

kıracağı söyleyerek; bunun üzerine Randolph odasının kapısı hızla açıp, o çocuğa dokunacak olursa o kahrolası boynunu kıracağı konusunda, çok büyük bir içtenlikle, onu uyarıyordu.

Randolph bir domuz budunu çiğnemeyi sürdürdü ve Amy Joel'in dediğini hiç duymamış gibi

Randolph'a dik dik bakıyordu, kaşları gittikçe havaya kalkıyor, torba gibi büzülmüş dudakları titriyordu. "Ye bakalım, ye, ye de domuz gibi şişmanla," dedi ve eldivenli elini masaya indirdi: Bir tahta çarpmış gibi oldu masaya ve bu patırtıdan etkilenen çalar saat çalmaya başladı, saatin vınıltısı kesil inceye kadar üçü hiç kıvıldamadan oturdular. Sonra yüz çizgileri damar gibi kabaran Amy akıllalmaz içli bir hıçkırıkla ağlamaya başladı, bir yandan da hıçkırığı tutmuştu. "Aptal kurbağa," dedi soluk soluğa, "benden başka sana kim yardım etti? Angela Lee en kısa zamanda senin asıldığını görmek isterdi. Ama hayır, ben bütün hayatımı kazanamayacağımı sanma, Amerika'nın neresinde olursa olsun çocuğunu bana emanet etmeyecek anne yoktur, ben de onlarla toplu oyunlar, körebe, sandalye kapmaca ve yüzük oyunu oynarım, her çocuktan on sent alırım: Hayatımı bal gibi kazanırım. Hayır, senin eline bakmama gerek yok; aslında bende mercimek kadar akıllı olsa hiç durmaz oturur Mahkeme'ye mektup yazardım."

Randolph bıçağıyla çatalını çaprazladı, kimonosunun koluyla dudaklarını hafifçe sildi. "Özür dilerim, canım," dedi, "ne yazık ki seni dinlemiyordum: Aslı suçum ne sence?"

Kuzin başını iki yana salladı, derin, sinirli bir soluk çekti içine; göz yaşları akmaz oldu, hıçkırıklar kesildi ve birden utangaç bir gülümseme belirdi yüzünde. "Benim doğum günüm," dedi, sesi titrekleşmişti.

"Ne tuhaf. Joel, sen Ocak ayında böyle sıcak gördün mü?"

Joel onların seslerinin ötesindeki gürültüleri dinliyordu: Üç kısa ıslık ve puhukuşu uluması, İdabel'in işareti. Öyle sabırsızlandı ki Joel, ona sanki kurulmamış saat zamanı büsbütün durdurmuş gibi geldi.

"Ocak, evet; sen canım, (aile İncil'ine inanırsak... ben inanılmamasından yanayım çünkü evliliklerin çoğu için dokuz ay öncenin tarihi atılmıştır) bir Ocak ayında, Yeni Yılda doğmuşsun."

Amy'nin boynu kaplumbağa boynu gibi utangaçlıkla büzülerek omuzlarına gömüldü, hıçkırıkları yeniden arttı ama bu kez daha az kızgındılar, daha çok da ağlamaklı. "Ama Randolph... ama bugün doğum günümü gibi bir duygu var içimde."

"Öyleyse biraz şarap," dedi, "sonra piyanolayla bir şarkı dolaba da bak, her kırıntısı gümüş, küçük kurtlarla dolu, hayvan biçimli, bayat krikkraklardan bir kutu bulacağına kuşum yok." Lambaları ellerine alıp konuk odasına geçtiler, şarap getirmek üzere yukarıya gönderilen Joel çabucak Randolph'ın odasının karşı tarafına geçip pencereyi kaldırdı. Aşağıda, Ağustos alacakaranlığında şenlik ateşine benzeyen, yeni açmış güller çiçek biçimli birer göz gibi yanıyordu, tatlı kokuları havayı renk halinde doldurmuştu. Joel ıslık çaldı, "İdabel, İdabel," diye fisıldadı, bunun üzerine İdabel Henry ile birlikte, eğik sütunların arasından görüldü. "Joel," dedi, korka korka, İdabel'in arkasında yavaş yavaş inen gece sanki gölgelenerek buklelenen ve İdabel'e dokunmak için bükülmüş gibi görünen beş tane taş parmağa eldiven giydirmiş gibiydi; Joel'den yanıt geldiği zaman İdabel onların pençesinden aceleyle kaçıp tehlikeyi savuşturarak pencerenin altına geldi. "Hazır mısın?"

Henry'nin boynuna beyaz güllerden bir yaka örmüş, kendi saçına beceriksizce beyaz bir gül takmıştı. İdabel, gerçekten çok güzel görünüyorsun, diye düşündü Joel. "Posta kutusunun oraya git," dedi, "seninle orada buluşalım." Bu karanlıkta, ışısız yolunu bulmak olanaksızdı. Randolph'ın masasının üzerindeki bir mumu yaktı, dolaba gitti, dolabı araştırıp bir şişe açılmamış seri buldu. Mumu söndürmek için eğildiği sırada gözüne yeşil ince bir kâğıt ilişti, üzerinde çok tanıdık, zarif bir el yazısıyla yalnızca

selamlama sözcükleri yazılıydı: "Çok sevgili Pepe." Demek Ellen'a mektupları yazan Randolph'mış, zaten nasıl olmuştu da Bay Sansom'ın bir tek sözcük yazabileceğini düşünmüştü? Karanlık holde lambanın ışığı Bay Sansom'ın kapısını aydınlattı, Joel orada beklerken ters bir hava akımı kapıyı açmaya başladı, Joel babasının odasını bir dürbünün tersiyle görüyor gibiydi çünkü sarı aydınlığının içinde minyatür bir odaya benziyordu: Evlilik yüzüğünü taşıyan el karyolanın kenarından sarkıyordu; buzlu cam kürenin yansıttığı Venedik sahneleri duvarları, tığışi yatak örtüsünü renklendiriyordu ve ötedeki aynada babasının gözleri, gülümsemesi burgaçlanıyordu. Joel parmak uçlarına basarak odaya girdi ve dizlerinin üzerinde emekleyerek yatağa yaklaştı. Aşağıda piyanola ünlü karnaval şarkısını kaba saba gümbürdetmeye başlamıştı, ama nasılsa şu anın sessizlik ve gizliliğini bozamıyordu. Joel yavaşça ve sevecenlikle Bay Sansom'ın elini alıp yanağına götürdü ve bir ısınma duyuncaya kadar orda tuttu; kuru parmakları, evlilik yüzüğünün ikisini kuşatması gereken altınını öptü. "Ben gidiyorum, baba," dedi, bir anlamda aralarındaki kan bağıını ilk kez kabul ediyordu; yavaş yavaş yerinden kalktı, avuçlarını Bay Sansom'un iki yanağına bastırıp dudaklarını buluşturdu: "Biricik babam," diye fisıldadı, geri dönüp merdivenlerden inerken aynı sözü yineledi ama bu kez yalnızca kendi kendine.

Seriye odadaki askılığın rafına koyup bir perdenin arkasına saklanarak konuk odasını gözetledi; Ne Amy ne de Randolph kendisinin aşağı indiğini duymuştu: Amy piyanolanın taburesine oturmuş fildişi bir yelpazeyi hababam sallıyor, usandırıcı bir biçimde ayağını yere vuruyordu, sıkıntıdan bitmiş Randolph gözlerini kemerli kapı aralığına dikmiş, şu anlarda görünmesi gereken Joel'i bekliyordu. Joel gitmişti, şimdi dışarıda posta kutusuna, İdabel'e koşuyordu. Yol bir ırmağa benziyordu, sularının üzerinde bir yaprak gibi kayıp gidebilirdi sanki insan, sanki özgürlüğün bu beklenmedik soluğuyla ateşlenen bir havan maytabı, fırlattığı kıvılcımların ardı sıra onu da uzaklara fırlatmıştı. İdabel'in yanına gelince, "Koş!" diye bağırdı çünkü Yurtluk büsbütün gözden kaybolmadan durmak katlanılmaz bir düşünceydi ve İdabel onun önü sıra koşmaya başladı, arkaya uçuşan saçları rüzgârdan kaskatıydı: Yol dikleşip bir tepeye tırmanırken İdabel sanki aya dayanmış bir merdivenle gökyüzüne çıkarmış gibi göründü; tepeyi aşınca durdular, soluk soluğaydılar, başlarını geriye atıyorlardı. "Arkamızdan kovalıyorlar mıydı?" diye sordu İdabel, saçındaki gülün taç yaprakları havaya saçılmıştı, Joel, "Artık bizi asla yakalayamazlar," dedi. İdabel'in evinin yakınından geçerken bile yoldan ayrılmadan, aralarında Henry ile birlikte yürüdüler: Köpeğin boynundaki çelenkten saçılan güller taşa benzeyen bir ayın renklerini emmiş görünüyordu ve İdabel bir gül yiyebilecek kadar acıktığını söyledi, "ot bile yerim.zehirli mantar bile." Şeyy, dedi Joel, şey, kasabaya vardıkları zaman bir gösteriş yapıp R. V. Lacey'nin Kral Mutfağı'nda ona et ızgara ısmarlayacaktı. Joel'in bu yoldan ilk kez geldiği geceden söz ettiler, kız kardeşiyle birlikte şarkı söyleyen İdabel'in sesini uzaktan duymuştu o gece Joel. Yıldızlar gözlerini mıhlamıştı ve eski araba bir uyku rafının üzerinde onu taşımıştı, çok yakın bir geçmişte uyanmanın sevinciyle dağılmış bir kış uykusuydu bu: Bu arada bir düş görmüştü Joel, o düşün örgüsünü oluşturan iplikler belleğin yeniden dokuyamayacağı kadar hızlı çözülmüş, geriye yalnızca İdabel kalmıştı, onun dışındaki her şey ve herkes, karanlıkta yiten gölgeler gibi yitmişti.

"Hatırlıyorum," dedi İdabel, "senin tıpkı Florabel gibi tatsız biri olduğunu düşünmüştüm; Tanrı biliyor ya, bu düşüncemi de bugüne kadar pek değiştirmedim. Bunun üzerine utanmış görünerek İdabel hızla yol kıyısından aşağı indi ve orada şırıl şırıl akan incecik bir dereden eğilip avucuna su doldurarak içti; birden doğruldu, bir parmağını dudaklarına götürerek Joel'in de yanına gelmesi için işaret etti. "Duyuyor musun?" diye fısıldadı. Yaprakların gerisinde boğa sesine benzer bir ses bir başka, bu kez gitar sesine benzeyen sesle, tekdüze bir uyum oluşturan yağmur damlalarının patırtısı gibi birleşiyordu; hışırtılı mırıltıları, küçük kahkahaların ardından acısız iç çekişlerini, uzaydan daha derin sesizlikleri birbirine katan anlaşılmaz bir kasırga. Kalın yaprak tabakasının üzerinde yürürlerken ayaklarının altında yosundan yastıklar vardı ve bir açıklığın kıyısına geldiklerinde durdular: Ay ışığı ile eğreltilerin oluşturduğu tül gibi bir yumağın içinde iki zenci çıplak ve birbirlerine sarılmış durumda uzanıyorlardı, erkeğin karamel renkli gövdesini sevgilisinin daha koyu renkli kolları ve bacakları sarıyordu, erkeğin dudakları kadının meme uçlarına kapanmıştı: Ayh, ayh, Simon, canım, diye inliyordu kadın, sesi aşktan titriyordu, aşk bir gökgürültüsü gibi gövdesinde gümbürdüyordu; yavaş, Simon, yavaş, canım diye fısıldadı, daha sonra bütün gövdesi gerildi, sanki göğü kucaklamak istiyormuş gibi kolları kalktı; kadının âşığı onun üzerine kapandı, kıvrık kolları ve bacaklarıyla, puslu yosunların üzerine düşmüş, kara bir yıldız oluşturmuyorlardı. İdabel gürültülü patırtılı bir telaşla geri çekildi, ona yetişmeye çalışırken Joel şşş! şşş! diyor, sevgilileri ürkütmenin ne kadar yanlış olduğunu düşünüyordu, İdabel'in orada biraz daha beklemiş olmasını isterdi çünkü onları izlerken yüreği sanki bütün gövdesinde atıyor gibi olmuş, bütün tanımlanmaz fısıltılar birleşip tek bir kükremeye dönüşmüştü: Artık biliyordu, bu bir kıkırtı ya da beklenmedik, akkor gibi bir sözcük değildi; birbiriyle bütünleşmiş iki kişiydi salt, sanki sular çekilmiş, Joel kumların üzerinde beyaz bir kemik gibi kupkuru kalmıştı, öylesine gri ve soğuk bir denizden sonunda çıkmış olmak hoştu. İdabel'in elini tutarak yürümek istedi ama o ellerini yumruk yapmıştı ve Joel kendisiyle konuştuğu zaman İdabel ters, öfkeli ve korkulu bir biçimde ona baktı; öğleden sonraki durumları nedense tersine dönmüş gibiydi: Değirmenin altındaki kahramandı İdabel ama şimdi Joel'in onu koruyacak silahı yoktu, silahı olsaydı bile, İdabel'in neyi öldürmesini istediğini bilmeyecekti.

Uzakta dönme dolabın ışıkları dönüyordu; havaya roketler fırlıyor, patlıyor, Noon City'nin üzerine sağanak gibi gökkuşakları yağıyordu; kaba saba çocuklar ile büyükleri en güzel yazlık, pazar giysileri içinde, gözlerinde panayırın yansımaları yıldızlanırken aylak aylak dolaşıyorlardı; genç bir zenci hapishanenin yalnızlığı içinde kederle dışarıya bakıyordu, bacaklarında kırmızı ipek çorapları parıldayan, yapay elmaslı zenci bir kız ona ahlaksızca bağırarak hışım gibi geçti. Çatlak, eski evlerin verandalarında yaşlı insanlar daha önceki yıllardaki gezici kumpanyaları hatırlıyorlardı, işlemek için çitlerin arkasına giden küçük oğlanlar orada eyleşip gülüyor, birbirlerini çimdikliyorlardı. Kaygan parmaklardan dondurma külahları kayıp düşüyor, şekerler dökülüyor ardından gözyaşları iniyordu ama kimse mutsuz değildi, şu anın ötesindeki işleri kimse düşünmüyordu.

Merhaba, İdabel - N'aber kız, İdabel? Joel'le konuşan tek bir kişi bile yoktu, onların bir parçası değildi Joel, onu tanımıyorlardı; salt R. V. Lacey hatırladı kendisini. Onun Kral Mutfağı'nın kapısında belirdikleri zaman "Bakın, cici bebek gelmiş," dedi ve orada toplanmış olanlar, kurdeleli, sırnaşık yüzlü, ortamalı kadınlarla koyun gözlü, kırmızı enseli çiftçi oğlanlar müzik kutusunun müziğine ayak uydurarak yaptıkları dansı kestiler; bir kız ona doğru ilerleyip gıdığını okşadı. "Bunu nereden buldun, İdabel? Pek tatlı bir şey."

İdabel tezgâha çökerek, "Sen kendi işine bak, paçoz," dedi.

Bayan Roberta Lacey parmağını salladı. "İdabel Thompkins, seni kaç kere uyardım, benim burda böyle ganster ağzıyla konuşulmaz. Dahası sana kaç kez söyledim, Bebek Yüzlü Floyd gibi davranacaksan, genç bir kıza yakışmayacak biçimde böyle giyineceksen buraya sakın gelme diye: Haydi yaylan bakalım, şu pis köpeğini de al git."

"Lütfen, Bayan Roberta," dedi Joel, "İdabel'in karnı çok aç."

"Öyleyse eve gitsin de bir erkeğe yemek nasıl hazırlanır öğrensın (gülüşmeler); ayrıca burası büyüklerin geldiği bir kahve (alkışlar). Romeo, bana hatırlat da bunu belirten bir tabela asayım. Dahası da var, İdabel, senin hangi cehennemde olduğunu öğrenmek için baban buralarda dolaşiyor ve sana ciddi düşüncemi söyleyeyim, o pis poponu dağlamaya kararlı (gülüşmeler)."

İdabel lokanta sahibesine yan yan baktıktan sonra, sanki en anlamlı yanıtı bulmuş gibi yere tükürdü ve ellerini ceplerine sokup çalımlı çalımlı dışarı çıktı. Joel onun ardından gitmek için davrandı ama R.V. Lacey'in eli omuzunu yakaladı. "Cici bebek," dedi, beninin üzerindeki üzün, kara kılla oynayarak, "kendine çok tuhaf bir arkadaş bulmuşsun, melek çocuk. İdabel'in babasının dediğine göre, o tatlı kız kardeşçinin boynunu kırmış. Dişlerinin çoğunu dökmüş." Sırıtarak, büyük bir maymun gibi koltukaltını kaşıyarak ekledi: "Roberta'nın sert bir kadın olduğunu söyleme; sana karşı çok yumuşak." Ona bir torba tuzlu fıstık uzattı. "Parasız."

İdabel ona Roberta'nın o bayat fıstıklarını ne yapabileceğini söyledi ama sonra yumuşadı kuşkusuz ve torbadakileri tek başına yuttu. Joel'in koluna girmesine izin verdi, gezginci kumpanyanın an kovanı gibi vızıldadığı şenlik alanını indiler birlikte. Atlı karınca, o zavallı, eskimiş oyuncak çingildayan zillerin eşliğinde dönüyordu, ona binmeleri yasak olan karaderililer biraz ötede toplanmışlar, o büyülü dönüşleri, oyuncaklara binmiş olanlardan daha büyük bir keyifle izliyorlardı. İdabel ok atma oyununa otuz beş sent yatırdı, Joel'in kırdığına benzer kara bir gözlük kazanmak içindi bütün çaba, hasır şapkalı adam ona kamış bir baston yakalamaya çalışınca öyle bir yaygara kopardı ki! Gözlükleri aldı kuşkusuz ama ona çok büyük geldiği için gözlük durmadan burnundan aşağı düşüyordu. On sente girilen çadırda dört bacaklı (içi doldurulmuş) bir tavuk ile cam bir küvetin içinde yeşil bir ahtapot gibi yüzen iki başlı bir bebek gördüler: İdabel uzun süre onu inceledi, oradan ayrıldığında gözleri ıslaktı: "Zavallı bebecik," dedi, "zavallıcık." Ördek Çocuk onu neşelendirdi; evet çok komikti, vak vak vak deyişi, yüzünü aptallaştırışı, ellerini çırpışı, parmaklarının arasının perdeli oluşu; bir ara gömleğinin önünü açıp beyaz tüylü göğsünü gösterdi. Joel, Bayan Wisteria'yi beğendi, çok şeker bir kız olduğunu düşünüyordu, İdabel de aynı kanıdaydı; her ne kadar Bayan Wisteria'nin kendisi yirmi beş yaşında olduğunu, büyük bir Avrupa turundan yeni döndüğünü, orada başı taçlı kişilerin karşısına çıktığını söylüyorsa da onun cüce olduğuna pek inanmadılar. Kendisinin o küçük, güzel kafasında da parıltılı bir taç vardı; ayağına gümüş rengi, zarif pabuçlar giymişti (parmaklarının üzerinde yürüyüşü şaşılacak şeydi); entarisi ortadan sarı ipekli bir eşarpla sıkıştırılmış mor ipekli bir kumaştan oluşuyordu. Hopladı, zıpladı, bir şarkı söyledi, şiir okudu, platformdan indiği zaman, Joel'in şimdiye kadar görmediği ölçüde heyecanlanan İdabel hemen yanına koşup kendileriyle birlikte gazoz içip içmeyeceğini sordu. "Çok sevinirim," dedi Bayan Wisteria, sarı, sosis gibi bukleleriyle

oyunarak, "çok sevinirim." İdabel eski kibirliliğini elden bıraktı, gidip Coca-Cola aldı, oturacak bir yer buldu ve Bayan Wisteria hayvanlardan korktuğunu söylediği için Henry'yi uzak tutmayı başardı. "Açık söyleyeyim," dedi cüce peltek peltek, "Tanrı'nın onları var etmeyi düşündüğünü sanmıyorum." Taşbebek dudağına benzeyen rujlu dudakları dışında, düzgünlük sürülmüş yüzü soluktu; elleri sanki kendilerine özgü ayrı bir yaşamları varmış gibi kanat çırpıyordu, ara sıra sanki kendisini çok şaşırtıyorlarmış gibi ellerine bakıyordu; bir çocuk elinden küçüktü bu eller ama ince ve olgundular, tırnakları boyalıydı. "Evet, bu gerçekten de harika oldu," dedi. "Gösteri dünyasındaki insanların çoğu kendini naza çeker, ben nazdan hoşlanmam, sanatımı halka götürmeyi severim... pek çok kişi nasıl olup da böyle bir toplulukla dolaştığını anlamaz... bana diyorlar ki, sen Hollywood'daydın, Shirley Temple'ın dublörü olarak haftada bin dolar alıyordun... ben de onlara diyorum ki, mutluluğa yalnızca otoyoldan mı gidilir sanıyorsunuz?" Coca-Colasını bitirdi ve çantasından bir ruj çıkardı, taşbebek dudaklarını yeniden boyadı; sonra çok acayip bir şey oldu: İdabel onun rujunu alıp onunla ağzına boydan boya beceriksiz, soytarıca bir çizgi çektii, küçük ellerini çırpan Bayan Wisteria sırnaşık bir gülümsemeyle karşılık verdi. Joel ona ne olduğunu anlayamıyordu. O cüce bir büyü yapmadıysa elbet. Ama o sarı saçlı minik Wisteria'yi koltuklayıp durduğunu görünce İdabel'in âşık olduğunu düşünmeye başladı. Hayır, İdabel buradan ayrılmayı düşünmüyordu daha, önlerinde dünya kadar zaman vardı. Dönme dolaba birlikte binme önerisine Bayan Wisteria, "Harika, çok iyi olur," diye karşılık verdi.

Birden çakan bir şimşek yıldızları karıştırdı; Bayan Wisteria'nin başındaki koşum bu kısa yalancı parlaklık sırasında alev aldı, dönme dolabın pembe ışıkları içinde cam elmaslar pembe pembe parlıyordu, aşağıda kalmış olan Joel İdabel'in saçları üzerindeki beyaz, kanada benzeyen ellerini, ellerinin kanat çırpışını, sanki karanlığı yok etmek istermiş gibi sıkışını görebiliyordu. Aşağıya savrulduklar, gülüşmeleri Bayan Wisteria'nin uzun kuşağı gibi dalgacıklanıyordu, sonra yeni bir şimşek parıltısına doğru yükselip yok oldular; panayır alanının onca gürültüsünün üstünde cücenin sivrisinek vızıltısı gibi hiç kesilmeyen, düdük gibi öten sesinin mırıltısını duyabiliyordu: İdabel, geri dön, diye düşündü, onu asla göremeyeceğini düşündü, yanında Bayan Wisteria ile birlikte gökyüzüne uçup gideceğini düşündü, İdabel, geri dön, seni seviyorum. Neyse gelmişti, ona "Öyle uzakları görüyorsun ki, neredeyse gökyüzüne dokunabilirsin," diyordu, bunun üzerine Joel de dönme dolaba bindi, Bayan Wisteria ile ikisi yalnızdı, sallanan, döküntü dolap tırmanmaya başladığında birlikte İdabel'in görünmez oluşunu izlediler.

Rüzgâr onları fener gibi sallıyordu; rüzgârdır, diye düşündü Joel çünkü çadırların üstündeki küçük bayrakçıkların uçuştuğunu, atılmış kâğıtların yerde hayvan gibi seğirtişlerini, daha ötede, bir Yankee haydudunca öldürülmüş üç kadının eskiden oturdukları yaşlı evin duvarlarındaki yırtık pırtık posterlerin oynak bir dans yapan iskeletler gibi silkinişlerini gördü. Önlerindeki binekte, başında güneş şapkası olan bir anne ile bebeğini uyutan bir kız vardı; aşağıda bekleyen bir çiftçiye el salladılar. Adam onlara "O şeyden inseniz iyi olur, yağmur geleceğe benziyor," diye seslendi. Dolap döndü, rüzgâr Bayan Wisteria'nin mor ipeklisini hışırdattı. "Kaçıyorsunuz, ha?" dedi cüce kadın, gülümsemesiyle birlikte tavşan dişleri ortaya çıktı. "Ha bak, ona söyledim, sana da söylüyorum: Dünya çok korkutucu bir yer." Kollarını bir kemer gibi birleştirdi ve o an Joel'e kadın coğrafya, yeryüzü, denizler, Randolph'ın almanağındaki bütün kentler demek olan Dışdünya gibi göründü: Havada titreşen o küçük, tuhaf elleri bütün yerküreyi kapsamıştı. "Ah, sonra öylesine yalnızlık dolu

bir yer ki. Bir keresinde ben de kaçmıştım. Dört kız kardeşim vardı (Maudy Maryland güzellik kraliçesi olarak Atlantic City'ye gitmişti, öylesine güzeldi), uzun boylu, güzel kızlardı. Huzur içinde yatsın, annemin boyu ayakkabısız bir seksendi. Baltimore'da büyük bir evde oturuyorduk, bizim sokağın en güzel evinde, ben okula gitmedim; öylesine küçüktüm ki annemin dikiş sepetine oturabiliyordum, annem bana takılırdı, dikiş iğnesinin deliğinden geçebileceğimi söylerdi; Maudy'nin bir yakışıklısı vardı beni avucunun içinde taşıyabilirdi, on yedi yaşıma geldiğimde yemeğimi yiyebilmek için yüksek bir iskemlede oturmak zorundaydım. Yalnız başıma oynamak zorunda olmadığımı söylediler, başka küçük insanlar var dediler, git onları bul, çiçeklerin içinde yaşar onlar. Kim bilir kaç çiçeğin taç yapraklarını yoldum, leylak leylaktı, gördüğüm hiçbir gülün içinde kimse yaşamıyordu; şapka düşer kel görünür, Noel çorabının içinde yalnızca şeker vardır. Sonra yirmi yaşıma geldim, annem bu böyle olmaz dedi, bir yakışıklı bulmalısın, bunun üzerine oturup New Jersey'nin Newark kentine, bir Çöpçatanlık bürosuna mektup yazdı. Biliyor musun, bir adam geldi benimle evlenmeye: Ama çok fazla büyüktü, çok da çirkin, üstelik yetmiş yedi yaşında; eh, öyle de olsa ben evlenebilirdim onunla ama benim bu kadar küçük olduğumu görünce adam hoşça kal deyip trene bindiği gibi geldiği yere döndü. Küçük, tatlı birine hiç rastlamadım. Çocuklar var; ama kimi zaman ağlıyorum, onların da boylarının uzayacağını düşününce." Bu anıları anlatırken sesi ciddi biçimde sertleşmişti, sessizce kavuşturduğu elleri kucağında duruyordu. İdabel el sallıyor, bağırıyordu ama rüzgâr sözcüklerini başka yöne taşıyordu ve Bayan Wisteria, "Zavallı çocuk, acaba o da kendini bir hilkat garibesi mi sanıyor?" dedi. Elini Joel'in baldırının üzerine koydu, sonra sanki parmaklarını tutamıyormuş gibi bacaklarının içine doğru kaydırıldı: Şaşkın şaşkın, dikkatle elini bakıyor, sanki çekemiyormuş gibi görünüyordu, rahatsız olan ama hiç kimseyi, ne Bayan Wisteria'yi, ne İdabel'i ne de kucağı bebekli küçük kızı incitmek istemediğini bilen Joel şunu diyebilmeyi öyle çok istiyordu ki: Ziyarı yok, seni seviyorum, elini seviyorum. Dünya korkutucu bir yerdi, evet, biliyordu: Bitimsiz, sonu olmayan ya da neyse o kalan ne vardı? Kayalar aşınır, ırmaklar donar, meyvalar çürür; bıçaklandığı zaman siyah olsun beyaz olsun herkesin kanı aynı akar; eğitilmiş papağanlar çoğumuzdan daha doğru söylerler ve acaba hangisi daha yalnızdır: Atmaca mı, solucan mı? Çiçek açan her yürek kurur, o çiçeği veren bitki gibi çopurlaşır, yaşlı erkekler kocakarıya dönerken karılarının bıyıkları çıkar; her an her şey durmadan değişir, dönme dolabın binek yerleri gibi. Çimenlerle aşk her zaman daha yeşildir; ama Üç Gözlü küçüğü hatırlıyor musun? Ona sevgi göster, elma olgunlaşıp sararır, aşk Kar Kraliçesini eritir, aşk varsa o adı da

bilecektir, bu ister Rumpelstiltskin* olsun ister yalnızca Joel Knox: Bu değişmez.

Bir yağmur duvarı uzaklardan onlara doğru geliyordu; daha gelmeden sesi duyuldu, bir çekirge sürüsü uğultusu gibi. Dönme dolabın makinisti yolcuları indirmeye başladı. "Ah, biz en sona kalacağız," diye sızlandı Bayan Wisteria çünkü en tepede asılı duruyorlardı. Yağmur duvarı üstlerine doğru yattı, kadın sanki duvarı tutmak istermiş gibi kollarını uzattı. Bir gel-git dalgası gibi yağmur boşanırken İdabel ve aşağıdaki herkes kaçıştı.

Aşağıdaki boşlukta yalnızca şapkasız bir adam kalmıştı. Gözleriyle deli gibi İdabel'i arayan Joel onu başlangıçta pek görememişti. Ama panayırın ışıkları kısa devre yapıp çat diye büyük bir parıltı

çıkarcınca adam birden fosfoıluymuş gibi parladı: Joel'e hemen bir karış ötesinde duruyormuş gibi geldi. "Randolph" diye fısıldadı, bu ad boğazını bir el gibi sıktı. Bir anlık bir görüntüydü bu çünkü ışıkların hepsi gitti ve dolap durduğu zaman hiçbir yerde Randolph'ı göremedi.

"Bekle," dedi Bayan Wisteria, ıslanan eteklerini toplarken, "beni bekle." Ama Joel ondan önce atlayıp indi ve bir sığınaktan ötekine koşmaya başladı; İdabel on sentlik çadırda yoktu. Ördek oğlandan başka kimse yoktu orada, o da mum ışığında kendi kendine iskambil oynuyordu. Atlı karıncanın orada birikmiş .insanların arasında da yoktu. Araba ahırına gitti. Kiliseye gitti. Sonunda başka bir olanak kalmayınca kendini eski evin verandasında buldu. Kangal gibi toplanan yapraklar ıssız, geniş alanda hışırdayarak bir baştan bir başa helezonlanıyorlardı; boş salıncaklı iskemleler hafifçe ileri geri sallanıyordu; Bir Prens Albert posteri havada kuş gibi uçup yüzüne çarptı: Ondan kurtulmaya çalışıyordu ama o canlıymış gibiydi, boğuşurken Joel'i birden Randolph'un görüntüsünden daha çok korkuttu: İkisinden de asla kurtulamayacaktı. Peki ama Randolph'ta korkacak ne vardı? Kendisini bulmuş olması onun, teleskoba benzeyen bir çift gözün ulağı olduğunu kanıtlıyordu. Randolph kendisine asla zarar vermezdi (ama, gene de, ne olursa olsun). Kollarını indirdi: Ne tuhaf, böyle yapar yapmaz Prens Albert boğuk sesli yağmurda uluya uluya kendiliğinden uçup gitti. Acaba elçisi Randolph kılığında görünen öteki adsız korkusunu da aynı kolaylıkla atlabilecek miydi? Yurtluk'un bahçesindeki sarmaşık kilometrelerce uzunluğunda bir kol atmış onu bileğinden yakalamıştı, kendilerinin, yani İdabel ile kendisinin tasarılarının gökgürültüsüyle ikiye ayrılan gökyüzü gibi ikiye ayrıldığını görüyordu: Daha zamanları vardı, onu bulabilirce vardı, koşarak eve girdi: "İdabel, buradasın, biliyorum!"

Bir sessizlik patlaması yanıt verdi ona; sağda solda küçük gürültüler: Bacada kanat sesini, kırık camların üzerinde farelerin ayak seslerini andıran yağmur sesi, sonra kapıları açıp kapayan rüzgâr, tavanda acılı acılı söyleşen, nemli, ekşi kokulu soluğunu Joel'in yüzüne üfleyen, odalardan geçerken ciğerlerindeki soluğu boşaltan rüzgâr: Joel kendisini rüzgârın önüne bıraktı: Başı bir balon kadar hafifti, onun kadar boş: Gözleri buz, dişleri diken, dili keçe gibiydi. O sabah günün doğuşunu görmüştü ama, attığı her adım bir uçuruma yaklaşan kendisini karanlık bir amaçla yönlendirirken (hiç değilse öyle görünürken) bir başka günün doğuşunu görmesi çok kuşkuluydu: Uyku duman gibi bir şeydi, onu derin derin içine çekti ama bu duman renk halkaları, noktacıklar ve kıvılcımlar biçiminde geriye kaçıp, çıkardığı ateşle Joel'in bir çuval gibi yere yığılmasını önledi: Uyarıydı bunlar, bu uçuşan yıldızlar, uyuma Joel, eskimo ülkesinde uyku ölümdür, her şeyin sonudur, unuttun mu? Buz gibiydi annesi, saçlarını kokulandıran çiy gibi kar taneleriyle uykuya dalmıştı; şimdi şurada ona gözlerini açtırabilseydi annesi elini tutar, kendisinin Randolph'a dediği gibi, "Her şey düzelecek," derdi; hayır, donmuş bir kristal gibi çatır çatır dağılmıştı annesi, Ellen parçaları toplamış, bir düzinesi elli sent eden glayöllerle çevrili bir kutuya koymuştu.

Bir yerlerde bir odası vardı Joel'in, bir yatağı vardı: Onların umudu gözlerinin önünde sıcak dalgası gibi titreşiyordu. Ah, İdabel neden yaptın şu korkunç şeyi! Verandada ayak sesleri vardı; yağmurdan ıslanmış pabuçların vıc vıc edişini duyuyordu; birden parlak bir ışık kirişi konuk odasının penceresinden içeri girdi ve bir an için ocağın üstündeki lekeli, döküntü aynanın üzerinde durdu: Bir an orada parlayan ayna kalın bir jelatin dilimi gibiydi ve dışarıdan gelen karaltı aynanın yüzeyini belli belirsiz gölgelendirmişti: Onun kim olduğunu hiç kimse söyleyemezdi ama ışığın başka yere kaydığını gören, ayak seslerinin hole girdiğini duyan Joel bunun Randolph olduğunu kesinlikle

biliyordu. Yurtluk'tan ayrıldı ayrılalı belki de tek bir davranışı yoktu ki gözlenmemiş olsun, bu düşünce çok aşağılayıcıydı: Bay Sansom kendisine hoşçakal deyişiyle ne kadar eğlenmiştir kim bilir!

Bir kapının ardına çömeldi; kapı menteşelerinin aralığından ışığın yanan bir kırkayak gibi ağır ağır dolaştığı holü görebiliyordu. Artık Randolph'ın kendisini bulması önemli değildi, bunu hoş karşılardı. Gene de onu bağtırmaktan alıkoyan bir şey vardı. Bu sulu ayak sesleri konuk odasının kapı eşiğine doğru ilerledi ve Joel, "Küçük çocuk, çocuk," diye umutsuz bir sızlanma duydu.

Bayan Wisteria öyle yakınında duruyordu ki buruşmuş ipekli entarisinin kötü kokusunu alabiliyordu; bukleleri açılmış, başındaki küçük taç kaymıştı, sarı kuşağı yerde rengini yitirmekteydi. "Çocuk," dedi, ışığını eğik, yıkık duvarların üzerinde dolaştırdı, kendi cüce gölgesi uçan şeylerin gölgeleriyle o duvarlarda birbirine karışıyordu. "Çocuk," dedi, o sesteki boyun eğiş acındırıcılığını artırıyor. Ama Joel ortaya çıkmayı göze alamadı, çünkü onun istediği şeyi ona veremezdi: Onun aşkı topraktaydı, darmadağın ve kımltımsız yatıyordu, gözlerinin yerinde kuru çiçekler, ağzında yosunlar vardı, onun aşkı uzaklardaydı, kendi yıkıntılarında köpürüp çıkan zambaklarla, yağmurla besleniyordu. Cüce oradan geri dönüp merdivenlere tırmandı, kendisine gereksindiği için yukarıda sık bir ormanı andıran odalarda onu arayan cücenin ayak seslerini dinleyen Joel kendini çok aşağılık buldu: Bayan Wisteria'nin korkusunun yanında kendininkinin sözü mü olurdu? Kendisinin bir odası vardı, yatağı vardı, istediği an şuradan çıkıp onlara koşabilirdi. Ama küçük çocukların boylan er geç uzamak zorunda diye ağlayan Bayan Wisteria için, ölen odalardaki bu yolculuk hep sürecekti, ta ki bir gün elinde bir bıçakla gülümseyen o görünmez kişiyle yapayalnız yüz yüze gelinceye kadar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

12

Kendini mahkûm etti: Suçluydu. Hükmü yerine getirmek için kendi elleri işe girişti: Sam Radclif ten çaldığı kurşunu, mıknaıslanmış gibi, gidip buldular (Bay Radclif, lütfen beni bağışlayın, çalmak istememiştım), kurşunu Binbaşı Knox'un tabancasına yerleştirdi (Çocuğum, sana kaç kez söyledim, şu pis şeye dokunma diye? -Beni azarlama, anne, anne, kemiklerim acıyor, yanıyorum- İyiler donarak ölür, kötüler yanarak: Cehennem rüzgârları yüksek ateş çiçeklerinin tatlı eterinin etkisiyle mavidir, boynuzlu, yılan dilli çocuklar suçlu bir hayatın işareti olan, hırsızlıktan kazandıkları ganimetler kedilere bağlanan teneke kutu gibi kuyruklarına bağlanmış olarak güneşin yüzeyi demek olan çimenliklerde dans ederler) ve kurşunu kafasına sıktı: Aman Tanrım, bir tık sesinden başka bir şey olmadı, aman Tanrım, şimdi ne olacaktı? Bir daha asla bulanamayacağını sandığı bu yere, ah Tanrım, ne zaman gelmişti: New Orleans'ın sıcak öğle sonlarında sıcaktan yanan ağaçlardan karın süzülüşünü oturup izlediği gizli odaya: Ren geyikleri toynaklarından çıkan gevrek çıngırtilarla sokaktan aşağı koşarak iniyordu, siyah peleriniyle zarif bir kötü adama benzeyen Bay Gözbağcı hemen onların

ardından, gemi gibi güzel bir kızağa binmiş olarak görüldü: Kızak kokulu tahtadan yapılmıştı, tahtadan oyulma kırmızı bir kuğu ön tarafı süslüyordu ve gümüş ziller bir yelken oluşturacak biçimde boncuk gibi dizilmişti: Kızak, Bay Gözbağcının pelerininin katlan arasında sıcacık oturan Joel ile birlikte savrulup inip çıkarak kara gömülü tarlaları yarıp geçerken, beklenmedik tepelerden aşağı inerken ne güzel, titremeli ezgiler çıkıyordu.

Ama birdenbire, gizli odada serüvenlere yönetmenlik etme gücünü yitirdi: Önlerinde buzdan bir duvar yükseldi, kızak kötü sonuna doğru hızla koşuyordu, o gece radyolar bütün ulusu kederlere boğacaktı: Değerli sihirbaz Bay Gözbağcı ile herkesin sevgilisi Joel Harrison Knox bugün bir kaza sonucu hayatlarını kaybettiler, bu arada altı Ren geyiği de... curt, buz kâğıt gibi yırtıldı ve kızak Yurtluk'un konuk odasına daldı.

Orada tuhaf bir toplantı sürmekteydi. Hazır bulunanlar arasında kimler yoktu ki: Bay Sansom, Ellen Kendall, Bayan Wisteria, Randolph, İdabel, Florabel, Zoo, Little Sunshine, Amy, R.V. Lacey, Sam Radclif, Jesus Fever, boks eldivenleri dışında hiçbir şey giymemiş bir adam (Pepe Alvarez), Sydney Katz (Paradise Chapel'deki Morning Star kahvehanesinin sahibi), boynundaki zincirin ucunda uğursuz bir haç gibi uzun bir ustura sallanan kalın dudaklı sanık (Keg Brown), Romeo, Sammy Silverstein ve St. Deval Sokağı Gizli Dokuzlularının üç üyesi. Çoğu siyah giymişti, daha çok resmi kılıklar; piyanola Sana Daha Yakın Olmak Tanrım'ı çalıyordu. Orada bulunanlar kızağı hiç fark etmeden siyah bir geçit alayı oluşturmuş glayöl çelenkli sedirağacı bir sandığın çevresinde eğilerek dönüyorlardı, her biri sandığa bir armağan bıraktı: İdabel güneş gözlüğünü, Randolph almanağını, R.V. Lacey et beninden koparılmış kılı, Florabel cımbızını, Bay Sansom tenis toplarını, Little Sunshine bir muska, vb.: Sandığın içinde Joel'in kendisi yatıyordu, beyazlar giydirmişler, pudralamış, ruj sürmüşler, altın sarısı ıslak saçları lüle lüle yapmışlardı: Bir melek gibi, diyordu herkes, Alkibiades'ten daha güzel, daha güzel diyordu Randolph, İdabel ağlıyordu: İnanın onu kurtarmaya çalıştım ama o kımıldamadı, yılanlar da öyle hızlı

davranıyorlar ki. Kendi tacını Joel'in başına yerleştirmeye çalışan Bayan Wisteria öylesine çok eğildi ki neredeyse sandığa düşüyordu: Dinle, diye fısıldadı, beni kandıramazsın, yaşadığını biliyorum: Bana yanıt vermedikçe seni kurtarmayacağım, tek söz söylemeyeceğim: Ölüler de yaşayanlar kadar yalnız mıdır? Bunun üzerine oda hafifçe titremeye başladı, titreme şiddetlendi, iskemleler devrildi, değerli şeylerin saklandığı dolabın içindekiler yere saçıldı, bir ayna çatladı, kendi ölüm cazının müziğini besteleyen piyanolada bozuk tellerin cümbüşü sürüyordu: Batmaya başladı ev, battı, battı, Kızılderili mezarlarını geçti, en derindeki kökleri geçti, en soğuk ırmakları geçti, battı, battı, sanan gözüne benzeyen gözleri, orman yangınını andıran alevlere dayanıklı, boynuzlu çocukların tüylü kollarının arasına.

Bir sallanan iskemlenin ritmini çok iyi bilirdi: Aramparamp, iskemlenin kaç saat boşlukta yolculuk ettiğini duymuştu, sonunda sedirağacı sandık bu sallantıyla karışmaya başladı: Düşersen sonsuza kadar düşersin, ileri geri, hiç durmayan iskemleyle sedirağacı sandıkla birlikte: Yastıkları sıkı, karyolanın direklerine tutundu çünkü yatak lamba ışığının denizlerinde zilli bir şamandra gibi sallandıkça çınlayan salıncaklı İskemlenin dalgalarına binmiş gidiyordu; peki, iskemleye oturmuş, kendisine doğru yaklaşan korsan kimdi? Tanımak için zorlandığında gözlerine iğneler batmış gibi oldu: Araya dantel maskeler, buzlu camlar girdi, görüntüyü bulanıklaştırdı, iskemlenin yolcusu bazen

Amy, bazen Randolph, bazen Zoo oluyordu. Ama Zoo burada olamazdı, her attığı adımı ilan eden akordeonuyla birlikte Washington'a yürüyordu. Kimin olduğunu bilmediği bir ses Joel'le kavga ediyor, ona takılıyor, onu sarakaya alıyor, ona kendi kendine bile açmadığı sırları açıyordu: Kapa çeneni, diye bağırdı, ağladı, onu susturmaya çalıştı ama kuşkusuz ses kendi sesiydi. "Seni dönme dolabın altında gördüm," diyerek iskemledeki korsanı suçladı; "Hayır," dedi korsan, "ben buradan hiç ayrılmadım, yavrucuğum, güzel Joel'im, bütün gece merdivenlerde oturup seni bekledim."

Durmadan ekşi kaşıklar kemiriyor ya da limon suyuna batmış eşarpların arasından soluk almaya çalışıyordu. Uykulu alacakaranlık perdelerinden aşağı eller iniyor, kendisini okşuyordu; Zoo'nunkiler gibi ince, sert parmaklar saçlarında dolaşıyordu, başka parmaklar da vardı, daha soğuk, denizin ince serpintisinden daha ince dokulu: Randolph'ın hâlâ yumuşak perdelerden konuşan sesi parmak tomarının yatıştırma çabalarına katılıyordu.

Bir öğleden sonra salıncaklı iskemle tam anlamıyla böyleydi; sanki bir makas zihninin kıyılarını düzeltiyordu, Joel kıyılardan çıkan parçaları atarken yavaş yavaş beliren Randolph'ın yüzü ne mutlu ki yanı başında ışımıştı.

Ona elini uzatarak, "Randolph," dedi, "benden nefret ediyor musun?" Randolph gülümseyerek yanıtladı, "Senden nefret etmek mi? canım?" "Kaçtım diye," dedi Joel, "serini holdeki askılığa bırakıp kaçtım diye." Randolph onu kollarının arasına aldı, alnından öptü', acı çeken, gönül borcu duyan Joel, "Hastayım, öyle hastayım ki," dedi. "Yat, canım, kımıldama," diye yanıtladı Randolph.

Joel Eylül ayının derinliklerine daldı; o cennet yatağın derinlikleri kendini bekleyen geleceğe yeterince benzer gibiydi, gövdesindeki her gözenek yatağın serin koruyuculuğunu içine çekiyordu. Kendisini düşündüğü zaman ikinci bir kişi, ancak bir çocukluk fotoğrafı kadar, yani orta derecede ilgisini çeken bir başka Joel Knox olarak düşünüyordu: Ne salaktı! O eski Joel'den kurtulmak onu öylesine sevindirecekti ki, ama henüz istemiyordu bunu, nedense ona hâlâ gereksinimi vardı. Her gün yüzünü bir el aynasında uzun uzun inceledi: Genelde hayal kırıcı bir işti çünkü yüzünde birtakım değişiklikler olmasına karşın yaklaştığından kuşkulandığı erkeklikle ilgili hiçbir somut belirti göremiyordu: Bebek tombulluğu gitmiş, yüzü gerçek biçimini almış, gözlerindeki yumuşaklık katılmıştı: Masum bir yüzdü ama sevimliliği kalmamıştı, korkutucuydu, gerçekten, bir çocuk yüzü olamayacak kadar cin fikirli, bir oğlan yüzü olamayacak kadar güzel. Kaç yaşında olduğunu bilmek zordu. Canını sıkan tek şey saçlarının Randolph'inkiler gibi lüleli ve sarı değil düz ve kahverengi olmasıydı.

Randolph'ın ne zaman uyduğunu bilmiyordu; Joel'in yemek yeme ya da bir şeyler yapma saatleri dışında oturduğu salıncaklı iskemleden hiç kalkmaz gibiydi; bir haydut gözü gibi pencereden içeriye gözetleyen ayla birlikte uyandığı zamanlar Randolph'ın astım sigarasının karanlıkta hâlâ parıldayıp söndüğünü görüyordu: Ev toprağa gömülmüştü, ama kendisi yalnız değildi, biri daha yaşıyordu, bir yabancı değildi o, şimdiye kadar hiç kimsenin kendisine davranmadığı kadar iyi ve nazik davranan, yakınlığı aşk demek olan bir dost. "Randolph," dedi, "sen de bir zamanlar benim kadar genç miydin?" Randolph şöyle yanıtladı: "Ben hiç o kadar yaşlı olmadım." Randolph, sana bir şey söyleyeyim mi? Çok mutluyum." Arkadaşı buna hiç yanıt vermedi. Mutluluğu, mutsuzluk duymamak gibi basit bir şeyden kaynaklanır görünüyordu; daha çok da, Randolph aracılığıyla bir tür dengeyi tanımıştı. Baş edilmesi gereken öyle az şey vardı ki. Randolph'ın konuşmalarının üzerindeki sis bile kalkmış

gibiydi, hiç değilse kendisini artık tedirgin etmiyordu çünkü onu kesin olarak anladığını sanıyordu. Sözümona bir insanın bulgularken çoğu kişi aynı zamanda kendilerini de bulguluyormuş yanılığısına kapılırlar: Öteki kişinin gözleri kendilerinin gerçek ve görkemli değerlerini yansıtır. Joel'de böyle bir duygu vardı, doğru ya da yanlış, bir dostun ruhunu okuma utkusunu ilk kez yaşadığı için bu duygu daha da güçlüydü. Artık hiçbir şeyden sorumlu olmak istemiyor, kendini dostunun ellerine bırakmak istiyordu, burada, hasta yatağında olduğu gibi yaşamının ona bağlı olmasını istiyordu. El aynaya bakmak giderek sıkıntılı bir iş olmuştu: Artık yalnızca tek gözü olgunluk belirtileri arıyor, daha dikkatli duruma gelmiş olan ötekiye içeriye gözlemliyor, onun nasılsa öyle kalmasını diliyordu.

İyice açılmış gülleri yatağın yanındaki bir vazoya yerleştiren Randolph, "Bugün havada Ekim ayının serinliği var," dedi. "Bunlar herhalde son güller, artık dökülüyorlar, hatta arılar bile ilgilenmiyor onlarla. Bak, bir güz habercisi de getirdim, bir çınar yaprağı." Bir başka gün, havanın yumuşak olmasına karşın ocağı yakıp ateşin karşısında iki yüz yıllık fincanlarla çay içtiler. Randolph taklitler yaptı. Tam bir Charlie Chaplin oldu, ardından Mae West oldu, daha sonra o acımasız Amy karikatürü Joel'i öylesine güldürdü ki yatakta iki büklüm olan Joel artık salt gülmek için gülüyordu. O zaman Randolph, "Dur sen!" dedi, ona gerçekten komik bir şey gösterecekti: "Ama birtakım hazırlıklar yapmam gerek," dedi, gözleri parladı, odadan çıkıyormuş gibi yaptı; sonra, kapının tokmağını bırakıp arkasına döndü. "Ama yaptığım zaman... gülmeyeceksin." Joel'in yanıtı bir kahkaha koyuvermek oldu, engelleyemiyordu, hıçkırık gibi bir şeydi. Randolph'ın gülümsemesi, eriyen tereyağı gibi yüzünden akıp gitti, Joel "Hadi yap, söz verdin," diye bağırınca Randolph oturdu, yuvarlak, pembe kafasını iki elinin arasına aldı: "Şimdi olmaz," dedi bitkin bitkin, "bir başka zaman."

Bir sabah Joel Yurtluk'a geldi geleli ilk mektubunu aldı; resimli bir posta kartıydı, yüksek sesle okumayı tasarladıkları Macbeth cildiyle odasına gelen Randolph getirmişti. "Yolun alt yanındaki kızıdan geliyor, dedi, Joel'in soluğu tıkanmış gibi oldu: İdabel uzun bacakları, çalımlı yürüyüşüyle duvardan çıkıp gelerek iskemlede sallanmaya başladı. Gezginci kumpanya gecesinden beri onu doğrudan doğruya hiç düşünmemişti, düşünmeyişinin nedenini açıklayamazdı ama ona tutarsız da görünmüyordu: Ne de olsa o da ev battığı zaman gömülenlerle birlikteydi, adı eski Joel'i ilgilendiren, budaklı Ekim ayında çillenen yapraklarla adları rüzgâra yazılanlarla birlikte. Gene de İdabel geri dönmüştü, bir hayaletti belki ama burada, odadaydı: Tek kollu bir berberi taşıyan İdabel, gül takmış İdabel, kılıçlı İdabel, kimi zaman ağladığını söyleyen İdabel: Bütün güz mevsimi bir çınar yaprağıydı, yaprağın kırmızısı İdabel'in saçının kırmızısı, sapının rengi pürüzlü sesinin paslı rengiydi ve girintili çıkıntılı biçimi onun yüzünün anısının biçimiydi.

Neşeli pamuk toplayıcıları gösteren kart Alabama damgasını taşıyordu ve o kartta şunlar yazılıydı: Bayan Collie yarım kızkardeşim vaftiz papazı geçen Pazar kilisede yardım tepsisini dolaştırdım! Babamla Florabel, Henry'yi öldürdüler. Beni burada hayata başlattılar. Neden saklandın? Bana mektup yaz İDABEL THOMPkins."

Doğruyu söylemek gerekirse Joel ona inanmıyordu; onu oraya işe koyan kendisiydi, hem de bir vaftiz papazının yanına değil Bayan Wisteria'nın yanına. Kartı Randolphs verdi, Randolph da onu ateşe attı; İdabel ile pamuk toplayıcıları kıvrılarak yanarken onları kurtarmak için bir an ellerini kaybetmeye razı olabileceğini düşündü ama altın çerçeveli gözlüklerini takan Randolph okumaya başladı:

"Birinci büyücü. Üçümüz bir daha ne zaman buluşacağız. Gök gürlerken mi, şimşek çakarken mi yoksa yağmur yağarken mi?" Joel iyice yerleşip dinlemeye başladı, dinlerken uyuyakaldı, bir feryatla uyandı çünkü İdabel'in arkasından bacaya tırmanmıştı, daha önce İdabel'in olduğu yerde yalnızca duman vardı, yalnızca gök. "Sakin ol, sakın ol," dedi Randolph yumuşak bir sesle, yavaşça, sönen ışığa benzeyen bir sesteki ve Joel, Randolph için seviniyordu, onun yumuşaklığının içinde dinginliği bulduğu için.

Böylece kimi zaman ona duyduğu aşkı ağzından kaçırma noktasına yaklaşıyordu; ama bir insanın duygularının ya da bilgisinin sınırlarını bir başkasına göstermesi tehlikeliydi: Sözelimi, diyelim ki sık sık başına geldiği gibi, kendisini kaçırdılar; bu durumda yapılacak en akıllıca iş seni kaçıranın seni kaçırdığını anladığını ona belli etmemek. Tek silah gizlemekse, o zaman o haydut haydut değildir: İnsan ta sonuna kadar gülümser.

Randolph ile konuşsaydı bile kime aşk ilan ediyor olacaktı? Bir sineğin gözü gibi çok yüzeyle, ne kadın ne erkek olan, her bir kimliği ötekini iptal eden, kılıktan kılığa giren biri olarak Randolph kim ya da neydi? Bir X, bir taslak; içini renkli kalemle istediğin gibi doldurup kafadaki kişiye, kahramana benzetebilirsin: Rolü her neyse, onu varlık dünyasına fırlatan sensin. Gerçekten de onu tek başına, görmeden, sesini duymadan düşünmeye çalışırsan o görünmezleşir, düşünemez. Ama Randolph düşse elverseydi ve bir koruyucu cin ortaya çıkacak olsaydı kuşkusuz Joel bu mühürlü günlerin yüzyıllarca sürmesini isterdi.

Ama sürmedi, sürmemesinin suçlusu da o zamanlar Randolph gibi görünmüştü. "Yakında Cloud Oteli ziyarete gideceğiz," dedi. "Little Sunshine bizi görmek istiyor; yeterince iyileştin artık bana kalırsa: İyileşmemiş gibi yapman saçma." Sesinin gerisinde bir acelecilik, Joel'in tam anlamıyla inanamayacağı bir heves vardı çünkü bu tasarının gerisinde özel ve hiç kuşkusuz hoş olmayan nedenlerin yattığını, bu nedenlerin -her neyse- Randolph'ın gerçek isteklerine ters düştüğünü seziniyordu. Bunun üzerine, "Burada kalalım, Randolph, hiçbir zaman hiçbir yere gitmeyelim," dedi. Bu isteği kabul edilmeyince Randolph gene eskisi gibi ona çok sevimsiz biri gibi göründü. Joel kavga edecek kadar hırçınlaşmıştı; kuşkusuz birine bağımlı olmak insanın elini kolunu bağlıyordu: Randolph'la kavga edemezdi, çünkü öfke, hiçbir şey olmasa bile aşktan daha tehlikeli görünüyordu. Ancak kendilerinin güvenlikte olduğunu bilenler birinden birini göze alabilirlerdi. Gene de tam ters bir şey söyleyeceği sırada dışarıdan gelen bir ses üzerine sustu, zamanın gerilerine yuvarlandı: "Neden öyle bakıyorsun?" dedi Randolph.

"Zoo'nun sesi bu... duyuyorum," dedi: Akşamın pencerelerinden bir akordeonun nakaratı duyuluyordu. "Gerçekten de o."

Randolph'ın keyfi kaçtı. "Şu kızın ille de bir şey çalması gerekiyorduydu armonika çalsaydı bari."

"Ama o gitmişti." Joel dizlerinin üzerinde doğruldu. "Zoo yürüyerek Washington'a gitti..."

"Bildiğini sanıyordum," dedi Randolph, Macbeth kitabının sayfa arası ipiyle oynuyordu. "'Kötüyken, yani hastalığının en kötü zamanlarında bir yelpazeyle hep yanında oturdu: Hiç anımsamıyor musun?"

Demek Zoo geri dönmüştü; çok geçmeden onu kendi gözüyle gördü: Ertesi günü öğleyin ona etsuyu getirmişti; aralarında hiçbir selamlaşma olmadı, ne de birbirlerine gülümsediler, sanki her biri bu bozgunun bitkinlik ve mahcubiyet duyuyorlardı. Ancak Zoo için durum biraz daha değişti: Joel'i tanıyamıyormuş gibiydi, sanki orada durmuş tanıştırmayı bekliyordu. "Randolph bana senin geri geleceğini söylemişti. Yanıldığına seviniyorum," dedi Joel.

Buna karşılık olarak öyle derin bir iç çekiş duyuldu ki Zoo'nun varlığının kuyularından çıkmış gibiydi. Alnını karyolanın direğine dayadı, ancak o zaman Joel yüreğine saplanan bir acıyla boynundaki eşarbin olmadığını gördü: Böyle açıktayken boynundaki yara izi çarpık bir gülümsemeye benziyordu, öylece ikiye bölünmüş boynu zürafalara özgü görkemini yitirmişti. Ne kadar küçük, görünüyordu, çekmiş gibi, sanki ruhtaki bir küçülme o kadarla kalmamış etini de küçültmüştü: Bu uzunluk yanılsamasıyla birlikte hayvansı zarafeti, bir oku andıran vakarı herkesten ayrı yüreğinin dikbaşlı simgesi yok olmuştu.

"Zoo," dedi, "karı gördün mü?"

Zoo, Joel'e baktı ama gözleri gördükleri şeyle bir ilinti kuramaz gibi görünüyordu; aslında onlarda bir şaşılık vardı, sanki avutucu bir içgörüyü dikilmiş gibiydi. "Karı gördüm mü, mü?" diye yineledi, sanki anlamak için çabalıyordu. "Karı gördüm mü?" Birden ürkütücü bir biçimde kıkırdamaya başladı, başını geriye attı, dudakları, yağmuru yakalamak için ağzını açmış hoplayan bir çocuğunki gibi açık. "Kar falan yoktu," dedi, başını şiddetle iki yana sallıyordu, siyah, yağlı saçları sıcaktan kavrulmuş otlar gibi rüzgârlı bir hışırtı çıkararak sallanıyordu. "Karmış, bilmemneymiş, hepsi budalalık: Şu güneş! Her yerde o."

"Bay Sansom'ın gözleri gibi," dedi Joel, kendi kendine düşündü.

"Zenci bi güneş, benim ruhum da, o da kara." Zoo etsuyu tasını aldı, içine baktı, çay falına bakan bir çingeneydi sanki. "Yolun kıyısında dinleniyordum; güneş gözümün içine giriyordu, neredeyse beni kör edecekti..."

Bunun üzerine Joel, "Ama Zoo," dedi, "kâr yoksa Washington D.C.'de ne gördün? Yani haber filmlerinde gördüğümüz adamlardan hiçbirine rastlamadın mı?"

"... pabuçlarımda delikler vardı, taşlar pabuçlarımı delmişti; bütün gün yürüdüm, bi yere varamadım, yolun kıyısına oturdum, ayaklarım yanıyor, ortalıkta tek kişi yok." Yüzünün kemikli kıyılarından süzülen iki yaş gümüş gibi parlayan izler bırakarak yok oldu. "Öylesine yorgunum ki ne yapacağımı bilmeden o ıssız yerde öylece oturuyordum, sonra başımı kaldırıp havaya bakıyorum ve Büyük Ayı'yı görüyorum: Tam o sırada kocaman kırmızı bir kamyon geliyor, koca koca farları beni tepeden tırnağa aydınlatıyor." Arabada dört adam varmış, üç beyaz oğlanla, arkadaki karpuz yığınının üzerinde tüneyen bir zenci. Sürücüsü kamyonundan inmiş. "Boğa gibi puro içen aşağılık herifin teki; üzerinde gömlek yok, omuzlarının, ellerinin üzeri bile kızıl kıllarla kaplı; otların arasından öylesine sessizce yürüyor, bana öylesine tatlı bakıyor ki herhalde, diyorum ayağımdaki kesiklere acıdı beni arabasına alacak." Haydi yürü, diyor adam ona, purosunu silkiyor, külü Zoo'nun yüzüne savruluyor, haydi kız in hendeğe; nedenini sorma, diyor adam, itiyor onu aşağıya, Zoo yuvarlanıyor, çaresiz bir biçimde, böcek gibi sırtüstü düşüyor. "Ah, Tanrım, elbet bağırp çağırmaya başlıyorum o bastıbacak boğa adam bana sus yoksa beyninin dağıtırım diyo." Ayağa kalkıp kaçmaya başlamış ama öteki iki oğlan sürücünün ıslıkla çağırması üzerine hendeğin içine atlayıp iki yandan yolunu kesmişler; oğlanların ikisi de panama şapkası giyiyorlarmış, birinin sırtında bir gemici pantolonu ile asker gömleği varmış: Zoo'yu yakalayan oymuş, zenciye tüfeği getirmesini söyleyen de o. "O sefil zenci öylesine Keg'e benziyordu ki, tüfeği kulağıma dayadı, adam da o canım entarimin önünü aşağıya kadar yırttı, panamalı oğlanlara hadi ne duruyorsunuz dedi: Ben o sırada Tanrı'nın sesini duyuyorum, tüfeğin namlusundan kulağıma bi şeyler fısıldıyor, Zoo, diyor, yanlış bi yola saptın, yanlış bi yere geldin, yasak elmayı yedin, diyor, o elma çürük, diyor, güzel Tanrım gökten bana bakıyor, içime rahatlık veriyor, o iki iblis keçi gibi zıplayıp dururken tam o sırada o utanç ve acımın arasında Tanrı sözleri ediyorum: Evet, ölümün gölgesinin dolaştığı vadide yürüyorum ama hiçbir kötülükten korkmuyorum çünkü Ulu Tanrım sen benim yanımdasın, evet, böyle diyorum, herifler bana gülüyorlar ama Tanrı o gemici oğlanın kılığına girdi ve ikimiz, Tanrı ile ben, birbirimizi sevdik." Oğlanlar panama şapkalarını çıkarmışlarmış; şimdi yeniden giyiyorlar, biri sürücüyeye, ne var, n'oldu? diye soruyor. Sürücü purosunu içine çekiyor, kulağının arkasını kaşıyor, doğruyu söylemek gerekirse, başkalarının bakmasından pek hoşlanmazmış; peki, diyor oğlanlar, hendekten yukarıya tırmanıyorlar, zenci de arkalarında, üçü gülüşüyorlar, bunun üzerine sürücünün yanağı seğiriyor, gözleri "bir erkek kedinin gözleri gibi sarardı; hayret, zavallı korkağın biriydi." Ona hiç dokunmamış, sevgilisini yitirmiş bir âşık gibi, iktidarsız, yanı başına çömelmiş, put gibi, sonra kamyonun kornası çalmış, oğlanlar seslenmişler, adam eğilmiş: "Purosunu tam göbeğime bastırdı, vay Tanrım, karnımın içinde çocuk büyüklüğünde bir ateş vardı sanki..."

Joel kulaklarını tıkadı; Zoo'nun söylediği şeyler çirkindi, keşke hiç geri gelmemiş olsaydı, onun cezalandırılması gerekirdi. "Anlatma şunu, Zoo," dedi, "dinlemek istemiyorum, istemiyorum..." ama Zoo'nun dudakları titredi, gözleri, kör gibi, içine döndü; büyük bir sessizlik gümbürtüsünün içinde sözsüz bir oyun oynuyordu: "İsa'nın mutluluğu" yüzüne bir delilik vermişti ve yüzü terli gibi parlıyordu, bir papazın parmağı gibi havada sallanıyordu parmağı, göğsünde sevinç heyecanları seğiriyordu, dudakları aşağılık bir çığlık atmak için gerildi: Karnını içine çekti, kollarını sonsuzluğu kucaklamış gibi alabildiğine açtı: Bir haç olmuş, çarmıha gerilmişti. Joel duymuyor ama görüyordu, bu daha da korkunçtu, Zoo etsuyu tasını uysal uysal alıp gittikten sonra da Joel parmaklarını kulaklarında tutmayı sürdürdü, kulaklarındaki çınlama öylesine arttı ki sesin anısını bile sağır etti.

John Brown'un tepeyi çıkamayacağını çok iyi biliyorlardı: "Yere yıkılır üzerimize yuvarlanırsa onu

suçlamam," dedi Randolph, Joel kendini kasti, katırın yükünü hafifletmeyi umuyordu. Eyer yerine bir çuval, dizgin yerine de bir ip vardı, her ne kadar Randolph bir yandan hırıldar, bir yandan Joel'in elinde tuttuğu piknik sepetinden alıp verdiği bitmek bilmeyen lop yumurtaları tıklarken tehlikeli biçimde yalpalıyorsa da katırın üzerinde kalmayı beceriyorlardı. "Bir yumurta daha verir misin, canım, gene fena halde midem bulanıyor: Yukarıya çıkmak isteyen bir şey varsa onu her zaman aşağıya itmелisin."

Dumanlı bir gündü, gökyüzü, üzerine yağmur yağmış teneke bir çatıydı, güneş görüldüğü zamanlar bir balığın karnı gibi soluktu ve yatağından zorla çıkarılıp düşüncesizce bir aceleyle dışarıya çıkarılmış olan Joel'in doğru dürüst giyinecek zamanı olmadığı için derisi soğuktan tavuk derisi gibiydi çünkü sırtında (ters yüz edilmiş) bir tişört ile ön düğmelerinin çoğu kopmuş yazlık bir pantolon vardı. Hiç değilse ayağına doğru dürüst ayakkabı giymişti oysa Randolph terlikliydi. "Ayaklarım öylesine uğursuzca genişledi ki ancak bu terliklere sığıyor; gerçekten de gündüz ışığında kim bilir nasıl bir zebaniye benziyorum: Şu mutsuz hayvanın her adım atışında sanki saçlarım boşanıp akıyormuş gibi Ali ahin cezası bir duygu var içimde, sonra gözlerim: Barbut gibi dönüyorlar mı? Elbette, naftalin kokuyorum..." Giydiği takım benzine benzer bir koku yayıyordu; çekmiş bir keten takım, koladan katılmış, ütuden parlamış, ortaçağ zırhı gibi gıcırıyor, torbalanıyordu, Randolph'ın kımıldamaya ödü koparmış gibi bir hali vardı çünkü dikiş yerleri edepsiz niyetler taşıdıklarını ilan ediyorlardı.

Saat on ikiye doğru katırdan inip bir ağacın altına yayıldılar. Randolph bir sürahi de şarap almıştı yanma; gargara yapar gibi ağzını çalkaladı onunla, şarap bitince Joel boş sürahiyi karınca yakalamak için kullandı: Sofu Böcek, Randolph öyle diyordu ve şöyle ekledi: "Ahh, bende öyle büyük bir hayranlık uyandırıyorlar, içimi, ah, öylesine sıkıyorlar ki: Böylesine Tanrısal bir çalışkanlıkla, bu akılsızca yürüyüşlerinde ne bağınaz bir şaşmazlık var ama böylesine bireye karşı bir yönetim, kavrayışın ötesine geçen bir şeyin şiiirin kabul edebilir mi? Kuşkusuz kendine düşen kırıntıyı taşımaya yanaşmayan adam peşinde katiller bulur, her gülümsemede ise bela. Bana gelince, ben yalnız yaşayan köstebeği yeğlerim: Dikenlerine ya da köküne bağımlı bir gül değildir ne de örgütlenme zamanı değiştirilmesi olanaksız olan sürünün örgütlediği bir karınca: O hiçbir şey görmeden kendi yoluna gider, doğrunun ve özgürlüğün ruha özgü birer nitelik olduğunu bilir." Saçlarını düzeltti, güldü: Kendine, galiba. "Bir köstebek kadar bilge olsaydım, özgür ve eşit olsaydım, ne olağanüstü bir kerhanenin maması olurum; ama daha büyük bir olasılıkla da tuğla kafalı bir kocası, boy boy veletleri, ocakta yahni tenceresi olan özellikle bir Bayan Hiç." Sanki önemli bir haber getirir gibi acele acele bir karınca boynuna tırmandı ve kulağının içinde yok oldu. "Kafanın içinde bir karınca var," dedi Joel ama Randolph kafasını kısaca sallayıp konuşmasını sürdürdü. Bunun üzerine Joel yanına sokuldu, elinden geldiği kadar kibarca kulağının içine baktı. Bir insanın kafasının içinde bir karıncanın yüzüyor olması düşüncesi onu o kadar büyülemişti ki suskunluğu, Randolph'ın gözlerinde uzayıp giden meraklı bakışı fark etmesi uzun sürdü: Anlaşılmaz bir biçimde Joel'in içini ürperten bir bakıştı bu. "Karıncaya bakmıyordum," dedi. "Kulağının içine girdi; tehlikeli olabilir, yani, topluiğne yutmak gibi."

"Ya da yenilgi," dedi Randolph, yüzü boyun eğişin tatlı kıvrımları arasına gömülüyordu.

John Brown hafif sarsıntılı yürüyüşüyle kırılğan ormanı aralıyordu; çınarlar baharat kahverengisi yapraklarını bir Ekim yağmurunda koyuvermişlerdi: Sağanak gibi inen sarıların arasında damarlara

benzeyen, benekli yollar kıvrılarak gidiyordu; kurumuş Hint zambağı kulelerinin üzerine tünemiş bok böcekleri onların gelişini ilan etti, çiy damlacıklarından daha büyük olmayan ağaç kurbağaları zıplayıp, tiz sesler çıkararak bütün gün alacakaranlık biçiminde sürmüş ışığın içinden gelişlerinin haberini ulaştırıyorlardı. Bir zamanlar güneş şemsiyelerinin gölgesinde ketenkuşları gibi cıvıldaşmış, mine-çiçeği kokulu kadınları, birbirleriyle Havan purolarının mavi dumanları arasından boğuk sesleriyle konuşmuş pamuk zengini sert erkekleri ve çocuklarını, yani mendillerinin içinde nane ezilmiş küçük ciddi kızlarını, böğürtlen gibi kara, haşarı gözlü oğullarını, kükreyen kaplan öyküleriyle kız kardeşlerini korkutup kaçırın küçük oğullarını taşımış olan parlak arabaların geçtiği yollardan geriye ne kaldıysa onu izliyorlardı. Kalıtı devralan bitkilerin arasında soluğunu dışarıya veren güz esintileri, acımasız, kadife gibi çocuklar ile onların erkekliği-güçlü, sakallı babaları için yas tutuyordu: İdi, diyordu otlar, Geçti gitti, diyordu gök, Öldü, diyordu orman ama tarihin bütün yası çobanaldata kuşuna kalmıştı.

Martılar nasıl karanın yakın olduğunu haber verirlerse bir çamağacı kuşağının gerisinde yükselen bir duman da Cloud Otelini haber veriyordu. Boğangöl'ün yeşil kıyılarını çepeçevre izleyen John Brown'un toynakları bataklık çamurunda vıc vıc ediyordu: Joel Louisiana'lı çocuğu ya da kumarbazı görmek umuduyla suya baktı; heyhat, o sinsî, yapışkan kişiler ortalıkta görünmüyorlardı. Ama gölün kıyı sularının içinde eğik, insan biçimli bir ağaç vardı, ağacın tepesinden, bir korkuluğun saçları gibi, yosunlar sarkıyordu; bu tünek adacığının çevresinde patırtı koparan günbatımı kuşlarının neşesiz çığlıkları bu ıssız sahnede patlıyordu ve gölün yılanbalığı gibi kaygan, düz yüzeyini yalnızca kedibalıklarının çıkardığı hava kabarcıkları kırıştırıyordu: Pırıl pırıl sulara oynaşan kızların -artık sesleri kesilmiş, sevgililerinin, Louisiana'lı çocuk ile kumarbazın kollarına dönmüş olan harp sesli kızların- güzel kahkahaları, kuşların çığlıkları gibi Joel'in kulaklarında uğulduyordu.

Otel koca bir kemik yığını gibi duruyordu karşılarında; çatıda parmaklıklılı bir balkon vardı, Little Sunshine oradaydı, parmaklığa yaslanmış, teleskobunu da yola ayarlamıştı; onlar yaklaştıkça birtakım öfkeli el-kol işaretleri yapmaya başladı, ilk anda bu çok çılgınca bir karşılama gibi görünmüştü ama çılgınlığının hiç azalmadığını görünce kendilerini uyardığını hemen anladılar. John Brown'u bağlayıp, ince ince sızan alacakaranlıkta beklediler, o sırada çatıya açılan kapağın altında gözden kaybolan yalnız-adam daha sonra suyun kıyısına kadar uzanan boş, kuru derebeylik çimenliği üzerinde çınlayan basamaklarda görüldü. Kamış bastonunu sallayarak, çengel bacaklarıyla topallaya topallaya, kıyıda onlara doğru yaklaştı, bu sırada Joel'in gözleri kendisine bir oyun oynadı: Little Sunshine'ı göldeki ağacın canlanmış gibi gördü.

Daha yanlarına yaklaşmadan uzakta durdu ve bastonuna yaslanarak bakışlarını onlara dikti. Bunun üzerine Randolph adını söyledi, yaşlı adam şaşkınlıktan gözlerini kırptırdı, hopluya hopluya kıkırdamaya başladı: "Ah, sizi gidi yaramazlar! Artık hiç göremiyorum, ben de oradan dürbünümle bakıp soruyordum: Kim bu gelenler, kalacak yerleri yok mu? diye. Ah, işte buna çok sevindim! Gelin, gelin, arkamdan gelin ama dikkat edin, burası insan yutan kumlarla dolu."

Tek sıra olarak yürüdüler, katın çeken Joel en arkadan geliyor ve Randolph'ın çamurlu ayak izlerine basarak yürürken kendisine neden yalan söylendiğini merak ediyordu çünkü Little Sunshine'ın kendilerini beklemediği gün gibi ortadaydı.

Yumuşacık, küflü halıyla kaplı merdivenler lobiden yukarıya doğru kıvrılarak gidiyordu; bir duvar saatinden fırlamış bir guguk kuşunun şeytansı dili kırk yıl öncenin bir saatini dilsizce duyuruyordu, otel kâtibinin yarık yarık olmuş tezgâhın üzerinde saksı içinde kurumuş palmiyeler vardı. John Brown'un ayağına bir tükürük hokkası bağladıktan sonra -alır başını giderse duysunlar diye yapmışlardı bunu- onu lobide bırakarak tek sıra halinde balo salonundan geçtiler, orada yere düşmüş bir avize tozları elmaslarla süslemişti, eriyip dökülmüş öbek öbek duran perdeler valslerin dalgalandırmış olduğu pistte reverans yapan hanımefendiler gibi duruyordu. Müzede sergilenen nesnelere korumak için konan tel gibi örümcek ağıyla kaplı bir piyanonun yanından geçerken Joel tuşlarına baktı, tek parmakla çalman bir ezginin duyulacağını beklerken kaçışan ayakların camsı takırtısı duyuldu.

Balo salonunun ötesinde, bir zamanlar Bayan Cloud'un özel dairesi olan, basit bir biçimde döşenmiş iki geniş oda vardı, ikisi de tertemizdi, Little Sunshine burada yaşıyordu: Buradan duyduğu gurur onların şaşırtıcılığının büyümesini artırıyor, kapıyı kapattığı zaman çevredeki yıkıntılar yok oldu. Ocaktaki ateş tahtalara seri kırmızısı bir cila çekiyor, oyma bir meleğin kanatlarını yaldızlıyordu, yalnız adam bir şişe ev yapımı viski getirdi ve onu, verdiği rahatlatıcı umudu ateşin dantelleyebileceği bir yere koydu. "Buraya en son gelişinizin üzerinden öyle çok zaman geçti ki, Bay Randolph," dedi ve iskemleleri ateşin yanına çekti. "O zaman bir çocuktunuz, tıpkı bu tatlı oğlan gibi." Joel'in yanağından bir makas aldı, tırnakları öylesine uzundu ki neredeyse yanağını yırtıyordu. "Resim defterlerinizi koltuğunuzun altına alır buraya gelirdiniz; keşke gene öyle gelseniz." Randolph yüzünü iskemlesinin gölgeli yerine aldı: "Saçmalama, sevgili Sunshine; buraya bir çocuk olarak gelsem benden geriye pek bir şey kalmaz, bilmiyor musun bunu? Ben her zaman, deyim yerindeyse parasını ödemeyen bir konuk oldum. Hiç değilse öyle olduğumu sanıyorum, kendimi bir başka yerde bırakmış olmak düşüncesi hiç hoşuma gitmez." Joel köpek gibi ocağın önüne yere çöktü, yalnız adam başının altına bir yastık verdi; haftalarca yatakta yattıktan sonra bütün gün bir girdaba karşı direnmişti sanki, şimdi ta kemiklerine kadar işleyen uykulu ılıklıkla birlikte kendini koyuverdi, ırmak gibi akan ateşin kendisini çağlayanına almasına izin verdi; viski içenlerin konuşma sesleri gözlerinin gözkapığı maviliğindeki ince aralığına dökülüyordu, uzaktan gelir gibi, duvarların gerisindeki, tavanın yukarısındaki fisıltılar daha açık seçik ve daha gerçektir: Bir kemanın gönlünü hoş eden dans ayakkabılarının dönüşü, gelip giden çocuklar, onların dansla birleşen ayak sesleri, durmadan gevezelik eden, merdivenlere inip çıkan kızların hiç kesilmeyen topuk sesleri, kopan kolyelerin boncuklarının, incilerin saçılışı, şişman babaların canı sıkkın horultuları, müzikle birlikte tempo tutan yelpazelerin kıvrak ezgisi ve beyaz, düğün pastası kılıklı damatlara benzeyen müzikçiler selam verirken eldivenli ellerden çıkan mırıltı. (Onların yüzlerini de görmek özlemiyle ocaktaki ateşe baktı ve alevler bir embriyo fırlattılar; damarlı, bocalayan bir biçim, çizgileri yavaş yavaş belirginleşti, tamamlandığı zaman bile parıltının içinde örtülü kaldı; gözlerini yaklaştırdığı zaman katran gibi yandılar: Söyle bana, söyle, kimsin? Tanıdığım biri misin? Ölü müsün? Dostum musun? Beni seviyor musun? Ama cisimlenmemiş olan boyalı baş maskenin gerisinde, doğmamış olarak kaldı, hiçbir ipucu vermedi, Aradığım biri misin? diye sordu, kimden söz ettiğini bilmeden, ama böyle birinin olması gerektiğine kuşku yoktu, herkesin aradığı biri vardı çünkü: Almanaklı Randolph'ın, elfenerli Bayan Wisteria'nın, başka sesler, başka odaları anımsayan Little Sunshine'ın, hepsi de anımsıyorlardı, ya da hiç bilmiyorlardı. Joel geri çekildi. Ateşteki yüzü tanısaydı onun yerine koyacak ne bulacaktı acaba? Bilmemek daha iyiydi, avuçlarında hiç de olmayan bir kelebeği tutar gibi göğü tutmak daha iyiydi). İyi geceler hanımlar, tatlı düşler hanımlar, hoşça kalın bayanlar, artık sizlerden ayrılıyoruz! Kapanan

yelpazelerin vedalaşma iç çekişleri, erkek çizmelerinin kaba sesleri, koca bir bal peteğini andıran yapıyı parmak uçlarına basarak dolaşan, mumları söndürüp gecenin önüne karanlık perdeler çeken kıkırtılı zenci kızların korkak ayak sesleri: Orkestra tımbırtılarının yankıları, kocaman bir uyku evi.

Sonra birden yerlerde sürüklenen bir şeyden çıkan tüyler ürpertici bir tangırtı geldi, bu şamata üzerine gözleri faltaşı gibi açılan Joel ötekilere dönüp baktı; onlar da duymuşlardı. Viskiden ve sohbetten yanakları kızarmış olan Randolph kaşlarını çatıp kadehini elinden bıraktı. "Katırdır," dedi Little Sunshine, sarhoşlanmış bir halde kıkırdıyordu, "dışarıda dolaşıyor." Bunun üzerine Joel katırın ayağına bağladıkları tükürük hokkasını anımsadı: Hokka basamaklara vuruyordu, yukarıya çıkarmış, uzaklaşır, yakınlaşmış gibiydi.

"Oraya nasıl çıktı," dedi Little Sunshine, şimdi kaygılanmıştı. "Orası ona göre bi yer değildi:

Aptal şey, oradan düşüp ölecek." Bir çıra parçasını ateşe tuttu. Onu ışık olarak kullanıp sendeleyerek balo salonuna çıktı. Joel hiç korkmadan onun ardına takılmıştı. Ama Randolph kımıldayamayacak kadar sarhoştı.

Çıranın çevresinde koro halinde vızıldayan kanatlar uçuşuyor, sıçrayıp savruluyorlardı, öfkeli ışığın çerçevesi dışına çıkamadan. Hollerde sırtını kamburlaştırmış tazılar seyirtiyor, sessiz, gölge ayaklarıyla örümceklerin çiçek tarhlarını çiğniyorlardı, lobide kertenkeleler dinazor gibi görünüyordu; saat üçte bir daha ağzını açmamacasına susmuş olan mercan dilli guguk kuşunun açılmış kanatları atmaca kanadı, öfkesi şahin öfkesiydi.

Merdivenin başında durakladılar. Katır ortalıkta görünmüyordu: Tükürük hokkasının müzevir takırtısı durmuştu. "John Brown... John Brown!" Joel'in sesi sessizliği genişletiyordu: Her odada uykusuz bir şeyin kulak kabarttığını düşününce titredi. Little Sunshine çırasını havaya kaldırdı ve lobiye bakan küçük bir balkon aydınlanmış oldu böylece: Katır orada, demir gibi kaskatı hareketsiz duruyordu. "Beni duyuyor musun, hişt, in ordan aşağı!" diye bağırdı Sunshine, bunun üzerine John Brown geriledi, bir homurtu çıkardı, yeri tekmeledi; sonra, sanki korkudan delirmiş gibi dört nala koşup parmaklıkların üzerine atıldı, parmaklıkları kırdı. Joel kendini büyük bir çarpma sesine hazırlamıştı ama ses gelmedi; gözünü yeniden açtığı zaman katırın boynuna dolanmış dizgin ipinden bir kirişe asılmış olduğunu gördü, hayvan havada sallanıyordu, çıranın aydınlattığı kocaman ampul benzeri gözleri ölümün o olanaksız yüzü, ateşteki yüzle birlikte altın sarışıydı.

Sabah ışığı odaya dolmuş ve kırpıntı bir yorgana sarılıp bir köşeye büzüşmüş bir çıkını aydınlatmıştı: Little Sunshine kütük gibi uyuyordu. "Uyandırma," diye fısıldadı, yerinden kalkarken üç tane boş viski şişesini deviren Randolph. Ama yalnız adam hiç kımıldamadı. Otelden dışarıya çıkarırken Joel gözlerini kapatıp kendini Randolph'a bıraktı çünkü katır görmek istemiyordu: Randolph'ın tek tepkisi içine derin bir soluk çekmek oldu, bir kez bile bu kazadan söz etmedi ne de bir soru sordu: Sanki daha yola çıkarken yürüyerek dönmeyi kararlaştırmışlar gibi. Sabah, sanki her türlü geleceğe açık tertemiz bir yazboz tahtasıydı aynı zamanda bir şeylerin sonu gelmiş gibiydi, sanki daha önce olmuş her şey bir kuşa dönüşmüş o ada ağacına uçmuştu: Joel'in içine delice bir sevinç doldu, koşuyor, zigzaglar çiziyor, şarkı söylüyordu, âşıktı, küçük bir ağaç kurbağası yakaladı çünkü onu seviyordu,

onu sevdiği için serbest bıraktı, kurbağanın sıçrayışlarını izledi, kendi yüreğinin dev atışlarına benziyordu; kendisini kucakladı, canlı ve mutluydu, havayı yumrukladı, keçi gibi tos vurdu, bir çalının arkasına gizlendi, birden dışarı çıktı: Böö! Başına yosunları türban gibi sararak, "Bak, Randolph," dedi, "bak kime benzedim?"

Ama Randolph hiçbir biçimde onunla ilgilenmiyordu. Ağzını tuhaf, sert bir biçimde kapamıştı. Sanki sallanan bir geminin güvertesinde yürüyormuş gibi iki yana yalpalayarak ilerliyordu, kan çanağına dönmüş gözleri ona pek iyi pusulalık etmez gibiydi çünkü nereye gittiğini bilmezmiş görünüyordu.

"Ben benim," diye sevinçle haykırdı Joel. "Ben Joel'im, biz aynı insanız." Çevresine bakıp tırmanacak bir ağaç aradı: Ta tepesine kadar çıkacak ve orada, göğe giden yolun tam ortasında durup kollarını açarak bütün dünyayı isteyecekti. Randolph'ın epey önünde koşarak bir huş ağacına tırmandı ama orta dalları ulaştığı sırada ağacın gövdesine tutundu çünkü birden başı dönmüştü; bu yükseklikten geriye bakıp Randolph'ı gördü, körebe oynarmış gibi ellerini öne uzatmış daireler çizerek yürüyordu: Ayağından terlikleri çıkmıştı ama hiç farkında değildi; ara sıra ıslanmış bir hayvan gibi silkiniyordu. Joel o zaman karıncayı düşündü. Onu uyardı mıydı? Tehlikeli olduğunu söylememiş miydi? Yoksa ev viskisi miydi kafasında yüzen yalnızca? Ne var ki Randolph çok suskundu. Sarhoşlar asla suskun olmazlardı. Çok tuhaftı. Sanki Randolph bir tür esrime içindeydi.

Joel o zaman gerçeği anladı; Randolph'ın ne kadar çaresiz olduğunu gördü: Bay Sansom'dan daha kötüyüm, Bayan Wisteria'dan daha çocuksuydu, dışarıda ve yalnız olduğuna göre, kendi hiçliğini, sıfırlığını anlatan daireler çizmekten başka ne yapabiliirdi? Joel ağaçtan kayarak indi; tepeye kadar çıkamamıştı ama önemi yoktu çünkü kim olduğunu biliyordu, güçlü olduğunu biliyordu.

Yurtluk'a varıncaya kadar geriye kalan yolu elinden geldiğince o buldu. Randolph tek söz etmedi. İki kez yere düştü, Joel gelip kendisini kaldırıncaya kadar yerde, ciddi bir yüzle, bebek gibi gözlerle oturdu. Bir başka kere de yaşlı bir ağaç kütüğüne çarptı: O olaydan sonra Joel ceketinin ucundan tutup onu çekerek götürdü.

Bir katedralin sıra aralarındaki geçit gibi uzun, yaprakların ışığıyla kararmış bir patika görüldü, daha sonra bir sınır işareti: Kedinin Öldürdüğü Toby. Altında Jesus Fever'ın, mezarını gösteren hiç işaretin bulunmadığı ay ağacını geçip Yurtluk'un bahçesine arkadan girdiler.

Komik bir sahneyle karşılaştılar: Zoo kırık sütunların yanına çömelmiş köle çanını çekiştiriyor, görünüşe bakılırsa, onu oradan sökmeye çalışıyordu, Amy ise, saçları darmadağınık, yüzünde savaş boyalan gibi çizgi çizgi kirlerle ileri geri yürüyerek Zoo'nun çabalarına yön veriyordu. "Kaldır, aptal, kaldır... aa, bırakma!... haydi bir daha dene." Daha sonra Randolph'ı gördü, yüzü kasıldı, yanağı seğirmeye başladı ve bağırdı: "Beni engellemeye kalkma çünkü vazgeçmeyeceğim; buradaki her şey senin değil; ne kadar seninse o kadar da benim, hatta işin aslı bilirse daha çok benim ve canım ne isterse yaparım; beni rahat bırak Randolph yoksa sana ne yapacağımı bilirim. Şerife giderim, ülkenin her yanını dolaşır, konuşmalar yaparım. Yapmam sanma bak nasıl yapacağım, nasıl yapacağım..."

Randolph ona bakmadı sanki onun orada olduğunun hiç farkında değilmiş gibi bahçede dümdüz

yürüdü, bunun üzerine Amy arkasından koştu, kolundan çekiştirirdi, yalvarmaya başladı: "Lütfen, bırak benim olsun, Randolph. Sana çok iyi davrandım, ne istersen yaptım: Onların gittiğini söyledim, uzun bir sincap avına çıktıklarını söyledim; o güzel gri entarimi giydim, Randolph, küçük kurabiyeler yaptım, ev tertemizdi, kadın gerçekten beni sevdi, Randolph, sevdiğini söyledi, bana bu New Orleans'taki mağazadan söz etti, şamdanlarımı, bu çanı, salondaki aynaları oraya satabileceğimi söyledi: Beni dinlemiyorsun, Randolph! Evin içine kadar arkasından gitti.

O gözden kaybolur kaybolmaz Zoo öfkeyle çana tükürüp bir tekme savurdu, çan büyük bir bom sesiyle devrildi. "Kimse bu hurdaya beş para bile vermez. O kadın aklını kaçırmış, Bayan Amy'ye böyle bi şey söyleyen kadın."

Joel bir tamtama vurur gibi çana vurdu. "Ona bunu söyleyen kimdi?"

"Biri işte... kim olduğunu bilmiyorum." Zoo oradan hiç kımıldamamasına karşın sanki uzaklaşmış gibi oldu; yeniden konuştuğu zaman sesi yavaşlamış, uzaklaşmış gibiydi: "New Orleans'lı bi kadın... kulağında bi alet takılı çirkin bi kızı vardı: Küçük sağır bi kız. Ne bileyim işte. Gittiler."

"Kuzinim Louise, sağırdır," dedi Joel, onun işitme cihazını nasıl sakladığını, ona ne kadar alçakça davrandığını, o çocukcağızı kaç kez nasıl ağlattığını düşündü. Keşke biraz parası olsaydı. Ama onu bir daha gördüğünde, elbet, ona çok iyi davranacaktı; her sözcüğünü duyabilmesi için yüksek sesle konuşacak, onunla o iskambil oyunlarını oynayacaktı. Gene de onu kızdırmak çok eğlenceli olurdu. Yalnızca bir kez. Ama Ellen mektuplarına hiç yanıt vermemişti. Canı cehenneme. Artık aldırıyordu. Kendi akrabası olacak bir de. Ne sözler vermişti. Onu sevdiğini söylemişti. Ama unuttu. Peki, kendisi de unutmuştu, elbette, istediğin kadar unut, kimin umurunda? Bir de kendisini sevdiğini söylüyordu. "Zoo..." dedi ve başını kaldırdığı zaman, titreyip durmuş olan mazı çitinin arasından tam kaybolmak üzereyken gördü onu.

Sanki bahçeden, ansızın çan çalmış gibi bir ses ile birlikte yalnızlığın biçimi yükselmişti, yeşil renk oyunları, beyaz bir belirsizlik taşıyarak. Joel, bir uçurtmayı izlermiş gibi başını geriye attı: Güneşin önüne bulutlar geliyordu: Onların geçmesini bekledi, onlar geçtikten sonra arkasına baktığı zaman sanki bir mucize olacaktı: Belki de kendisini St. Deval Sokağı'nın köşesinde otururken ya da Nemo sinemasının önünde gelecek haftanın filimlerine bakarken bulacaktı: Neden olmasın? Olabilirdi, çünkü gökyüzü her yerde aynıydı, her şey yalnızca burada aşağıda farklıydı. Bulutlar bir saatin akrebiyle yelkovanından daha yavaş hareket ediyordu, Joel orada beklerken bulutlar kapkara oldu, John Brown oldu, panama şapkalı o pis oğlanlar oldu, Cloud Oteli oldu, İdabel'in yaşlı tazısı oldu, bunların hepsi yok olduktan sonra Bay Sansom güneş oldu. Aşağıya baktı. Hiçbir mucize olmamıştı; gene de bir şey olmuştu; ya da olmak üzereydi. Bunu kavramaktan her yanı donmuş olarak oturdu. Önünde bir gül fidanı sapı vardı, güneş saati gibi gölgesi düşüyordu: Bir saatin geçtiğini işaret etti, bir saat daha, çizgi halindeki gölge eridi, bütün bahçe birbirine girmeye, kımıldamaya başladı.

Sanki içinden sayı sayıyormuş, belli sezgiler aracılığıyla belli bir sayıya ulaşmış gibi şöyle düşündü: Şimdi. Çünkü birden bire yerinden fırladı, gözlerini Yurtluk'un pencereleri hizasına kaldırdı.

Kafası kesinlikle bomboştu. Sanki odağına nesnenin girmesini bekleyen bir fotoğraf makinesi gibiydi. Ekim ayı güneşinin titiz dekoru içinde duvar sarardı, pencereler, mevsim renginde, soğuk, dalgacıklı aynalardı. Birinin ötesinde kendisini gözetleyen biri vardı. Gözleri dışında her yanı duyumsuzlaştı. Onlar biliyorlardı. Randolph'un penceresiydi o. Yavaş yavaş göz kamaştırıcı günbatımı camlardan çekildi, karardı, sanki oraya kar yağıyor, kar taneleri kar gözler, saçlar oluşturuyordu: Beyaz, güzel bir güve gibi bir kadın yüzü titreşti, gülümsedi. Kendisini çağırdı, pırıl pırıl, gümüş gibiydi, Joel gitmesi gerektiğini biliyordu: Korku, kararsızlık duymadı, yalnızca bahçenin kıyısında duraksadı, sanki bir şey unutmuş gibi geriye, yavaş yavaş inen, çiçeksiz maviliğe, arkasında bıraktığı çocuğa baktı.

Truman Capote _ Başka Sesler, Başka Odalar